

تربیتی بوینستی

کتابخانه‌ی دیجیتال
www.rabari.org

تربیتی بودیشی

خدر پاکدامن

ناوی کتیب: ته‌مه‌نیک بو نیشتمان

نوسەر: خدر پاکدامن

ئاماده‌کردن و پیداکردنه‌وه: سمایل شه‌ره‌فی،

که‌ریم فه‌رخه‌پوور

دیزاینی ده‌ره‌وه و ناوه‌وه: سمکو ئەمین‌سه‌رده‌شتی

به‌هاری ۲۰۲۲

ده‌زگای چاپ: چوارچرا، سلیمانی

- پیشه‌کی ۸
- ۱۲ چەند بەسەرھاتیک له جه‌وله‌یه‌کی یه‌ک مانگه له ناوچه‌ی ره‌به‌ت
- ۲۰ یه‌که‌م جار بوو نیرگه‌له‌م «قلیان» دیت، زۆری ترساندم
- ۲۳ تیکشکاندنی هیژیکی گه‌وره‌ی دژمن به‌ دهستی رۆله‌کانی هیژی گیاره‌نگ له گوندی گۆره‌شیری ناوچه‌ی سه‌رده‌شت
- ۲۷ شه‌ری گه‌وره و به‌ربلاوی جاده‌ی خدراوی- میراوی - ئالواتان
- ۳۴ داستانیکی دیکه‌ی رۆله‌کانی هیژی گیاره‌نگ له جاده‌ی سه‌رده‌شت - پیرانشار به‌بۆنه‌ی ۲۵ی گه‌لاویژه‌وه
- ۳۹ ده‌سبه‌سه‌رداگرتنی جاشخانه‌ی گوندی ئەحمه‌دبریو
- ۴۴ ده‌سبه‌سه‌رداگرتنی هه‌ر دوو مۆلگه‌ی گوندی زیوه له لایه‌ن هیژی گیاره‌نگه‌وه ۴۴ تیرۆری کاک مه‌لاحه‌سه‌ن شیوه‌سه‌لی یه‌کیک له فه‌رمانده‌ بویره‌کانی هیژی
- ۴۹ پیشمه‌رگه‌ی کوردستان
- ۵۳ جه‌وله‌یه‌کی پیشمه‌رگانه بو ناوچه‌ی بولفه‌تی سه‌رده‌شت
- ۶۳ چەند رووداوی گرینگی سالی ۱۳۶۷ی هه‌تاوی
- کوژرانی ئەندازیاره‌کانی سه‌ر به‌ سپای پاسداران له جاده‌ی سه‌رده‌شت -
- ۶۷ قاسمه‌ره‌ش
- ۶۹ عه‌مه‌لیاتی گرتنی مۆلگه‌ی گوندی سیپه‌کان له ناوچه‌ی پیرانشار
- ۷۶ پیکدانی چه‌کدارانه‌ی هیژی پیشمه‌رگه و هیژه‌کانی دژمن له گوندی گردینه
- ده‌سبه‌سه‌رداگرتنی مۆلگه‌ی گوندی بووبانه له لایه‌ن تیکۆشه‌رانی هیژی
- ۸۳ گیاره‌نگه‌وه
- ۹۴ ده‌ربازبوون له پیلانیکی گه‌وره‌ی دژمن له ناوچه‌ی سه‌رده‌شت

- دەربازبوونی دوو دەستەى پېشمەرگە لەنیۆ بەفر و کړیوێ دەشتی
 ۱۰۱ "مردواوی" دا
- ۱۰۷ سووتاندنی ماشینیکی دژمن لە جادهی قاسمەرەش
- ۱۱۱ شەری ھاوبەشی ھیزەکانی گیارەنگ و زمزیران و چەند رووداویکی تر
- ۱۱۵ جەولەبەک بۆ ناوچەى ئالانى سەردەشت و چەند رووداویکی ناخۆش
- ۱۳۵ ھەوایی کارەساتی شەھید بوونی دوکتۆر قاسملووی رێبەر
- ھەلمەتی پۆلەکانی ھیزی گیارەنگ بۆ دەسبەسەرداگرتنی دوو مۆلگەى گوندی
 ۱۴۰ دۆلەتوو
- ۱۴۶ تەقینەوێ مین و لاق پەڕینی کۆری شەھیدیکی رێبازی دیموکرات
- ۱۵۱ عەمەلیاتیک لەسەر جادهی پیرانشار-سەردەشت لە نزیك گوندی واوان
- ۱۵۵ گرتنی گوردانی «وهردی» بە بۆنەى ۲۵ى گەلاوێژەو
- ۱۶۴ دەسبەسەرداگرتنی مۆلگەى پشتی ئاوی گرزأل
- ۱۶۹ ھیرشی دژمن بۆسەر کۆمیتەى شارستانی سەردەشت و ھیزی گیارەنگ
- گوشارەکان بۆ چۆلکردنی بنکە و بارەگاكانی کۆمیتەى شارستانی سەردەشت و
 ۱۷۳ ھیزی گیارەنگ لە "سونی"
- ۱۷۷ پېشمەرگایەتیم لە ھیزی پېشەوا و قۆناغیکی دیکە لە خەبات و تیکۆشان
- رووخانی حکومەتى عیراق و دەرفەتیکی دیکە بۆ خەبات و تیکۆشانى ھیزەکانی
 ۱۸۰ پۆژھەلاتی کوردستان
- ۱۸۶ بۆسەى ھیزی پېشمەرگە بۆ ھیزی داگیرکەر لە بەنداوی مەھاباد
- ۱۹۰ شەرى «قەرەگۆل» و دەربازبوونمان بە تاکتیکی سەربازی
- ۱۹۵ تیکشکاندنى ھیزی دژمن لە زنجیرە چىای "ئاشى جەھانگیر"
- ۱۹۹ دەسپیکى جەولەبەكى تر بۆ ناوچەکانى مەھاباد
- ۲۰۳ رووداویکی ناخۆش و لەبیرنەکراو لە ناوچەى مەھاباد
- ۲۰۹ دووبارە گەرانەوێ بۆ ھیزی گیارەنگ

- دەسبەسەرداگرنتی گورھانیکی دژمن لە گوندی ئاغلانی ناوچەیی سەردەشت ۲۱۳
- ۲۲۰ جەولەیهک بۆ ناوچەیی ئالانی سەردەشت
- دەسبەسەرداگرنتی یەکیک لە گەورەترین گوردانی دژمن لە گوندی بیژوی
- ۲۲۶ ناوچەیی ئالانی سەردەشت
- ۲۳۹ جەولەیهک بۆ ناوچەیی ئالانی سەردەشت
- ۲۴۲ لە ھەوایەکی سارد و باراناویدا بەرمو ناوچەیی سەردەشت
- ۲۵۱ چوونی دەستەیهک پێشمەرگە بۆ نیۆ شاری سەردەشت
- ۲۵۶ بەپیکردنەوہی ھیزی بەیان لە ناوچەیی سەردەشتەوہ
- ۲۶۲ جەولەیهک بۆ ناوچەیی سەردەشت و چەند رووداوێک
- ۲۶۸ چۆنییەتی شەھیدبوونی قادر مەمۆی ھەمیشە پێشەنگ و چاوساغ
- ھێرشێ دژمن بۆ سەر بنکە و بارەگاکی حیزب لە دەشتی "کۆیە"ی باشووری
- ۲۷۶ کوردستان
- مەئمووریەتیکی حیزبی بۆ "قەلا سەیدە" دوای یەگرتنەوہی حیزبی دیموکراتی
- کوردستانی ئێران و حیزبی دیموکراتی کوردستانی ئێران "رێبەرایەتی
- ۲۸۴ شۆرشیگێر"
- ۲۸۸ مەئمووریەتیکی حیزبی بۆ ناوچەیی سەردەشت دوای یازدە سال دابرا
- ۲۹۴ جەولەیهکی دیکە بۆ ناوچەکانی سەردەشت و رەبەت
- ۳۰۰ جەولەیهک بەرمو ناوچەیی سەردەشت و رووداوێکی ناخۆش و لەبیرنەکراو
- ۳۱۰ سپاس و پێزانین
- ۳۱۳ کورتەیهک لە ژبان و خەباتم لە ریزەکانی حیزبی دیموکراتی کوردستاندا
- ۳۱۶ وێنەکان

پېشەكى

ھەرۈك كاك خدر پاكدامەن "خدر بەگ" لە بېرەۋەرىيە كانىدا گېرۋاۋىيە تەۋە، تەمەنى ۱۷ سال بوۋە كە بوۋە پېشەمەرگە و تا پۆلى پېنجى سەرەتايى دەرسى خوئندوۋە. بەلام ئىستا دواى نىزىك بە ۴۰ سال كە ئەندام و پېشەمەرگەى حىزبى دېموكراتە بوۋە كەسىكى پېگە يىشتوو و كارلېھاتوو.

كاك خدر سەرەتا لە پېشەمەرگەيەتى را دەستى پېكردوۋە بەلام بە كار و تېكۆشان، بە ھەلسووران و بەشدارى لە چالاكى جۇراۋجورى پېشەمەرگانە، بە موتالا و بەدواداچوون و بە كۆلنەدان و نەسرەۋتن توانىۋىيەتى خۆى پېگە يەنى و بە خوئندنەۋەى كىتېبە كە ئەۋ باۋەرەت لا دروست دەبى كە كەسەكان بە شىۋەيەك لە شىۋەكان خۆرسكانە دەبنە كەسىكى ديار و بە زەحمەت و كارى بە كردهۋە خۆيان پېدەگە يەنن. كاك خدر يەككە لە ۋە كەسانەيە كە وىراى پەرۋەردەى حىزبى خۆى شانى داۋەتە بەر سەختىيەكان و چالاكانە لە مەيداندا بوۋە و جېگە و پېگەى بۇخۆى پەيدا كردهۋە. ئەۋ تازە لاۋىك بوۋە كە دېتە نىۋ رېزى تېكۆشەرانى دېموكرات و تېكۆشانى سىياسى دەست پېدەكا و دواى ماۋەيەك ۋەك پېشەمەرگەيەكى چەلەنگ، زىت و وشيار و ئەھلى فېربوون دەردەكەۋى.

زۆر كەس حىزبى دېموكراتيان بە زانكۆ شوبھاندوۋە، ئەۋە شتىكى سروسىتىيە چونكە ھەر حىزبىك بە پىي پلان و بەرنامەى خۆى لەۋ رېگە يەۋە كادر و تېكۆشەر و فەرماندەكانى خۆى پېدەگە يەنى و چەندى بىرې بەستېنى لەبار دروست دەكات تا مروقەكان پېگەن. بۇ ئەم مەبەستەش كات و كلاس و دەۋرە پىۋىستە و رەنگە كاك خدر بەگ تېكۆشەرى دېموكرات كەم و زۆر ئەۋ دەرفەتەى بۇ پىك ھاتبى و سوۋدى لى ۋەرگرتبى بەلام كە بەش بەش داستانە تۆماركراۋەكان

دهخوئینییهوه، پهروهرده و پیگه‌یشتوویی ناوبراو زورتر مهیدانی و به کردهوه له گورپه‌پانی خهبات و تیکۆشاندا بووه. به کار و چالاکي و مه‌ئموورییهت و هه‌لسوورانی نهو تیکۆشه‌ره له‌نیو خه‌لکی کوردستان و له ناوچه جیا جیاکانی کوردستاندا به شهو و شه‌ونخوونی و رووبه‌رووبوونهوه له‌گه‌ل دژوارییه‌کانی ریگه‌ی خهبات و تیکۆشان و به ئیراده‌ی خو‌ی راسته‌وخۆ له مه‌یدانه‌که‌دا پیگه‌یشتوه و نهو پیگه‌یشتووویییه‌ش له زور ره‌هه‌ند و بواردا دیار و به‌رچاوه.

کاک خدر کو‌رپکی ساده و ساکاری خه‌لکی یه‌کیک له ئاواپییه‌کانی ناوچه‌ی سه‌رده‌شت ده‌بیته پێشمه‌رگه و زور زوو خو‌ی ده‌رده‌خات و ده‌بیته پێشمه‌رگه‌یه‌کی چالاکي گورپه‌پانه‌که. له چه‌ندین عه‌مه‌لیات و تیکۆشانی پێشمه‌رگانه به‌شدار ده‌بیته و ده‌بیته فه‌رمانده‌یه‌کی دیار و ئازا. له‌به‌ر نه‌وه‌ی خه‌لکی سه‌رسنووری باشوور و پوژه‌ه‌لات، ده‌بیته چاوساغ و رینیشاندهری هاو‌رپ‌ی و تیکۆشه‌رانی حیزب و بو‌چه‌ند سال به ده‌یان جار و راسته‌وخۆ له‌گه‌ل مه‌رگ رووبه‌روو بو‌ته‌وه.

ئه‌من له سه‌له‌کانی ۷۰ تا ۷۳‌ی هه‌تاوی بو‌ ماوه‌ی ۴ سال له کۆمیته‌ی شارستانی مه‌هاباد و کۆمیته‌ی شارستانی سه‌رده‌شت کارم له‌گه‌ل ناوبراو کردوه. کاک خدر یه‌کیک له پێشمه‌رگه و فه‌رمانده‌کانی نهو ناوچانه بوو که له سه‌ختترین سه‌له‌کانی خه‌باتدا له تیکۆشاندا بووین. له سنوور به مینی چیندراو و مۆلگه‌ی زور که له‌نیو به‌تالایی مۆلگه‌کانیشدا به زوری که‌مین داده‌ندرایه‌وه و ده‌بوو به‌و ریگا سه‌ختانه‌دا ده‌ربازبین؛ نه‌وه‌نده‌ی من له‌بیرم بی به زوری بو‌ نهو کاره چوار پێشمه‌رگه له سنووری لای "دۆله‌کوگی و دۆله‌توو و کانی زه‌رد و قاسمه‌ره‌ش" نهو ئه‌رکه‌یان زورتر له‌سه‌ر شان بوو که بریتی بوون که شه‌هیدان قادر مه‌مۆ و حه‌سه‌نی عه‌لی چاپه‌ز و خوا لیخۆشبوو برام کانیه‌زه‌ردی و خدر پاکدامن که به‌داخه‌وه هاو‌رپ‌یان قادر مه‌مۆ و حه‌سه‌نی عه‌لی چاپه‌ز هه‌ردووک هه‌ر له‌و ریگایه‌دا شه‌هید بوون.

دىيارە بۇ لاي بېوران و باژار و ئالانىش ھاورپىيان محەممەدى ماماغا و برايم شىخى دەورى تايبەتپان دەگىپرا.

بۇ كار و چالاکى و مەئموورىيەتى جۇراوجۇرى دىكەش كاك خدر يەككىك لەو پىشمەرگانە بووہ كه زۇر بەدەستەوہ بووہ. بۇخۇشى لە گىپرانەوہى بىرەوہرىيەكاندا لە زۇر شوين ئاماژەى پىكردون. جيا لە كارى پىشمەرگانە لە گۇرەپانى خەباتى پىشمەرگايەتيدا ناوبرا و ئەو ئىرادە و تواناييەى ھەبوو كه لە بوارى دىكەشدا خۇى پىبگەيەنى، ھەر وەك لە بىرەوہرىيەكانيدا باس دەكات بە پرسىيار و لەسەر ھەست بووہ و بەدواداچوونى بۇ بابەتەكان كر دووہ بۇخۇى لە بىرەوہرىيەكدا دەلى "ماوہيەكى زۇر نەبوو ببوومە پىشمەرگە، ھىزىكى زۇر بۇ مەئموورىيەت دەچوون بۇ شوينىك بەلام كه نەمدەزانى بۇ كوئ دەچن و بۇچى لەو ناوچەيەن پرسىيار دەكات". ئەوہ واى كر دووہ ناوبرا و ھەر لە جىگاي خۇيدا نەمىنىتەوہ و تەنيا لە بواريكدا نەچىتە پىش، بەلكوو لە ئاستى جۇراوجۇردا سەركەوتن بەدەست بىنى. بۇيە ئىستا دەزانين ناوبرا وەك پىشمەرگە وا بە رەوانى مېژووى تىكۇشانى بەشىك لە حىزبى دىموكراتمان بۇ دەگىپتەوہ و دلنىام نەسلى داھاتوو سوودى زۇرى لى وەردەگرى. بەتايبەت من لەو پەرتوووكەدا شتىكى زۇر باش دەبىنم، ئەویش ئەوہيە لەگەل ئەوہدا كاك خدر باسى كار و تىكۇشانى خۇى لە برگەيەكى زەمانىي خەبات و تىكۇشانى دەكات بەلام خۇى نەكر دوہ بە قارەمانى داستانەكان. بەلكوو نەخش و دەورى ھەموو ئەو كەسانەى باس كر دوہ كه لەنىو داستانەكاندا بوون و بەرپزەوہ يادىشى كر دوونەوہ. ئەوہ جياوازييەكى زۇرى لەگەل بىرەوہرى زۇر ھاورپىيى دىكەدا ھەيە كه لەو بارەوہ زۇر نەخش و دەورى خۇيان بەرجەستە دەكەنەوہ و بەشى شىر بۇخۇيان دادەنن.

شتىكى باشى دىكەى ئەو بىرەوہرىيانە ئەوہيە كه ھەر باسى سەركەوتنى نەكر دوہ. بەلكوو باسى كەم و كوورپىيەكانىشى كر دوہ

که ئەو دەتوانی ئەزموونیکى باش بى و سوودى لى وەربگرين. يه کيک له باشييه کانى ئەو پەرتووکه هەر به تەنيا بەشى نيزامى و پيشمه رگانهى له نيو پووداو هکاندا تيدا نه نووسراوه، به لکو و نه خش و دەورى خه لکى به جوانى دەستنيشان کردوه و له کاتى پوودانى پووداو هکاندا له زۆر بوار و ئاستدا سياسه تى حيزبى ديموکرات ره چاو کراوه يانى دەتوانم بلیم ئەو پەرتووکه تابلویه کى جوان و فره چه شنى کار و تیکۆشان و سياسه ت و هه لويستی حيزبى ديموکراتى وينا کردوه و له بره گيه کى زه مه نيدا له کاتى تیکۆشانى تیکۆشه رانى ديموکراتدا زۆر شتى جوانى تيدا ره چاو کردوه.

ئەو پەرتووکه بيره وه رى پيشمه رگه يه کى ديموکراته که به زمانیکى زۆر پاراو راستى پووداو هکانى باس کردوه که دەتوانى سه رچاوه يه کى راست و ره وان بى بۆ وه بيره ينانه وهى سه رده ميکى سه خت و زي پرين له تیکۆشانى تیکۆشه رانى پوۆه لاتی کوردستان له ناوچه يه ک و به شيکى کوردستان که ئەو هه م بۆ ئەوه ده بى ئەو ده ورانه بۆ نه سلى داها توه بيیته ئەزموون و هه ميش بۆ ئەوه ده بى بۆ دۆزينه وهى راستى پووداو هکان که لکى لى وەربگرين.

من داواى سه رکه وتنى زياتر بۆ کاک خدر پاکدامن ده که م. هيوادارم هه روا له سه ر هه ست و له سه ر پى بي ت بۆ خه بات و تیکۆشانى زياتر له پيناو وه ده سه ته ينانى مافى ره وای خه لکى کوردستان. ته مه ن دريژى بۆ به ئاوات ده خوازم.

پيشمه رگه و هاوسه نگه رى ده يان
تیکۆشه رى وه ک کاک خدر پاکدامن
مسته فا مه ولوودى

• چەند بەسەرھاتىك لە جەولەيەكى يەك مانگە لە ناوچەى رەبەت

بەدوای گىرانەو و دەستبەسەرداگرتنى زۆربەى ناوچەكانى پۆژھەلات لە لايەن ھىزەكانى رېژىمى كۆمارى ئىسلامىي ئىرانەو، پىويست بوو كە ھىزى پىشمەرگەى كوردستان خۆى بۇ قۇناغىكى دىكە لە خەبات ئامادە بكات كە قۇناغى شەرى پارتىزانى بوو. بۇ ئەو مەبەستە پىويست بوو كە سازماندان و رىخستنىكى تازە بۇ ھەموو ھىزەكان بكرى. پىويست بوو ھىزى پىشمەرگە بۇ قۇناغىكى ھەستىار تاكتىكى خۆى بگۆپى. لە سالەكانى ۶۵ و ۶۶ دەست كرا بە سازماندەى تازە. زۆربەى ھىزەكان يەك لە دوای يەك كارى سازماندەىي خۆيان تەواو كرد و بە سازماندەىيەكى نوپو بەرەو ناوچەكانى خۆيان دەگەرپانەو. ئەوئەندەى لەبىرم بى لە بەھارى سالى ۱۳۶۶ ئاخىرىن ھىز كە سازماندەىي كرا، ھىزى گىارەنگ بوو. سالى ۱۳۶۵ كاتىك كە ھىزى مینەشەم بۇ سازماندەىي بانگھىشتى دەفتەرى سياسى لە "گەرەدى" كرا، بۇ ئەوئەى ناوچەى رەبەت چۆل نەبى ئەركى بەرپوئەبەردنى جەولەيەك لە ناوچەكە بە برىارى دەفتەرى سياسى كەوتە سەرشانى ھىزى موعىنى. بۇ ئەو مەبەستە ھىزىكى نىزىك بە سەد كەس لە كادر و پىشمەرگەكانى ھىزى موعىنى و كۆمىتەى شارستانى سەردەشت بۇ ئەو جەولەيە ئامادە كران. فەرماندەى ئەو كاتەى ھىزى موعىنى مامۆستا حەسەنى شىووسەلى بوو كە نەخش و پۆلىكى ھەرە گرینگى لە مودىرىيەت و فەرماندەىي ھىزى پىشمەرگەى كوردستان بە تايبەتى لە ناوچەى سەردەشت ھەبوو. ئەو ھىزە بە سەرپەرستى كاك حەسەن شىووسەلى بەرەو ناوچەى رەبەت وەرپىكەوت. لە دەستەى ئىمەش ۱۰ كەس بۇ جەولەكە ئامادە

کران، لهو ۱۰ کسه یه کیان من بووم، هر چند مانگیک بوو ببوومه پیشمه رگه و یه کهم جار بوو له جهوله یه کی ئاوادا به شداری بکه م. زورم پی خوش بوو، ئه و کاته سنوره کان به ته واوی داگیر نه کرابوون. به ئاسانی ده مانئوانی تا نزیک سنور برؤین. هیشتا مؤلگهی زور له سنور جیگیر نه کرابوون. له کاتی خو ئاماده کردن بو ئه و جهوله یه زور شتی خوش و ناخوش به می شکمدا ده هاتن؛ بیرم ده کرده وه که بلیی بتوانم به ژیانی پیشمه رگایه تی رابیم؟! بو من هه م خوش بوو هه م ناخوش، دوو ریگه م له بهر بوون؛ یان ده بوو غیرهت وه بهر خوم بنیم و بمینمه وه، یان مه یدان چول بکه م. به لام ساغبوومه وه بمینمه وه. ئیستا دواي تیپه رینی سالانیکی زور به سه ر ئه و رۆژگاردها خه ریکی نووسینه وه ی به شیکی هه ره بچووک له و میژووه پشنگداره م. بریاردرا ریکه وتی ۳ی گه لایوژی ۱۳۶۵ به ره و ناوچه وه ری که وین؛ رۆژی یه که م هیچ خه بهر نه بوو، رۆژی دووه م سه رده سته که مان به بیسیم به بنکه ی هیزی راگه یاند که "ئاورداره کان هه لده دم". ئه وه نه هیئی بوو، مه به ست له ئاورداره کان ئیمه بووین. دیار بوو هیز رۆژیک پیش ئیمه وه ری که وتبوو و ده سته ی ئیمه ش که پیکه اتبوو له ۱۰ پیشمه رگه، به سه ریهرستی فه رمانده ی ئازا، مه حمود خاس به ره و ناوچه وه ری که وتین. یه که م جار بوو که له جهوله یه کی له و جوړدها به شداریم ده کرد، پروم له هه رکوی ده کرد بوم تازه بوو. دواي ده ربازبوون له سنوری گوندی مه زرا، ئیمه ش له نزیک گوندی به رده سوور له گه ل هیزه که یه کمان گرته وه. که چووین هیز به گشتی له سه ر "کانی هه راشه" که شوینیکی زور ته لان بوو، زیاتر له سه د پیشمه رگه له ده روبه ری ئه و کانی یه بلاوه یان پی کرابوو. پیشمه رگه کان دوو دوو و سی سی له ده وری یه ک کو ببوونه وه. دوانیوه پوی ئه و رۆژه هه موو فه رمانده کان له ده وری یه ک کو ببوونه وه و خه ریکی

قسە و راویژ بوون. ئىمە نەماندەزانی چ خەبەرە. ئىوارى بە چەند دەستە دابەش کراین، ھەر دەستەى بۇ شوینىک، دیار بوو شتىک لە گۆرپى دابوو. پرسىارم کرد خەبەر چىیە؟ گوتیان بەیانى لە نىزىک گوندەکانى زەلى و ئاغەلان بە تۆلەى شەھىد رەحیم عەلیپوور عەمەلیاتىک لە سەر ھىزی دوژمن، لە سەر تەئىمىنەکانى سەر جادەى زەلى بۇ مۆلگەى "سوورەبان" بەرپووە دەبەین. شەوھەکەى ھەر دەستەو لە شوینى خۆى جىگىر کرا. دەستەى ئىمە کە چەند کەس بووین لە خوار گوندى کۆدەلئى بووین، چەند و لاغىکمان پىبوو و لەوئى بەجئى ماين. ئەوانەى تازە ھاتبووین نەیاندەبردین بۇ ئەو شوینانە. کاتژمىر دەورى ۴ى ئىوارى تەقە دەستى پىکرد. لەئىوان گوندەکانى زەلى و سوورەبان ھىرش کرایە سەر تەئىمىنەکانى سەر جادە و زۆر بەیان کوژران. دەنگى تەقە لە گوندەکانى دەوروبەر دەبىسترا. زۆرى نەکىشا ئەو پىشمەرگانەى لە کەمىنەکە بەشداریان کردبوو لە ژىر ئاورى تۆپخانەى دوژمندا بە سلا مەتى گەیشتنەوہ لای ئىمە. وردە وردە ھەموومان لە دەورى یەک کۆ بووینەوہ و بەرەو شوینىکى دیکە ئەو شوینەمان بەبئى زیان بەجئى ھىشت و درىژمان بە گەشتى خۆمان دا. لە ناوچە ئەوہ یەکەم عەمەلیات بوو کە لەو جەولەدا لەسەر ھىزی دوژمن بەرپووە چوو. بۇ مانەوہى پۆژى دواى چووینە خوار گوندى بەردەسوور لە "کانى سیوئىسکە" ماينەوہ. دوانیوہرۆى ئەو پۆژە لە لایەن کاک ھەسەن شیوہسەلى یەوہ قسە بۇ ھىزی پىشمەرگە کرا و دەستخۆشى لىکردن کە سەرکەوتوانە ئەرکى خۆیان بەجئى گەیاندووە.

ئىوارەى پۆژى دواى لە کانى سیوئىسکە بەرەو دیوى جادەى پىرانشار – سەردەشت وەرپى کەوتین. یەکەم جار بوو ئەو ناوچە ببینم. بە دەشتى دیوالاندا بەرەو دەوروبەرى گوندەکانى زىوہ، تووژەل و ھەلوئى وەرپى کەوتین. پۆژەکەى لە دەوروبەرى

گوندی هه‌لۆی تا ئیوارێ له شوینک به‌ناوی سمیله ماینه‌وه و ئیوارێ به‌هۆی زۆری هیزه‌که به‌سه‌ر سی گوندی تووژهل، هه‌لۆی و شیوه‌سه‌ل‌دا دابه‌ش بووین. ئیمه به‌ره‌و گوندی تووژهل وهرێ کهوتین. دواي نانخواردن له گوند دهرکه‌وتین به‌لام ئیمه نه‌مانده‌زانی به‌ره‌و کوئ ده‌چین. له نیزیکی گوندی هه‌لۆی یه‌کمان گرته‌وه و به‌ره‌و پشتی گوندی واوان وهرێ کهوتین. له نیزیکی گوندی شاتمان ئیمه نیزیکی به‌ بیست که‌س له هیزه‌که جیا بووینه‌وه، ئەو بیست که‌سه تیکه‌لاویک بوو له هه‌ر سی لکی هیزی موعینی. به‌ره‌و خوار گوندی شاتمان رۆشتین. له نیزیکی گوندی نه‌لاس له دۆلێکدا ماینه‌وه که جیگه‌یه‌کی گونجاو نه‌بوو. ئیمه شاره‌زا نه‌بووین و نه‌مانده‌زانی به‌ چ مه‌به‌ستیک چووینه‌وه. رۆژه‌که‌ی تا ئیوارێ له‌وه‌ی ماینه‌وه و زۆر نیگه‌ران بووین، به‌شیک له پێشمه‌رگه‌کان له‌وه‌ که‌سه به‌ گومان بوون که وه‌ک شاره‌زا له‌گه‌لمان بوو. لی‌رده‌دا نامه‌هوی ناوی ئەو که‌سه بێنم.

دوا‌یی دهرکه‌وت ئیمه به‌مه‌به‌ستی چوون بۆ ناو شارۆچکه‌ی نه‌لاس و به‌رپۆه‌بردنی عه‌مه‌لیات له‌و شوینه‌ مابووینه‌وه. ئیوارێ که‌ کاتی ئەوه هات به‌ره‌و شوینی خۆمان برۆین، دیتمان کۆمه‌لیک چه‌کداری نه‌ناسراو له ئیمه نیزیکی بوونه‌وه، پێشمه‌رگه‌کان ویستیان ته‌قه‌یان لێ بکه‌ن به‌لام که‌سی چاوساغ نه‌یه‌شت ته‌قه‌ بکه‌ین و گه‌رپاينه‌وه. شوینی خۆمان به‌جی هیشت و به‌ره‌و لی‌رهار و واوان له‌ دۆلی ره‌زان یه‌کمان گرته‌وه. له‌گه‌ل تاریکی هه‌وا چووینه‌ ناو گوندی واوان هه‌لکه‌وتوو له‌ سه‌ر جاده‌ی پیرانشار- سه‌رده‌شت. ئەو شه‌وه جو‌ش و خرۆشیکی له‌ راده‌به‌ر له‌و گونده هه‌ست پێده‌کرا. جموجۆلی پێشمه‌رگه له‌ناو گونده‌که به‌ ته‌واوی دیار بوو. له‌و گونده شتیکی سه‌یر و ناوازه‌م دیت، دووکانیک له‌و گونده هه‌بوو که پێشمه‌رگه‌کان بۆ

شت كرىن پرويان تىكردبوو، ئەو دووكاندارە لەنىو دووكانەكەدا
 ھەلدەسوورا و شتى بۇ ھەموویان دەھینا، كە سەیرمان كرد
 دووكاندارەكە ھەردوو چاوی كویر بوو بەلام شتى دەفرۆشت بی
 ئەوھى كەس بتوانی فیلی لی بکات یان ھەلەھەك بکا. داوی
 ھەر شتیكت کردبا فەوری بۆی دەھینای. بەلامەوہ زۆر سەیر بوو
 ئەو كەسە كە ھەردوو چاوی كویرە چون دەتوانی ئەو دووكانە
 بەرپۆھ بەری. داوی نانخواردن و ئەنجامدانى ئەركە حیزبەھكان
 بە مەبەستى پەرىنەوہ بۇ ناوچەى رەبەت لە گوندى واوان
 وەدرکەوتین. زۆرى نەكیشا چووینە سەرچۆمى كەلۆى، دەبوو
 لە چۆمەكە بپەرىنەوہ، بەھاوکاریى چەند كەسێكى شارەزا كە
 لەگەل خۆمان بوون پەرىنەوہ. داوی پەرىنەوہ لە نىزىك چۆمەكە
 تووشى بېستانىك بووین، پېشمەرگە چوونە ناو بېستانەكە و
 منىش چووم، لەپر كەسێك بەتوورەى وەنىومان كەوت؛ دىتمان
 كاك مەلا حەسەن شیوہسەلى بوو. زۆر توورە بوو و ھەر كەسەو
 بۇ لایەك ھەلات، منىش ھەلاتم، بەھەلاتنەوہ پرم دایە چلە
 گىايەك پیم وابوو خەيارە. بركەكەم ھەلكەند و بەشانم دادا و
 ھەلاتم. ديار بوو شتى پۆھ بوو و وامزانى خەيارە، كاتىك
 راوہستام و دەستم بۆى برد دەرکەوت كە لە جيات خەيار
 كوولەكەم ھیناوە و زۆرىش ماندووى كردم. داوی چەند كاتژمیر
 رینگەبرین بۇ مانەوہ چووینە نىزىك گوندى كانىسپان كە
 چەند مالێك بوون بە داوینى چىای برايم جەلالەوہ. بۇ من و
 بەشىكى بەرچاوە لە ھاوړىكانم يەكەم جار بوو كە بە جەولە
 دەچووین بۇ ئەو ناوچەىە. ئەگەر ھەلە نەبم دوانیورۆكەى دوو
 تیم لە پېشمەرگەكان بە مەبەستى بەرپۆھبردنى عەمەلىاتىك
 لەنىوان گوندەكانى دۆلەتوو و چوالان لە خوار خۆمان چوونە
 سەرچادە و تەئەمینەكانى سەرچادەیان كردە ئامانجى خۆیان.
 زۆرى نەكیشا دەنگى تەقە لە ناوچەكە دەستى پىكرد و ئیمەش

زۆربەى ھىزەكە بەرەو ھەوارەكانى گۆموشتر وەرپ كەوتىن. ئىمە لە رىگەدا بووین كە تەقە دەستى پىكرد. چووینە نىزىك چادەرەكانى گۆموشتر و دواى بە ئەنجام گەياندى ئەو ەمەلياتە پىشمەرگەكان بەسلا مەتى و بەبى زيان گەرانەو ە لای ئىمە. وازانم چەند كەسىك لە ھىزى دوژمن كوژرابوون. دواى گەرانەو ەى پىشمەرگەكان دوژمن لە ھەر دوو مۆلگەى دۆلەتوو و چوالانرا ناوچەكەى خومپارەباران كرد. لەو جەولیدەدا ئەو ە يەكەم ەمەليات بوو كە لە ناوچەكە لەسەر ھىزى دوژمن ئەنجام درا. دواى ئەو ەمەلياتە ماو ەى سى رۆژ لە ناوچە ماينەو ە. رۆژانە لە كوستانەكان دەبووین و شەوانەش لە گۆموشتر و چواربەردە و دەوروبەرى ميوانى ھەوارچىەكانى ناوچەكە دەبووین.

دواى گەرانەو ە لە ناوچەى رەبەت، رىكەوتى ۲۱ى گەلاوئىژى ۱۳۶۵ بۆ مانەو ە چووینە خوار گوندى بەردەسوور و لە شوئىنك بەناوى "كانى سىويسكە" ماينەو ە. ئىوارەى شەوى ۲۲ى گەلاوئىژ ئىمە پەلىك لە پىشمەرگەكانى لكى دوو چووینە گوندى مەزرا، ديارە ئىمە نەماندەزانى چوونى ئىمە بۆ ئەو گوندى بە چ مەبەستىك بوو، بەلام دواى باس لەو ە دەكرا كە ئىمە بۆ ھاوكارىى ئەو تىمە چووبووینە گوندى مەزرا كە ھەر ئەو شەو ە لە كەمىن كەوتن.

ئەو ەى راست بى نە كاتى تەقەكە و نە پىشتر ھىچ شتىك باس نەكرابوو، ديارە ئەگەر باس كرابا ئىمە بە ئاسانى دەمانتوانى لە شوئىنى كەمىنەكە جىگىر بىن، بەلام ئەو ە بۆ نەكرا، ئۆبالى كەمتەرخەمىى ئەو شەو ە دەكەوئىتە ئەستوى بەشىك لە فەرماندەكانى ئەو كات.

كاتىك چووین بۆ نىو گوند، وەك زۆر شەوى دىكە بەپىى

بەرنامە دابەشى سەر مالەكان بووين، ھەم نان و چاييمان خوارد و ھەم گەشتىكى باشمان بە نىو گوندا لىدا. زۆر مالى ئەو گوندا مان بەسەر كىردەو. كاتىك شەو بەرەو درەنگى دەچوو، بە فەرمانى فەرماندەكە مان ھەموومان لە بەرەنگى مزگەوت كۆبووینەو و وا ساغبووینەو كە تادرەنگانى شەو لەوئى بخەوين. ديارە ئەو مان زۆر پىخۆش بوو چونكە ماوەيەكى زۆر بوو لە ناوچە بووين و ماندوو و شەكەت بووين. ئەو دەرفەتىكى باش بوو بۇ ئەوئە چەند كاتژمىرىك لە شوئىنىكى خاوين پشووئەكى كورت بەدين و پاشان بەرەو لای ھاوريكانمان بگەريئەو.

لە نىو مزگەوت پراکشاین و تەنيا پاسەوانەكان لە دەرى بوون. زۆرى نەكىشا كە ھەموومان بە دەنگى تەقەى چەند تەفەنگىك وەخەبەر ھاتین، بەلام ئىمە نەماندەزانی ئەو تەقە چىيە و دەبى چى رووبدات يان چى رووى دابى. خەيالى جوراوجور بە فەكرى ھەمووماندا دەھات.

ھەموومان دەمانگوت بلى چى روو بدات. ئەو كاتە بە ھۆى زۆرى حزوورى پىشمەرگە لە ناوچەدا لە ھەركوئ تەقە كرابا يەك سەر فەكرت بۇ شەپ و پىكدادانى پىشمەرگە و ھىزى دوژمن دەچوو.

تا دەھات شەو لە كۆتايى نىزىك دەبوو و ئىمەش دەبوو ئەو گوندا جى بلىين و بەرەو شوئىنى ديارىكراوى خۆمان بگەريئەو.

دەنگى تەقەكە لە نىزىك بازارى "قاسمەرەش" بوو و كەمىك لە ئىمە دوور بوو.

سەرئەنجام بى ئەوئە خەبەرىكى راست لە ھۆكار و ئاكامى ئەو تەقە بزائىن بەرەو لای پىشمەرگەكان گەراينەو.

کاتیک ئیمه گه‌یشتینه‌وه لای هی‌زی پیشمه‌رگه له دۆلی سیویسکه، تازه ولات پرووناک ده‌بوو و هیشتا هیچ خه‌به‌ریک له ئاکامی ئەو ته‌قه و تیکه‌له‌چوونه ده‌ست نه‌که‌وتبوو.

دوای ئەوهی هه‌تاو که‌وت و زۆربه‌ی پیشمه‌رگه‌کان له خه‌و هه‌ستان، دیار بوو بی‌سیم‌چیه‌کان له‌گه‌ل کۆمیت‌ه‌ی شارستانی سه‌رده‌شت خه‌ریکی پێوه‌ندی گرتن بوون. دوای بردنی په‌یامیک بۆ کاک مه‌لا حه‌سه‌ن شیوه‌سه‌لی وه‌زعه‌که به‌ ته‌واوی گۆرا و نا‌په‌حه‌تی و نیگه‌رانی به‌ پوخساری هه‌موو به‌رپه‌سه‌کانه‌وه دیار بوو، به‌لام هیچیان باس نه‌ده‌کرد. زۆری نه‌کیشا هه‌موومان له ده‌وری یه‌ک کۆبووینه‌وه تا ئاخیرین هه‌وال له‌و پێوه‌ندییه‌دا رابگه‌یه‌ندری.

دوای ئەوهی پیشمه‌رگه‌کان له ده‌وری یه‌ک کۆبوونه‌وه، کاک مه‌لا حه‌سه‌ن قسه‌ی بۆ به‌شداران کرد و خه‌به‌ری که‌وتنه‌که‌مینی ده‌سته‌یه‌ک له پیشمه‌رگه‌کانی بنکه‌ی هی‌زی له نیزیکی بازاری قاسمه‌په‌ش به‌ ئیمه‌ رابگه‌یاند که به‌داخه‌وه خه‌به‌ری شه‌هید بوونی عه‌بدو‌ل‌لای سه‌ددیقی سه‌ره‌په‌لی په‌لی فه‌رمانده‌یی و عومه‌ر شیوه‌سه‌لی بوو که له‌و ته‌قه‌ی شه‌وی رابردوودا شه‌هید ببوون.

دیاره ئەو پیشمه‌رگانه‌ی له‌گه‌ل ئەو شه‌هیدانه‌ بوون زۆر که‌م بوون، هه‌رچه‌ند هه‌ولێ زۆریان دابوو تا جه‌نازه‌کان راگۆیزن به‌لام به‌هۆی که‌میی نه‌فه‌رات بۆیان نه‌کرا‌بوو و سه‌ره‌ئه‌نجام هه‌ر دوو جه‌نازه‌که که‌تبوونه ده‌ستی دوژمن و بۆ شاری سه‌رده‌شت راگۆیزرا‌بوون.

دوای ب‌لابوونه‌وه‌ی خه‌به‌ره‌که جه‌ویکی زۆر ناخۆش دروست بوو، هه‌موومان بۆ له ده‌ستدانی ئەو دوو شه‌هیده ئەژنۆی خه‌مان له باوه‌ش گرت.

ئەو ده‌سته له پیشمه‌رگه‌کان به‌ چه‌ند بار ته‌قه‌مه‌نییه‌وه

بەرەو لای ئىمە دەھات كە ئەگەر ھەلە نەبم بۇ بەرپۆەبردنى
 ەمەلىياتىكى گەورە بوو لەسەر جادەى پىرانشار-سەردەشت.
 دواى خواردنى نانى نىوەرپۆ ھەموو فەرماندەكان لە دەورى يەك
 كۆبوونەو ە بۇ ئەو ەى برىارى كۆتايى بدەن. ئاخىرین برىار
 بوو بە ئەو ە كە پىشمەرگەكان بكرىن بە دوو بەش، بەشىك
 لەگەل كاك مەلا ەسەن بگەرپىنەو ە بۇ بنكەكانمان لە "سونى"
 و دەستەى دوو ەم لە ناوچە درىژە بەگەشتى خۆيان بدەن. من
 لەگەل ئەو دەستە كەوتم كە دواى يەك مانگ مانەو ە لە ناوچە
 گەرپىنەو ە بنكەكانمان لە گوندى سونى.

• يەكەم جار بوو نىرگەلەم "قلىان" دىت، زۆرى
 ترساندم

سالى ۱۳۶۵ بنكەى ھىزى گيارەنك و دەستەى ۳ شەھىد
 كوڭخا خدر كە لە "بىدەلان" بووین، ئەويمان چۆل كرد. ئىمە
 دەستەى سى چووینە گوندى گەلورەز و بنكەى ھىزىش چوو ە
 كونەمارى. كۆمىتەى شارستان لە "كونەمارى" بوو، بنكەى
 گومرگ لە نىوان كونەمار و گوندى زىوكە لە "گۆمەگا" يە بوو.
 ناوچەكە ئاوەدان بوو، ھاتووچۆيەكى زۆرى پىدا دەكرا و
 گومرگىكى زۆر وەردەگىرا. ئىمە وەك ھىزى گيارەنگ جيا لەو ەى
 تەداروكت و خەرجى خۆمانمان لى دەكرد، بەشىكمان تەحوىلى
 دەفتەرى سىاسى دەدا. جارجار دوژمن بە شىو ەى تىمى بچووك
 يان لە دوورەو ە تەقەى لى دەكردىن و ناوچەكەى ئائارام دەكرد
 ھەر بۆيە ئىمە دەبوو زۆربەى وەختەكان كەمىنمان ھەبايە، بەلام
 دىسانىش ھەموو ناوچەكەمان بۇ كۆنترۆل نەدەكرا. شەويك دوو
 جاش بە سواریى ئەسپ دىن بۇ نىزىك گومرگى گۆمەگايە و

له عه مه لیا تیکی تیرۆریستی دا له سهنگه ری پاسهوانی دا رسوول
لاوه شههید دهکهن و بۆی دهرباز دهبن. شههید رهسوول لاهو
پیشمه رگه یه کی به نه زم و تیکۆشه ر بوو. به دوا ی شههید بوونی
ره سوو لاهو دا چهن د شهو تیمیک له هه موو په ل و لکه کان بۆ
پاراستی بنکه ی گومرگ ده چووینه بنکه ی گۆمه گایه. جاریک بۆ
ماوه ی چهن د شهو نۆره ی دهسته ی سی هات، ئیمه چوار کهس
چووین؛ ته نیا ناوی شههید هه مزه گۆرانم له بیر ماوه. چووین
بۆ بنکه ی گومرگ و ئیوارئ خوالیخۆشبوو مه لا خدری ماما کوئ
که به رپرسی گومرگ بوو بۆی باس کردین که شهوئ چۆن
پاسهوانی بدهین و رسوو لاهو چۆن و له کوئ شههید بووه.
منیش سالیک ده بوو پیشمه رگه بووم. لهوئ دهسته کار بووین.
ئه رکی ئیمه ته نیا پاسهوانی بوو، ده نا کهسی دیکه ی لی بوو
که کاروباری گومرگ و ئاشپهزی و به رپرسیا یه تیایان له ئه ستۆ
بوو، به لام شهوانه ده بوو زۆر وریا بین. به پاراستی زۆریش
خه ته ر بوو و نه ده کرا که مه ته ر خه م بین. وریای و پاراستی ئه و
شوینه کاری سه ره کیمان بوو. بۆیه شهو و پۆژمان خسته بووه
سه ر یه ک بۆ ئه وه ی زه ربه نه خۆین و ئه رکی خۆمان به
باشترین شیوه به رپوه به رین. بیجگه له ئیمه ش که ئه رکی
ئه و شوینه مان له سه ر شان بوو، به چهن د جیگه ش که مین
دهاده نا بۆ ئه وه ی جاریک ئه و که سانه بخهینه داوی خۆمان،
به لام به داخه وه جیبه جی نه بوو. شهوئیک من پاسهوان بووم و
تفه نگ به ده ست هه ر چاویکم کردبوو به دوو چاو و سه دان
شتی خۆش و ناخۆشم به خه یال دا دهاتن و فکرم له هه موو
ئه گه ره کان ده کرده وه. گویم هه لده خست و چاوم ده گیپا بزانی
چی به دی ده که م. راست له و سهنگه ره دابووم که رسوول لاهو ی
تی دا شههید ببوو، ئه ویشم هه رله بیر بوو، هه موو ئه وانه
له می شکم دا بوون و منیان له راده به در وریا کردبووه. له

فكر و خەيالى خۇمدا بووم، لە پىر دەنگىك بەر گويم كهوت كه وهك دەنگى رەگبار دەچوو!!! گويم هەلەدەخست بزنام چى روو دەدات. چەك لە دەست و تەواو ئامادەى كاردانەوہ بووم. دەنگەكە دووبارە بۆوہ و وهك بلیى بە كلاًشنىكوۆف رەگبار بكەى. تەواو باوەرەم هینا كە بەللی دەنگى تەنگە و پیموابوو لە بەرى "بیدەلان" ەوہ دى!!! دەمگوت رەنگە كەمینی پيشمەرگەكانى خۇمان بى و لەگەل ئەو كەسانە دەرگىر بووبن كە قەرارە هيرش بكەنە سەر بنكەى گومرك. دواى ماوەیەك بى دەنگى، دیسان دەنگى رەگبارىكم گوئ لى بوو. ناچار بە راكردن چووم كاك "هەمزە گۆران" م لەخەو هەستاند، هات بۆ لام و لى پىرسىم چ باسە؟! گوتم هەمزە! دەنگى رەگباران دى!!! ئەویش كە گوئى هەلخست گوتى واىە. پاشان پىی گوتم تۆ وریا بە، من دەچم كورەكان هەلەدەستىنم. زۆرى پىنەچوو بە پىكەنین هاتەوہ. گوتم چىیە بۆ پیدەكەنى، كوان كورەكان؟! گوتى؛ راوەستە، ئەوہى گویت لى بووہ نە دەنگى تەنگە و نە رەگبارە. دەزانى چىە؟! منیش گوتم ناوہللا، چىە؟! گوتى ئەوہ سەید عەلى لە سەر جىگاكەى راکشاوہ و نىرگەلە "قلیان" دەكىشى، ئەوہ دەنگى قولتەقولتى قلیانى عەلىیە. منیش ئیمانم لانەما و بە توورەییەوہ چوومە لای عەلى و لى قەلس بووم و چەند قسەى ناخوشم پىی گوت و ئەوانیش زۆر پىكەنین. بەیانى دەنگۆ بلاو بۆوہ كە خدر بەگ دەنگى قلیانى سەید عەلى لى بووہ بە رەگبار و ترساوہ. یادى ئەو پۆژانە بەخیر. سەید عەلى خەلكى مەهاباد و لە هیزى گیارەنگ بوو و براىەكیشى بە ناوى وەلى شەهید ببوو.

● تیکشکاندنی هیژیکی گهورهی دوژمن به دهستی رۆلهکانی هیژی گیارهنگ له گوندی گۆرهشیڤری ناوچهی سهردهشت

بههاری سالی ۱۳۶۶ی ههتاوی تازه سازماندهیی هیژی گیارهنگ کرابوو. لهو سازماندهییهدا من له لکی سی بووم، کاک حوسین پهیرهوان فهماندهی لک و شههید همه نارستی جیگری لک بوو. لکی سی له "کونه ماری" واته له پشتی بنکهی کۆمیتهی شارستانی سهردهشت بنکه و مهقهپاتی بۆ دروستکرا بوو. پێشمه رگهکان به ره به ره خهریکی خۆئامادهکردن بوون بۆ ناوچه، جموجۆل له لک و په له کان کهوتبوو. کۆبوونهوه له سههر کۆبوونهوه دهگیرا. زۆر کهس که سالانی پێشتر به پر سايه تيان ههبوو له سازماندهیی تازهدا به پر سايه تيان پێنه درابوووه و زۆر کهسی تازهش کرابوون به به پر س و فهمانده له یه کیک له لک و په لهکانی هیژی "گیارهنگ" دا. لهو ساتهوه ختهدا ئهو سازماندهییه یه کیک له باشترین بریارهکانی حیزب بوو بۆ ئهو سهردهمه چونکه هه لومه رچی ئه وکات پێویستی به خۆئامادهکردنیکی لهو چهشنه هه بوو.

لهو کاتهدا دوژمن هیژیکی زۆری له گوندهکانی "دۆلهتوو" و "ساوان" بهمه بهستی دانانی مۆلگه له گوندی "گۆرهشیڤر" له نیزیکی بنکه و بارهگاکانی کۆمیتهی شارستانی سهردهشت و هیژی گیارهنگ کۆکردبووه.

ئهو هیژهی که له گوندی گۆرهشیڤر به نیازی دانانی مۆلگه که بوون زیاتر له ۳۰۰ کهس دهبوون. فهمانده که یان ناوی که لهو پ بوو، له گوندی دۆلهتوو پێ لێی ده پرسن بۆ ههر یهک خهشاب "دراغ" له گهڵ خۆت ده بهی؟ له وهلامدا دهلی جاخۆ ههر سی

۳۰ كەس دەكوژم و ئەو ۳۰ كەسەش ۳۰ فېشەكى بەسە. بەيانىيەكى زوو واتە رېكەوتى ۱۳۶۶/۲/۱۱ ھەتاوى ئىمە تازە لەخەو ھەستابووین، كەسىك كە لە بازارى "پشكاوى" خەرىكى كار و كاسىبى بوو و خۆيشى لە حكومەت قاچاغ بوو، خۆى گەياندە بىكەكانى ئىمە و گوتى ھىزىكى زۆرى دوژمن ھاتووہ لە گوندى گۆرەشىر مۆلگە دابنى.

بەيانى زوو تازە تىشكى خۆر لە چياكانى "مامەندە" و "جاسووسان"ى دابوو. بەھارىكى جوان و دلگىر بوو. ناوچەكە ئاودان بوو و خەلك خەرىكى كاروكاسىبى بوون. رۆژانە كەلوپەلىكى زۆر لەنىوان ئىران و عىراق ئالوگۆر دەكرا.

لە داوینى ئەو دوو چىايىيە دوو ھىزى نابەرانبەر خەرىك بوو بەرھوروى يەك دەبوونەوہ. دەستەيەك ھىزى پۆشتە و پەرداخ و داگىر كەرى كوردستان و دەستەكەى دىكەش خاون ئىرادە و ئىمان و ھىزى پاراستنى خاك و خەلكى كوردستان بوو.

ئىمە تىمىك بە فەرماندەيى شەھىد "ھەمە نارستى" خۆمان ئامادە كرد و بەرھو گوندى گۆرەشىر وەرپى كەوتىن. ئەو تىمە ئەوانەى لەبىرم مابن برىتى بوون لە: ھەمە نارستى، خالىد نىوچوانى، عەلى باساوہيى، غەفوور واوہيى، خدرە چكۆل، عومەر كانىبى، عومەرە چكۆل، سەعدوون مارەغانى، محەممەد مام ئاغا، محەممەد غەمبار، خدر بەگ و دوو كەسى دىكە كە لە ناوھىنانيان خۆم دەپارىزم. لە شوىنىك بە ناوى "قونەسى" بووین بە دوو بەش، من و دووكەسى دىكە چووین بۇ تەپكى "گۆرگىوژى" كە بە سەر گوندى گۆرەشىرىدا دەروانى و ئەوانەى دىكەش بە رېگای "بىدەلان" دا بەرھو بازارى "پشكاوى" وەرپى كەوتن. ئەو ھىزەى دوژمن كە ھاتوو بۇ گوندى گۆرەشىر بەشىكىان چووبوون بۇ نىو بازارى پشكاوى و ھىندىك كەلوپەلى خەلكيان

له گه ل خویان بردبوو بۆ ناو گوند. چەند کەسیکیش دەگرن و دەیان بەن بۆ نیو گوند. بە خەلکی گوندە کە دەلین دەبی گوندە کە تان چۆل بکەن.

بە شیک لە خەلکی گوندی گۆرە شیر بەرەو گوندی دۆلە توو وەرپ کە وتبوون و بە شیکیش لە گوندە کە مابوونە وە. هیزە کە ی دوژمن خەریکی خۆشکردنی جیگە ی مۆلگە کە بوو و بە شیکیش چاودیری ناوچە کە یان دەکرد. ئەو هیزە ی دوژمن پیکهاتبوو لە جاش و پاسدار و زۆربە ی جاشە کان خەلکی ناوچە ی سەردەشت بوون. لە لایە ک دوژمن خەریکی دروستکردنی مۆلگە یە و لە لایە ک ی دیکە ش هە لۆ تیژبالە کانی هیزی گیارە نگ، پێشمەرگە تیکوۆشەر و بە بیروباوەرە کانی مەلەبەندی قارەمانان بە شیوہ یە ک ی پارتیزانی گە مارۆ ی دوژمنیان داوہ تا بۆ جاریکی دیکە ش سەر وەر ییە ک ی دیکە بۆ میژوو تۆمار بکەن. شیرە کورانی دیموکرات دەست لە سەر پە لاپیتکە ی چە کە کانیان چاوەروانی دەستووری فەرماندە کە یان بوون تا دەرسیک بە دوژمن بدەن کە قەت لە بیریان نە چیتە وە.

پێشمەرگە کانی لکی یە ک بە فەرماندە یی کاک پەحمان مارە غانی لە و شەرە دا دەوریکی کاریگەر ییان هە بوو. ئەوانە ی لە بیرم مابن کاک پەحمان خۆ ی، عە لی حاجی، حە سە ن قە لە پە شە ی، عە بدو لالی مام ئاغای، کاوہ پە یرە وان، عە لی سەردە شتی، حە سە ن مارە غانی و چەند کە سیک ی دیکە لە و شەرە دا بە شدار بوون.

دوژمن کە بە خە یالی خۆ ی دە یهە ویست ئە و تاقە گوندە ئازاد کراوہ ی ناوچە کە ش داگیر بکا، بی خە بەر لە وە ی کە لە دە وروبەری ئە و گوندە هە لۆ تیژبالە کانی هیزی گیارە نگ ئە و تیکوۆشەرانی کە بە دە یان داستانی کە مۆینە یان بۆ میژوو

تۆمار كردوه بى ئەوهى ھەست بە بوونيان بكات گەمارۆ دراوه. رۆلەكانى دىموكرات دەيانەويست داگىركەران تەفروتونا بكن تا جاريكى ديكە غيرەتى ئەوهيان نەبى پووبەپووى تىكۆشەرانى كورد ببنهوه. ھەرەك پىشتىر باسەم كرد ھىزەكەى دوژمن كە چووبوون بۇ بازارى پشكاوئى، گەرانەوه گوندى گۆرەشىر و ئەو خەلكەى كە لە بازار گرتبوويانن ئازادىان كردن.

ھىزى دوژمن بى خەم خەرىكى دانانى مۆلگەكە بوو كە لە ناکاوا كاتژمىر ۹ى بەيانى لە چەند لايەكەوه كەوتە بەر ھىرشى پىشمەرگەكانى لكى سىي ھىزى گيارەنگ و لەماوہيەكى زۆر كورتدا لەنيو گوندى گۆرەشىر و دەوروبەرى كەوتە پەلەقاژە و ئەوهى كوژرا دەنا بەرەو گوندەكانى دۆلەتوو، داوداوى و ماماكوئى ھەلاتن، بەلام بىخەبەر لەوهى كە ھەلاتنىش فرىيان ناكەوئى. ئەو ھىزەى كە بەرەو گوندى دۆلەتوو ھەلدەھاتن لە نىزىك "دووئاوى دۆلەتوو" كەوتنەبەر پەلامارى پىشمەرگە تىكۆشەر و قارەمانەكانى لكى يەكى ھىزى گيارەنگ بە فەرماندەيى پەرحمان مارەغانى و لەو شەپگەشدا ژمارەيەك لە ھىزەكانى دوژمن كوژران و بەدىل گىران. فەرماندەى ئەو ھىزە بە ناوى كەلھور كە بە خەيالى خۆى بە سى فىشەك سى پىشمەرگەى دەكوشت، لەوئى بى ئەوهى خويىن لە لووتى پىشمەرگەيەك بى، كوژرا.

سەرئەنجام ئەو ھىزەى دوژمن بە دەستى تىكۆشەرانى ھىزى گيارەنگ تەفروتونا كرا. لەو شەپەدا زياتر لە چل كەس لە ھىزەكانى كۆمارى ئىسلامى كوژران، دوو كەس بەدىل گىران و چەكوچۆلىكى زۆرىش كەوتە دەست ھىزى پىشمەرگە. لەو شەپەدا چەند جاشىكى بەناوبانگ كوژران. ئەو سەرکەوتنە لەو كاتەدا ھەك تۆپ لەناو خەلكدا تەقىەوه. لەو شەپە قارەمانانەيەدا لە ھىزى پىشمەرگە تەنيا كاك عومەر كانىبى برىندار بوو.

دوای سازماندهی هیزی گیارهنگ ئەووە یەكەم شەپری هیزی گیارهنگ بوو لە دژی هیزهکانی کۆماری ئیسلامی که سەرکەوتنیکی زۆر گەورە و بەرچاوە بوو. ئەووەی جیی تیرامانە ئەو هیزه گەورە دوژمن که زۆر بەهێزەووە هاتبوون بۆ گوندی گۆرەشیر بەدەستی دەستەبەک لە شیرەکۆرانی هیزی گیارهنگ بە جۆریک لووتیان شکا که قەت چاوەروانی ئەووەیان نەدەکرد! چەند کەس لە کوردە هەلخەلەتاوەکان که لەگەڵ ئەو هیزه دابوون و دوایی بوون بە پیشمەرگە باسی ئەو شەپریان دەکرد. گێرانهووەی ئەو شەپرە لە زمان پەوانشادەلیە سوورە بیوران زۆر خۆش بوو، باسی دەکرد که چۆن هەلاتوون و کەس لە سەر کەس نەووەستاوە.

سلاو بۆ گیانی پاکی هەموو ئەو پیشمەرگانە که لەو شەپرەدا رۆلیان گێرا و لە درێژەیی خەبات و تیکۆشاندا شەهید بوون. ئەو داستانە باسی رۆژگاریک بوو که بۆ نەتەووەکەمان گرینگی خۆی هەیه و تا ئیستاش لەبیر و فکر و خەیاڵمان دا هەر زیندوووە. ئەو سەردەمە سەردەمی بەرخۆدان بوو، رۆژ نەبوو لە سەرانسەری کوردستان سەرکەوتنی گەورە و کەمۆینە تۆمار نەکرئ. ئەو سەرکەوتنە کەمۆینە گوندی گۆرەشیریش یەکیک لەو سەرکەوتنە بوو که لەسەر دەستی تیکۆشەرانی هیزی گیارهنگ تۆمار کرا.

• شەپری گەورە و بەربلاوی جادەیی خدراوئ - میراوئ - ئالواتان

بۆ گێرانهووی بیرەووەری ئەو جارە دەگەریمەووە بەهاری سالی ۱۳۶۶ی هەتاوی، بۆ ئەو کاتە که لەگەڵ پۆلیک لە هاوڕئ،

هاوسەنگەر و فەرماندە بەۋجەكانى پۇژە سەخت و دژوارەكانى خەبات باكان لە مەرگ نەبوو.

ئەو كاتانەى كە پۇژ نەبوو لە ناوچەيەكى كوردستان لە لايەن ھىزى پېشمەرگەۋە زەربە لە ھىزى داگىركەرى كوردستان نەدرى.

ھەرچەندە گىزانەۋە و نووسىنەۋەى ئەو ھەموو خۇپراگرى و فىداكارىيە پەنگە كارى كەسىكى ۋەك من نەبى، بەلام ئەۋەندەى بۇم بگرى و لە دەستم بى بۇ زىندووپراگرتنى خەباتى ئەو دەورانە و ناساندنى بە نەسلى تازەى نەتەۋەكەمان ئەركى خۇم جىبەجى دەكەم. باش دەزانم ھەر كارىك كە بىكەى حەتمەن كەموكورتى خۇى دەبى، بەلام بەھەر حال من ئەۋەندەم لە دەست دى.

ئەو جارەش چەند پۇژ دواى شەرى گۇرەشېر كە يەكەم گورزى بەھىز بوو بەر ھىزى دوژمن كەوت، تىمىكى ۱۵ كەسى لە تىكۆشەرانى لكى ۳ى ھىزى گىپارەنگ و پەلى فەرماندەى لەگەل بەرپىز و تىكۆشەر كاك مەلا حەسەن شىۋەسەلى لە "سونى" بەرەو "قەندىل" سى كوچكەى سەردەشت- پىرانشار- باشوورى كوردستان" ۋەپى كەوتىن.

ئىمە نەماندەزانى ئامانجى سەرەكى لەو جەولەيە چىيە. بە ئارامى لە كەشىكى بەھارىدا ھەورازى چىكانى "كەنېرى، چەكوچ و سادر"مان گرتەبەر. بۇ بەرەبەيان چوۋىنە نىزىك "دەشتى خوارى". ھىشتا بەفر لە دول و لاپالەكانى كوۋىستانى قەندىل مابوو و ھەوا زۆر سارد بوو. دوو پۇژ لەۋى ماینەۋە و بۇ نان و چا خواردن و دابىنكردى تەداروكات دەچوۋىنە چادەكانى ئەو دەقەرە.

شەۋانە كەشىكى زۆر سارد زال دەبوو، لە سەرمان خەومان لى نەدەكەوت و لە دەورى ئاور كۆدەبوۋىنەۋە و شوخىيەكانى

سه‌عدون ماره‌غانی و سه‌ید ته‌ها که خه‌لکی مه‌هاباد بوو به‌زمی شه‌وانه‌ی خو‌ش ده‌کرد. سه‌ید ته‌ها به‌قسه‌ی سه‌عدون توورپه ده‌بوو. چهن‌د جاریک شکایه‌تی لی کردبوو. به‌لام سه‌عدون وازی لی نه‌ده‌هیتا و له گالته‌کردن به‌رده‌وام بوو.

دوای دوو شه‌و مانه‌وه له کو‌یستانی قه‌ندیل ئیواره‌یه‌ک به‌ره‌و چادره‌کانی "کاوان" وه‌رپ که‌وتین، شه‌وی میوانی هه‌وارچییه‌کانی گون‌دی کاک سلیمانی کاوانی و چهن‌د مالیکی دیکه بووین، دوای نان و چا خواردن به‌ره‌و شوینی مانه‌وه وه‌رپ که‌وتین.

بو مانه‌وه چووینه ده‌وروبه‌ری "خدرای" و له "سپیه‌کان" ماینه‌وه تا کاتژمیر یه‌کی دوای نیوه‌رپ هه‌روه‌ک رۆژان له ده‌وری یه‌ک کۆده‌بووینه‌وه، تا ئه‌ه‌وکاتیش ئیمه پیشمه‌رگه‌کان نه‌مانده‌زانی بوچی هاتووین بو ئه‌و ناوچه‌یه، له کاتژمیر یه‌کی دواینه‌رپ مه‌سه‌له‌که گۆرا. کاک مه‌لا هه‌سه‌ن و چهن‌د که‌س له فه‌رمانده‌کان کۆبوونه‌وه، دوای ماوه‌یه‌ک ئیمه‌یان به‌جیه‌هیشته و به‌ دووربین چاوه‌دیری ناوچه‌که‌یان ده‌کرد به‌ تایبه‌ت جاده‌ی سه‌رده‌شته - پیرانشار و جاده‌ی خدرای بو ئالواتان. ئه‌و جار بو‌مان ده‌رکه‌وت که شتیک له گۆرپ‌دایه، به‌لام خو ئیمه نه‌مانده‌پرسی به‌رنامه‌ چییه چونکه نه‌ده‌کرا پرسیار بکه‌ین، بو‌مان ده‌رکه‌وت که ده‌یان‌ه‌وی به‌رنامه‌یه‌کی عه‌مه‌لیاتی گه‌وره له خدرای و جاده‌ی ئالواتان به‌رپوه به‌رین.

ئیوارپ هیندی‌ک ته‌قه‌مه‌نی که به‌ و‌لاغ هینابوومان له‌وی شاردمانه‌وه و هه‌ر ئه‌و ئیواره‌یه ئه‌و شوینه‌مان به‌جیه‌هیشته، بو شه‌وی چووینه چادره‌کانی ئالیه‌مه‌ران و سپیه‌کان، بو به‌یانی چووینه کی‌وی کاسه‌به‌ردین و له‌وی ماینه‌وه.

ئیواره‌که‌ی چووینه چادره‌کانی سووره زه‌ویان. به‌لام کاک مه‌لا هه‌سه‌ن له‌وی مایه‌وه و نه‌هات، ئیمه چهن‌د که‌س‌یک

چووين بۇ لاي چادرەكان. ھەر كە چووينە نيو چادرەكان، خەلك ھەموويان بە گومانەوہ چاويان لە من دەكرد، منيش زۆرم پى سەير بوو!!.

پرسیارم لە قادر مەمۆ كرد و گوتم قادر ئەوہ بۇ ئەو خەلكە بەو شيۆەيە تەماشای من دەكەن؟!

قادر مەمۆ يەك لە پيشمەرگە ئازا و شارەزاكانى ھيزى گيارەنگ بوو كە لە سالى ۱۳۷۳ لە نيزىك گوندى دۆلەتوو شەھيد بوو. گوتى ئەو نەفەرە دەبينى دەروا، ئەوہ زاواكەتە گوتوويەتى با خدر بەگ نەميينى.

منيش ھەر زوو بە نەفەريكم گوت برۆ بيگيرپەوہ. گيرايانەوہ و من ھەر لەوئى لەگەلى ئاشت بوومەوہ و ھەر بە خۆى دا ويئەيەكى خۆم بۇ خوشكم نارد، زاوا بەخير و ئەمن بەسلامەت!

جا بۇ ئەوہى خوينەرانى ئازيز بزائن بۆچى زاوا زيرپينە خۆى لە من دەشاردەوہ ھەر خۆشە بەسەرھاتەكە وەك خۆى بگيرمەوہ. من زۆر منداڵ بوومە كە ئەو زاوايەمان لە دىي ئيمە گاوان دەبى و خوشكم دەرفيتنى "ھەلى دەگرى"، يان بە كوردبيەكەى خۆمان خوشكم رەدوو دەكەوئى و چەندين جار بۇ مەسلەت دەچيتە گوندى ئيمە بەلام براكانم رازى نابن و دەستى بە سينگەوہ دەنين.

دواى ئەوہى من لەگەلى ئاشت بوومەوہ بەردى بناغەى ئاشتبوونەوہى يەكجارى سەرى گرت و خوشكم دواى زياتر لە بيست سال گەرايەوہ بۇ مالە باوان و وەريانگرتەوہ.

دواى دارشتنى گەلەيەكى عەمەلياتى گەورە لە لايەن فەرماندەكانەوہ و كاريكى ئينسانى كە من كردم بە خيروخۆشى گەراينەوہ بنكەكانمان لە "سونى".

ئىستا لەگەل نووسينەوہى ئەو بيرەوہرييە كەوتوومە يادى ئەو رۆژەى كە ھەموومان لىك دابراين و ھەركەسەو بەرەو

شويڻي خوي وهرپڪهوت. ئاي چهنده ناخوشه كه كومه لايك هاوپر و پيشمه رگه كه شهو و رۆژ به يه كه وهن و دهرپون و نازانن داخوا جاريكي ديكه يه كتر ده بيننه وه يان نا. ئايا ده توانن چؤنيه تى جيبه جيكردى ئهو داستانه بو يهك بگيرنه وه؟! چونكه ئه وه مان زور جار به چاوى خومان ديتوه؛ كاتيڪ دواى ته واو بوونى عه مه ليات هاوپريكانمان شه هيد بوون، ئه وانهى له هه موو خوشى و ناخوشيه كاندا پيكه وه بووين و ئيست زوريان له ژياندا نه مان، ئه گهر بيروباوهر نه بئى چؤن به رگه ي ئه وه هه موو سه ختى و ناخوشيانه مان ده گرت.

ريكهوتى ۴/۹/۱۳۶۶ به مه به ستى جيبه جيكردى گه لاله ي ئه وه عه مه لياته له بنكه كانى "سونى" به ره و شوينى مه به ست وه پري كه وتين. ئه وه چه كوچؤله ي كه بو به ريؤه بردنى ئه وه عه مه لياته ئاماده كرابوو، له ولاغه كان باركران و هه موومان به يه كه وه وه پري كه وتين. له دره نگانىكى شه ودا دواى ماندوو بوونىكى زور گه يشتينه "به رده سووران"ى نيزيك "ده شتى خوارى" كه زور سارد بوو، رۆژه كه ي له وي مائنه وه.

ئيواره ي ئه وه رۆژه له گه ل تاريك بوونى هه وا به ره و لاي خدراوى - ئالواتان وه پري كه وتين. ئه وه شه وه ش دواى دره نگانىكى شه وه هه موومان به يه كه وه گه يشتينه ئه وه شوينه ي مه به ستمان بوو. رۆژه كه ي ئه سلى كار ده ستى پيكرد، هه موو پيشمه رگه كان كران به شه ش ده سته. له و شه ش ده سته يه، سى ده سته بو سه ر جاده وهك تيمى كه مين، سى ده سته ش وهك ده سته ي پشتيوان ديارى كران. ده سته ي يه كه م له پيشمه رگه كانى لكى سى، به فه رمانده يى حوسين په يره وان و حه مه نارستى بو سه ر جاده ي ئالواتان بو خدراوى ديارى كران، ده سته ي دووه م به سه ر په رستى كاك سالى ربه تى و كاك خدر ميرواهى له

نيزىك ئەسحابەى گۆرەمەر، ديارىكران، دەستەى سىھەم بە سەرپەرسىتى كاك رەحىم قارنجى و عەلى حاجى، بۇ سەر جادەى خدراوى -مىراوى ئەركدار كران و سى دەستەى دىكەيش وەك ھىزى پىشتىوان بۇ لىدانى مۆلگەكانى چەكۆ، گۆرەمەر و گورھانى ئالواتان ديارى كران. دواى دابەشكردى ئەركەكان ھەموو تىمەكان بەرەو شوئىنى خۇيان وەرئى كەوتن.

ئەوانەى بۇ جارئكىش ئەو ناوچەيان دىتئى دەزانن كە دەربازبوون بە رۆژى رۈوناك لەو ناوچەىە چەندە سەختە، مەگەر كەسىكى شارەزا لەگەل بى، دەنا لەو لىرەوار و دارستانە چر و پرەدا ھاتوچۆ زۆر دژوارە، بەلام ئەو بەرۈباوەر و ئەركى ھىزبىيە كە لە ھىچ سەختىيەك سل ناكەيتەو. ئەگەر بە ھەلەدا نەچووبىتم شوئىنى ئىمە واتە لكى سى، لە ھەموويان دوورتر و ناخۇشتر بوو. ئىمە زۆر بە زەحمەت توانىمان بگەينە شوئىنى خۇمان. رۆژى ۱۲/۴/۱۳۶۶ ھەموو تىمەكان لە شوئىنى خۇيان ئامادە بوون. لە كاتئمىر ۲ى دوانىوەرۆ فەرماندەى عەمەلىيات، بەرپز كاك مەلاھەسەنى شىوہسەلى فەرمانى ھەلمەتى بۇ سەر لەشكرى داگىركەرى كوردستانى دا و لە يەك كاتدا لە ھەموو شەرگەكانەو پىشمەرگەكانى دىموكرات بەورئاسا پەلامارى ھىزەكانى دوژمنىاندا. ئىمەش كە بەشىك بووین لەو تىكۆشەرانە، لە پىشدا ھىرئشمان بۇسەر رىگرەكانى "تأمین" سەر جادە دەست پىكرد، لەو كاتەدا ماشىنىكى ھىزەكانى دوژمن كەوتە كەمىنى پىشمەرگەكانى لكى سى و درايە بەر دەستپىژى چەكەكان. لەلاى ئىمە چەند كەسىك لە ھىزەكانى كۆمارى ئىسلامى كوژران و ماشىنەكەش سووتىنرا.

لەنيزىك "گۆرەمەر" ىش ماشىنىكى دىكەى دوژمن كەوتە كەمىنى پىشمەرگەكانى لكى دوو كە ئەوانىش ماشىنەكەيان سووتاند و

چەند کەسەیک لە ھێزەکانی کۆماری ئیسلامی کوژران.

لکی یەک بە سەرپەرستی ھاوڕێیان پەحیم قارنجی و عەلی حاجی کە دیاری کرابوون بۆ سەر جادەى خدراوئ-میراوئ، پێش ئەوەی بچنە سەر جادە، دەستەى بە ناو زەربەتى میراوئ بە مەبەستى ھەلگرتنى پى و شوینى پێشمەرگە ھاتبوون بۆ مووچەکانى پشتى جادەى کە ئەوانیش کەوتنە بەر ھێرشى پێشمەرگەکانى لکی یەک و تەفروتوونا کران. لەو دەستەى بە ناو زەربەتە ئەوەى کوژرا کوژرا و ھیندیکیان بەدیل گیران و ئەوانى دیکە ھەموویان بە ھەلەداوان خۆیان لە دەستى ھێزى پێشمەرگە دەرباز کرد. سێ دەستەکەى دیکە ئاوربارانى گورھانى "ئالواتان"، مۆلگەى گۆرەمەر و مۆلگەى چەکوێیان دەکرد بۆ ئەوەى ھێزى دوژمن نەتوانى بە ھاواری ئەو ھێزەوہ بى کە لە کەمینی ھێزەکانى پێشمەرگە کەوتبوون.

لەو عەمەلیاتە دا دەیان کەس لە ھێزەکانى کۆماری ئیسلامی کوژران، سێ ماشین سووتان و چوار کەسیش بەدیل گیران. لەو عەمەلیاتە گەرەدا زىانى ھێزى پێشمەرگەى کوردستان تەنیا برینداربوونى پێشمەرگەى ئازا و بەجەرگى ئەوکاتەى ھێزى گیارەنگ کاک سەید خدر نەبى پوور بوو.

دواى بەئەنجام گەياندنى ئەو عەمەلیاتە و ئەو ئەرکەى کە بۆمان دیاری کرابوو، بەرەو کوێستانەکانى پشتى ئالیەمەران گەراينەوہ. دواتر ناوچەکە بە سەختى لە لایەن ھێزەکانى کۆماری ئیسلامیەوہ تۆپباران کرا.

ئەو عەمەلیاتە یەکیک لەو چالاکیە بەنیۆبانگانەى ھێزى پێشمەرگەى کوردستان بوو کە ھەم فەرماندەى عەمەلیات، کاک ھسەن شیوہسەلى و فەرماندەکانى دیکەى ئەو ھێزە شارەزایانە گەلەکەیان دارشتبوو و ھەم پێشمەرگە قارەمانەکانیش پۆلى

ئازايانەى خۇيان تىيدا گىرا.

• داستانىكى دىكەى پۇلەكانى ھىزى گىارەنگ لە جادەى سەردەشت – پىرانشار بەبۇنەى ۲۵ گە لاوئىژەوہ

يادگارى و بىرەوہرىيەكانى ئەوكات قەت كۇن نابن. ئەگەر سەيرى مئىژووى ئەو سەردەمە پردەسكەوتە بكەين بە پوونى بۇمان دەردەكەوئ كە پۇلەكانى دئموكرات لە دەيەى ۶۰ و ۷۰ ھەتاويدا پۇژ نەبووہ لە ناوچە جۇراوجۇرەكانى كوردستان زەبرى بەھىز و گورچكېر لە پەيكەرى دوژمن نەدەن.

سالى ۱۳۶۶ ھەتاوى دواى سازماندەيى تازەى كۆمىتەى شارستان و ھىزى گىارەنگ، بىراردرا بەشئك لە ھىز و كۆمىتەى شارستان بگوازنەوہ بۇ قەندىلى سەركەش، ئەو قەندىلەى كە بە درىژايى مئىژوو پشت و پەناى شۇرپىگىرانى كوردستان بووہ.

جموجۇل لە لك و پەلەكان كەوتبوو، ئئمەش لە لكى سئ بووين بە دوو بەش، بەشئك لە پئشمەرگەكان بەرەو قەندىل و بەشئكىش بەرەو ناوچە وەرپ كەوتىن. من لەگەل ئەو بەشە بووم كە بەرەو ناوچە دەچوون.

ئەگەر لەبىرم بئى زياتر لە بىست كەس دەبووين، فەرماندەى لك كاك حوسئن پەيرەوان و جىگرى لك كاك ھەمە نارستى ھەردووكيان لەگەلمان بوون. بەرەو ناچە وەرپ كەوتىن و لە سنوورى "كانىەزەرد" چووينە نئوخۇى پۇژھەلاتى كوردستان. دواى چەند پۇژئك سەردان و گەران لە ناوچەكە و پئشوازىي گەرمى خەلك لە ئئمەى پئشمەرگەى دئموكرات، پۇژئكيان بۇ مانەوہ چووينە پشتى گوندى "نارست" كە شوئىنكى باش نەبوو، لەوئى ماينەوہ بئخەبەر لەوہى كە دوژمن ھەستى بە بوونى

ئیمه کردوه، هیژیکی زوری هینابوو که لهو شوینه گهمارۆمان بدات بهلام ئیمه زوو ههستمان پیکرد و به لیژانی فهمانده بهوهجهکانی ئهوکات شوینی خۆمان بهجیهتشت و بهرهو لای گوندی "دیوالان" وهپڕکهوتین. له پڕگادا بووین که "برایم نهزمی" بیهۆش بوو و ماوهیهکی پێچوو تا وههۆش هاتهوه. لهویوه چووین بۆ شوینیک به نیوی "خێله" و تانیوارئ لهوی ماینهوه. ئهوشهوه چووینه گوندی دیوالان و دواي نانخواردن بهرهو دهوروبهري گوندی "کۆدهلی" وهپڕکهوتین. له دهوروبهري ئهوه گونده ماینهوه و شهوی چووینه گوندی "ئهحمه دبريو" و دواي ماوهیهک مانهوه له نیو گوند پاشان پڕگهی دوورودریژی "دۆلهبی" مان گرته بهر و بهرهو "پرکانیان" که ناوچهیهکی ههرچهند بلایی دلگیر و خۆش و پرائوی سازگاره، وهپڕکهوتین. شهو درهنگانیک له گهل بهشیک له فهمانده بهرچاو و تیکۆشه رهکانی هیژی گیارهنگ به سه رپه رستی فهمانده ی بهوهج و دوژمن تۆقینی هیژی گیارهنگ کاک مه لا حه سه ن شیوه سه لی یه کمان گرته وه. کاک حه سه ن شیوه سه لی یه کیک له فهمانده ئازا و لیها توهکانی هیژی پێشمه رگهی کوردستان بوو که له نیو ریزهکانی دیموکراتدا وینه ی دهگمه ن بوو. به دهیان گه لاله ی گه وره ی شه پی دارشت و له هه موویاندا سه رکه وتنی گه وره ی وه ده ست هیئا، به تایبه تی له سالی ۱۳۶۶ی هه تاویدا که له به شهکانی دیکه ی بیره وه ریه کانه دا باسی هه موویان ده که م.

ئهو پۆژه دیار بوو که شتیکی له گۆپڕی دایه. لهو پۆژهدا له نیزیکی چیا ی سه رکه شی "گۆمی" که زاله به سه ر ناوچه که دا له بن دارگیوژیکی داوینی ئهو چیا سه رکه شه کۆبوونه وه ی فه مانده کان گیرا و گه لاله ی عه مه لیاتیکی گه وره له سه ر جاده ی سه رده ست – پیرانشار دارپیژرا که لهو عه مه لیاته دا گورزیکی گورچک بر له هیزه ی دوژمن درا و دوژمنی تاساند.

پىۋىستە بگوتىرى ئەو غەمەلىاتە رېكەۋتى ۲۲ى گە لاۋىژ بەبۇنەى
۲۵ى گە لاۋىژ سالرپۇژى دامەزرانى حىزبى دىموكراتى كوردستانەۋە
بەرىۋەچوو.

رۇژى ۲۱ى مانگى گە لاۋىژى ۱۳۶۶ ھىزىكى ئازا و زەبروھشىن بۇ
جىبە جىكردى ئەو گە لالەيە لە قەندىلەۋە گەيشتە لای ئىمە.

بەيانى كۆبۈنەۋەى فەرماندەرانى نىزامى دەستى بەكارەكانى
خۆى كرد.

ھەموو پىشمەرگەكان بەسەر چەند تىمىكدا دابەش كران. بۇ
جى بەجى كردنى ئەو غەمەلىاتە چوار تىم بۇ سەر جادەى
پىرانشار - سەردەشت ئامادەكران، دەستەى يەك لە نىزىك
گوندى "غەلىاباد"، دەستەى ۲ لە نىزىك گوندى "مووسالان"،
دەستەى ۳ لە نىزىك گوندى "نەبىاۋا" و دەستەى ۴ لە نىزىك
گوندى "شىۋاۋكان" دامەزران. ئەو گوندانە ھەموۋىان لەسەر
جادەى پىرانشار - سەردەشت ھەلگەۋتوون. چەند دەستەى
دىكەش ۋەك ھىزى پىشتىۋان بۇ پىشتىۋانى لەو تىمانە دىارى
كران. سەرجمە كارەكان تەۋاۋ كران و ئەو پۇژە تا ئىۋارى لە
دەورى يەك بوۋىن.

ئىۋارى ھەموو دەستەكان بۇ شوپىنى خۇيان ۋەرىكەۋتن و
شەۋەكەى ھەر تىمە لەجىگەى خۆى دامەزرا و ھەموو دەستە و
تىمەكان چاۋەرۋانى دەستۋورى فەرماندەى غەمەلىات مانەۋە.

دەستەى ئىمە لە لكى سى بە سەرپەرستى كاك حوسىن
پەپرەۋان و شەھىد ھەمە نارستى بوو كە لە قەراغ گوندى نەبىاۋا
چوۋىنە سەر جادە و تىمىك لە نىزىك گوندى شىۋاۋكان بە
سەرپەرستى كاك عومەر بالەكى و تىمىكى دىكە بە سەرپەرستى
كاك سالىح رەبەتى لە نىزىك گوندى مووسالان چوۋنە سەر
جادە.

دهسته‌ی چوارم به سه‌رپه‌رستی شه‌هید ره‌حیم قارنجی و خدر میراوه‌یی و چهند که‌سیکی دیکه له سه‌رپهل و جیگر په‌له‌کان له‌نیزیک گوندی عه‌لیاباد چوونه سه‌ر جاده.

دهسته‌کانی پشتیوانیش هه‌موویان له جیی خویان ئاماده بوون. سه‌رئه‌نجام عه‌مه‌لیات له کاتی دیاریکراوی خویدا دهستی پیکرد، له هه‌موو شه‌رگه‌کان ته‌قه دهستی پیکرد و هیزه‌کانی پشتیوانیش له نیزیک میراوی را تا ده‌گاته گوندی دیگه سه‌رجه‌م مؤلگه‌کانی ئه‌و ناوچه‌یان ئاورباران ده‌کرد تا تیمه‌کانی هی‌رش بتوانن به‌باشی کاره‌کانی خویان ئه‌نجام بدهن. له ئاکامدا له گوره‌انی عه‌لیاباد چهند ماشینی دوژمن به ئاوری هی‌زی پشتیوان سووتان که دووکه‌لی سووتاوی ماشینه‌کان له ته‌واوی ناوچه‌ی نه‌لین به‌باشی دیار بوو. له هه‌لمه‌تی تیمه‌کانی هی‌رشدا چهند ماشینی دوژمن که‌وته‌نه‌که‌مینی هیزه‌کانی پیشمه‌رگه و به ته‌واوی سووتان و تیک‌شکی‌نهران. له که‌مینی گوندی عه‌لیاباد ماشینیکی هیزه‌کانی دوژمن که‌وته که‌مینی پیشمه‌رگه‌کانی لکی یه‌ک و لکی دوو که دوازده پاسدار تئیدا کوژران. له‌و شه‌رگه‌دا که‌سیک به‌ناوی "شه‌مس" کوژرا که وایزانه‌مانده گوردان بوو و هه‌روه‌ها چهند په‌لداری دیکه‌ش کوژران.

له لای ئیمه‌ش ماشینیکی دیکه که‌وته که‌مینی پیشمه‌رگه‌کانی لکی سی و هه‌ر زوو ئاگری گرت و هه‌وت که‌س کوژران و که‌سیکش به برینداری به‌دیل گیرا.

له که‌مینی گوندی شی‌واوکان به سه‌رپه‌رستی کاک عومه‌ر باله‌کی هی‌رش کرایه سه‌ر ریگره‌کانی "تامین" سه‌رجاده و ژماره‌یه‌کیان لی کوژران و چوار که‌سیش به‌دیل گیران. ئاگر و دووکه‌لی ماشینه سووتاوه‌کانی هیزه‌کانی دوژمن له ته‌واوی

ناوچەى نەلین دیار بوو و خەلک بە خۆشحالییەو شاهییدی قارمانەتیی هیزی پێشمەرگە و زەبوونی هیزەکانی رێژیم بوو. لەو عەمەلیاتەدا ژمارەیهکی زۆر لە هیزەکانی کۆماری ئیسلامی کۆژران و بریندار بوون و چەندین ماشینی دوژمن سووتان. لەو شەپەدا بەخۆشیەو هیزی پێشمەرگە بێ زیان بوو و دوژمن زەبریکی بەژانی ویکەوت. ئەو عەمەلیاتە لەو سالەدا یەکیک لە گەورەترین عەمەلیاتەکانی هیزی پێشمەرگەى کوردستان بوو. پاش تەواوبوونی ئەو عەمەلیاتە هەموومان بەرەو "پرکانیان" و "سەری گۆمى" پاشەکشەمان کرد و لەوێ لەگەڵ کاک مەلا حەسەن فەرماندەری هیز و فەتاح ریحانی کە جیگری هیز بوو یەکمان گرتەو.

ئەو عەمەلیاتە رۆژی ۲۵ گەلاویژ وەک "سەرنج بەدن" لە "رادییۆ دەنگی کوردستان" بە دەنگی زولالی کاک ئەحمەد شیربەگی خویندرا یەو.

کوژراوی دوژمن دەیان کەس بوون و پێنج کەسیش بەدیل گیران و چەکوچۆلیکی زۆریش کەوتە دەستی هیزی پێشمەرگەى کوردستان. بە دواى تەواوبوونی شەپەدا کۆماری ئیسلامی ناوچەکەى بەسەختی تۆپباران کرد.

ئێمە ئیوارێ هەموومان کۆبووینەو و بەسەرکەوتویی و بێ زیان بە "دەشتی وەزنی" دا گەراینەو و بێکەانمان لە یەکیک لە چیاکانی قەندیلی هەمیشە سەر بەرز و پشتیوانی پێشمەرگە.

• دستبسه سرداگرتنی جاشخانهی گوندی ئەحمەدبریو

جاریکی دیکه دواى سالانیکی زۆر به خه یالی پابردوو گه پامه وه دهقهری بهرخۆدان و مهلبه ندى فیداکاری، ئەو دهقهری که هه میشه به زیندوویی ده مینیتته وه و قهت له بیر ناکرێ. ئەو ناوچه یه که هه رده م مه کۆی بهرخۆدانی نه سلّ به نه سلّی پۆله کانی گه ل و نیشتمان بووه. ئەو مهلبه نده واته "سه رده شت" ی سه رسه وز له پۆژهه لاتی نیشتمان بوّ به ده سه ته یانی مافی نه ته وایه تیی گه لی کورد به درێژایی میژووی جوولانه وه کان پێشه نگ و پێشپه وه بووه. له و ناوچه یه ده یان پۆله ی به ئەمه گ و شوپشگێر به ده سستی دوژمن خوینیان پژاوه و چوونه ته ریزی کاروانی نه مرانه وه.

بوّ گێرانه وه ی داستانیکی دیکه ی پێشمه رگه کانی هێزی گیاره نگ، که میک ده گه پێمه وه بوّ پێش ده سته یکردنی عه مه لیاته که.

ماوه یه ک پێش به ئەنجام گه یاندنی ئەو عه مه لیاته، ده سته یه کی تیکه لاو له هه موو لکه کان به سه ره په رستی تیکۆشه ر و فه رمانده ی پۆژه سه خته کانی خه بات کاک مه لا حه سه ن شیوه سه لی، به ره و ناوچه وه پێکه وتین؛ ئەوانه ی له بیرم بن کاک مه لا حه سه ن شیوه سه لی، کاک عومه ر باله کی، کاک حوسین په یه ره وان و ئیمه ش چه ند پێشمه رگه یه ک له گه ل ئەو به پێزانه بووین.

دووهم شه و له شوینی مه به ست واته گوندی "کو ده لی"، نیزیک بووینه وه، شه و له سه ر کانیه "سلاوکی" دانیشه تبووین، یه کیک له کوره کان که به شی ته داروکات بوو، گو تی: "کتریمان له بیر چووه".

کاک مه لا حه سه ن زۆر تووره بوو، کاک عومه ر باله کی له سه ره خو گو تی من ده چم کتری دینم بی ئەوه ی که س بمبینی،

ئەوان مانەو، من و كاك عومەر بالەكى و دوو پىشمەرگەى دىكە چووين بۇ نىو گوند؛ كە چووين لەنىو گوندەكە دوو ژن لە سەر بانىژە خەرىكى قاپ شۆردن و قسە كردن بوون، ديار بوو زۆر بە قوولى چووبوونە نىو باسەكەيان و ھۆشى دەوروبەريان نەبوو، كترىيەك ئاوى گەرميان لە لای خۆيان دانابوو و سەرگەرمى قسەكردن بوون. لە بن سوانەى بانىژەكە كاك عومەر كترىيەكە كە پر لە ئاوى گەرم بوو بەھىواشى ھىنايە خوارى، ژنەكان لەبەر قسە كردن ھەستيان نەكرد. كەمىك دوور كەوتىنەو كە ئەوان ھەستيان پى كرد، يەككە لە ژنەكان ھاواری كرد كوا كترىيەكەم؟ تازە كار لە كار ترازابوو، ژنەكان دوو سى جنىويان دا و وایانزانى ولاغدار كترىيەكەى لى دزبون.

چووينەو بۇ لای پىشمەرگەكان، پرسىاريان كرد، ھىناتان؟ گوتمان بەلى. گوتيان ئەدى كەس ئىوھى نەدى؟ ناوھلا، زۆريان پى سەير بوو، بەھەر حال بى ئەوھى خاوەنى ھەست پى بكا كترىيە رەش بوو بە فریادەرس و ھاوسەفەرمان.

ديار بوو شتىك لە گۆرئى دابوو، بەھەر حال ئەو پوژە بەرنامەى عەمەلىياتىكى گەورە دانرا، دواى ئامادەكردنى پىداويستىيەكانى ئەو عەمەلىياتە و ديارىكردنى شوینەكان، بە دەشتى "وہزنى"دا گەپراينەو بۇ بنكەكانى خۆمان لە قەندىل. ناوچەكە لەگەل ئەوھى كە چەند مۆلگەى دوژمنى لى بوو، دوو دەستەى زەربەت پىكھاتوو لە جاش و جاشسەرباز لە گوندەكانى نىوچوان و ئەحمەدبىرىو جىگىر كرابوون.

مەبەستى ئەسلىي ئىمەش لىدانى زەبر لەو دەستەى زەربەتە بوو كە لە مزگەوتى گوندى ئەحمەدبىرىودا بوون. پوژانە وەدواى پىوشوینى تىكۆشەرانى دىموكرات دەكەوتن و ئازارى خەلكى ناوچەكەيان دەدا و لە ھىچ كەردەوھىكى نارهوا درىغیان نەدەكرد.

کاک مهلا حهسهن کاتیگ نیازی عه مهلیاتیکی هه بوايه، له پیشدا هه موو بهرنامه و پلانه کانی داده پرشت. ئه وانه ی که ئاگاداری مه سه له که بایه ن، زۆر به باشی بو ی باس ده کردن و پی پرا ده گه یان دن که هیهچ کهس نابیی باسی بکات، که سیش باسی نه ده کرد، چونکه ئه گهر باسی کردبا لیپرسینه وه ی لی ده کرا و ههر بویه کهس نه یده ویرا باسی بکات.

ریکه وه تی ۱۷/۶/۱۳۶۶ ی هه تاوی ئیمه هیزی جیبه جیکاری ئه وه عه مه لیاته، له "قه ندیل" وه بو تو مار کردنی داستانیکی دیکه ی له بیر نه کرا و وه پری که وتین، ئه وه پیشمه رگانه ی که به ده یان جار هیزی دوژمنیان له نیو دۆل و لیپره واره کانی ناوچه ی سه رده شت دا ته فروتونا کردبوو، ئه وه هیزه ی که خاوه نی بیرو باوهر و ئیراده یه کی پته و بوو و ههر گیز دوژمن نه ی توانی به چۆکی دابینی، ئاماده ی ههر فه رمانیکی حیزبی بوون.

ئه وه هیزه پیکه اتبوو له هه موو لک و په له کان. له ئیواره یه کی دره نگدا به ره و شوینی مه به ست وه پری که وتین و له گه ل تاریکی هه وادا به ره و ده شتی وه زنی شوپر بووینه وه. ده شتی وه زنی چه ند مۆلگه ی دوژمنی لی بوو و هه ولی ئه وه مان ده دا کهس نه مانینی.

سه ره ئه نجام به بی ئه وه ی کهس هه ستمان پی بکات ده شتی وزنیمان تیپه پر کرد و به ره و گوندی گردینه رۆیشتین. له ویه وه له نیوه شه ویکه دره نگدا له "کانی نیسی" هه موومان یه کمان گرته وه.

شه وه که ی له بهر ئه وه ی زۆر ماندوو بووین، دوا ی دانانی پاسه وان خه وتین. به یانی که هه ستاین وه ک هه میشه فه رمانده کان کۆبوونه وه.

هه موو هیز کرایه شه ش ده سته؛ دوو ده سته به مه به سته

ھېرش بۇ سەر ئەو جاشانەى كە لە مزگەوتى ئەحمەدبىرىو مۇلدرابوون. دستەيەك لە شوپىنى دابەشكردى ئەركەكان بۇ ليدانى مۇلگەى گوندى سوورەبان ديارىكرا كە زۆر لە گوندى ئەحمەدبىرىو نيزىك بوو. دەستەيەك لەنيوان گوندىكانى ئەحمەدبىرىو و نيوچوان دامەزران بۇ ئەوھى ئەو جاشانەى لەنيو گوندى ئەحمەدبىرىو ھەلدين بکەونە كەمىنى ئەو دەستەيە. دەستەيەكيش لە پشتى گوندى مەمەنداوى بۇ ليدانى مۇلگەكانى ئاغەلان و پوورەپانى ديارىكرا، بۇ ئەوھى لەويوھ ھىزى ياريدەدر نەتوانى بە ھاوارى جاشەكانى گوندى ئەحمەدبىرىو بگات. دەستەى شەشەم بۇ سەر كىوى جەنگى ديارىكرا بۇ ئەوى ئەگەر ھىزىكى دوژمن لە دەشتى "ساوان" راھات، نەتوانى ھاوکاریى ئەو ھىزەى دوژمن بگات.

بەمجۆرە ئەركەكان دابەش كران كە دەكرى بلىم جوانترىن گەلآلەى عەمەلياتى بوو كە جىبەجى كرا. ئەو فەرماندانەى بەشدارى ئەو گەلآلەيان كرد، ئەوانەى لەبىرم مابن، مامۇستا حەسەن شيوەسەلى، حوسىن پەيرەوان، حەمە نارستى، سالىح رەبەتى، عومەر بالەكى و چەند سەرپەل و جىگرپەلى دىكە بوون كە بەداخەوھ ناوى ھەموويانم لەبىر نىيە.

ئەو تىمانەى كە رېگەيان دوور بوو شەوھەكەى چوونە جىگەى خۇيان و باقى تىمەكان لەو شوپنە ماينەوھ.

ھەر دوو تىمى ھېرش و تىمى كەمىن و ئەو تىمەى ديارىكرا بوو بۇ ليدانى مۇلگەى نيوان سوورەبان و ئەحمەدبىرىو، لە شوپىنى خۇمان ماينەوھ.

ئىوارەى ۱۳۶۶/۶/۱۷ ئىمە ھەر دوو تىمى ھېرش بەرەو شوپىنى مەبەست وەرپ كەوتىن. ديارە زۆر دوور نەبوو، بەلام ھەولى ھەموومان ئەوھ بوو كەس نەمانىنى. كاتىك ھەموو دەستەكان لە

شويڻي خويان ناماده بوون، چاوه پرواني ئه وه بوون فرماندهي
 عه مه ليات دستووري هيرش بدات. له يهك كاتدا له هه موو
 شه رگه كانه وه هيرش كرايه سهر هيزه به كريگيراهه كانى دوژمن.
 ئيمه كه دوو تيمى هيرش بووين ههر زوو خومان گه يانده
 نيو گوند و ئه و جاشانه ي له نيو مزگه وتدا بوون، ئه وه ي
 كوژرا كوژرا و ئه وانى ديكه زوربه يان به ديل گيران و هه روه ها
 ئه وانى كه هه لاتن له خوار گوند كه وتنه كه مينى دسته يهك
 له پيشمه رگه كان كه زوربه يان كوژران. له ويڊا به داخه وه هاوړي
 حه سه ن كه ريمى پيشمه رگه ي ئازى حيزبه كه مان شه هيد بوو.
 مو لگه كانى سووره بان و پووره پاني به خه ستي له لايه ن
 هيزى پشتيو انه وه ئاورباران ده كران. ئاگر و دوو كه لى سووتانى
 مو لگه ي سووره بان به جوانى له ته واوى ناوچه كه وه ديار بوو.
 له و دوو مو لگه يه شدا ژماره يهك له هيزى دوژمن كوژران و
 بريندار بوون.

له نيو گوندى ئه حمه دبيريودا حه مه نارستى به سه ختى بريندار
 بوو. له و عه مه لياته دا زياتر له ۳۰ كه س له هيزه كانى دوژمن
 كوژران و ۱۷ كه سيش به ديل گيران و چهك و چو لئيكى باشيش كه وته
 ده ستي هيزى پيشمه رگه. ههر وهك باس م كرد ئه و عه مه لياته به
 شه هيد بوونى حه سه ن كه ريمى و بريندار بوونى حه مه نارستى
 به سه ركه وتووي كو تايى هات.

ئه و عه مه لياته له كاتى خويدا يه كيك له گه وره ترين
 سه ركه وتنه كانى هيزى پيشمه رگه بوو. دواى كو تايى هاتنى ئه و
 عه مه لياته هه موومان به ره و گوندى گردينه وه رځ كه وتين. له وړ
 بووين به دوو تيم و زوربه ي هيزه كه به ره و قه نديل، شويڻي
 كاتى ناوه ندى هيز و بنكه كانى سهر به كو ميته ي شارستانى
 سه رده شت و هيزى گياره نگ گه رانه وه.

ئىمە تىمىك لە پىشمەرگەكانى لكى سى و پەلى فەرماندەيى
 كه كاك مەلا حەسەن شىوہسەلى شمان لەگەل بوو لە شوپىنك
 ماينەوہ كه بتوانىن جموجۆل و رووداوہكانى ئەو دەوروبەرمان
 لە بەرچاوى بى.

بەيانىي رۆژى دواتر ھىزىكى زۆرى دوژمن ھاتە ناوچەكە و
 بە سەختى شوپىنى شەرەكە و بەرزايىہكانى دەوروبەرى تۆپباران
 كرد و كەلاكى ھەموو كوژراوہكانى خۆيان كۆكردەوہ.

• دەسبەسەرداگرتنى ھەر دوو مۆلگەي گوندى زيۆە لە
 لايەن ھىزى گيارەنگەوہ

بەرەو پايىز دەچىن و ھەوا لە قەندىل گۆرپاوە و وەرزى
 سەرما و سەھۆل بەرپۆئەيە. ھەوارچىيەكانى ھەر دوو دىوى
 رۆژھەلات و باشوور بارگە و بنەيان تىكەوہ پىچاوە و بەرەو
 گوندەكانىيان دەگەرپىنەوہ. كۆمەلىك بەرەو گەرمىن و ھىندىكىان
 بەرەو گوندەكانى دەوروبەرى جادەي سەردەشت - پىرانشار
 دەگەرپانەوہ. بنارى قەندىل بەرەو چۆل بوون دەچوو. تەنيا
 ئىمە و پىشمەرگەكانى يەكيتىي نىشتمانىي كوردستان و كۆمەلى
 گياندارى راھاتوو بە سەرماي كوستان لە قەندىل مابووينەوہ.
 ھىزەكانى پىشمەرگە لە سەرانسەرى كوردستان بەرەو
 بنكەكانىيان دەگەرپانەوہ بنارى قەندىل، بەلام دياربوو كە
 پىشمەرگەكانى ھىزى گيارەنگ دەيانەوہيست دوايىن گورزى
 سەربازىي خۆيان لە دوايىن رۆژەكانى پايىزى سالى ۱۳۶۶ى
 ھەتاويدا لە دوژمن بوەشىنن. پىشتر لە لايەن كۆمەلىك لە
 فەرماندە چاوەترسەكانى ھىزى گيارەنگەوہ گەلالەي عەمەلىياتىك
 دارپۆزراوو و ھەموو ئامادەكارىيەكى بۇ كرابوو. كۆمەلىك لە

پيشمەرگەكان لە ناوچە بوون، ئيمەش لە قەندیل چاوەروان بووین هەتا بەرەو ناوچە وەرێ کەوین و ئاخیرین گورزی خۆمان لەو سالەدا لە هیزەکانی کۆماری ئیسلامی بوەشینین. بۆ ئەمەلیاتی ئەمجارە هەر دوو مۆلگە "زیو" کە یەکیان لەنیو گوند بوو و ئەوەی دیکەیان لەپشتی گوندەکە بوو، دیاری کرابوون. ئیوارە ۱۳۶۶/۷/۳ لە قەندیلەو بەرەو ناوچە وەرێ کەوتین. ژمارە ئێوە هیزە کە بۆ جیبەجیکردنی ئەو ئەمەلیاتە دیاری کرابوو زیاتر لە ۸۰ کەس دەبوو. زۆربە ی فەرماندەكان لەگەڵ بوون. لە درەنگانیکی شەودا "دەشتی وەزنی" مان تیپەپرکرد. دەشتی وەزنی مۆلگە زۆری لێ بوو، دەبوو زۆر بە وشیاڕی برۆین تا دوژمن هەست بە بوونمان نەكات. لە نیووشەوێکی درەنگدا بەرەو "پركانیان" وەسەر کەوتین بەلام زۆرمان پێچوو، چونکە هیژ ئەگەر زۆر بوو پێگەبرینی سەختەرە. دەبوو بۆ مانەو پۆژەکە ی جینە چیا ی گۆمی و هەولمان دەدا کە کەس نەمان بینێ.

ئێستاش ناخۆشییەکانی شەوی پيشوووم هەر لە یاده، بە تایبەتی بئێاوی و تینووێتی هیلاکی کردبووین.

پۆژی دواتر وەک هەمیشە فەرماندەكان کۆ بوونەو بۆ ئەوەی چۆنیەتی دەستبەسەر داگرتنی ئەو دوو مۆلگە جیبەجی بەن و هەموو پیکارەكان بگرنەبەر بۆ ئەوەی هەم گورزی خۆمان بوەشینین و هەم تا بۆمان بکری زەربە نەخوین.

بە لەبەرچاوگرتنی هەموو ئەگەرەكان، هەموو پيشمەرگەكان لە چەند تیمی جیاوازدا سازمان دران و هەر تیمە و شوینی خۆی پێ راگەیهندرا و هەر بەرپرسە ی نەفەرانی خۆی پێ ناسیندرا. ئەگەر هەلەم نەکردبێ هەموو پيشمەرگەكان بە سەر هەشت تیمدا دابەش کران.

تیمی يەكەم بۇ گرتنى مۆلگەي پشتی مالان، بە سەرپەرستی کاک حوسین پەیرهوان و ھاوکاری چەند کادر و فەرماندەي دیکەي وەک کاک عومەر بالەکی و کاک رەحمان شوکە که بەداخەوہ ناوی ھەموویانم لەبیر نییە. منیشن لەو تێمەدا بووم.

تیمی دووھەم بۇ گرتنی جاشخانەي نیو گوند، بە سەرپەرستی کاک سالیح رەبەتی و ھاوکاری کاک خدر میراوەیی و چەند کەس لە فەرماندە و پێشمەرگەکانی دیکە دیاری کرابوون. تیمیکی تیکە لاو، ھەم وەک تیمی فەرماندەي و تیمی پشتیوان بۇ لیدانى رېگرەکانى "تەئمینەکان" نیو قەبرستانی پێش مالان که دواتر ئەوانیش لیك جیا بوونەوہ و ھەر بەشەي بەرەو شوینی خۆي وەرپیکەوت. کاک مەلا حەسەن شیوہسەلی که فەرماندەي گشتی عەمەلیاتەکی لە ئەستۆ بوو لەگەل ئەو تیمە بوو بۇ ئەوہي پانتایی شەرەکی لەبەرچاوی.

چوار تیمی دیکەیش بۇ لیدانى مۆلگەکانی ھەلوی، گەلوو، بێشاسپ، نارست و ئەستیرۆکە دیاری کرابوون، لەو تیمانەشدا چەندین پێشمەرگەي تیکۆشەر و ئازا سازمان درابوون تا ھیزی دوژمن نەتوانی بە ھاواری ھیزەکانی لەو دوو مۆلگە بگا.

ئێوارەکی دواي مالتاوايی لە یەکتەر ھەموو تیمەکان بەرەو شوینی خۆمان وەرپێ کەوتین. لە شوینی مانەوہمان تا دەوروبەري گوندی زیوہ زۆر دوور بوو، لە نیوہشەویکی درەنگدا ھەموومان چووینە شوینی مانەوہي خۆمان. ئیمە لە پاش گوندی زیوہ ماینەوہ. شوینی مانەوہي ئیمە زۆر لەو مۆلگەيە دوور نەبوو کہ دەمانھەویست ھیرشی بۇ بکەین. رۆژەکی ماینەوہ و ھەموومان چاوەروانی ئەوہمان دەکرد تا لە لایەن فەرماندەي عەمەلیاتەوہ دەستووری ھیرشمان پێبدری.

بۇ کاتژمیر چوار تا پینچی ئێواری ھەموو تیمەکان لە شوینی

خۇيان ئامادە بوون.

سەرئەنجام لە لايەن فەرماندەى عەمەلياتەو دەستوورى ھېرش بۆ سەر دوژمن راگەيەندرا. لە ھەموو شەپگەکانەو بە پانتاييەكى زۆر، ھيىزى دوژمن كەوتە بەر ھېرشى پيشمەرگە تىكۆشەر و چاونەترسەكانى ھيىزى گيارەنگ. لە سەرەتادا ھەر دوو مۆلگەى ديارىكراوى رېژىم لە لايەن ھيىزى پشتيوانەو ئاگرباران کران، دواى كزبوونى ئاورى ھيىزى پشتيوان، ھەلمەتى تيمەكانى ھېرش بۆ سەر ھەردوو مۆلگەكە دەستى پيىکرد. لە ماوہيەكى كورتدا دواى شەپكى سەخت و دژوار دەست بەسەر مۆلگەكاندا گيىرا، ھيىزەكەى نيو مۆلگەكانيش شەپريان دەکرد تا مۆلگەكەيان نەكەويتە دەستى ھيىزى پيشمەرگە، بەلام ھەرچى كرديان نەيانتوانى پيش بە ھەلمەتى شۆرەسوارانى ديموكرات بگرن. سەرئەنجام ھەردوو مۆلگەى دوژمن لە گوندى زيۆە دەستيان بەسەردا گيىرا و زۆربەى چەكدارەكانى نيو مۆلگەكان يان كوژران يان بەدیل گيران و چەكوچۆليكى زۆريش كەوتە دەستى ھيىزى پيشمەرگە. ئەگەر بە ھەلە نەچووبىتم، ۱۷ كەس بەدیل گيران و ئەوانى ديكەش لەنيو مۆلگەكاندا كوژران.

پاشان ھەر دوو مۆلگەكە لە لايەن ھيىزى پيشمەرگەى كوردستانەو ئاوريان تىبەردرا، ئاگر و دووكەلى سووتانى دوو مۆلگەكە لە تەواوى ناوچە كە ديار بوو و دەبينرا.

تائەو جىگايەى لە بىرم بىت ھيىزى پيشمەرگە ھيىچ زيانىكى بەر نەكەوت. ئەو عەمەلياتە يەككە لە بە بەرنامەترين و پى دەسكەوتترين عەمەلياتەكانى سالى ۱۳۶۶ى ھەتاوى ھاتە ئەژمار. دواى تەواوبوونى عەمەليات ھەموومان لە گوندى ديوان كۆ بووينەو و دواى نانخواردن بەرەو شوينى مەبەست وەرپكەوتين.

بۆمانەۋە ھاتىنەۋە شوئىنى رۇژى پېشوو. لەۋى مائىنەۋە ۋ ھەموو دىل ۋ دەسكەۋتەكانمان لەگەل خۇمان ھىنابوون. بەيانىيەكەى كاك مەلاحەسەنى شىۋەسەلى ۋەك فەرماندەى گىشتى قسەى بۇ پېشمرگەكان كرد ۋ دەستخۇشى لى كردين، پاشان بە سى زمانى كوردى، فارسى ۋ توركى لە سەر سىياسەتەكانى حىزب ۋ پىلانەكانى كۆمارى ئىسلامى قسەى بۇ دىلەكان كرد ۋ دواى تىگەياندىنمان لە ئامانجەكانى خەلكى كوردستان ۋ حىزبى دىموكرات ۋ ھەرۋەھا سىياسەتە دژى گەلىيەكانى رېژىم، لەگەل خۇمان بردمانن بۇ بىنكەكانمان ۋ دواتر ئازاد كران.

ئىۋارى، پېش گەرانەۋە، ئىمە تىمىك لە پېشمرگەكان ئىجازەمان ۋەرگرت تا لە ناۋچە بىمىننەۋە، بۇيە ئەۋان بەرەۋ قەندىل ۋ ئىمەۋ بەرەۋ گوندەكانى "زەلى ۋ نىۋچوان" ۋەرپى كەۋتىن.

دواى چەند رۇژىك مانەۋە لە ناۋچە، رۇژىك چوۋىن بۇ گوندى كۆدەلى. پاشان بە مەبەستى گەرانەۋە، لە كاتىكدا خەرىك بوو لە گوند ۋەدەر كەۋىن، ھىزىكى دوژمن ھاتبوۋە پېش مالان ۋ بى ئەۋەى ھەستى پى بكەين تەقەيان لى كردين، بەلام توانىمان بەبى ئەۋەى زىانمان پى بگا لەۋ شوئىنە دەرباز بوۋىن ۋ بۇ شەۋەكەى چوۋىنە گوندى مامكاۋى ۋ بۇ بەيانى گەرپانەۋە بىنكەكانمان لە "سونى" كە بىنكەى سەرەكى كۆمىتەى شارستانى سەردەشت ۋ ھىزى گىارەنگ بوو.

عەمەلىياتى زىۋە يەكك لە گەرەترىن چالاكىيەكانى ھىزى پېشمرگەى كوردستان بوو لە سالى ۱۳۶۶ى ھەتاۋىدا.

ئىستا كە سالانىكى زور بەسەر ئەۋ عەمەلىياتەدا تى دەپەرپى، سلاۋ دەنىرم بۇ ئەۋ فەرماندە ۋ پېشمرگانەى كە ئەۋ داستانە قەت لەبىرنەكراۋەيان تۆمار كرد. سلاۋ بۇ گىانى پاكى ھەموو

ئەو پېشمەرگانەى كە بەشدارى ئەو داستانەيان كرد و لە سالانى دوايى دا شەهيد بوون.

سالو بو هەموو ئەو كادرو پېشمەرگانەى كە بەشدارى ئەو عەمەلياتە بوون و تا ئىستاش لە ريزەكانى حيزبى ديموكرات دا دريژدەرى ريگاي شەهيدان.

دەستخوشي لە فەرماندە، ئەديب و سياسەتوان و تيكۆشەر، مامۆستا مەلاحەسەن شيوەسەلى دەكەم كە بەراستى بە ليزانى و كارامەيى خووى و بە هاوكاريى هاوسەنگەرانى توانى زور داستانى كەمويىنە و لەبیرنەكراو تۆمار بكات كە تا ئىستاش وێردى سەر زمانى خەلكى ناوچەكەن.

● تيرۆرى كاك مەلاحەسەن شيوەسەلى يەكێك لە فەرماندە بویرەكانى هيزى پېشمەرگەى كوردستان

لە بەشەكانى پيشوودا لە پروانگەى خۆمەوه وەك پېشمەرگەيهكى بەشدار لە زۆربەى كار و تيكۆشانى حيزبى لە ناوچەى سەردهشت كە ئەو كات لاويكى تازه پيگەيشتوو بووم و زور لەميژ نەبوو هاتبوومە نيو ريزەكانى حيزبى ديموكراتى كوردستان، باسى كاك مەلاحەسەنم كردووە. هەر چەند دەزانم گيژانەوهى بيرەوهرييهكانى دەيهى شەست كە تا ئەمڕۆ ماوهيهكى زورى بەسەردا تى دەپەڕى رەنگە كاريكى زور ئاسان نەبى.

ئەوهى باش دەزانم كە نووسينى ئەو يادەوهريانە كەم و كورتىى خووى دەبى، بەلام باسكردن و گيژانەوهيان باشتەرە لەوهى كەس نەزانى ئەو سەردهمە چۆن گوزەراوه و ئەو خەباتە بە چ شيوەيهك بەرپۆهچوو. هەر بۆيه بە ئەركى سەرشانى خۆمى دەزانم كە وەك رېيواريكى رېگەى ئازادى ئەوهى لە دەستم بى

میژووی خەبات و تیکۆشانی خۆم و ھاورپیکانم و بەشیک لەو رووداوانە بگێرمەووە بۆ ئەوەی لانیكەم نەسلی نوێ پێی ئاشنا بێ و بزانی کە لە رابردوودا نەسلەکانی پێش ئەوان چۆن ئەو خەباتیان بەرپێوە بردوووە و چ تێچووویەکی بۆ داوە.

خۆشەویستان!

گێرانەووی بیرەوهری ئەم جارە کە دەبێتە ئاخیرین بیرەوهری لە ساڵی ۱۳۶۶ی ھەتاویدا، یەکیک لە ناخۆشتین بیرەوهرییەکانی دەیهی شەستی ھەتاوییە کە دواي ئەو ھەموو ەمەلیات و چالاکییە لە ناوچەي سەر دەشت کە بۆ دیفاع لە ماف و ئازادییەکانی خەلکی کوردستان لەسەر ھێزەکانی دوژمن جێبەجێ کران، بەداخەووە زیانیکی قورس لە حیزبی دیموکرات و بەتایبەت ھێزی پێشمەرگەي کوردستان کەوت.

دواي ئەو زەبرە قورسانەي کە لەلایەن ھێزی پێشمەرگەي کوردستانەووە لە ناوچەي سەر دەشت لە ھێزەکانی رێژیم درا و دوژمنی بەتەواوی تووشی شلەژان کرد، کاتیکی زانی کە لە رێگای رۆوبەر و روبوونەووە ناتوانی قەرە لە قەرەي ھێزی پێشمەرگەي کوردستان بدات، کەوتە پیلانگێری و توانی لە رێگەي تیرۆرەووە کاری خۆی بکات.

بەداخەووە لەو کردەووە تیرۆریستییدا فەرماندەي پۆژە سەختەکانی خەبات، تیکۆشەري ناسراوی قوناغە جیاجیاکانی تیکۆشانی حیزبی دیموکرات، کاک مەلاحەسەنی شیوہسەلی کەوتە داو و پیلانی رێژیمی کۆماری ئیسلامی ئێرانەووە.

بە مەبەستی جێبەجێکردنی ئەو پیلانە، دوژمن توانی ھەولێ خۆی بە ئامانج بگەینێ و لە کەسە ھەرە نزیکەکانی کاک مەلاحەسەن بۆ بەجێگەیانندی ئەو پیلانە، واتە تیرۆری ناوبراو کەلکیان وەرگرت.

کاک مهلا حسنه شیوه سه‌لی که رایسپاردبوو کتیبی "سپید دندان"ی له نیوخوی ولاته‌وه بو بیت که دواتر به ناوی "دانچه‌رموو" له لایهن مامؤستا عه‌بدو لالا حسنه‌ن زاده‌وه و هرگپر درایه‌وه سه‌ر زمانی کوردی، نه‌یاران و دوژمنانی حیزبی دیموکرات و کاک مهلا حسنه که له ریگی خۆفرۆشانه‌وه ئاگاداری ئه‌و راسپارده‌ی ناوبراو بوون بیریان له چۆنیه‌تی پیلانیک کردبووه. پیلانه‌کەش ئه‌وه بوو که ئه‌و کتیبه‌یان- بۆمب‌ریژ کردبوو و ریکه‌وتی ۱۶ی سه‌رماوه‌زی ۱۳۶۶ی هه‌تاوی ئه‌و کتیبه بۆمب‌ریژکراوه له لایهن دوو که‌سی خائین به ناوه‌کانی سه‌مه‌د کاژه‌یی و حسه‌نی سالحی په‌مه‌زانی خه‌لکی دیوالان که دۆست و باوه‌رپیکراوی خۆی بوون، ده‌گاته ده‌ستی کاک مهلا حسنه له بنکه‌ی هیژ له گوندی سونج. له‌گه‌ل کردنه‌وه‌ی کتیبه‌که بۆمبه‌که له ده‌ستی کاک مهلا حسنه‌ن دا ده‌ته‌قیته‌وه و به‌ داخه‌وه زۆر به‌سه‌ختی بریندار ده‌بی و هه‌ر دوو ده‌ست و هه‌ر دوو چاوی له ده‌ست ده‌دات.

ته‌قینه‌وه‌ی ئه‌و بۆمبه له‌و کاته‌دا یه‌کیک له ناخۆشترین رووداوه‌کان بوو که بو حیزبی دیموکرات به‌گشتی و پێشمه‌رگه‌کانی هیژی گیاره‌نگ به‌تایبه‌تی، زه‌ربه‌یه‌کی زۆر قوورس و له‌بیرنه‌کراو بوو. ته‌قینه‌وه‌ی ئه‌و بۆمبه له‌و ساته‌وه‌خته‌دا هینده ناخۆش و زیانبار بوو که بۆماوه‌یه‌کی زۆر هه‌موومانی تووشی سه‌رسوپمان کرد، چونکه قه‌ت بیرمان له‌وه نه‌ده‌کرده‌وه که پوژیک له لی‌هاتوو‌یی و گه‌وره‌یی ئه‌و فه‌رمانده به‌ وه‌جه‌ی هیژی پێشمه‌رگه بی‌به‌ش بین، قه‌ت پوژیک له‌ پوژان به‌ بیرمان دا نه‌ده‌هات که ئه‌و ئینسانه‌ زیت و وریایه، ئه‌و فه‌رمانده هه‌میشه له‌سه‌ر هه‌سته ئاوا به‌ ئاسانی تووشی وه‌ها داویک بیت. به‌لام ده‌لێی چی، ئیمه‌ی کورد زیاتر خۆبه‌خۆ و یمان ده‌که‌وی!!

تا ئىستاش باۋەركردنى ئەو پووداۋە سەختە، چۆن كاك مەلا
 ھەسەن كە كەسىكى زىرەك، لىھاتوو، خوتىندەوار، فەرماندە
 و كەسايەتتەكى بە نفووز و خاۋەن ئىعتبار و خۆشەويستى
 خەلكى ناۋچەى سەردەشت بوو ئاۋا بە ئاسانى تووشى ئەو
 كارەساتە ھات.

لىرەدا پىۋىستە دان بەو راستىيەدا بنىين كە زۆر جار خۆشمان
 خەتبار و كەمتەرخەمىن، بەرانبەر بەو ھەۋال و زانىارىانەى كە
 سەبارەت بە ھىندىك لە كەسانى نىزىك و دەوروبەرمان پىمان
 دەگات زۆر جار بايەخىان پى نادەين.

لىرەدا و ھەر لەو پىۋەندىيەدا بۇ ۋەبىرھىناۋەش بى شتىك
 ھەيە كە بە پىۋىستى دەزانم باسى بكەم. ھەر ئەو سالە كە
 لە ناۋچە بووين، كۆمەلىك كادر و پىشمەرگە بووين كە كاك
 مەلا ھەسەن بەرپرسمان بوو و ئىمە لە خزمەتىدا بووين. دۋاى
 ماۋەيەك گەشت و گەران لە ناۋچە، شەۋىك چوین بۇ دەشتى
 دىۋالان، لەبەر مالەكانى دىۋالان پراۋەستائىن، كاك مەلا ھەسەن
 بە چەند پىشمەرگەيەكى گوت بچنە نىۋ مالان و كەسىك بە
 ناۋى "ھوسىنى مروەتى" بگرن.

كاك برايم زىۋەى كە ئەۋكات بەرپرسى كۆمىتەى ناۋچەى
 "بولفەت" بوو، بە كاك مەلا ھەسەنى گوت؛ بۇ ھوسىنى مروەتى؟!
 كاك مەلا ھەسەن گوتى؛ كەسىكى خراپە. لەبىرمە كاك برايم
 زىۋەيى گوتى؛ مامۇستا! ئەگەر ئىمە بمانھەۋى خەلكى خراپ لە
 دىۋالان بگرىن، كەسى لە ھوسىن خراپتر ھەن. مامۇستا گوتى:
 ۋەك كى؟... كاك برايم گوتى: ھەسەنى سالى سالى رەمەزانى. كاك
 مەلا ھەسەن زۆرى پى ناخۇش بوو. لە ۋەلامدا گوتى؛ ھەركەس
 دۇستى من بوو ئىۋە بە خراپى دەزانن!!... بەھەرھال چەند
 مانگ دۋاى ئەو شەۋە، ھەمان كەس "ھەسەنى سالى رەمەزانى"

بۆمبەكەي بۇ كاك مەلا حەسەن ھېنا و بەداخەوہ ئەو زەربەيەي لىداين.

ديارە ئەو باسەي من بە ھيچ شيۆەيەك بەو مانايە نييە كە لە گەورەيي و بەتوانايي و خۆشەويستىي كاك مەلا حەسەن شيۆەسەلي كەم بكاتەوہ، تەنيا بۇ ئەو مەبەستەيە كە ھەرچي بەسەرمان ھاتوہ، بەشيكي خەتاي خۆمان و، دلپاكي و سادەيي خۆمان بووہ كە تووشى زيانى زۆر گەورەي كر دووين و تائىستاش نەمانتوانيوہ كەليني گەورەپياوانى خۆمان پىر بگەينەوہ.

بەم جۆرە كاك مەلا حەسەنى شيۆەسەلي، ئەندامى كۆمىتەي ناوەندى و فەرمەندەرى ليھاتوو و بەوہجى ھىزى گيارەنگ لەو تىرۆرەدا زامىكى ھىندە قورسى ھەلگرت كە تا ئىستاش بەداخەوہ بەدەست ئەو زامە قورسەوہ دەناليني.

• جەولەيەكى پيشمەرگانە بۇ ناوچەي بولفەتى سەردەشت

ئىستا بۇ جاريكى ديكە دەچمەوہ نيو يادەوہرييەكانى ئەو پۆژانەي كە لەگەل كۆمەليك لە خەباتكارانى ديموكرات بەرگريمان لە بست بە بستى خاكى پىرۆزى كوردستان دەكرد. سەردەميك پراوپىر لە فيداكارى و گيانبازى، ئەو دەورانەي كە لە ميژووى نەتەوہي كورددا جيگاي تايبەتیی خۆي ھەيە. لە ھەركوي دادەنیشى و ھەر كە چەند كەس لە دەورى يەك كۆدەبنەوہ ئەو باس و سەربردانە كۆرى دانىشتنەكە دادەگرى و بىرەوہرييەكان وەك زنجيرە فيلمەكان يەك لە دواي يەك دىنە بەرباس و ھەر كاممان ئەوہي لە بىرمان ماوہ بۇ يەكترى دەگىرپينەوہ.

كات دووھەم مانگى بەھارى سالى ۱۳۶۷ى ھەتاوى بوو. بەيانىيەك كە لە خەو ھەستام ھاوپرئ عەلى باساوھىي پىيگوتىم خۆت ئامادە بىكە دەچىنەوھ ناوچە. زۆرى نەكىشا جموجۆل پەيدا بوو و خۆمان ئامادە كرد. ئىمە بە فەرماندەيى ھاوپرئيان عەلى باساوھىي و خالىد نىوچوانى بەرھو ناوچە وەرئ كەوتىن. ئەوانەي لەبىرم مابن تىمەكەي ئىمە لەو چەند كەسە پىكھاتبوو، ھاوپرئيان عەلى باساوھىي، خالىد نىوچوانى، كەرىم تووژەلى، لايەق، خدر ھەمزەنژاد، شىخە قەلەپرەشى، ئەحمەد رەزگەيى، "ح-د"، بەكرە و خدر خالدار. چەند كەسىكى دىكەشمان لەگەل بوون كە ناوھكانم لەبىر نەماون ھەر بۆيە دەبى بمبوورن.

بەيانىي پوژى دوايى بەرھو "دۆلەكۆگى" وەرئ كەوتىن. ئەوانەي بۇ جارىكىش بە دۆلەكۆگىدا رەت بووبن دەزانن رىگەيەكى چەندە سەختە ئەويش بەتايبەتى لە وەرزى بەھاردا. دۆلىكى سەخت، تەلان و ھەلدەر، دوور و ھەوراز بەلام سەرەپاي ھەموو ناخۆشپەكانى رىگە، دىمەنىكى جوانى بەھارىي ھەبوو. ھەموو شوپىنك ئاو و كانى و بەھاراو و سەرتاپا گىاي بەھارى بە تايبەتى رىواس سروسشتى ئەو دەقەرەي رەنگاندبوو. بەدەم خواردنى رىواس و گىاي بەھارى گەيشتىنە جى مەقەرە كۆنەكانى "يەكىتىي نىشتمانىي كوردستان" كە چەند سال لەمەوبەر لەوئ بوون و دواتر چۆلكرابوون. تا ئىوارئ لەوئ ماينەوھ و ئىوارئ بەرھو بەرزايى "زروپىنە" وەرئ كەوتىن. لەگەل پوژئاوابوون خۆمان گەياندە سەرئ واتە بەرزايى زروپىنە كە بە سەر دەشتى وەزنىدا دەروانى و ھەموو جموجۆلى ھىزەكانى دوژمن لە دەشتى ورنئ لە بەر چاوى خۆمان بوو. زۆر دانىشتىن و پشووويەكى باشماندا. لە دىمەنى جوانى دەشتى وەزنى تىر نەدەبووم. دەشتىكى پر ئاو، مېرگ و چىمەن، پىدەشتىك كە بە گولى

خۆپرسک و سروشتی خه ملیوه. به راستی سه فایه کی جوانی هه بوو. چاوه پروانی تاریکی ههوا بووین تا به رهو شوینی مه به ست وه پئ کهوین. زۆربهی دۆله کان رنوو به فری لی مابوو، ههوا زۆر سارد بوو، به لام نه ههوا ی سارد، نه ههتاوی گهرم، نه ریگهی دوورودریژ، نه بی خهوی و ماندوو بوون نه یانده توانی کار بکه نه سهر هیز و ههنگاو و بیروباوه ری شوپشگی پانی دیموکرات. سه ره نه نجام له گه ل تاریکبوونی ههوا به رهو دهشتی وه زنی شوپ بووینه وه، کزه بایه کی به هاری تیکه لای بونی گول و میرگ و چیمه ن ئارامی ههوا به روحی تامه زرۆی ئیمه بو نیشتمانی داگیرکراومان. له چهند جیگه یه ک له نیو جوگه و میرگه کاندای پشمه رگه کان پیلاره کانیان ته ر بوون به لام دریزه مان به ریگهی خۆمان دا.

له درهنگانیکی شهو دا دهشتی وزنی مان به رهو گوندی گردینه جیهیشت. بو مانه وه و شوینی پشوودان چووینه کیوی جهنگی. ئای ئه وه شه وه چهنده سارد بوو. خهومان لی نه ده کهوت و نه شه کرا ئاگر بکهینه وه، هه رچونیک بی خۆمان پاگرت هه تا گزینگی خۆری به یانی ده رکهوت و ئه و جار زوو ئاگرمان کرده وه. به یانی زوو به هوی ته زووی ساردی ههوا وه خه بهر هاتین و ئاگریکی بی دووکه لمان کرده وه و هه موومان له دهوری ئاره که کۆبووینه وه. پاسه وانیش چهند سه د میتریک له دووری خۆمان چاودیری ناوچه که ی ده کرد. له چای "جهنگی" دهنگی قاسپه ی که و تیکه ل به دهنگی زهنگوله ی میگه له مه ریکی ناوچه که ببوو. ئیمه ش به دم چایی خواردنه وه چاوه پروانی هاتنی سیبه رشۆری ئیواره مان ده کرد تا بو جاریکی دیکه له گه ل تاریکبوونی ههوا میوانی خه لکی زهحمه تکیش و پشمه رگه په ره ری یه کییک له و گوندانه بین. ههروهک سالانی پشوو فه رمانده کان کۆبوونه وه

و بىرىرى پىۋىستىياندا، سەرئەنجام ساغ بوونەوۋە كە بچىنە گوندى "نىۋچوان" بەلام دەبى وريا بين چونكە ئەو دەقەرە زۆر گرینگ بوو، ھەر بۇيە ھىزەكانى دەولەت بەردەوام لەو ناۋچەيەدا دەسوورانەوۋە.

ئىۋارەيە، پۆلىك پارتىزان بەرەو گوندى نىۋچوان وەرئ كەوتىن تا جموجۆلەكانى ئەو گوندە بخەينە ژىر چاۋەدىرىي خۇمان. دواى ماۋەيەك مانەوۋە لە دەوروبەرى گوندەكە، لەگەل تارىكبوونى ھەوا چووينە نىۋ گوند و لەگەل پىشۋازىي خەلكى ئەو گوندە بەرەورۋو بووين. ئەو پىشمەرگانەي بۇ جارىكش چووبنە گوندى نىۋچوان دەزانن كە خەلكى ئەو گوندە چەندە پىشمەرگەپەرورن. دواى ماۋەيەك مانەوۋە وەك ھەمىشە دەبى گوند بەجى بىلین و بەرەو شوئىنى خۇمان وەرپىكەوين. بە شىۋەي پارتىزانى بەرەو گوندى "زەلى" لەگوند وەدەرکەوتىن. لە پشت مالەكانى زەلى كەوتىنە كەمىنى ھىزەكانى دوژمن و دواى تەقە و لىكدانىكى كورت بەبى زيان دوور كەوتىنەوۋە.

دواى ماۋەيەك كە رۆشتىن بىرمان لە شتىك كرەو، ئەوئىش ئەوۋە بوو كە چۆن بتوانىن زەربەيەك لەو ھىزەي دوژمن بەدىن. دەمانزانى بەيانى زوو ھىزى دوژمن بۇ ھەلگرتنى پىۋوشوئىنى ئىمە دىتە گوندى نىۋچوان بەلام چونكە دەترسان دەمانزانى پىش ئەوۋە بچىنە نىۋ گوند، گروپىك چەكدار دەنىرئتە تەپۆلكەكەي رۋوبەرووى مالان. ئىمەش ھەر شەوئ سى تا چوار مىنى نەفەرىمان بۇ دانان و خۇمان لە يەك كىلۆمىترى ئەو شوئىنە ماينەوۋە. دوژمن بەھىچ جۆر فكرى ئەوۋە نەدەكرد ئىمە ئاۋا لە نىزىك ئەو شوئىنە بمىنئىنەوۋە. شوئىنى مىنەكان لە بەرچاۋى خۇمان بوو. ھىشا گزىنگى خۆرى بەيانى لە چىاكان سەرى دەرنەھىتابوۋ كە دەنگى چەكدارەكانى ھىزى دوژمن لە شوئىنى

مینه‌کان په‌یدا بوو. کاتیک که ه‌وا پرووناک بوو دهرکه‌وت که هیریکی زوری دوژمن هاتوته ناوچه‌که و زیاتر له ۱۲ کهس له و هیزه بو پش‌تیوانی له هیزه‌که‌ی نیو گوند له شوینی مینه‌کان له هاتووچوډا بوون. ئیمه چاومان لی‌بوو که ره‌وه‌یه‌ک جاش له‌وی خه‌ریکی هاتوچو بوون. کاتژمیر دهوروبه‌ری ۹ی به‌یانی دوو له مینه‌کان ته‌قینه‌وه، هاوار هاوار په‌یدا بوو و ئیمه‌ش به ته‌واوی نه‌وانمان له‌ژیر چاودی‌ریدا بوو. دواتر هیریکی زور هات بو بردنه‌وه‌ی برینداره‌کان که دوو کهس له هیزه‌کانیان لاقیان په‌ریبوو. دواي نه‌وه ناوچه‌که‌یان به سه‌ختی توپاران کرد به‌لام به هیچ جور فکری نه‌وه‌یان نه‌ده‌کرد که ئیمه له نيزیک گوند ماوینه‌ته‌وه. نه‌وان پشتی گوندی "کوډه‌لی" و چیاي "جه‌نگی" یان توپاران ده‌کرد.

دواي نه‌وه‌ی به‌ره به‌ره پرژژ به‌ره و ئی‌واره ده‌چوو، ده‌بوو فه‌رمانده‌کان کوډب‌نه‌وه و بو شه‌و و پرژژی داهاتوو بریار بدن. دوژمن ناوچه‌که‌ی توپاران ده‌کرد. فه‌رمانده‌کانی نه‌و تیمه کوډبوونه‌وه و بریاریان‌دا بو شه‌وی بچینه گوندی "به‌رده‌سوور". که‌می‌ک دوور بووین به‌لام چار نه‌بوو ده‌بوو برؤین. ناوچه‌که لی‌ره‌وار بوو و نه‌ده‌بوو هیزی دوژمن بمانبینی. خو‌مان پی‌چایه‌وه و گه‌لای دارانمان له‌خو‌مان هالاند واته خو‌مان "استتار" کرد و ه‌ری‌که‌وتین.

هی‌واش هی‌واش به‌ دووری چه‌ند سه‌د می‌تری‌ک له یه‌کتر به‌ره و گوندی به‌رده‌سوور و ه‌ری‌که‌وتین. گونده‌که‌مان له‌ژیر چاودی‌ری گرت و له‌گه‌ل تاریک‌بوونی ه‌وا چوینه نیو گوند. دواي چه‌ند کاتژمیر مانه‌وه له نیو خه‌لک و سه‌ردان و نانخواردن، له‌گوند و دهرکه‌وتین و به‌ره و دؤلی "سی‌ویس‌که" که جی‌گه‌یه‌کی زور نه‌سته‌مه، و ه‌ری‌که‌وتین. گه‌یش‌تینه شوینی مانه‌وه به‌لام شه‌وه‌که‌ی

زۆر سارد بوو و ديسان له سه‌رمان خه‌ومان لینه‌كه‌وت. به‌یانی ئاورمان كرده‌وه و هه‌موومان له ده‌وری ئاوره‌كه‌ كۆبووینه‌وه. له‌و كاته‌دا بارانی به‌هاری ده‌ستی پێكرد، چ ریژنه‌بارانیکی توند بوو، ده‌تگوت ئاسمان كون بووه، ئاو به‌ لیژمه‌ ده‌هاته‌ خوار. چه‌نده‌ ناخۆش بوو له‌ سه‌رمان خه‌و نه‌تباته‌وه و له‌به‌ر ئاگر بارانی به‌هاری له‌گه‌ڵ ته‌زووی ساردی به‌یانی بتخووسینی. ئه‌و پوژه‌ تا ئیوارێ باران باری، وه‌زعیکی ناجووorman هه‌بوو، ئه‌وه‌نده‌ بارانمان به‌سه‌ردا باریبوو كه‌ له‌ سه‌رمان نه‌مانده‌زانی چی بکه‌ین. ئای كه‌ پوژیکی چه‌نده‌ ناخۆش بوو، ده‌تگوت زه‌وی بیابانیکی وشكارویه و له‌ تینوان داوای پووباریك ئاو له‌ خوا ده‌كا، به‌پراستی ئه‌وانه‌ی ئه‌و پوژانه‌یان دیتوه‌ ده‌زانن كه‌ مانه‌وه‌ و خوراگری له‌و كاته‌ هه‌ستیارانه‌دا چ هیژ و ئیراده‌یه‌کی ده‌وی. جاریکی دیکه‌ به‌ خه‌یالی رابردوو چوومه‌وه‌ داوینی چیاکانی "لانك" و "گیاره‌نگ" مه‌كۆی شی‌ره‌كوپان و شی‌ره‌كچانی دیموكرات، به‌ دم ئه‌و نووسینه‌وه‌ كه‌وته‌وه‌ یادی شوپه‌سوارانی ریگه‌ی خه‌بات وتیكۆشه‌رانی ئه‌و ده‌وران كه‌ چه‌نده‌ سه‌ختیمان ته‌حه‌ممول كرد، گه‌لۆ به‌ چ بیروباوه‌ریك په‌روه‌رده‌ كرابووین كه‌ هیچ شتیك كاری له‌سه‌ر ئیراده‌مان نه‌ده‌كرد.

له‌و كاته‌دا كه‌ ئه‌و بیره‌وه‌رییه‌ ده‌نوسم كه‌وته‌وه‌ یادی شه‌هیدانی سه‌ربه‌رزی حیزب و گه‌ل، شه‌هیدان حه‌مه‌ نارستی، خالید نیوچوانی، عه‌لی باساوه‌یی، هه‌مزه‌ بووبانه‌یی، عه‌لی به‌رده‌سووری، حه‌سه‌ن چاپه‌ز، قادر مه‌مۆ، ره‌حمان گه‌گه‌نکی، عه‌بدوڵلای فه‌قی عه‌لی و كوێخا خدری داوداوی كه‌ هه‌موویان له‌و ناوچه‌یه‌ خه‌باتیان كرد، زۆر جار له‌و شوینیه‌ی ئیمه‌ ماونه‌وه‌ و زۆر له‌ ئیمه‌ زیاتر تالی و سویریان چیشته‌ و به‌داخه‌وه‌ شه‌هید بوون. كه‌وته‌وه‌ یادی هه‌موو ئه‌و داستانه‌ی كه‌ له‌و

ناوچه‌یه تۆمار کران وهک شه‌ری ههوت رۆژه‌ی دۆلی "مه‌زرا"، "کانیه‌زه‌رد" و "قاسمه‌په‌ش"، ده‌سته‌سه‌رداگرته‌ی مۆلگه‌ی "بووبانه" و به‌رگری رۆله‌ بویره‌کانی حیزبی دیموکرات له‌ ده‌شتی ساوان که له‌ هه‌موویاندا هه‌یزی دوژمن ته‌فروتونا کرا. به‌و به‌یانیه‌ که کۆمه‌لیک پارتیزانی دیموکرات له‌ داوینی چیا‌ی "لانک" ماونه‌وه و له‌ژێر لیژمه‌ بارانی به‌هاری داوینی چیا‌دا چاوه‌روانی پشوویه‌کی ئاسمان و ئیواره‌یه‌کی به‌هاری ده‌که‌ن، بیجگه‌ له‌ خۆپاگری هه‌چ رینگه‌یه‌کی دیکه‌یان له‌به‌رده‌مدا نییه‌. ده‌بی خۆپاگر بین و به‌رگه‌ی ئه‌وه‌ سه‌ختیانه‌ش بگرین. رۆژ به‌ره‌و ئیواره‌ ده‌چوو به‌لام باران به‌ خاتری جوانیه‌ی سروشت و ئاودانی گۆل و گیا و داروده‌وه‌ن به‌زه‌یه‌ی به‌ ئیمه‌دا نه‌ده‌هات و ئه‌ویش وهک ئیمه‌ خه‌ریکی جیبه‌جیکردنی ئه‌رکی خۆی بوو. ئیوارێ له‌ژێر ریننه‌ی بارانی به‌هاریدا به‌ره‌و گوندی "سیره‌می‌رگ" وه‌پێ که‌وتین. گه‌یشته‌ینه‌ نیو گوند و به‌ سه‌ر مالاندا دابه‌ش بووین، پێشوازیی گه‌رمی خه‌لک جه‌سته و دل و ده‌روونی ئیمه‌ی گه‌رم کرده‌وه و دوا‌ی نانخواردن و ته‌واو بوونی کاره‌کانمان پێویست بوو بپار به‌دین که له‌وه‌ دۆخه‌ سارده‌دا جارێ بۆ پشوویه‌ک بگه‌رپینه‌وه‌ بنکه‌کانمان یان ده‌مینینه‌وه‌. ده‌بوو له‌وه‌ دوانه‌ یه‌کیان هه‌لبژیرین، سه‌ره‌ئه‌نجام بپارماندا جارێ به‌ره‌و بنکه‌کانمان بگه‌رپینه‌وه‌. گه‌رانه‌وه‌ش ئه‌وه‌ند را‌حه‌ت نه‌بوو به‌لام سه‌ره‌پای سه‌ختی رینگا چاره‌ نه‌بوو ده‌بی بگه‌رپینه‌وه‌، چونکه‌ نه‌مانده‌توانی شه‌ری سروشت بکه‌ین و له‌ ئامیزی باراندا به‌وه‌ینینه‌وه‌.

به‌ره‌و بنکه‌کانمان وه‌پێ که‌وتین، ئای چ شه‌ویکی سه‌خت بوو، هه‌ر له‌نیو مالان چووینه‌ده‌ر و باران بۆوه‌ به‌ هاورپیمان، ده‌تگوت سالیکه‌ نوێژه‌ بارانه‌ ده‌که‌ین، بارینی باران،

ھەورەتریشقە و تاریکیی شەوئیکى ئەنگوستەچاۋ ئاۋیتەى يەك بوون، ۋەك ئەۋەى كە بیانھەوئى ھیز و ئیرادەى ئیمە تاقى بکەنەۋە ھەموویان بە یەكەۋە خەرىك بوون بپرستمان لى بپر. مەودای نیوان گوندی سیرەمیرگ تا گوندی مامکاۋى لە حالەتى ئاساییدا نیو کاتژمیر رینگەیه، بەلام لەبەر بارینی باران و تاریکیی شەو و ھەورەتریشقە زیاتر لە سى کاتژمیرمان پىچوو تا گەشتینە مامکاۋى. دەتوانم بلیم یەكک لە شەۋە ناخۆشەکانى ژيانى پيشمەرگایەتیمان بوو. چار نەبوو دەبوو بپرۆین. لە نيزیک گوندی مامکاۋى بەکاک عەلى باساۋەى و کاک خالید نیوچوانىم گوت با نەپرۆین، بەلام بە قسەیان نەکردم و لەویش ۋەرئى کەوتین. ئای چ شەوئیکى ئەنگوستەچاۋ بوو. بەرەو پيش مالهەکانى گوندی "مەزرا" پەرىنەۋە، من لە پيشەۋە بووم، ھەر پيشمەرگە بوو ھەلدەخلىسکا و دەكەوت و ھەلدەستایەۋە، باران لە ئاسمان و قور و چلپاۋ لەسەر زەوى و سەربارى ھەموو دەردانىش ھەورەتریشقە ھەموومانى ھیلاک کردبوو. دواى ماۋەیهكى زۆر و برینی رینگەیهكى سەخت خۆمان گەياندە "زینوئ قەبرى"، ھەوا زۆر تاریک بوو، بەھۆى تاریکیی شەو لە یەكک لە مۆلگەکانى دوژمن زۆر نيزیک ببوینەۋە بەلام ئەوانیش بەھۆى ھەورەتریشقە و تاریکی و باران ھەستیان بە ئیمە نەکرد. بە ھیۋاشى كەمیک بەرەو خوار مۆلگەكە چووینە خوار ھەتا ھەستمان پىنەكەن. بەرى بەیانە، رینگا و ھەنگاۋ شەریان دەکرد، رینگە قور و سەخت و خەتەر، ئیمەش شەكەت و برسى، ئاسمانیش خەرىكى مانۆرى خۆى بوو. بە ھەموو ھیزەۋە ھەولى دەربازبوونمان دەدا، ھەموومان بە دواى یەكدا بووین، بەھۆى تاریکی ھەواۋە نەمانزانیبوو كە زۆر لە مۆلگەكە نيزیک بووینەتەۋە. ئەۋەندە بە بیدەنگى رینگەمان دەبرى كە ھەموو لەشمان ببووە چاۋ و گوئى، دەنگى ھىچ گیانەۋەرئىك

نه دههات، ته نيا دهنگی ترپه‌ی دل و پيی ئيمه و هه وره تریشقه و بارانیکي به خور نه بی، لهو به ره به یانیه دا له پر دهنگی دوو ته قینه وهی به هیز له ناوماندا بهرز بووه و تیکه‌ل به دهنگی هه وره تریشقه بوو، هه موومانی له یهک دابری، من سه ره تا به ته نيا بووم و نه مده زانی چ خه به ره، سه د میتر له دووری شوینی ته قینه وه که دانیشتم. ماوه یهک کهس دیار نه بوو، زوری نه کیشا خدری هه مزه نژاد و خالید نیو جوانی پهیدا بوون، خالید نیو جوانی بیسیمی پی بوو، پیوه ندی له گه‌ل‌ه‌لی باساوه‌یی گرتبوو و ئاگاداری دوخه که بوو. پرسیم چ خه به ره؟ گوتی مین ته قیونه وه و که ریم تووژه‌لی و ئه حمه د رهزگه‌یی بریندار بوون و هه ردووکیان لاقیان شکاوه. ئيمه که شه‌ری تاریکی شه‌ومان بوو، ئه‌وجار بو دهر بازکردنی برینداره‌کان پیوستیمان به تاریکی بوو، چونکه برینداره‌کان زور له مؤلگه‌ی دوژمن نیزیک بوون و له گه‌ل‌ه‌لی پروناکبوونی هه‌وا تووشی کیشه‌یه‌کی گه‌وره ده‌بووین. گه‌راینه وه بو لای برینداره‌کان، که چووین له‌لی باساوه‌یی و شیخه قه‌له‌ره‌شی برینداره‌کانیان که میک له مؤلگه‌که دوور خستبوونه وه. هه‌رچۆنیک بی به زه‌حمه‌تیکی زور برینداره‌کانمان بو لای گوندی "نوکان" راگواستن. ئه‌وانه‌ی که له شه‌ره‌کاندا به‌شدارییان کردبی ده‌زانن که راگواستنی بریندار چهنده سهخت و ناخوشه ئه‌ویش به‌و قور و بارانه و له‌نیو مه‌یدانی مین‌پژێکراو و له په‌نا مؤلگه‌ی دوژمن بی ئه‌وه‌ی هیچ که ره‌سه‌یه‌کی راگواستنی بریندارت به ده‌سته وه بی. به هاوکاری له گه‌ل‌ه‌لی چهنده دۆستیکی خۆمان هه‌ر دوو برینداره‌که‌مان له مه‌ترسی رزگار کردن. دوو که سمان چوونه گوندی نوکان دوو ولاغیان هیئان و برینداره‌کانمان بردنه ناو گوندی نوکان. ئه‌و پوژده جه‌ژنی په‌مه‌زان بوو و خه‌لک خۆیان رازاندبووه و بو جه‌ژنه پیروژه ده‌چوونه مالی که سوکار و خزم و دراوسی،

ئىمەش بە جلوبەرگى خۇيىناۋى و قورپاۋى ، ماندوو و هىلاك و شەكەت هىۋاى چايەكى گەرم و ئاگردانىك و بابۇلەيى نان و پەنیرمان دەکرد. دواى ماۋەيەك مانەۋە و نانخواردن بەرەو بىنكەكانى خۇمان لە "كونەمار" و "سونى" ۋەپى كەۋتىن.

لەو كاتەدا سلاۋ دەنیرم بۇ گىانى پاكى شەھیدان عەلى باساۋەيى ، خالید نىۋچوانى ، لایەق و كەرىم توۋژەلى كە دواتر لە رېگەى خەبات و تىكۆشانى حىزبىدا شەھىد بوون و چوونە نىۋ رىزى كارۋانى شەھیدان. سلاۋ بۇ ئەو كەسانەى كە بۇ راگۋاستنى برىندارەكان ھاۋكارمان بوون.

لەگەل نوۋسىنى ھەر وشەيەك بىر و خەيالم ھەر لای ئەو سەردەمەيە كە پراۋپر بوو لە فیداكارى و قارەمانەتى رۆلەكانى دىموكرات ، ئەۋانەى بەكردەۋە سەلماندىان رۆلەى رۆژى تەنگانە و گىانبازين بۇ نەتەۋەى خۇيان و لە ھىچ سەختىيەك سل ناكەنەۋە و پەشىمان نابنەۋە. دەكەۋمەۋە يادى ھەموو ئەو خۇشەۋىستانەى كە سەردەمانىك بەيەكەۋە لە يەك سەنگەردا بۇ بەدەست ھىنانى مافى نەتەۋەكەمان خەباتمان دەکرد. بىرم ھەر لای ئەو كەسانەيە كە لە درىژەى خەبات و تىكۆشاندا شەھىد بوون و ئازادىي نىشتامانىان بەچاۋى خۇيان نەدیت. دەكەۋمەۋە يادى ئەو ساتەۋەختانەى كە قىرمەى چەكى پىشمەرگە زەندەقى دوژمنى دەبرد.

• چەند رووداۋى گرینگی سالى ۱۳۶۷ى ھەتاۋى

سالی ۱۳۶۷ سالیکی پر له پووداوی جوړاوجور بوو، چهندين پووداوی گرینگ پوويان دا که ههر کامهيان به نهدازهی خوئی له سهر پهوتی کار و تیکووشانی نیمه وهک هیزی پيشمه‌رگهی کوردستان کاریگه‌ریی خوئی هه‌بووه. لهو سالهدا زور پووداوی گرینگی میژوویی و قهت له‌بیرنه‌کراو پوويان دا که تا ئیستاش به جوړیک له جوړه‌کان شوینه‌واریان ههر ماوه.

یه‌کیک لهو پووداوانه کوټایی هاتنی شه‌ری هه‌شت ساله‌ی عیراق – ئیران بوو که دواي پاره‌ستانی نهو شه‌ره هیزیکی زوری کوټاری ئیسلامی که پيشتر له‌گه‌ل عیراق له شه‌ردا بوون گه‌رانه‌وه کوردستان و په‌لاماریان بو سهر خه‌لکی کوردستان و هیزی پيشمه‌رگهی کوردستان درندانه‌تر له جاران دريژده پی دا که له‌گه‌ل به‌ربه‌ره‌کانی خه‌لکی کوردستان و وه‌شانندی گورزی قورس و قایم و قاره‌مانانه‌ی هیزی پيشمه‌رگه به‌ره‌وروو بووه.

رووداویکی دیکه‌ی گرینگی نهو ساله، جیابوونه‌وه له حیزبی دیموکرات‌دا بوو که ههم بو خه‌لکی کوردستان و به‌تایبته بو بزووتنه‌وه‌ی کورد له رۆژه‌لاتی کوردستان و حیزبی دیموکرات و تیکووشه‌رانی، پووداویکی ناخووش و پر له خه‌سار بوو. نهو جیابوونه‌وه‌یه جیا له هه‌موو کاریگه‌رییه خراپه‌کانی بو سهر پوویه‌ی خه‌لک و خه‌باتی حیزبی دیموکرات، شوینه‌واریکی مه‌یدانیی ناخووشی له سهر تیکووشان و جموجوولی هیزی پيشمه‌رگه‌ی کوردستان دانا که به‌داخه‌وه پووداوی زور ناخووش و نه‌خوازاوی لی که‌وته‌وه.

ههر لهو سالهدا بوو که کوټاری ئیسلامی به‌پیی به‌رنامه زوربه‌ی سنوره‌کانی رۆژه‌لاتی کوردستانی مین‌پریژ کرد که نهو پیلانه‌ی کوټاری ئیسلامیش تا راده‌یه‌ک توانی جموجوولی هیزی

پېشمەرگەي كوردستان تووشى بەربەست بكات. سەرپراي ھەموو ئەو پووداوانە كە بۇ ھىزى پېشمەرگە ناخۇش بوون، ديسانىش پۇلە فېداكار و گيان لەسەر دەستەكانى دىموكرات، قارەمانانە بەرەنگارى ھىزەكانى دوژمن دەبوونەوہ.

ھەر وەك لە بەشى پېشوودا باسەم كەرد، كاك مەلا ھەسەن شيوەسەلى بە ھۆى ئەو پووداوە تىرۆرىستىيەى كە پىژىم لە پىگاي دوو خۇفرۇشەوہ لە سەرى ئەنجامى دا، بەداخەوہ نەيتوانى لە پلە فەرماندەيى ھىزى پېشمەرگەدا بىئىتەوہ و بە كەردەوہ لەگەل ھىزى پېشمەرگە بىت و فەرماندەيى بكات ھەر بۆيە، بۇ ھىزى گيارەنگ ئەوہ خەسارىكى گەورە بوو كە دەبوو بە بى كاك مەلا ھەسەن و بە خۇرىكخستەنەوہيەكى تازەوہ خۆى بۇ درىژەدان بۇ ئەركەكانى ئامادە بكات.

بە مەبەستى دووبارە خۇ ئامادەكەردنەوہى ھىزى پېشمەرگەي كوردستان لە ھىزى گيارەنگ، پىويست بوو جارىكى دىكە خۇمان سازمان بەدەينەوہ، دەبوو كەسىك لە جىگەي كاك مەلا ھەسەن وەك فەرماندەي ھىز ديارى كەرى. لە سەرەتاي بەھارى ۱۳۶۷ادا كاك "ھوسىن پەيرەوان" كە ئەو كات فەرماندەي لكى ۳ بوو، وەك سەرپەرستى ھىزى گيارەنگ ديارى كرا. دوای ديارىكەردنى كاك ھوسىن وەك سەرپەرستى ھىزى گيارەنگ، ھىزەكە لە سى لک و پەلى فەرماندەيى سازمان درا.

كاك "ھەمە نارستى" وەك فەرماندەي لكى سى، كاك "پەھىم قارنجى" وەك فەرماندەي لكى يەك و كاك "سالج پەبەتى" وەك فەرماندەي لكى دوو ديارى كران.

ھەرۆھەا كاك "پەسوول عەزىزى" وەك سەرپەلى پەلى فەرماندەيى ديارى كرا.

بەم جۆرە دوای سازمان دانەوہى ھىزى گيارەنگ جارىكى دىكە

خۆمان بۆ سالیکی دیکه له خهبات وتیکۆشان ئاماده کرد. تهواوی سنوورهکانی شوینی کار و چالاکى و ههلسوورانی هیزی گیارهنگ له ناوچهی سهردهشت به تهواوی مینرپیز کرابوون و دهرچوون و ههلسووران لهو سنوورانه کاریکی ئاسان نهبوو و زهحمهتیکی زۆری دهویست.

بهپیی ههلهکتهوی جوغرافیایی ناوچه و شوینی ههلسوورانی ئیمه، هیزی گیارهنگ جیا له جموجۆل و ههلسوورانی خوی، ئهرکی بهرپکردن و هینانهوهی چهند هیزیکی دیکه پيشمههرگهی بۆ ناوچهکانی ناوهندی کوردستان کهوتبووه سهههشان. تهناهت هیندیك جار ناچار دهبووین هاوکاری پهرینهوهی بهشیک له هیزهکانی خوارووی کوردستانیش بکهین بۆ ئهوهی بهسلامهتی لهو سنوورانه دهرباز بن.

ئهو هاوپی تیکۆشههه پيشمههرگانهی که ئیستا له ژیاندا ماون، زۆرباش دهرکی ئهوه دهکهن که چنده دژوار و ئهستهه بوو تا هیزیکی پيشمههرگه له سنوور دهرباز دهکرا. بهتایبهت که کار دهگهیشهه پاککردنهوهی رینگاکان له مین و تهلهکانی تهقینهوه، زۆر جار پيشمههرگهکان شههید و بریندار دهبوون و تووشی خهساری زۆر گهوره دهبووین.

جیی خۆیهتی و شیاوی ئیرادهی شوپشگێرانهی ههموو ئهوه کهسانهیه که لیرههه باسی هیندیك لهوانه بکهین که بهراستی لهو کاته دا پۆلی زۆر گرینگیان دهگێرا و لهو سنوورانههه به مهبهستی دهربازبوونی هیزی پيشمههرگهی کوردستان، بهوپههپی ئازایهتی و گیانفیداییهوه ئهرکی قورس و گرانیان وهئهستهه دهگرت که بهداخهوه هیندیکیان شههید بوون و بهشیکیشیان به کهمههندامی و ههگرتنی کۆلیک زام و برینهوه تا ئیستاش ئازار دهکیشن.

بەشىك لەو كەسانە بریتی بوون و ھەن لە: ھەمە نارستى، مەھمود خاس، قادر مەمۇ، ھەسەن چاپەز، مەھمەدى مامئاغا، ەلى باساوھىي، ھەمزە گۇران و ھوسىن باساوھىي كە ھەموويان بە لىوھشاوھىي خۇيان پۇلى بەرچاويان گىرا بۇ دەربازبوونى ھىزى پىشمەرگەى كوردستان لەو سنوورانە.

رۇژگارە سەختەكان تىپەر دەبن، بەلام سەرورەيەكان لەبىر ناچنەوہ. ئەو رۇژانەى تىپەرپىن پىر بوون لە فىداكارى و گيانبازى و لەخۇبوردوويى و قوربانىي زۇرمان بۇ دا، بەلام لە كۇتايىدا بەچۇكدا نەھاتىن و نەبەزىن.

بنكە و بارەگاكانى ھىزى گيارەنگ و كۆمىتەى شارستانى سەردەشت ھەر لە "سونى" و "كونەمار" بوون. ناوچەكە بەتەواوى ئاوەدان و لە ژىر كۇنترۇلى ئىمە دابوو. ئىمە بۇ ماوہى پىنچ سال بە تەواوەتى لەو شوینە ماينەوہ و ناوچەكە لە بەردەستى ھىزى پىشمەرگەى كوردستاندا بوو. لەلايەكى دىكەوہ كۇمارى ئىسلامى بۇ ئەوہى ئەو ناوچەيە بە ئىمە چۆل بكات، بۇ جىبەجى كىردنى ھەولى زۇرى دا، رۇژ نەبوو تۇپاران نەكرىن. دوژمن بە ھەر شىوہىەك بۇى كرابا ھەولى ئەوہى دەدا كە ناوچەكە چۆل بكەين بۇ ئەوہى ئەو دەروازەيە بخاتە ژىر كۇنترۇلى خۇيەوہ. بەلام ئىمەى ھىزى پىشمەرگەى كوردستان بى گویدان بە ھەرپەشەكانى كۇمارى ئىسلامى كار و چالاكىي خۇمان لەو ناوچەيە درىژە پىدەدا.

تا دەھات گوشارەكان بۇ سەر ئىمە بۇ چۆل كىردنى ناوچەكە زياتر دەبوون. ئىمەش ھەر سوور و پىداگر بووين لە سەر مانەوہ لەو ناوچەيە.

• كوژرانى ئەندازيارەكانى سەر بە سپاي پاسداران لە

جادهى سهردهشت – قاسمه‌رەش

كۆمارى ئىسلامى له پايىزى ۱۳۶۶دا دەستى كرد بە لىدانى جاده له "قاسمه‌رەش" هوه بۆ "پشكاوى"، به خەيالى خۆى بۆ "كونەمار" و سونى" تا له و رىگه‌يه وه ئه و ناچه‌يه مان پى چۆل بكات.

له به‌هارى ۱۹۶۷ ديسان كۆمارى ئىسلامى به به‌رنامه‌ى جياواز هوه هه‌ولى ديدا بنكه و باره‌گاکانمان له و ناوچه‌يه چۆل بکهين. ئه و کاته بنکه‌کانى "يه‌کيتى نيشتمانى كوردستان" له دۆلى "ناوزه‌نگ" و "قاسمه‌رەش" بوون. له‌لایه‌ن ئه‌وانه‌وه په‌يامىك بۆ هيزى گياره‌نگ و كۆمىته‌ى شارستانى سهردهشت نيردرابوو. په‌يامه‌که ئه‌وه بوو که بتوانن له و رىگه‌وه، ناوچه‌که به ئيمه چۆل بکهن. کاتىک په‌يامه‌که ده‌گات، وه‌لامى كۆمىته‌ى شارستانى سهردهشت ئه‌وه ده‌بى که به‌هه‌چ جور ناوچه‌که چۆل ناکهين. بۆيه شيلگيرانه‌تر له پيشوو له ناوچه‌که خه‌رىكى کار و چالاكى خۆمان بووين.

بۆ به‌رپه‌رچدانه‌وه‌ى ئه‌وه هه‌موو فشارانه‌ى كۆمارى ئىسلامى ئيران، كۆمىته‌ى شارستانى سهردهشت و هيزى گياره‌نگ بۆ زه‌ربه‌لىدان له هيزى دوژمن، دوو گه‌لاله‌ى عه‌مه‌لياتيان خسته بوارى جيبه‌جى كردنه‌وه. گه‌لاله‌ى يه‌که‌م؛ لىدانى هه‌موو ئه‌وه ئه‌ندانيار و کاربه‌ده‌ستانه‌ى كۆمارى ئىسلامى بوو که هه‌موويان سه‌ر به سپاى پاسداران بوون و خه‌رىكى لىدانى جاده بوون بۆ دۆلى "پشكاوى" و "گۆره‌شىر".

گه‌لاله‌ى دووه‌م؛ به‌رپۆه‌بردى عه‌مه‌لياتى گه‌وره بوو له گوندى "سپه‌ه‌كان".

بۆ جيبه‌جى كردنى يه‌که‌م عه‌مه‌ليات له سالى ۱۳۶۷دا

جموچۆل و گەلّالەي عەمەلىياتى ھېزى گيارەنگ دەستى پى کرد. دارشتنى گەلّالەي ئەو عەمەلىياتە بە شەھىد ھەمە نارستى و کاک عەبدوّللا شەققاز سپىردرا.

بۇ ئەو مەبەستە رېكەوتى ۷ى جۆزەردانى ۱۳۶۷ تىمىكى تىكەلاو لە پىشمەرگەکانى ھېزى گيارەنگ بە فەرماندەيى کاک ھەمە نارستى و کاک عەبدوّللا شەققاز بەرەو ناوچە وەرپ کەوتىن و دواى تىپەرکردنى سنوورى "کانیەزەرد" چووينە نىوخوی رۆژھەلاتى کوردستان.

جموچۆلى ئەو کەسانەي خەرىكى لىدانى جادەکە بوون لەژىر چاودىرى دابوو. ئىوارەي رۆژى ۹ى جۆزەردانى ۱۳۶۷ لەنىوان گوندەکانى وەردى و بنەوخەلىف چووينە سەرjadە و بۆسەمان بۇ ھىزەکانى دوژمن دانايەوہ. زۆى نەكىتسا ئەو تىمەي مەبەستمان بوو، واتە دوو ماشىن ھەلگری ئەو کەسانە بوون کە خەرىكى لىدانى جادەکە بوون بۇ دۆلى "پشکاوئ" و "گۆرەشىر"، کەوتنە کەمىنى پىشمەرگەکانى ھېزى بەھىزى گيارەنگ و لە ماوہىەكى کورتدا ھەموویان کوژران و ھەر دوو ماشىنەکەش لەلايەن پىشمەرگەکانەوہ ئاگرىان تىبەردرا. ئاگر و بلیسەي گر و دووکەلى ماشىنە سووتاوہکان لە گوندەکانى دەوروبەر را بەتەواوى دەبىنرا.

بەم جۆرە لە سالى ۶۷دا يەكەم عەمەلىياتى ھېزى گيارەنگ لە سەر ھىزەکانى کۆمارى ئىسلامى بەرپۆوہ چوو. ئەو زەربەيە کە لە ھىزەکانى کۆمارى ئىسلامى درا، کارىگەريى خۆي دانا و کۆمارى ئىسلامى وازى لە جادەکە ھىنا و گوشارەکانىش کەم بوونەوہ.

دەبى بگوترى لە ھەلومەرجى ئەو کاتدا ئەو عەمەلىياتە دوژمنى تووشى پەشوکاوى کرد. دواى وەشاندى ئەو گورزە

كارىگه ره له دوژمن، هه موومان به سلامه تى گه راپينه وه بنكه كانى خومان.

• عه مه لياتى گرتنى مؤلگه تى گوندى سىپه كان له ناوچه تى پيرانشار

دهسته يه ك له تىكۆشه رانى ديموكرات پىكهاتوو له كاك حوسين په يره وان، سه رپه رستى هيز و، كاك ره حيم قارنجى، فه رمانده تى لكى يه ك و چه ند كه سىكى ديكه له كوستانه كانى قه ندیل بوون بۆ دارشتنى گه لاله يه كى عه مه لياتى له گوندى سىپه كان هه تا به پى بى ريارى پيشووى كۆمىته تى شارستانى سه رده شت و هيزى گياره نگ دووه مين عه مه ليات جىبه جى بكن.

ياده وهرى و بیره وه ريبه خووش و ناخوشه كانى رابردوو نه كۆتايان دى و نه له بىر ده چنه وه. نه گه ر چاويكى خيرا به ميژووى حيزبى ديموكرات دا بخشينين به روونى بومان ده رده كه وى كه ريبازه پرشكۆكه تى پيشه وا، دوكتۆر قاسملوو و دوكتۆر شه ره فكه ندى و شه هيدانى ديكه تى ئەو حيزبه چه نده پر ريبوار و ئاوه دانه.

له هه موو هه لومه رچى كدا ئەو خه باته يان به بى سلكر دنه وه له سه ختى و دژوارى به كان دريژه پى داوه، رۆژ نه بووه هيزى پيشمه رگه تى كوردستان له ناوچه جوراوجۆره كانى كوردستان زه بر له هيزى داگيركه رى نيشتمانى كورد نه دن.

ناوچه تى سه رده شت يه كى ك له و ناوچانه يه كه به دريژايى ميژووى خه بات و تىكۆشانه تى پرشكۆى حيزبى ديموكرات، به ربه ره كانى و به ره نگارى تىيدا هه رده م له لووتكه دا بووه.

ئەگەر لە سالەكانى ۴۶ و ۴۷ تىكۆشەرانى وەك مەلا ئاوارە و ھاورپىكانى لە "ھۆمل" و "سەرشىو" پووبەپووى ژاندارمەكانى رېژىمى پاشايەتى دەبوونەو، رېبوارانى ئەو رېگايە تا ئىستاش ھەمان رېچكە و رېبازى ئەو شەھىدانە درىژە پىدەدەن.

دوای ئەو پىشەككىيە دەگەرپىمەو ھەر ئەسلى بابەتەكەم، ھەر وەك لە بەشى پىشوو باسەم كەرد، بۇ كەم كەردنەو ھى ئەو گوشارانەى لە سەرمان بوون، بۇ چۆلنەكەردنى سونى دەبوو بۇ جىبەجىكەردنى دووھەمىن گەلەلەى عەمەلىياتى كە لە پىشدا كارى لە سەر كراو دەستبەكار بىن.

كۆمەلىك لە فەرماندەكان لە كوئىستانەكانى قەندىل بە مەبەستى چۆنىەتتى جىبەجىكەردنى گەلەلەى ئەو عەمەلىياتە كۆبوونەو.

ئىمەش رېكەوتى ۱۲ى جۆزەردانى ۱۳۶۷ لە بىنكەكانى سونى، كە ژمارەمان زىاتر لە ۸۰ كەس دەبوو بە ھەموو ئەو ئىمكاناتەى كە بۇ جىبەجىكەردنى ئەو عەمەلىياتە پىويست بوو بەرەو كوئىستانەكانى قەندىل وەرپ كەوتىن. رېزىكى دوورودرىژ لە رېبوارانى رېگەى ئازادى ھەوراز و نشىوھەكانمان بىرى بۇ ئەو ھەرچى زووتر لە شوپىنى مەبەست نىزىك بىنەو. بىگويىدان بە كەندو كۆسپەكانى سەر رېگە و ماندوويەتى و سەرما و گەرما بەرەو "كانى كەنىر" و كوئىستانەكان سەردەكەوتىن كە ھىشتا شىو و دۆلەكان پىبوون لە بەفر و ھەوا زۆر سارد بوو.

سەرئەنجام دوای چەند كاتژمىر رېگە بىرىن، لە كوئىستانى قەندىل سەر كەوتىن، ئەو قەندىلەى كە ھەمىشە پەناگە و مەكۆى پىشەمەرگە و ئازادىخووانى كوردستان بوو.

بەرى بەيانى گەيشتىنە دەوروبەرى "دەشتى خوارى". لەوئى لەگەل ئەو بەشەى دىكە واتە كاك حوسىن پەيرەوان و شەھىد

رەحيم قارنجى يەكمان گرتەووە و ئەو پوژە لەوئ ماینەووە. ھەر ئەو پوژە فەرماندەكان بۆ باسكردن لە سەر چۆنیەتی جیبەجیكردن گەلانی ئەو عەمەلیاتە كۆبوونەووە. ئیوارەى پوژى دواى ھەموومان بەرەو گوندى سێپەكان وەرپ كەوتین. رینگە زۆر ناخۆش بوو، دۆلەكان پربوون لە بەفر و لە ترسى ھەلدیان، زۆر بە زەحمەت دەمانتوانى بەسەریاندا تىپەرىن. رینگەكە زۆر سەخت و ناخۆش بوو و چەند پێشمەرگە ھەلدیان. بە ھەرحال دواى چەند كاتزمیەر رینگەبەرىن بەرەو بەرزاییەكانى گوندى "سێپەكان" وەرپ كەوتین. لە نیووشەویكى درەنگدا گەیشتیئە دەوروبەرى گوندى سێپەكان و تا بەیانئییەكەى ھەر لەوئ ماینەووە. بەیانى ٤ى جۆزەردان لە بن سێبەرى دار گپوژەكانى ئەو دەقەرە فەرماندەكان بۆ دابەشكردنى شوینەكان كۆبوونەووە.

دواى كۆبوونەووەیەكی پر لە ئالۆگۆپكردنى بیروپراى پێشمەرگانە ھەموو پێشمەرگەكەكان بە سەر ٧ دەستەدا دابەش كران و ھەر دەستەى شوینی خۆى بۆ دیارى كرا.

لەو كاتەدا كە دەستەكان دابەش دەكرین و مال ئاواى لە یەكتر دەكرئ زۆر ناخۆشە، چاوە ھەر كامەیان دەكەى دنیاىەك بىرەوهرى لە مێشكتدا زیندوو دەبیتەووە، بىر لەو دەكەىەووە داخوا بلیى دواى تەواوبوونى ئەو عەمەلیاتە جارىكى دىكە بەیەك شاد بینەووە و پیکەووە لە كۆرى پێشمەرگانەدا و پیکەووە باس لە عەمەلیاتەكە و خالە بەھیز و لاوازەكانى بكەینەووە؟

بەداخەووە چەند جارىك بەو شیۆەىە كاتىك ھەموو تیمەكان دواى بەرپۆەبردنى عەمەلیاتىك كۆبوونەووە، چەند كەس لە ھاوسەنگەرانیان شەھید بوون و بە یەكجارى مائاواىیان لئ كرددووین و ھەرگیز یەكترمان نەدیوتەووە. لە دەورانى

پېشمەرگايەتىدا ئەوۋە يەككە لە ناخۇشتىن چاۋەرۋانىيەكانە. لەو غەمەلياتەشدا بەداخەۋە ئەو رۇژە ناخۇشەمان بەچاۋى خۇمان دىتەۋە.

ناۋچەكە بە تەۋاۋى ئاۋەدان بوۋ، پىر بوۋ لە پىرى و شۋان و رەشمال و ۋەرزىر كە لە حالى ھاتوچۇ و كاركرندا بوۋن.

ئىۋارەيەكى درەنگ ھەموو تىمەكان بەرەو شوۋىنى دىارىكراۋى خۇيان ۋەپى كەۋتن. ئىمەش كە لە تىمى ھىرشدا بوۋىن، لە شوۋىنى خۇمان ماینەۋە. دىارە زۇربەي تىمەكان بە ھۇى نىزىكى شوۋىنى دىارىكراۋيان ھەر لە لای ئىمە مانەۋە.

ئەو جارەش بە دىنیاك ئاۋات و ئارەزوۋى ۋەدى نەھاتوۋەۋە دەچمە قوۋلايى سەردەمىكى سەختى خەبات وتىكۇشان، ئەو دەورانەي كە ھىزى پېشمەرگەي كوردستان تەنيا بە چەكى شانى لە بەرانبەر ھىزى پۇشتە و تەياری كۆمارى ئىسلامىدا ۋەك شىر بەرگرىان دەكرد بۇئەۋەي بە دوژمن بلین ئىمە بۇ ۋەدەستەينانى مافى گەلى خۇمان خەبات دەكەين و ھىچ كەندوكۇسپىك ناتوانى ئىرادەي ئىمەي شۇرشگىر تىك بشكىنى.

خەبات لە پىناۋ ئازادى، بىروباۋەرى نەگورى ئىمەيە بۇيە بەھىچ ھىزىك لەبن نايە.

رابردوومان پىرە لە شانازى پىرە لە بەرخۇدان و پىرە قوربانىدان.

ھەرۋەك باسەم كىرد، رۇژى ۱۵ جۆزەردان ھەر لە بەيانىيەۋە ھەموو تىمەكان لە شوۋىنى دىارىكراۋى خۇيان ئامادەبوۋن تا لە يەك كات وسات دا بە ھاۋئاھەنگى لەگەل يەكتر، ئەركى پىسپىردراۋى خۇيان جىبەجى بەن.

چەند دەستە لە پېشمەرگەكان بۇ لىدانى مۇلگەكانى "ئالىەمەران"، "خىراۋى"، "جەكۇ" و "شىۋەمپىرى" دىارى كرابوۋن.

دهسته‌یه‌کی دیکه له پیشمه‌رگه‌کان بو سهر جاده‌ی "سپیه‌کان" و سهر جاده‌ی پیرانشار- سهردهشت دیاری کرابوون بو ئه‌وه‌ی هیزی یارمه‌تیدهری دوژمن بخه‌نه که‌مینه‌وه.

دوو دهسته‌ش له پیشمه‌رگه‌کان وه‌ک هیزی پشتیوان به مه‌به‌ستی لیدانی مۆلگه‌ی گوندی سپیه‌کان دیاری کرابوون تا دهسته‌کانی هیرش له ژیر ناگری ئه‌و دوو تیمه‌دا په‌لاماری ئه‌و مۆلگه‌یه‌ بدن.

دهسته‌یه‌کیش له پیشمه‌رگه‌کان له‌گه‌ل فه‌رمانده‌ی گشتی عه‌مه‌لیاته‌دا بوون و له به‌رزایی پشتی گونده‌وه چاوه‌دی‌ری هه‌موو ناوچه‌که‌ی ده‌کرد.

دوو دهسته‌ی دیکه‌یش له پیشمه‌رگه‌کان به فه‌رمانده‌ی هه‌ر سی فه‌رمانده‌ی رۆژه سه‌خته‌کانی خه‌بات، شه‌هیدان ره‌حیم قارنجی و حه‌مه‌ نارستی و کاک سالح ره‌به‌تی "وه‌ک تیمی هیرش دیاری کرابوون. منیش له‌و تیمه‌دا بووم که شه‌هید حه‌مه‌ نارستی سه‌ره‌ستی ده‌کرد.

سه‌ره‌ئه‌نجام له کاتژمیر پینجی ئیواره‌دا له لایه‌ن فه‌رمانده‌ی عه‌مه‌لیاته‌وه ده‌ستووری هیرش درا و هه‌موو تیمه‌کان هیرشی خۆیان بو سهر دوژمن ده‌ست پیکرد. شه‌ر له هه‌موو شه‌رگه‌کان ده‌ستی پیکرد؛ هه‌ر له "ئالیه‌مه‌ران" وه‌ تا "شیوه‌می‌ری" هیزی دوژمن له لایه‌ن هیزی پیشمه‌رگه‌وه هیرشی کرایه‌ سه‌ر.

ئیمه‌ش له ژیر ئاوری توندی دوو دهسته‌ی هیزی پشتیواندا پینش‌ره‌ویی خۆمان بو سهر مۆلگه‌ی گوندی سپیه‌کان ده‌ست پیکرد.

له کاتی ناگرباران کردنی ئه‌و مۆلگه‌یه‌دا یه‌کیک له دۆشکه‌کانی تیمی پشتیوان گیری کرد و به‌و هۆیه‌وه هیزی نیو مۆلگه‌که که‌میک که‌وتنه‌ خو و له‌گه‌ل تیمه‌کانی هیرش پووبه‌رووی یه‌ک

بوونەو. شەپىكى قورس لە دەوروبەرى مۆلگە دەستى پى کرد، ئىمە كە ۱۰ كەس دەبووين بەرەو دەروازەى مۆلگە كە پىشپەويمان كرد و خۆمان گەيانە سەنگەرەكانى دەروازەى مۆلگە كە. لە كاتى هپشكرەن دابووين كە دەسپىژىكى گولە كەوتە نىومان. لە ئاكام دا هەر لە دەروازەى مۆلگە كە، كاك رەحيم قارنجى فەرماندەى بەتوانا و لىهاتووى لكى يەك شەهيد بوو و دوو كەسى دىكەش بە ناوەكانى كاك عوسمان ئەحمەدى و كاك محەممەد مام ئاغاى بەسەختى برىندار بوون.

شەهيدبوونى كاك رەحيم و برىنداربوونى ئەو دوو هاوسەنگەرەى دىكەمان بارودۆخى شەپەكەى گۆپى. ئىمە زۆر كەم مابووين، ئەركمان زۆر زۆر قورس بوو؛ هەم دەبوو شەپ لەگەل دوژمن بكەين، هەم لە فكرى پاگواستنى شەهيد و برىندارەكان دا بين. بەپراستى بارودۆخىكى زۆر ناخۆش بوو. چەند كەسىك لە هاورپىيان شوينى خۆيان بەجى هپشتبوو و پاشەكشەيان كردبوو. پاشان فشارىكى لەپادەبەر كەوتە سەر ئىمە. ئىمەش بەهەول و هيممەتى هەر هەموومان لە شەپىكى سەختدا توانيمان شەهيد و برىندارەكان پاگۆيزين. هپشتا زۆر دوور نەكەوتبووينەو كە كاك عوسمان ئەحمەدى، سەر پەل، لە لكى يەك، بەهۆى سەختى برىنەكەيهو گيانى بەخت كرد و پەيوەست بە كاروانى شەهيدانى سوورخەلاتى گەل بوو.

دوو پىشمەرگەى دىكەش بە ناوەكانى خاليد بووبانەى و ئەبووبەكر خولىسى بى ئەوئەى هاورپىيانىان لەو دەستەيه پىيان بزائن، لەنىو مالان بە خومپارە شەهيد ببوون.

ئىمەش هەموومان كە دوو شەهيد و برىندارمان پى بوون، بەرەو بەرزايەكانى "كاسەبەردىن" پاشەكشەمان كرد. بەپراستى رۆژىكى ناخۆش و سەخت بوو، قەت ئەو رۆژەم لەبىر ناچىتەو،

تیمه کانی دیکه‌یش هر هه‌موویان له‌گه‌ل تاریکی هه‌وادا بۆ شوینی دیاریکراو پاشه‌کشه‌یان کردبوو.

له به‌ره‌به‌یانیه‌کی زوودا هه‌موومان له‌سه‌ر کیوی کاسه‌به‌ردین که یه‌کیک له کیوه به‌رزه‌کانی ناوچه‌که‌یه یه‌کمان گرته‌وه، هه‌وا زۆر سارد بوو، هه‌موومان ماندوو و شه‌که‌ت، هیشتا به‌فر به‌کیوانه‌وه مابوو، له‌چهند شوینیک ئاور کرابوونه‌وه و پیشمه‌رگه‌کان ده‌سته ده‌سته له ده‌وری ئاوره‌که کۆ ببوینه‌وه، خه‌میکی له راده‌به‌ده‌ر به‌رووخساری هه‌موومانه‌وه دیار بوو. به‌داخه‌وه هه‌ر دوو شه‌هیده‌که‌ی دیکه که‌وتبوونه ده‌ستی هیزه‌کانی دوژمن.

له راده‌به‌ده‌ر ماندوو و هیلاک بووین، نانمان پی نه‌مابوو. پیوه‌ندی به‌کۆمیته‌ی شارستانه‌وه گیرابوو که هه‌م نانمان بۆ بینن و هه‌م ولاغمان بۆ دابین بکه‌ن بۆ ئه‌وه‌ی ته‌رمی شه‌هید و برینداره‌کانیان پی راگو‌یزین. دوا‌ی چهند کاتژمیریک نان هات و ولاغیشیان بۆ هینان.

به‌دوو شه‌هید و دوو برینداره‌وه به‌ره‌و بنکه‌کانمان وه‌پێ که‌وتین. ناوچه‌که‌ پر بوو له هه‌وارچی باشوور و پوژه‌ه‌لات. کاتیک ئیمه له ریزیکی دوور و درێژدا به‌بریندار و شه‌هیدکانه‌وه به‌نیویاندا ده‌رۆشتین، هه‌موویان به‌چاوی پر له فرمیسکه‌وه سه‌یریان ده‌کردین و هه‌سه‌رتی شه‌هیدبوونی ئه‌و شه‌هیدانه‌یان ده‌خوارد که له‌سه‌ر پشتی ئه‌سه‌په‌کان بوون و بۆ ئازادی ئه‌وان گیانی خۆیان فیدا کردبوو. له‌م کاته‌دا شیعی "هه‌ورازی کوور" ئاویته‌ی ئه‌و ساته‌وه‌خته بوو که ده‌لی: هه‌ورازی کوور پشتی شاخیکی به‌عومره، بۆ پیشمه‌رگه‌دانه‌ویوه، ئیواره‌یه‌ ریچکه و ریزی یه‌ک له دوا‌ی یه‌ک، به‌ره‌و بناری ئه‌و دیوه....

له ئیواره‌یه‌کی دره‌نگدا گه‌شستینه‌وه بنکه‌کانمان له

"كونەمار" ئى. ھەر ئەو ئىۋارەيە شەھىدەكان لە گۆرستانى شەھىدان لە گوندى بەرقسل بەخاك سىپىردان.

بە برۋاى من لەو عەمەلىاتەدا سى شت ھۆكار بوون بۇ نەگىرانى ئەو مۆلگەيە و ئەو خەسارانەى لىمان كەوت؛ يەكەمىيان گىركردنى دۆشكەى تىمى پىشتىوان بوو كە بۇشايىيەكى گەورەى بە زىانى ئىمە لىكەوتەو، دووھەمىيان ھەلكەوتەى شوئىنى مۆلگەكە بوو كە دەبوا وردتر بىر لە گرتنى بكرىتەو و سىھەمىيان پاشەكشەى نابەجى و نابەوختى بەشىك لە ھاورپىيان و بەجىھىشتنى شوئىنى دىيارىكراوىان بوو.

چەند رۆژ دواتر ئىمە چەند كەس لە پىشمەرگەكان كە ھەولكى زۆرماندا بۇ رزگارکردنى شەھىد و برىندارەكان، لە لايەن شەھىد فەتاح عەبدولى و كاك حوسىن پەيرەوان لە كۆبوونەوھەك دا بەشىوھى زارەكى خەلات كراين.

بەم جۆرە دووھەمىيان عەمەلىاتى ھىزى گىارەنگ لەسالى ۱۳۶۷دا كۆتايى پىھات.

جىي ئاماژەپىدانە كە لەو عەمەلىاتەدا ژمارەيەك لە ھىزەكانى رىژىم كۆژران و برىندار بوون.

• پىكدادانى چەكدارانەى ھىزى پىشمەرگە و ھىزەكانى دوژمن لە گوندى گردىنە

ھەروەك لە بەشەكانى پىشوو باسەم كرد سالى ۱۳۶۷ بۇ ھىزى پىشمەرگەى كوردستان سالىكى ناخۆش بوو، رىژىم ھىزىكى زۆرى لە سنوورەكان جىگىر كردبوو، زۆربەى سنوورەكان مېنرېژ كرابوون و دەربازبوون لە سنوورەكان كاريكى ئاسان

نەبوو، بەلام سەرەرای ھەموو ئەو بەر بەستانە ئیئەش وەک ھیزی پێشمەرگە کوردستان بۆ کار و چالاکی خۆمان لە ناوچە جۆر بە جۆرەکانی کوردستان درێژەمان بە ئەرکەکانی خۆمان دەدا تا پیلانەکانی کۆماری ئیسلامی پووجەل بکەینەو.

ھیزی گیارەنگ ئەو کاتە لە "کونەمار" و "سونئ" جیگیر بوون و لە ھەموو باریکەو، گوشاریکی زۆرمان لە سەر بوو. بەلام بۆ گویدان بە گوشارەکانی کۆماری ئیسلامی درێژەمان بە کاری خۆمان دەدا. بەھۆی ئەوھێ کە ئیئە لە سنوور بووین بیجگە لەوھێ کە دەبوو خۆمان لە سنوور پەت بین، دەبوو بەشیک لە ھێزەکانی دیکە وەک ھیزی زمزیران، پێشەوا و بەیان و جاووباریش ھێزەکانی دیکە لە سنووری ناوچە سەردەشتەو بەرەو نیوخۆی ولات دەرباز بکەین. ھەرچەندە کاریکی زۆر سەخت بوو، بەلام بیروباوەری پێشمەرگە تیکۆشەرەکان بەرگە ھەموو سەختییەکانی دەگرت و ھەرگیز بۆ جاریکش نەمان دەتوانی خۆمان لە سەختیەکان بشارینەو.

رێکەوتی ۲۱ی پووشپەری ۱۳۶۷ی ھەتاوی ھەر دوو ھیزی زمزیران و پێشەوا و کۆمیتە شارستانی نەغەدە گەشتنە سونئ و بەسەر بنکەکانی ھیزی گیارەنگدا دابەش بوون و چاوەروانی ئەوھیان دەکرد تا لە سنوورەکانی سەردەشتەو بەرەو ناوچەکانی خۆیان بگەرێنەو. ھیزیکی زۆر بوو، لە بیرم نییە بەلام زیاتر لە ۱۲۰ کەس دەبوون. دەربازکردنی ئەو ھێزە زۆرە کاریکی ئاسان نەبوو، بەلام دەبوو ھەر دەربازیان بکەین تا بگەرێنەو بۆ ناوچەکانی خۆیان. ئەرکی پەتکردنی ئەو ھێزانە بە پێنج کەس لە پێشمەرگەکانی ھیزی گیارەنگ سپێردرا کە بریتی بوون لە؛ رەوانشاد مەحموود خاس، مەمەد مامناغا، عومەر کانەبی، خدر بەگ و شەھید سالار مارەغانی کە رەوانشاد مەحموود

خاس سەرپەل مان بوو. دواى كۆبۈنەوۋە و پراوئىژ لەگەل يەكتەر ئىوارەى ۲۳ى پووشپەر بەرەو ناوچە وەرپى كەوتىن. شوئىنى دەر باز كردنى ئەو ھىزە گۈندەكەى ئىمە "دۆلەتو" بوو. سەر لە ئىوارى بەرەو سنوورى دۆلەتو وەرپى كەوتىن، دواى پشووئىەكى كورت لە سەرچاوەى ئاوى "بىدەلان" ھەورازى "دارەگرديله" مان گرته بەر. ھىزەكە زۆر بوو و يەكەم شەو بوو بۆيە ئەو ھىزە وەك پئويست نەيدەتوانى رىگە بېرى. سەرئەنجام ھىدى ھىدى سەر كەوتىن. لىرەوارىكى پىر و ناخۇش بوو، زۆر لە مۆلگەيەكى دوژمن نىزىك ببووئىنەوۋە، من يەكەم نەفەر بووم و ئەوانى دىكە ھەموويان بەدواى مندا دەھاتن. سەر و خوارى رىگاكە مان مینرپىژ كر ابو، نەدەبوو لىك دابرىئىن چونكە ھەركەس لە رىگە لايدابا دەكەوتە سەر مەيدانى مینى دوژمن. رىگايەكى سەخت و دژوار بوو، نەمانزانى كە زۆر لە مۆلگەكە نىزىك ببووئىنەوۋە يانى ئەوئەندە لىنى نىزىك ببووئىنەوۋە كە تەقەى لى كر دىن، بەلام بە ھىممەتى ھەموومان ھەر زوو خۇمان ئاودىوى گۈندى دۆلەتوو كرد و لە چاوى ھىزەكانى دوژمن ون بووئىن و بەرەو دووئاوى دۆلەتووى شۆر بوئىنەوۋە. بە ھۆى زۆرى ھىزەكە رىكردن و خۇحەشاردانمان دژوار بوو. ھاورپىيان ھاوارى ئاويان دەكرد و رىگاكە زۆر ماندووى كر دبوون، منىش ھەر زوو زوو مزگىنى ئەوئەم پى دەدان كە زۆرى نەماوۋە و دەگەئىنە سەر كانىيەكى ئەو ناوچەيە.

لە خوار مالاكەكانى گۈندى دۆلەتوو ئەو چۆمەى لەنىو مالان دەھاتە خوارى و زۆرىش پىس بوو، ھەموويان دەستيان كرد بە ئاو خواردەنەوۋە، ھەرچەند ھاوارم كرد كە ئەو ئاۋە بۆ خواردەنەوۋە نابى و ئەوۋە كانىەكە لەولاترە، بىفایدە بوو، ھەموويان تىر لەو ئاۋەيان خواردەوۋە. ديارە زۆر جار شتى لەو جۆرەم بەچاوى خۇم دىتوۋە. لەبىرمە كاك ئەحمەد نىستانى گوتى: ئەرى خدر بەگ ئەوۋە بۆ لەم دىمەكارەت كر دىن، جىگەى دىكە

نه‌بوو؟!..

به‌هه‌رحال دواى پشوويه‌كى كورت به‌رهو سه‌رميرگان وه‌ړئ كه‌وتين كه شوينيكى زور خوښ و پړئاوه، له‌ويش پشوويه‌كى كورتمان دا، ئه‌وجار به‌رهو "دهشتى مردواوئ" كه هر چه‌ندى بليى خوښ و دل‌رفينه، وه‌ړئ كه‌وتين. كاتيك كه به‌رهو دهشتى مردواوئ شوړ بووينه‌وه قافله‌يه‌كى دوور و دريژى پيشمه‌رگه له دهشته‌كه به‌رهو گوندى گردينه هه‌نگاوى دنا. شه‌و هه‌تا دهات درنگتر ده‌بوو، ئيمه‌ش هه‌ولئ ئه‌وه‌مان ددا پيش رووناكايى بگه‌ينه شوينى مانه‌وه.

هه‌نگاوه‌كانمان خيراتر ده‌كرد، زور جاريش ده‌مانگوت؛ كاكه زووكه‌ن، پيشمه‌رگه‌كان زور ماندوو‌بوون.

سه‌رئه‌نجام پيش رووناكايى هه‌وا هه‌موومان گه‌يشتینه خوار گوندى گردينه و له خوار گوند ماینه‌وه.

كاتيك كه گه‌يشتینه شوينى مانه‌وه هه‌رچه‌نده شوينه‌كه زور باش نه‌بوو، به‌لام به‌مه‌جبوورى له‌وي ماینه‌وه، شوينه‌كه زور سه‌ره‌ړئ بوو، به‌لام پيشمه‌رگه‌كان هر زو هه‌رکه‌سه‌و له شوينيك چوه نيو كيسه‌خه‌وه‌كه‌ى بو ئه‌وه‌ى ئيسراحت بكا.

ئهو كات كاك ئه‌حمه‌د نستانى فه‌رمانده‌ى هيژى زميران و كاك عومهر باله‌كى فه‌رمانده‌ى هيژى پيشه‌وا بوون.

مه‌حموود خاس پيى گوتم له‌گه‌ل دوو پيشمه‌رگه بچو بو نيومالان بو هينانى هينديك نان و قهند و چا، كاتيك چووين بو نيومالان نان و چامان هينا، كه هاتينه‌وه بولاى پيشمه‌رگه‌كان ديتم هه‌موو خه‌وتبوون. ته‌نيا ئه‌وه‌ى من ديتم به‌خه‌به‌ر بوو، مه‌حموود خاس بوو. له كاك مه‌حموودم پرسى باشه پاسه‌وانتان له كوئ داناوه؟ كاك مه‌حموود گوتى ئه‌وه له‌نيو ئه‌سحابه‌ى پاسه‌وان دانراوه!! به كاك مه‌حموودم گوت

باشە لە سەر ئەو ڤىگەيە نابى پاسبەوان هەبى! منىش لە پشتى جۆگەكە لى پاكشام، بەلام هەر نىگەران بووم، هىچمان نەماندەزانى كە تىمىك لە كادىرەكانى كۆمىتەى شارستانى سەردەشت لە دەوروبەرى ئىمە ماونەتەو، نە ئەوان هەستىان بە ئىمە كىرەبوو و نە ئىمە هەستمان بە ئەوان كىرەبوو.

بەيانىيە، تازە خۆر لە چىاى سەركەشى "گۆمى" ڤووناكى دەرخستبوو تا بە تىشكە بە تىنەكەى چىاى "جەنگى" و دەر و دۆلى ناوچەكە گەرم دابىنى. لە داوینى ئەو دوو چىايەدا هەلۆ تىژبالەكانى زمىران و پىشەواى هەمىشە زىندوو، ئەویندارانى ڤىگای ئازادى بە هىواى پشووێك چەك و ڤەختیان كىرەبوو سەرىنى ژىر سەریان و بۆ سەرخەوێك چاوەكانیان لەسەرىك دانابوون. ماندوو و شەكەت، ڤىگایەكى دوورىان بىو. دەیانەوى بە شكاندنى سەرخەوێك ماندووێتەى شەوى ڤاڤردووویان لە جەستە دەرکەن. پىشمەرگەكان هەر كەسەو لە گۆشەيەك چۆتە نىو كىسەخەو و خەرىكى حەسانەو. چەند كەسێك لە تىكۆشەران سەرەڤاى ماندووێى و بىخەوى، وەك پاسبەوان لە تەڤلەكەيەكى سەرۆوى خۆمان چاوەدێرى ناوچەكەيان دەكرد بۆ ئەوێ هاورپىكانیان بە ئاسوودەيى پشووێك بەدەن. زۆرى نەكیشا كە هیزىكى دوژمن، پىكەتوو لە دەستەى بە ناو زەربەتى حەماميانى بۆكان بەنىازى زەربەلیدان لە تىمىكى تەشكىلاتى كۆمىتەى شارستانى سەردەشت بەرەو شوینى حەسانەوێ پىشمەرگەكانى هیزى پىشەوا و زمىران هاتبوون، بە لىواری چۆمەكەدا هەتا نىزىكەى چوار پىنج مېترى شوینى حەوانەوێ پىشمەرگەكان هاتبوونە خوار. لە يەكەم دەسپىژدا جاشەكان هەموو ئەو پىشمەرگانەيان كرده ئامانج كە لە كىسەخەودا نووستبوون.

له حالیکدا که ئیمه زۆربه مان خهوتبووین، به دهنگی تهقه‌ی چه‌کی جاشه‌کان، پیشمه‌رگه‌کان راپه‌رین و له یه‌که‌م ده‌سکردنه‌وه‌دا جاشه‌کانیان دایه به‌ر ده‌سترپیژی چه‌که‌کانیان. سه‌ره‌رای ئه‌وه‌ی جاشه‌کان زۆر له پیشمه‌رگه‌کان نیزیک بوون، به‌لام جاشه‌کان خۆیان له‌به‌ر هه‌لمه‌تی هی‌زی پیشمه‌رگه‌ نه‌گرت و هه‌ر زوو شکان و به‌ره‌و گوندی "ئه‌حمه‌دبریو" هه‌لاتن و پیشمه‌رگه‌کانیش وه‌دوایان که‌وتن تا له ناوچه‌که‌ دووریان خستنه‌وه.

له‌وه‌ شه‌ره‌دا ۱۷ که‌س له جاشه‌کان کوژران که‌ که‌لاکی ۱۱ که‌سیان که‌وته به‌ر ده‌ستی تیکۆشه‌رانی دیموکرات، چه‌ندین قه‌بزه چه‌کوچۆلی جو‌راو جو‌ریش که‌وته‌نه ده‌ستی هی‌زی پیشمه‌رگه‌ به‌داخه‌وه له‌وه‌ شه‌ره‌دا دوو که‌س له پیشمه‌رگه‌ قاره‌مانه‌کان به‌ ناوه‌کانی؛ چه‌سه‌ن قامیشه‌یی له هی‌زی زمی‌ران و برایم قولقوله‌یی له هی‌زی پیشه‌وا شه‌هید بوون و سی پیشمه‌رگه‌ش بریندار بوون.

دوای هه‌لاتنی جاشه‌کان فه‌رمانده‌کانی هی‌زی زمی‌ران و پیشه‌وا هه‌ر دوو هی‌زه‌که‌یان به‌ چه‌ند ده‌سته‌ دابه‌ش کرد بو ئه‌وه‌ی دوژمن نه‌توانی زه‌ربه له هی‌زی پیشمه‌رگه‌ بدات. هی‌زی دوژمن له مۆلگه‌کانی "ساوان" هه‌وه ناوچه‌که‌یان تو‌پباران ده‌کرد. هه‌روه‌ها ده‌سته‌یه‌کی دیکه له جاشه‌کان که ده‌یان‌هه‌ویست پشته‌ی گوندی گردینه‌ بگرن، له لایه‌ن پیشمه‌رگه‌کانی ئه‌و دوو هی‌زه‌وه تیک‌شکیندران.

سه‌ر له ئیواره‌ی هه‌مان رۆژ ته‌رمی هه‌ر دوو شه‌هیده‌که له لایه‌ن هاوسه‌نگه‌رانیانه‌وه له‌وه‌ نیزیکانه به‌ خاکی پی‌روزی نیشتمان سپی‌ردران.

دوای به‌ خاکی‌پاردنی شه‌هیده‌کان ئیمه ئه‌و تیمه له پیشمه‌رگه‌کانی هی‌زی گیاره‌نگ که تا گوندی گردینه له خزمه‌تی

ھاۋرىكانى خۇمان دابوۋىن، دۋاى مائىناۋاىى لە ھاۋرى و ھاۋسىنگەرانمان لە ھىزەكانى پىشەۋا و زمزىران بەرەو بىنكە كانى خۇمان لە "كونەمارى" گەرپىنەۋە و ئەۋانىش بەرەو ناچەكانى خۇيان ۋەرى كەۋتن.

ئەگەر بۇ ھەموومان دەرزابوون لە سنور كارىكى قورس بوو، بەلام پەرىنەۋە لە چۆمى كەلۆى ھەر ۋەك پەرىنەۋە لە سنور ناخۇش بوو. بۇ ئەۋ مەبەستەش دەستەيەك لە پىشەمرگەكانى ھىزى زمزىران بە فەرماندەيى فەرماندەى چاۋنەترسى رۆژە سەختەكانى خەبات، كاك بايىز قەلاتاسيان بۇ شكاندى بەربەستەكانى سەر رىگى چۆمى كەلۆى، شەۋى پىشتر خۇيان گەياندبوۋە چەند مېترى پىردى قەلاتاسيان. ھىزەكانى رېژىم بۇ ئەۋەى شەۋانە پىش لە پەرىنەۋەى ھىزى پىشەمرگە بگرن، ھەموو پىردەكانى سەر چۆمى كەلۆىيان مېنرېژ دەكرد، يەك لەۋان پىردى قەلاتاسيان بوو كە ھەموو ئىۋارەيەك مېنى لى دادەنرايەۋە. كاتىك ئىۋارەى ئەۋ رۆژە جاشەكانى مۆلگەى گوندى قەلاتاسيان دىنە سەر پىردەكە و مېنەكان دادەنپنەۋە، پىشەمرگەكان بە پادەيەك لە جاشەكان نىزىك دەبن كە شوپنى دانانەۋەى مېنەكان بە وردى دەخەنە ژىر چاۋەدىرى خۇيان. دۋاى ئەۋەى جاشەكان مېنەكان دادەنپنەۋە و دەگەرپنەۋە، ئەۋ تىمە لە پىشەمرگەكان دەچنە سەر پىردەكە و بە لىزانى تەۋاۋەۋە مېنەكان ھەلدەگرنەۋە.

دۋاى ئەۋەى ھەموو ئەۋ پىشەمرگانەى كە ھەر ئەۋ رۆژە لە گوندى گردىنە توۋشى شەر بېوون دەگەنە سەر پىردى قەلاتاسيان و لە چۆمى كەلۆى دەپەرنەۋە، دەستەى پىشەرەۋ مېنەكان لەسەر رىگى جاشەكان دادەنپنەۋە. دۋاى ئەۋەى پىشەمرگەكان لە شوپنەكە دور دەكەۋنەۋە، بەيانىيەكەى جاشەكان بە مەبەستى

هه لگرتنه وهی مینه کان له پرده که وهی ده که ون، له ریگادا مینه کانیان پیدا ده ته قیته وه و چند که سیکیان به توندی بریندار ده بن. بهم جوړ له پوژی ۲۴ پووشپه ری ۱۳۶۷ ی هه تاوی دا هیزی پيشمه رگه ی کوردستان هه ردوو پیلانی هیزی دوژمنیان پووجه ل کرده وه.

لیرهدا جیی خویه تی سلاو بنیرین بو گیانی پاکي ئه وه شه هیدانه ی ئه وه پوژه شه هید بوون، سلاو بو ئیراده و خوراگری هه موو ئه وه پيشمه رگه و فه رمه ندانه ی به شداری ئه وه شه ره بوون.

گیرانه وه ی ئه وه بیره وه ریانه بو ئه وه یه که لاوانی ئیستا و نه سه لکانی داها توو له گه ل ئه وه له خو بو ردوو ییه ی که هیزی پيشمه رگه ی کوردستان له وه سه رده مه دا له خو ی نیشان داوه ئاشنا بن و به شیک له رابردوو ی ئه وه خه با ته بزانه.

• ده سه به سه ردا گرتنی مؤ لگه ی گوندی بووبانه له لایه ن تیکو شه رانی هیزی گیاره نگه وه

بو نووسینی بیره وه ری ئه وه جاره ش به بیر و خه یال ده چمه وه ده یه ی شه سستی هه تاوی، ئه وه ده ورانه ی که لیواو لیو بوو له گیانبازی و فیداکاری و به رخو دانی شوړشگیرانه بو پاراستنی بست به سستی نیشتمانی خو شه ویستمان.

ئاخر کام ناوچه ی کوردستان ده بینی که له ده یه ی شه سست دا ده یان داستان و نه به ردیی تی دا تو مار نه کرابن و لمبوژی داگیرکه رانی تی دا له خو ل وه رنه درابی.

ناوچه هه می شه سه سه وه زه که ی سه رده شت که به دریزایی

مىژووى جوولانەووەكان و بە تايبەتى خەباتى حىزبى ديموكراتى كوردستان لەو ناوچەيە هەميشە بەرچاو بوو و تا ئىستاشى لەگەڵ بى مەكو و دەروازەى تىكوۆشانى حىزبى ديموكرات و هيىزى پيشمەرگەى كوردستانە و زۆر داستان و عەمەلياتى گەورەى تيدا تۆمار كراون كە دەكرى سەدان لاپەرەى لە سەر بنووسرى.

لە بەشيكى ديكەى بيرەوهرىيەكاندا باس لە داستانىكى ديكەى پيشمەرگە تىكوۆشەرەكانى هيىزى گيارەنگ دەكەم كە لەو شەرەدا هيىزى دوژمن زەرەبەيەكى قورسى ديكەى ليىدرا.

بەدواى عەمەلياتى مۆلگەى "سئيپەكان" دا و شەهيدبوونى چەند كەس لە فەرماندەكان و پيشمەرگەكانى هيىزى گيارەنگ، فەرماندەكانى ئەو كاتى هيىزى گيارەنگ گەلألەى عەمەلياتى دەست بەسەرداگرتنى دوو مۆلگەى گوندى "بووبانە"يان خستە بوارى جيبەجى كردنەووە. كاك حوسين پەيرەوان فەرماندەى هيىزى گيارەنگ بوو، ئيمە سى لى بووين، فەرماندەى لى سى شەهيد حەمە نارستى، لى دوو كاك سألە رەبەتى و لى يەك كاك عەولآى شەخسەى "شەققاز" بوون.

گەلألەى عەمەلياتەكە ئامادە كرابوو. با ئەووش باس بكەين كە كۆمەليكى ديكە لە بەرپرسانى ئەو هيىزە وەك جيگرى لى و سەرپەل لە ئەسلى كارەكەدا بەشدار بوون و هەريەك لەوانە بۇ شوينىك ديارى كرابوون، بەلام ناكريى ناوى هەموويان بنووسين.

ريكەوتى ۱۵ى پووشپەرى ۱۳۶۷ى هەتاوى هيىزىكى تىكەلاو لە هەموو لى و پەلەكان و بەشيىك لە كادرەكانى كۆميتەى شارستانى سەردەشت بە هەموو ئەو كەلوپەلانەووە كە بۇ ئەو عەمەلياتە پيوست بوون لە ئيوارەيەكى درەنگدا بەرەو ناوچە وەرئىكەوتين. بە هۆى سەختى سنوورەكە نەمانتوانى شەوى

یه کهم له سنوور دهرباز بین. پوژده کهی له نیزی که سنووره که له دوروبه ری گوندی تووژهل "ناوزهنگ" ماینه وه. ئەو پوژدهش وهک زور پوژئی دیکه تا ئیوارئ زور خووش تیپه ر بوو. له گهل ئەوهیکه زور شوخی و قسه ی خووش کرا به لام دیسانیش ماندوو یه تی زوری تیدابوو.

ئیمه، لکی سی له یهک جیگادا بووین. له گهل شههید خدر چکول که له یهک پهل بووین، ئەو به منی دهگوت تو لهو عه مه لیاته دا شههید ده بی!! منیش دهگوت نا تو شههید ده بی!! زورمان قسه ی سهیر و سه مه ره کرد و تا ئیوارئ به مشیوه یه تیپه ری. ئیواره ی ئەو پوژده ده بوو خو مان ئاماده بکهین تا وه ری کهوین، هه ر زوو دهسته یهک له پیشمه رگه شاره زاکان به ره و سنوور وه ری کهوتن و سه ره پای سه ختی سنووره که ده بوو ریگه یهک بدوژنه وه که ئەو هیزه پییدا دهرباز بی ت.

دوای پیوه ندیگرتن له گهل تیمی پیشه ره و به ره و لای ئەوان وه ری کهوتین. له سه ر سنوور یه کمان گرت ه وه تا هه موومان به یه که وه وه ری کهوین، سه ختی ریگا لی ره وه ده ست پی ده کات. ریگه یه کی باریک، دوو میتری خواره وه ی و دوو میتری سه ره وه ی په ره له دوژمنی شاره وه!! واته مینی ژیر خاک. نابئ له ریگه که هه نگاو یک لابه دی دهنه کارت ته واهه. هیژیکی زور و مه ترسیه کی زور، نابئ دهنگی پییه کانت بی ت، چونکه مو لگه ی دوژمن زور نیزی که و دوروبه ریش چه ندین جو ر مینی جو ر او جو ری تییدا ژیر خاک کرا وه و شاردرا وه ته وه. ئەگه ر ژیرانه هه نگاو نه نیین تووشی کیشه و زیان ده بین. بو یه ده بوو ری نو ئینییه کانی تیمی پیشه ره له به رچاو بگرین، چونکه هه ر شتی ک روو بدات، دهرباز بوون چه نده سه خت بوو، گه رانه وه زیاتر. بو یه لی ره له و ساته وه خته دا ئەوه ی به ره و مه نزلگه ی سه ره که وتنت

دەبا، بەكارھىنانى ھوشىياری و گۆيگرتن لە ھاوسەنگەرانتە و ھاوناھەنگى دەتوانى كۆسپەكانى سەر رېگا لابەرئى. ھەرچۆنىك بى، بە ھىواشى بەرەو شوئىنى ديارىكراوى خۆمان وەرئى كەوتىن تا لە مەيدانى مین تىپەر بووین و لە چاوى بەكرىگىراوانى مۆلگەى دوژمن دەرباز بووین. ئەو جار دەبى وریاتر بین چونكە دەوروبەرى گوندى كانیەزەرد ناوەندى كەمین دانانەوہى ھیزی دوژمنە. دەبى لەویش دەرباز بین، سەرەرای ھەموو سەختیەكان ئەو ھیزە زۆرە بەبى زیان لە جادەى قاسمەرەش - سەردەشت تىپەر بوو و ئەوجار بە ھىواشى بەرەو زنجیرە چىای "سووراو" وەسەرکەوتىن. لەویشەوہ بەرەو شوئىنى خۆمان و دەوروبەرى شوئىنى عەمەلیاتەكە رۆیشتىن و لە نیوہشەویكى دەرنگدا گەیشتىنە شوئىنى مانەوہ.

رۆژى دواتر فەرماندەكان بە سەرپەرستى فەرماندەرى ھیزی كۆبوونەوہ، ھەموو پيشمەرگەكان بە مەبەستى جیبەجیكردنى ئەو عەمەلیاتە بە چەند دەستە دابەش كران.

لە كاتى نووسىنى ئەو بىرەوہرىيە وەك ھەمیشە دەچمەوہ ئەو سەردەمەى كە خەبات و بەرخۆدان لە ھەموو ناوچەكانى رۆژھەلاتى كوردستان لە لووتكەى خۆى دا بوو، ھیزی دوژمن لە حاست ھەلمەتى شىرانەى رۆلەكانى ديموكرات دا زەلیل و داماو بوو و بست بە بستى ئەو نىشتمانە داگىركراوہى كوردیان لى ببوو بە دۆزەخ، شەو و رۆژ لە ترسى تىكۆشەرانى راستەقىنەى رۆژە سەختەكانى ديموكرات خەويان لى نەدەكەوت.

تا ئى لە دەستپىكى عەمەلیات نىزىك دەبینەوہ و كاتژمىرەكان بە خىراى تىدەپەرن. لەنىو دارستانىكى چر ماوینەتەوہ، نابى كەس بمانبىنى جيا لەو كەسانەى كە ھەمیشە يار و ياوەرمان بوون و بەشىك بوون لە مێژووى رۆژە سەختەكان كە زۆر

جار له گه لمان بوون و نان و پيخوړ و پيداويستيه كانيان بو دايين دكردين. پيشمه رگه كان وهك روژاني ديكه به شيوهي ناسايي خهريكی هسانه وه و پشوودان بوون. فه رمانده كان له كو بوونه وه دا بوون بو نه وهی گه لاله ی همه لياته كه دارپژن و پيشمه رگه كان رپك بخه ن. زوربه ی پيشمه رگه كان هه ولى نه وه يان ده دا له تيمی هيرشدا بن، بويه دواي ته واو بوونی كو بوونه وهی فه رمانده كان هه موومان هه ولى نه وه مان ده دا ناخو له دابه شكردنی كاردا له كام تيم سازمان دراوین. روژي ۱۷ ی پووشپه ری ۱۳۶۷ ی هه تاوی، تا ئيواری ته واوی كاره كان دابه شكران و هه ر تيمه ی بو شوینی خو ی دیاری كرا. نه وهی له بیرم بی هه موو پيشمه رگه كان به هه وت دهسته دابه ش کران، دهسته ی یه كه م پيكه اتبوو له؛ عه بدوللا شه ققاز و كومه ليك له فه رمانده و كادر و پيشمه رگه كان بو دهسته سه رداگرتنی مو لگه ی نیو گوندی "بووبانه". دوو دهسته ی ديكه ش له تيكوشه رانی هیزی گیارهنگ هه ر له گه ل نه و تيمه وهك دهسته ی پشتیوان بو لیدانی مو لگه ی نیو گوند و مو لگه ی گوندی نارست دیاری کران تا له ژیر ئاوری نه و دوو دهسته یه دا هیرشى خو یان بو سه ر ئامانجی سه ره کی جیبه جی بکه ن. نه و سی دهسته له پيشمه رگه كان ده بوو ئيواری له گه ل تاریکی هه وادا به ره و شوینی دیاری كراو، له داوینجی چیا ی گیارهنگ وه رپكه ون. ئيواره ی نه و روژه دواي مالاوايكردن له یه كتر هه موویان به وپه ری نه رك وه خوگری و په یمان نو یكردنه وه له گه ل ئامانجی به رزی شه هیدان و رپیازی پیروزی دیموكرات، به وره یه کی پولا یینه وه به ره و شوینی خو یان وه ری كه وتن. ئای چهنده سه خته نه و كاتانه ی كه كومه ليك مروقی شوړشگیړ و ره فیقی گیانی به گیانی به ره و ئامانجی کی پیروژ واته دیفاع له خاك و نیشتمان ههنگاو دهنین و دیار نییه جاریکی ديكه به دیداری یه كتر شاد دهنه وه یان نا....

ئەوانە بەشىك لە ناخۇشتىن ساتەۋەختەكانى پۇژانى سەختى ئەۋ سەردەمن كە ئىمە لەگەلى راھاتبوۋىن. دەستەيەكى دىكە لە پىشمەرگەكان بە فەرماندەيى شەھىد حەمە نارستى، فەرماندە ھەمىشە چاۋنەترسەكەي سەردەشتى سەرسەوز و كاك خدر مىراۋەيى بۇ دەسبەسەرداگرتنى مۆلگەي شاخى "كونى" دىارى كران، كە ئەستەمترىن نوختەي ئەۋ ەمەلياتە بوو. مېنىش لەگەل پۇلىك لە فەرماندە و كادر و پىشمەرگەكانى دىكە لەۋ تىمەدا بووم. تىمىكى دىكە بۇ لىدانى مۆلگەي "خۆلە پۇل" دىارى كران. مۆلگەي خۆلە پۇل بەسەر ھەر دوو مۆلگەكاندا زال بوو، ئەۋ تىمە ئەركى كۆنترۆل و لىدانى ئەۋ مۆلگەيە بوو بۇ ئەۋەي نەتوانى ۋەك پىۋىست بە ھاناي بەكرىگىراۋانى ئەۋ دوو مۆلگەي دىكەۋە بچى. تىمىكى دىكە ۋەك تىمى پىشتىۋان لە سەر رەزەكانى بووبانە جىگىر بوون بۇ ئەۋەي لەۋىۋە ھەر دوو مۆلگەكانى شاخى كونى و نىۋ مالان ئاورباران بكن. تىمى حەۋتەم كە پىكھاتبوو لە فەرماندەي ھىز كاك حوسىن پەيرەۋان و چەند كادر و پىشمەرگەي دىكە لە داۋىنى چىاي سووراۋ جىگىر بىۋون تا تەۋاۋى مەيدانى شەرەكە لە ژىرچاۋدىرى بگرن و ھاۋناھەنگى لەنىۋان تىمەكاندا دروست بكن. بۇ پۇژى ۱۸ى پوۋشپەرى ۱۳۶۷ى ھەتاۋى ھەموو تىمەكان لە شوۋىنى خۇيان جىگىر بوون. ھەموو جموجۇلى ھىزەكانى دوژمنيان لە ناۋچەكە خىستبوۋە ژىر چاۋدىرى خۇيان تا لە كاتى دىارىكراۋى خۇيدا ھىرش بۇ سەر دوژمن دەست پىبكن. لەۋ پۇژە دا ھىچ جموجۇلىكى بەرچاۋ لە ئارادا نەبوو و وادىار بوو بەھۋى نەھنى پارىزى و كارقايمى ئىمە دوژمن ھەستى بە ھىچ نەكردبوو.

ئەمىرۇ دەبى لە پۇژان زۇر ورياتر بىن و تەۋاۋى شوۋىنى ەمەلياتەكە بخەينە ژىر چاۋدىرى خۇمانەۋە نەۋەك ئالوگۇرىك لەۋ دەۋرەرە بىتە پىشى و رىگر بى لە بردنە پىشى كارەكەمان.

فهرماندهکان ئەو پوژە له هه‌موو کەس وریاتر بوون و به‌رده‌وام له جموجۆلدا بوون. ئەرکی ئەوان له هی ئیمه زۆر قورستر بوو، ئیمه زۆربه‌مان لاو بووین و غرووریکێ زۆرمان هه‌بوو و ته‌نیا بیرمان له ته‌قاندنی یه‌که‌م فیشه‌ک و ده‌ستیکی عه‌مه‌لیات ده‌کرده‌وه، به‌لام بۆ ئەوان مه‌سه‌له‌که زۆر قورستر له‌و باسانه‌ بوو، چۆنیه‌تی به‌پێوه‌بردنی عه‌مه‌لیات و به‌راوردی تیچوو و کاریگه‌ریی ئەو عه‌مه‌لیاتانه له‌نیو خه‌لکدا و له‌به‌رچاوترنی سیاسه‌ته‌کانی حیزب و زۆر شتی دیکه ده‌بوو به‌ ته‌واوی بیرێ لێ کرابایه‌وه.

هه‌ر وه‌ک پێشوو باسم کرد به‌ره‌به‌ره له کاتی ده‌ستیگیرکردنی عه‌مه‌لیات نیزیک ده‌بووینه‌وه. هه‌موو تیمه‌کان ده‌ست له سه‌ر په‌لایه‌تیکی ته‌فنگ چاوه‌پروانی ده‌ستووری فهرمانده‌ی عه‌مه‌لیاتیان ده‌کرد. زۆری نه‌کی‌شا که به‌ فهرمانی فهرمانده‌ری عه‌مه‌لیات له هه‌موو شوینه‌کانه‌وه هێرش کرایه سه‌ر هێزه‌کانی دوژمن. دوا‌ی ئاگربارانکردنی سه‌ختی هه‌ر دوو مۆلگه‌ی دوژمن له‌نیو گوندی بووبانه، شاخی کونی له‌لایه‌ن چه‌ند تیمیکێ هێزی پشتیوان، هێرش و په‌لاماری به‌و‌رئاسای هه‌ر دوو ده‌سته‌ی هه‌لمه‌ت‌به‌ر بۆ سه‌ر ئەو دوو مۆلگه‌یه‌ ده‌ستی پێکرد. پێشمه‌رگه‌کانی هه‌ر دوو ده‌سته‌که شه‌رپیکێ سه‌خت و سه‌نگه‌ر به‌ سه‌نگه‌ر و ده‌سته‌ویه‌خه‌یان له‌گه‌ڵ هێزی دوژمن به‌پێوه‌ ده‌برد، شه‌رپیک که تا ده‌هات دژوارتر ده‌بوو، به‌لام پێشمه‌رگه‌کان نه‌ترسانه و گیان له‌سه‌رده‌ست بۆ تیکشکاندن هێزه‌ به‌کرێگراوه‌کانی دوژمن هه‌لمه‌تیان ده‌برد. ئیمه که له نیزیک مۆلگه‌ی شاخی کونی بووین و شوینیکی زۆر ئەسته‌م بوو، بۆ ماوه‌یه‌کی زۆر شه‌رپیکێ سه‌خت و دژوارمان له‌گه‌ڵ به‌کرێگراوانی ئەو مۆلگه‌یه‌ دست پێکرد. دوو هێزی داگیرکه‌ر و پرزگاریده‌ر له به‌رزایی شاخی کونی هێنده له یه‌کتر نیزیک ببوونه‌وه که به‌ نارنجه‌ک

پەلامارى يەكترمان دەدا و تەنانەت چەند جارېك چووینە نیو مۆلگەكە و بەشىكى كەوتە دەستی ئیمە، بەلام لە بەشەكەى دیکە چەند جاشىكى خۇفروش كە ببوونە پشت و پەناى داگیركەرانى كوردستان، شەپریان لەگەل دەگردین و لە سەنگەرە قایمەكانى خۇیانەو سیرەیان لە ئیمە دەگرت. ئیمەش تەنیا لە سەنگەرى بیر و باوهرى شۇرشگىرپرانەو خۇمان و كلاشنىكۆفەكەى دەستمان، بى سەنگەر و سپەر ھەر بەپپوۋە بە گزىاندا دەچووینەو.

لە شەپرىكى سەختى سەنگەر بەسەنگەردا بووین، بە ھۆى قایمبوونى مۆلگەكە و سەنگەرەكانیانەو نەمانتوانى بە تەواوهرى دەست بە سەر مۆلگەكەدا بگرین. لە شەپرى نیو سەنگەرەكانى مۆلگەى رېژىم لە شاخى كونى پېشمەرگەى تىكۆشەر و ئازاى ھىزى گیارەنگ، خدر عەزىزى ناسراو بە خدر چكۆل شەھىد بوو و برايم نەزمیش بەسووكى بریندار بوو و لە بەرانبەرىش دا ژمارەيەك لە ھىزەكانى رېژىم لەنیو مۆلگەكەدا كوژران و بریندار بوون.

كاتىك ھەمە نارستى وەك فەرماندەى ئەو بەشە لە دەسبەسەرداگرتنى مۆلگەى شاخى كونى دەركى بەو كە دەست بەھۆى سەختى و قایمى سەنگەرەكانى دوژمنەو ناكرى دەست بەسەر تەواوى ئەو مۆلگەيەدا بگرین، بۇ پاراستنى گيانى پېشمەرگەكان دەستوورى پاشەكشەىدا. ئیمەش وپراى گواستەوھى تەرمى شەھىد خدر، لەنیو ئەو بەشە لە مۆلگەكە كە دەستى بەسەردا گىرابوو وەدەرکەوتىن و لە شوینەكە دوور كەوتىنەو.

بەلام شىرەكوپرانى تىمەكانى دیکە بە فەرماندەيى عەبدوλλά شەقاز و چەند تىكۆشەرى دیکە، توانیان بە تەواوى دەست بەسەر مۆلگەى نیومالاندا بگرن و ھەموو بەكرىگىراوانى نیو مۆلگەكە بە تاوانى داگیركارى و خیانەتكردن بە گەل و نىشتان سزا بدەن و

ئاگر يان له مۆلگه كه بهردا. له و عه مه لياته دا نيزيك به ۳۰ كهس له هيزه كانى دوژمن كوژران و چه كو چۆلئىكى بهرچاوى مۆلگه ي نيو مالان كه وته ده ستى هيزى پيشمه رگه. له و به شه دا به داخه وه پيشمه رگه يه كى ديكه ي ئازا و قاره مان به ناوى خاليد ئه حمه دى "زووره يى" كه له گه ل هيزى پشتيوان له سه ر ره زه كانى گوندى بووبانه بوو، به قه ناسه ي هيزه كانى مۆلگه ي شاخى كوئى، شه هيد بوو.

تيمه كانى ديكه ش كه بو مۆلگه ي نارست و خۆله پۆل ديارى كرابوون تا كو تايى عه مه ليات ئه و دوو مۆلگه يان به سه ختى ئاورباران كرد و ئهركى خۆيان به باشى جي به جى كرد. له گه ل تاريكبوونى هه وا هه موومان له پشتى گوندى دۆلى خانوان يه كمان گرته وه و له وئى كۆبووينه وه.

دواى راويژكردنى فه رمانده كان ده بوو ناوچه كه چۆل بكه ين، ناوچه كه به سه ختى له ژير ره هيله ي تۆپبارانى هيزه كانى كۆمارى ئيسلاميدا بوو. سه رئه نجام بريارى گه رانه وه بو بئكه كانمان له "سونى" درا. گه رانه وه يه كى سه خت، دواى عه مه لياته كه ده بوو وريا بين نه كا دوژمن ده رفه تى ده ست بكه وئى و زه ربه مان لى بدات. به شيوه يه كى پارتيزانى هيزىكى زۆر، دوو شه هيد له سه ر پشتى ئه سه په كان به ره و سنوورى "قاسمه ره ش و باسكى رپوى" وه رپى كه وتين. هه موو قاييمكاريه ك كرابوو بو ئه وه ي ئه و جار ه ش بى كيشه له سنوور ده ربا ز بين، نه كا دوژمن دواى ئه و زه ربه يه ي كه ويكه وتبوو ده رفه ت بينى و تۆله ي خۆى بكاته وه. به ئارامى و هيواشى خۆمان گه يانده "چه قالاوئى" واته شوينى ده ربا ز بوون كه زۆر نيزيكى مۆلگه ي پشتى قاسمه ره ش بوو. ده بوو ئه وه نده به بى هه ستى و به وريايى برۆين كه چه كداره كانى رپيژيم له نيو مۆلگه كه هه ستمان

پېنەنەكەن. بە بېدەنگى و بى زىان لە سنوور دەرباز بووين. لە نيوەشەويكى درەنگدا گەشتىنەوہ كونەمارى. لەگەل ئەوہى كە سەرکەوتنىكى گەورەمان وەدەست ھىنابوو بەلام زور ناخوش بوو كە دوو كەس لە ھاوسەنگەرانمان شەھىد ببوون. شەھىد خدر چكۆل چەند مانگىك بوو ژيانى ھاوبەشى پىك ھىنابوو، ھاوژىنەكەى چاوپروانى نامىز و دەستەملانى تازە زاوا و پىشمەرگە ئازاكەى ھىزى گيارەنگ بوو، بەلام مخابن دلدارەكەى بە بەرگى خويناوى و جەستەيەكى بى گيان گەرايەوہ و ئاواتە و ئارەزووہكانى بردە ژىر گل و لەجىي باوہشى دلدارەكەى چووہ باوہشى داىكى نىشتمان. كەش و ھەوايەكى زور ناخوش بالى بەسەر بنەمالە و بنكە و بارەگاكاندا كىشابوو. بەلام جيا لە قەبوولكردى واقعيەتىكى تال ھىچى دىكە نەدەكرا.

بەيانىي رۆژى ۱۹ى مانگ لەنيو كۆپى پر حەسرەتى ھاوسەنگەرانياندا تەرمى ھەر دوو شەھىد، لە گۆرستانى شەھىدانى "بەرقسل" بەخاكى پىرۆزى نىشتمان سپىردان. روحي شەھىدەكان شاد و رىز و خۆشەويستىم بۇ ئەو كادر و پىشمەرگانەى كە لەو حەماسە قارەمانانەيەدا بەشدار بوون و فيداكارى و ئازايەتيان لەخۆيان نیشاندا. رىز و خۆشەويستىم بۇ ھەموو ئەو كەسانەى كە ئىستا لە ژياندا ماون.

بەم جۆرە ئەو حەماسە لەبىرنەكراوہش وەك لاپەرەيەكى زىرين لە لاپەرەكانى داستانەكانى دىكەى ئەم نىشتمانە داگىركراوہ، چووہ رىزى داستانە لەبىرنەكراوہكانى دىكەى ناوچەى سەردەشت و ھىزى گيارەنگ و گەلى كوردەوہ.

وەك پىشەى ھەمىشەيى، ھىزەكانى كۆمارى ئىسلامىي ئىران و ھەلوئىستيان دەرحەق بە خەلكى كوردستان و بەتايبەت بنەمالەى پىشمەگەكانى حىزب دواى وەھا زەربەخواردنىك، بەو پەرى

بئریزیکردنه وه ههلسوکهوتیان له گهڵ بنه ماله‌ی پێشمه‌رگه فیداکاره‌کانی دیموکرات کرد. کاک حوسین په‌یره‌وان، یه‌کیک له فه‌رمانده‌رانی هی‌زی پێشمه‌رگه‌ی کوردستان له‌و پێوه‌ندییه‌دا که چۆن باوکی له‌گه‌ڵ سی‌ که‌س له‌ تیکۆشه‌رانی حیزب له ئیداره‌ی ئیتلاعاتی شاری سه‌رده‌شت بئریزیان پئیراوه له سه‌ر ئه‌و عه‌مه‌لیاته ئاوا ده‌نووسی:

"باوکم بۆی گێرامه‌وه و گوتی رۆژیک بۆ ئیداره‌ی ئیتلاعاتی سه‌رده‌شت بانگیان کردم، که چووم بۆ ژووره‌وه باوکی کاک کاوه‌ی په‌یره‌وان، خاله‌ هه‌مه له‌گه‌ڵ باوکی کاک هه‌سه‌ن قادرزاده "مینه هه‌لاج"، له ژووره‌که بوون، زۆری نه‌کیشا پاسدارێکی منداکاره هات و ملی خاله‌ هه‌مه‌ی گرت و به‌ دیواریدا کیشا، خاله‌ هه‌مه هه‌ستایه‌وه و گوتی: که‌ریم عه‌لی! که‌ی ئه‌وه ژیانه؟! پاشان هه‌ر ئه‌و پاسداره له‌ باوکی کاک هه‌سه‌نی‌دا که به‌هۆی نه‌خۆشییه‌وه شه‌قه‌ی به‌دسته‌وه بوون. شه‌قه‌کانی له‌ ده‌ست په‌رین و که‌وتنه سه‌ر عه‌رز. منیش به‌ پاسداره‌که‌م گوت: بۆ واده‌که‌ی؟ تاوانی ئیمه‌ چیه‌؟ پاسداره‌ مشتبه‌کۆله‌یه‌کی له‌ ده‌می من دا و ددانه‌کانم که ده‌سکرد بوون که‌وتنه خوارئ. دیسان پیم‌گوت؛ بۆ واده‌که‌ن؟ باوکم گوتی: پاسداره‌که لیستی کوژراوه‌کانی مۆلگه‌ی گوندی بووبانه‌یان له‌ پێش داناین".

ئه‌وان که له‌ مه‌یدانی شه‌رپدا ده‌ره‌قه‌تی هی‌زی پێشمه‌رگه‌ی کوردستان نه‌ده‌هاتن به‌م جو‌ره ئازار و ئه‌زیه‌تی بنه‌ماله‌ی پێشمه‌رگه‌کانیان دها و به‌ خه‌یالی خۆیان تۆله‌یان ده‌کردوه.

• دەربازبوون لە پیلانیکی گەورەى دوژمن لە ناوچەى سەر دەشت

بیرەوهرییه خوۆش و ناخۆشهکانى دەیهى ٦٠ى هەتاوی، ئەو قۆناغەى کە لە پۆژهه‌لاتى کوردستان پراوپر بوو لە گیانفیدایى و هەماسەخولقینى هیزی پێشمەرگەى کوردستان و بەگژداچوونەوهى داگیرکەرانى کوردستان، قۆناغیک بوو بۆ دروستکردنى تەشکیلاتیکى بەهیز هەتا لاوانى ئەو سەردەمه لە شانە تەشکلاتییەکاندا لە دەورى یەک کۆببنەوه و بە بیرى نیشتمانپەرەرى پەرورده بکرین. لەو سەردەمه‌دا سەرەپرای بەرپۆه‌بردنى خەباتیکى بەربالۆى چەکدارى، بەلام کادرەکانى حیزبى دیموکرات قەت لە کارى ریکخستنى خەلک غافل نەبوون و ئەو راستییەیان زۆر باش دەرک کردبوو کە بەبج تەشکیلاتیکى بەهیز، خەباتى سیاسى و چەکدارى ناتوانى وەک چاوه‌پروان دەکرى ئاکامى باشى هەبى. لەو پۆه‌ندییه‌دا هیزی پێشمەرگە هەمیشە یاریده‌دهریکی گیانفیدای بەشى تەشکیلات و کادرەکان بوو. زۆر جار دیتراوه کە پۆلیک پێشمەرگە لەگەل کادرەکان بۆ دیتنى چەند کەسیکی تەشکیلاتى لە قوولایى پۆژهه‌لاتى کوردستان گیانیان کەوتۆتە مەترسییه‌وه، یان لە ناوچە جیاجیاکانى کوردستان شەهید بوون. بۆیه حیزبى دیموکراتى کوردستان هەمیشە تیکۆشاوه لە هەموو شیۆه‌کانى خەبات بە دژى کۆمارى ئیسلامى ئێران کەلک وەرگرى. گێرانه‌وهى بیرەوهرى ئەو جارەم تاییه‌ته بەم بابەته‌وه.

دوایین مانگی هاوینی سالى ١٣٦٧ى هەتاوی یان ١٩٨٨ى زایینی، کۆمیتەى شارستانی سەردەشت و هیزی گیاره‌نگ کە ئەو کاتە لە "سونى" و "کونەمارى" بووین، لەگەل بەرپرسی ئەو کاتەى

کۆمیتە‌ی شارستانی سەردەشت، شەهید فەتاح عەبدولی و کاک حوسێن پەیرەوان فەرماندەری هێز و کۆمەڵێک لە فەرماندە و کادر و پێشمەرگە‌ی دیکە بەرەو ناوچە وەرپێکەوتین. کاک فەتاح لەگەڵ ئەوە‌ی خەڵکی ناوچە‌ی سەردەشت نەبوو، بە‌لام بە هۆ‌ی لێهاتوویی و کەسایەتی بەرزى خۆیەوه هەر زوو ناسرابوو و یەکێک لە باشترین کادر و بەرپرەکانی ئەو سەردەمه بوو. کاک فەتاح هەم لە بواری سیاسى و هەم لە بواری تەشکیلاتیەوه کەسیکی زیرەک و داھێنەر بوو. ناوبراو زۆر زوو بوو بە جیگای باوەرپێ خەڵکی ناوچە‌ی سەردەشت و سەرنجی خەڵکی ئەو ناوچە‌یە و کادر و پێشمەرگەکانی بۆ لای خۆی و حیزبەکە‌ی زیاتر ڕاکێشا. تەنانەت توانیبوو‌ی نفوز بەکاتە سەر بەشیک لە مۆرەکانی ڕێژیم و بە قازانجی جوولە‌ی هێزی پێشمەرگە هاوکارییان دەکرد و زانیارییان لە سەر جموجۆلی هێزەکانی ڕێژیم و پیلانەکانیان پێ دەگەیان، ئەو کارە یەکێک لە باشترین کارەکانی کاک فەتاح عەبدولی بوو کە زۆریش تێیدا سەرکەوتوو بوو.

لە سنووری "دەشتی وەزنی" بەبێ زیان چووینە نیوخۆ‌ی ڕۆژە‌لاتی کوردستان. دواى ماوەیەک گەران و سەردان لە گوندەکانی ناوچە‌ی بولفەتی سەردەشت، ڕۆژیک بۆ مانەوه چووینە داوینی چیاى "لانک" و لەوێ ماینەوه. ئەو ڕۆژە هەر زوو فەرماندە و کادرەکان کۆبوونەوه، دیار بوو خەریکی ڕیکخستنی بەرنامە‌یەکن، لەو کۆبوونەوه‌یەدا وا بریار درابوو کە پێشمەرگەکان بکری‌ن بە چەند دەستە و، بۆ هەموو دەستەکانیش کار دیاری کرابوو. من لەگەڵ ئەو دەستە‌یە کەوتم کە کاک فەتاح عەبدولی و کاک حوسێن پەیرەوانی تێدابوون. ئەگەر باش لە بیرم مابێ هەر ١٥ کەس دەبووین، بە‌لام ئێمە پێشمەرگەکان نەماندەزانی بۆ کوێ دەچین و کاری ئێمە چییە. ئێوارێ عەلی

باساوهىيى كە ئەو كات سەرپەلى ئىمە بوو، بە منى گوت لەگەل
 كاك محەممەد كەسرايى و كەسىكى دىكە دەچن بۇ شوئىنىك.
 ئىوارى ئەو سى كەسە بەرەو گوندى "دىوالان" وەرئ كەوتىن.
 لە رىگادا كاك محەممەد كەسرايى پىي گوتىن كە بۇ كاريكى
 تايبەت دەچىنە گوندى "سەرشىو"، بەلام دەبى زور وريا بين.
 لەگەل تاريكبوونى ھەوا گەيشتىنە خوار گوندى سەرشىو. لە
 خوار مالان را بەرەو گوند دەچووين، لە چەند مالىك بەرەو
 نىوەرەستى گوند رەت بووين، كە چاومان لىكرد، سەربانى چەند
 مالىك پر لە جاش و پاسدار بوو. ديار بوو چاوپروانى شتىكيان
 دەكرد. ئىمە لەوان تىپەر ببووين. بىخەبەر لەوھى نىومالانىش
 لە جاش و پاسدار جمەى دى. دەستەيەكى سى كەسى بەرەو
 شوئىنىك دەچىن كە ھىزىكى گەورەى دوژمن بۆمان لە بۆسە و
 كەمىن دان و دەيانھەوئى زەربەى خۆيان بوەشىنن. نىوانى ئىمە
 لەگەل جاشەكان ھەر پەنجا مېتر دەبوو، بەلام رىگاكە كەمىك
 قوول بوو و ئىمە باش لەوان ديار نەبووين. برىارى گەرانەوھەمان
 دا. گەرانەوھەمان دەبوا بە ھىواشى بى بۇ ئەوھى ھەست نەكەن
 كە بۇ دواوہ دەگەرپىنەوہ. دەمەساتىكى زور ناخۆش و پرەترسى
 بوو. بەلام خۆ ناكرى ورە بەردەين، لەو ساتەوہختە ناسكەدا
 پىويست بوو خىرا برىار بدەين كە چ دەكەين. بۆيە بەھىواشى
 يەكە يەكە كىشايەوہ و بى ئەوھى ھەست بە بوونى ئىمە بكەن
 لە چاوى دوژمن ون بووين. دوايى بۆمان دەرکەوت كە ئىمە
 بۇ دىتنى كەسىكى تەشكىلاتى چووينە گوندى سەرشىو، بەلام
 ئىستاش روون نەبۆوہ كە دوژمن چۆن پىي زانىبوو ئىمە دەچىنە
 ئەو گوندە!! كاتىك لەو داوہ كە بۆمان دانرابوو پزگارمان بوو،
 سى كەسى بەرەو گوندى كاژئ وەرئ كەوتىن، لە سەر كانىيەك
 ئاومان خواردەوہ و كاك محەممەد كەسرايى گوتى؛ كاك فەتاح
 عەبدولى و كاك حوسىن پەيرەوان و پىشمەرگەكانى دىكە بەرەو

گوندهکانی بیئشاسپ و تووژده له وه دین و دهبی ئیمهش برۆین له گه له هوان یهک بگرینه وه. له ویوه به ره وه ئه و شوینه وه پری که وتین که زۆریش نیزیک نه بوو، له ریگادا به بیسیم پیوه ندیمان له گه ل گرتن و پیمان گوتن که تووشی شتیکی له و جوړه بووین. که ئیمه چووین هوان له پشتی گوندی تووژده ل چاوه پروانمان بوون، له وی یه کمان گرته وه و چۆنیه تی به سه رهاته که مان بو باس کردن. دوی پشوویه کی کورت به بی بیرلیکرنه وه و لیکنانه وه ی جزووری ئه و هیزه ی ریژیم له و شوینه و مه به ست و ئامانجه شاراوه کانیا، دیسان ریگه ی خۆمان نه گوړی و بو دیتنی که سیکی دیکه هه مان ریگامان گرته وه بهر که به بروای من کاریکی زۆر هه له بوو. هه موومان به ره و شوینی مانه وه وه پری که وتین و چووین له نیزیک گوندی بیئشاسپ ماینه وه که به سه رهاتیکی سه رنجراکیشمان بو پیشه ات.

ساته هه ستیارهکانی سه رده می خه باتی پیشمه رگانه و ته شکیلاتی هینده زۆرن په نگه له توانای نووسینی کهسانی وه که من دا نه بی. گیژانه وه و نووسینه وه ی ئه و هه موو سه ره وه ریپانه په نگه کاریکی هه روا ئاسان نه بی، به لام باشتترین خزمه ت به دره وشاوه ترین خه باتی ئه و سه رده مه ی حیزبی دیموکرات له پوژه لاتی کوردستان نووسینه وه و وه بیره ئینانه وه ی رووداوهکانی ئه و خه باته یه که شیړه کوران و شیړه کچانی دیموکرات له قوولایی ناوچهکانی کوردستان له دهیه ی شه ستدا به ریوه یان برد.

دوی پشوویه کی کورت به بی بیرلیکرنه وه که به راستی هه له بوو به ره وه ئه و شوینه چووین که پوژی پیشتتر قسه ی لی کرابوو. ده کرا ئیمه ریگه که مان بگوړین و به ره و شوینیکی دیکه بچین، به لام ئیمهش زۆر جار هه له مان کردوه که بوته هوی ئه وه ی زه ره مان وی که وی. سه ره پای ئه و که مه تر خه مییه

لەنيوان گوندەكانى تووژەل و بيشاسپ ماینه‌وه. ئەو كاتەى كه ئيمه چووينه شوينى مانه‌وه، كاتژمير نيزيك دوازدهى شه‌و بوو. دواى دانانى پاسه‌وان، هه‌موومان خه‌وتين. به‌يانى تازه تيشكى خور له‌سه‌ر چياكانى كه‌پرى و مه‌يدانچو‌غه ده‌رده‌كه‌وت، ئيمه‌ش چه‌ند كه‌سيك له‌خه‌و هه‌ستا‌بووين، يه‌ك له‌وان كاك حوسين په‌يره‌وان بوو، ئاورمان كر‌دبو‌وه، زورى نه‌كيشا كه‌ده‌نگى زه‌نگوله‌ى ميگه‌له‌ بزنيك له‌ ده‌ورى ئيمه‌ په‌يدا بوو. ئيمه‌ش بيده‌نگ بووين تا شوانه‌كه‌ هه‌ستمان پى نه‌كات. شوانه‌ په‌يدا بوو، له‌ نيزيك ئيمه‌ هه‌لويس‌ته‌يه‌كى كر‌د وه‌ك ئە‌وه‌ئ هه‌ستىكى كر‌دبى، يان شتىكى ديتبى، دواى وه‌ستان و روانينيكي كورت به‌ گورانى گوتن و خوگيلكر‌دن له‌ ئيمه‌ دوور كه‌وته‌وه و رويشت. هه‌ر كه‌ رويشت ئيمه‌ گوتمان ئە‌و شوانه‌ ئيمه‌ى ديت، با بانگى بكه‌ين، گوتيان نا ئيمه‌ى نه‌ديوه و به‌قسه‌يان نه‌كردين. شوانه‌ رويشت و ئيمه‌ هه‌ر له‌ شوينى خو‌مان ماینه‌وه! رۆژ خه‌ريك بوو دره‌نگ ده‌بوو. ده‌وربه‌رى كاتژمير يه‌كى دوانيه‌رو‌وه‌ ده‌نگى دوو گوله‌ توپ له‌لاى گوندى هه‌لوئ‌وه‌هات!. لىي وه‌گومان كه‌وتين، كاك حوسين په‌يره‌وان به‌ منى گوت وه‌ره‌ با بچين ته‌ماشاي ده‌وربه‌ر بكه‌ين. هيشتا دووسه‌ت ميتر دوور نه‌كه‌وتبووينه‌وه كه‌ ته‌ماشامان كر‌د، ده‌وره‌مان به‌ هيژيكي زورى دوژمن گيراوه، به‌ په‌له‌ خو‌مان گه‌يانده‌وه لاي پيشمه‌رگه‌كان، خو‌مان به‌ست و وپرانه‌گه‌يشتين شته‌كان كو‌بكه‌ينه‌وه، دووسه‌ت ميترىك چووينه‌ خوار شوينى خو‌مان. ليره‌وارىكى پر بوو، له‌وئ خو‌مان مات كر‌د. نه‌مانده‌ويست جارئ خو‌مان تووشى شه‌ر بكه‌ين، چونكه‌ هيژى دوژمن زال بوو به‌سه‌ر ئيمه‌دا و ناوچه‌كه‌ش زور پر مه‌ترسى بوو. زورى نه‌كيشا جاشه‌كان هاتن بۇ شوينى ئيمه‌ و ته‌واو ليمان نيزيك بوونه‌وه و شته‌كانى ئيمه‌يان ديت‌ه‌وه. ئە‌وان له‌ ئيمه‌ ديار بوون، زور نيزيك بوون، به‌لام نه‌ده‌كرا لىيان

ودهست بیین، چونکه هیژیکی زور له دهوری ئیمه بوو. بهراستی دهمهساتیکی زور ناخوش بوو، جاشهکان باش دهیانزانی ئیمه له خوار ئەوانین، بهلام چونکه خوارهوهی شوینی ئیمه مۆلگهیهکی کۆنی لی بوو و پر له هیز و توپخانه بوو، هەر جوولاباین لهوان دیار دهبووین. مهودایهکی زور کهم بوو، بهلام جاشهکان له شوینی خویان نهجوولان. دوو کهسیان هاتنهخوار بۆ لای ئیمه، ئیمه خۆمان بۆ شهپری مان و نهمان ئاماده کردبوو. گویمان لی بوو فهماندهکهیان به جاشهکانی دهگوت؛ وهرن با برۆین لیره نهماون ئەوانه ئیرهیان چۆل کردوه! که چووینه نیو پۆله دهوهنهکه، کاک فهتاحتی عهبدولی گوتی؛ جا کورپینه ئەگەر تووش بووین، ههموومان تا ئاخیر فیشهک شهپر دهکهین. لهو کاته سهختهدا که دهورمان گیرابوو، ئەوه قسهی بهرپرسی ئەوکاتی کۆمیتهی شارستانی سهردهشت بوو. دیاره ههموومان بۆ شهپریکی خویناوی خۆمان ئاماده کردبوو بهلام ئەو جاره جاشهکان شهپریان لهگهڵ ئیمه نهکرد دهنه هەر زوو تووشی شهپر دهبووین. بهره بهره ههوا بهرهو تاریکی دهچوو و هیزی دوژمن دهگهرايهوه. لهگهڵ خویان هیستریکی ئیمهیان لهگهڵ هیندیک کتری و کهلوپهل برد و پویشن. ئیمهش لهگهڵ تاریکی ههوا بهرهو گوندی تووژهل وهری کهوتین. خۆمان له مالان نیزیک کردهوه، ئیوارئ هیزهکانی ریژیم به خه لکیان گوتبوو که ئەمشهه و کهس ههقی نییه له ژوورئ بیته دهري. زور نیزیک له گوند له پشتی مالان بووین. من و عهلی باساوهیی و دوو کهسی دیکه چووین بۆ نان هینان؛ له یه کهم مال که وهژوور کهوتین، ئاگاداریان کردین که گونده که پره له جاش و پاسدار؛ ئیمهش دهستبهجی گهراينهوه. نانه کهمان بۆ نههات، له چهند میتری ماله که بووین که جاشهکان هاتن، گویمان لی بوو دهیانپرسی ئەوانه کی بوون هاتنه ئیره؟ جاشهکان ئیمهیان

دېتېبوو، بەلام بۆيان پوون نەبوو كە پېشمەرگەين. هاتىنەوہ لای كورەكان و بەرەو شوينى خۇمان وەرپ كەوتىن. ديارە ئەو شەوہ تەواوى گوندەكانى ئەو دەوروبەرە بە ھىزى دوژمن تەنرابوو، چونكە وایان دانابوو ئەو تيمە كە فەرماندەى ھىز و بەرپرسى كۆمیتەى شارستانى لەگەلە، بيانكوژن. بەرەو گوندى ديوالان وەرپ كەوتىن، چووین لەوئ ھىندىك نان بىنين كە ئەوئيش پىر بوو لە جاش و پاسدار. ديار بوو داو و پیلانىكى زۆر گەرەيان بۇ دانابووین. لەوئيش نەوہستاین و بۇ مانەوہ چووینە بنارى چىای لانك و لەوئ ماینەوہ.

بەم جوړە جارىكى ديكە لە داويكى گەرەى دوژمن پزگارمان بوو. ھەرچەند ھەلەى خۇشمانى تىدابوو. دوژمن بەرنامەى لەنيوبردنى ئەو تيمەى داپشتبوو بەلام تىيدا سەرکەوتوو نەبوون. كاك محەممەد كەسرايى دەلى؛ ئيمە بۇ ديتنى مۆرەيەكى دوژمن چووینە ناوچەكە كە تەنيا من و كاك حوسين پەيرەوان دەمانناسى و قەرار بوو كاك فەتاحى عەبدولى چاوى پىي بکەوئ. ئەوہى راستى بى تا ئىستاش پوون نەبووہ كە ئايا ئەو راپۆرتە ئەو كەسە دابووى كە قەرار بوو ئيمە چاومان پىي بکەوئ يان شوانەكە راپۆرتى لى دابووین!

سلأو بۇ گيانى پاكى ئەو تىكۆشەرانەى كە ئەو كاتە لەو جەولەيەدا بەشدار بوون و دواتر شەھيد بوون. سلأو بۇ ئەو كادر و فەرماندە و پېشمەرگانەى لەو جەولەيەدا بەشدار بوون و بە وريايى خۆيان نەيانھىشت پیلانىكى ديكەى دوژمن سەر بگرئ. ئەو كەسانەى لەو جەولەيەدا بەشدار بوون، بریتى بوون لە؛ شەھيد فەتاح عەبدولى، حوسين پەيرەوان، محەممەد كەسرايى، شەھيد عەلى باساوہيى، كەريم كۆدەلەيى، خدر بەگ و چواركەسى ديكە كە لە پۆژھەلاتن و ناوى دوو بۇ سە

کهسی دیکه یانم له بیر نه ماوه. کاک محهممه د گروئسی که یه کیک بوو له پيشمه رگه تیکۆشه ره کانی هیزی گیارهنگ ئەو کاته له رۆژه لات بوو، سه رباز بوو و پیوهندی له گه ل حیزب هه بوو، ئەو ده لی؛ من له گه ل ئەو هیزه بووم که بو ناوچه که هاتین و ده لی؛ هیزیکی زۆر بوو و پیلانیکی گوره یان به دهسته وه بوو...

• دهر بازبوونی دوو دهسته ی پيشمه رگه له نیو به فر و کرپوهی دهشتی "مردواوی" دا

له درێژهی خهبات و تیکۆشان له رۆژه لات ی کوردستاندا کادر و پيشمه رگه کانی حیزب زۆر کهند و کۆسی جۆراوجۆریان هاتۆته ری، به لام هه موو جارێ به ئیمان به سه رکه وتن و وه دهسته پینانی مافی رهوای گه له که مان توانیویانه هه موو کهند و کۆسپه کانی سه ر ریگای خهبات و تیکۆشان وه لابه دن و درێژه به خهباتی خۆیان بدهن. به هۆی هه لکه وته ی جوغرافیا یی رۆژه لات ی کوردستان هیزی پيشمه رگه له وه رزی سارد و سه رمادا هه موو کاتیکی نهیده توانی له ناوچه کاندا وهک پیویست درێژه به خهباتی خۆی بدا، به لام سه ره رای ئەوهش هیزی پيشمه رگه هه موو هه ولی ئەوه بوو که بو ساتیکیش خه لکی خۆی به جی نه هیلی. پيشمه رگه کان پینان خۆش بوو هه میشه له نیو خه لکی خۆیان و له مهیدانی ئەسلیی خهباتدا بن. زۆر جار له وه رزی سارد و سه رمادا له کویستانه کانی کوردستان تووشی کیشه ده بوون و چه ند پيشمه رگه به هۆی سه رمای به هیزی زستانه کانی سهختی ئەو کاته گیانیان بهخت کردوه.

بیره وه ری و سه فه ری ئەو جاره ی پيشمه رگه کانی هیزی زمزیران و گیارهنگ له دووه مین مانگی پاییزی سالی ۱۳۶۷

هەتاۋى واتە ۱۹۸۸ى زايىنىدا يەككە لىو جەولانە بوو كە زۆر بە سەختى توانىمان دەرباز بىن و لىو مەرگ نەجاتمان بى. لىو كۆتايى وەرزى پايىزدا دەستەيەكى تىكەلاۋ لىو كادر و پىشمەرگەكانى ھىزەكانى گيارەنگ و زمىران كە ژمارەمان ۲۰بۇ ۲۵ كەس دەبوو، بەرەو ناۋچە وەرپ كەوتىن. ئامانجى ئەسلىي ئەو جەولەيە ھەم گەشتىك بوو لەنىو خەلك و ھەم بىردنەوھى ھىندىك تەقەمەنى بوو بۇ ناۋچە بۇ سالانى داھاتوو، چونكە ئەو وەرزە كاتىكى باش بوو.

لىو ئىۋارەيەكى درەنگدا لىو بىنكەكانى "كونەمار" ئى بەرەو ناۋچە وەرپ كەوتىن. شوينى رۆيشتى ئىمە "دوئاۋى" دۆلەتوئى، بوو. كە وەرپ كەوتىن ھەوايەكى ساف و خۇشى ھەبوو. ھەرچەند سارد بوو، بەلام زۆر كەم پىشېبىنى ئەو دەكرا كە بەفر و باران دەست پىبكات، وەك ئىستا كەرەسە پىشېبىنى ھەوا لەدەستدا نەبوو. ئارام ئارام بەرەو دوئاۋى دۆلەتوئى وەرپ كەوتىن، زۆرى نەكىشا گەيشتىنە سەرمىرگان كە موۋچەيەكى خۇشە لىو دەوروبەرى گوندى دۆلەتوو. لىو لىو سەسەر كانىاۋىكى سازگارى ناۋچەكە نانكى پىشمەرگانەمان خوارد و زۆرى نەكىشا ھەور لىو ئاسمانى ناۋچەكە پەيدا بوو، ھەواكە ساردى كرد و ئىمەش بەرەو شوينى خۇمان وەرپ كەوتىن. ھىشتا زۆر دوور نەكەوتبووینەوھە كە پرووشەي بەفر دەستى پىكرد. تا سەركەوتىن بۇ "دەشتى مردواۋى"، بارىنى بەفر بە تەواۋى دەستى پىكرد. كاتىك بەرەو دەشتى مردواۋى شۆر بووینەوھە دەشتەكە بە تەواۋى سىپى ھەلگەپرا، ئەو دەشتەي كە لىو كاتى زستاندا زۆر مەترسىدار بوو و ھەر لىو سالانەي دوايىدا چەند كەسىكى خەلكى ناۋچەكە لىو لىو لىو سەرمان رەق ھەلاتبوون. ئىمەش بى گويدان بە بارىنى بەفر، بەرەو شوينى خۇمان وەرپ كەوتىن. بەفر خۇش خۇش دەبارى، تا گەيشتىنە چۆمى "وەزنى"، بەفر بە تەواۋى ناۋچەكە داپۇشى.

ئیمه بهرو گوندی گردینه وهړئ کهوتین، به فریش هر دهباری، کاتیک گه شستینه شوینی هواره کانی گردینه هه وایه کی سارد و ناخوښی هه بوو. لهوئ له هه واره کان ئاغه له مهړیک دروست کرابوو، فه رمانده کان و چاوساغه کان کوږوونه وه که چی بکهین! ئه وهی له بیرم بی له سه رده شت کاک خدر میراوه یی، وهک جیگری لک له گه ل بوو، ره وان شاد مه محمود خاس و کاک عومه ر سیونه یی له هیزی زمیران، وهک سه رپه ل له گه ل بوون و ناوی ئه وانی دیکم له بیره نییه، ئه وانه به رپرسیانی ئیمه بوون. ئه و چهند که سه کوږوونه وه، دیاره منیشیان بانگ کرد، چونکه من شاره زای ناوچه که بووم، دنا من پیتشمه رگه ی ساده بووم و هیچ به رپرسیایه تییه کم نه بوو. له کو تاییدا وا ساغ بوونه وه؛ تا به یانی له و ئاغه له بین، ئه گه ر به فربارین به رده وام بی به یانی بچینه نیو گوندی گردینه و ئه گه ر هه و خوښی کرده وه له شاخ بمینینه وه. چووینه نیو ئاغه له که و لهوئ که میک داری لیبوون، به و دارانه له ژوره که ئاورمان کرده وه. به فر هر دهباری، هه وایه کی زور ساردی هه بوو، دلویه و دووکه لی ئاوره که له سه رماکه زیاتر ئازاری ده داین. کاتیک پوژ رووناک بوو، به هو ی بارینی به فریکی زور، به رپرسه کان وا ساغ بوونه وه بچینه گوندی گردینه. له گه ل چوونمان بو نیو گوندی گردینه له گه ل پیتشوازی گه رمی خه لکی ئه و گونده به ره وپوو بووین و به سه ر ماله کانددا دابه ش بووین. به فر هر دهباری و تا ئیوارئ نیزیک به نیو میتر به فر باری. ئه و به فره ی دهباری به فریکی وشک بوو، ئیواره که ی بایه کی هه لکرد که هینده ی دیکه جه وه که ی به ره و ناخوښی گوړی و ئیمه ش نه ده کرا بی خه یال دانیشین. هر بویه به رپرسه کان ده ستیان به راویژ کرد تا بریاری کو تایی بدن، که چی بکهین؛ ئایا ده گه رپیننه وه یان له نیو گوند ده مینینه وه. چهند که سیک پیان وابوو بکه رپیننه وه باشته ر، هیندیکش دژی

گەرەنەھە بوون، بەلام سەرئەنجام برىارى گەرەنەھە درا. گوندى گردينە يەكك لہو گوندانہ بوو کہ ھەميشە جيگہى ھەسانەھە پيشمەرگەکان بوو، خەلکى ھەميشە بەخزمەتى ئەو گوندە لہ پوژيکى ناخوشى زستاندا دەرگای ماللەکانيان بۇ ئيمە کردەھە و خزمەتى زورىان کردین. برىارى گەرەنەھە لہ لایەن فەرماندەرانى نيزامى درا کہ ھەر چوئیک بى دەگەرپينەھە. ئەو تەقەمەنيەى پيمان بوو لہ ناوچە شاردمانەھە و ئامادەى گەرەنەھە بووين. ھەرچەند چەند کەس لہ پياوہ بە ئەزمونەکانى گوندى گردينە بە تايبەتى خاللم، خوالیخوشبوو "عەلى عەبدولى" داواى کرد نەپوین، گوتى تووشى کيشە دەبن، بەلام ئيمە لہ کوئاييدا لہ ئيوارەيەكى ناخوشى زستاندا بەرەو دەشتى مردواوى وەرپى کەوتین!! کاتيک وەرپى کەوتین من و سەليمئاغا لہ پيشى بووين، لہبیرمە کاک عەبدوللا شەقاز، کاک ھەمزە گوران، کاک خدر مىراوہيى و کاک مەحموود خاس کہ بەرپرسى ئيمە بوون، پيمگوتن؛ ليرە تا ماشينە شکاوهى "دەشتى" پەنگە کيشەمان نەبى، بەلام لہو پيگە بزر دەکەين و ھەرواش بوو. بە ھەر حال وەرپى کەوتین، بايەكى تووش ھەليکرد، ئەو بەفرەى دينا و لوولى دەدا، بە زەحمەت پيش خوت بۇ دەبينرا. بەرەبەرە جەوہکە ناخوشتر دەبوو، ناوچە تەنيا سپى دەچوو، تا لہ دەشتى مردواوى نيزیک دەبووينەھە ھەوا تووشتر و ناخوشتر دەبوو. لہو دەوروبەرە چەند مۆلگەيەكى دوژمنى لى بوون، سەرەپاى ئەو ناخوشیەى بەسەرمان ھات دەبوو حيساب بۇ ئەوانيش بکەين. تا لہ چۆمى وەزنى بەرەو سەرەتای دەشتى مردواوى پەرينەھە ھەر باش بوو و بە ھەزار زەحمەت خۆمان گەياندە ماشينە شکاوه. ھەوا تاريكى کردبوو، لہ بەفر زياتر ھيچى دیکەمان بەدى نەدەکرد، بارينى بەفر و گيژەلووکەى بەفر سەرى لى شيواندين، نەماندەزانى بۇ کوئ دەچين، سەرمان

لی شیا و پرومان له هەر لایهک دهکرد، هەر دههاتینهوه
 سهەر شوینی پیشووی خۆمان و له بازنهیهکدا دهخولاینهوه!
 موحموود خاس دهیگوت؛ نابی راوهستین دهنه له سههرمان رهق
 دهبینهوه، راستیشی دهکرد. دووجار بهسههر تیلدرووی مۆلگه
 دوژمندا کهوتین، دهمانزانی ئهوه مۆلگهیه له کوئی ناوچهکه
 ههلهکهوتوه، بهلام باش بوو لهبهر بهفر و سههما و کرپوه
 پاسهوانهکان ههستیان پی نهدهکردین. پرومان له ههر کوئ دهکرد
 سوودی نهبوو، ههموومان ههولی ئهوهمان دهنه که ههر چۆنیک
 بی خۆمان پزگار بکهین. چاره نییه، نابی وره بهردهین، دهبی
 ههولی ئهوه بهدین خۆمان پزگار بکهین. کاک خدر میراوهیی
 و مهحموود خاس و من که زیاتر له ههموویان شارهزای
 ناوچهکه بووین، ئهرکی قورسترمان له سههرشان بوو. زۆربهی
 پیشمههرگهکان روویان له ئیمه دهکرد ههتا بهلکوو چارهیهک
 بدۆزینهوه. بهلام چاره ی چی؟! ههر ههولیکی دهماندا ئاکامی
 نهبوو. ههتا دههات شهو درهنگتر دهبوو، پیشمههرگهکانیش هیلاک
 ببوون هیندهی برۆن و بگهڕیننهوه شوینی پیشووی خۆمان.
 ههموومان به تهواوی ترسمان لی نیشتبوو، چونکه ئهگهر
 رۆژمان بهسهردا هاتبا، لهو دهشته تووشی کیشه دهبووین؛
 دهوروبههرمان ههمووی مۆلگه دوژمن بوو، سههر ریگامان ههر
 ههموو مۆلگه بوو، تهنیا گوندیکی نیزیکی له ئیمه، گوندهکهی
 ئیمه، "دۆلهتوو" بوو. ئهگهریش دیتبامانهوه ههر بیگرفت
 نهدهبووین، دوو مۆلگه دوژمنی لیبوو و بۆ ئهوه نهدهبوو بچینه
 ئهوی. ههولنهکان بۆ پزگاربوون ههر بهردهوام بوون؛ لهو دهشت
 و سههرمایهدا ههر کهسه شتیکی دهگوت. تا دههات ناخۆشتر
 دهبوو، شهومان به تهواوی بهسهردا هات و ههواش ساردتر
 دهبوو، کهس نهیدهزانی سههر له کوئ وهدردهنیین. چاوهپرسی
 بینینی چرای گوندیکی، ئاوهدانیهکی یان دهنگی سهگیکی بووین،

بەللام ھېچ ديار نەبوو. ھىواكان وردەوردە بىھىز دەبوون،
 نايشارمەوہ كە ترس و خۇفكى زۇر لە دللى ھەمووماندا پەيدا
 ببوو. بەراستى كات و ساتگەلىكى زۇر ناخۇش بوو. گەرانىكى زۇرى
 چەند كاتژمىرى لەنىو ئەو بەفر و سەھۆلبەندانەدا واى لىھاتبوو
 كە ھىندىك لە پىشمەرگەكان دەستيان تەنگى نەدەگرت، ئەوہ
 يەكىكى تر لە شەوہ ناخۇشەكانى ژيانى پىشمەرگايە تيم بوو.
 ھەولەكان بۇ دەربازبوون كۆتاييان نەدەھات و ھەر بەردەوام
 بوون. دواى گەرانىكى زۇر بىرمان لە كۆخەكانى پشت ئاوايى
 دۆلەتوو كرددەوہ، گوتمان ئەگەر ئەو كۆخانە وەبىنين دەچىن
 بۇ ئەوئى، بەللام دىتتەوہى ئەوانىش كاريكى ئاسان نەبوو. كاك
 عومەر سىئونەيى گوتى؛ وەرن دوام كەون بزائىن چۆن دەبى. ئەو
 وەپىش كەوت و ئىمەش بە دوايدا، دواى ماوہىەك كە نەماندەزانى
 بەرەو كوي دەرپۆين لەپر بەسەر "رئ قوولەكە"ى نىوان مردواو و
 سەرمىزگاندا كەوتىن. من خىرا ئەو شوپىنەم ناسىەوہ، ھىواكان
 پىشكوتنەوہ، ئاھىكمان ھاتەوہ بەر و لەوپەرى بىھىزى و
 ماندووبووندا بە ماناى پزگاربوون سەيرى يەكترمان كرد، بەللام
 كەس سىما و چاوى يەكترى نەدەدەيت. بەلى ئەو جارەش لە
 مەرگ و لە شەويكى تووم و بەفرىكى تووش پزگارمان بوو.
 لەو پرا ئەوجار من بەرەو دووئاوى دۆلەتوئى وەپىش كەوتم،
 بەللام پىشمەرگەكان ھىندە ماندوو ببوون نەياندەتوانى زۇر رىگە
 بىرن. لە ئىوارىوہ ئىمە لەو كوئىستانە سەختە تا كاتژمىر
 پىنجى بەيانى دەست و پەنجەمان لەگەل سەرما و بەفر نەرم
 كردبوو. دواى دەربازبوون لە دووئاوى دۆلەتوئى بەھىلاكى چووینە
 گوندى گۆرەشىر و دلنباووين لەوہى كە ئىدى پزگارمان بووہ.
 كە گەيشتىنە ئاوايى گۆرەشىر وەك ھەمىشە خەلكى بە ئەمەگ
 و پىشمەرگەپەرەورى ئەو گوندە بە گەرمى وەريان گرتىن.
 ئەوجارەش بە ھەولى كاك عومەر سىئونەيى نەجاتمان بوو كە

جی پی پیژانین و شانازی پیوه کردنه و ده کرئ بلیم گیانیک به کاک عومهر قهرزدارین. لی رهدا جی پی خویه تی دوی تیپه رینی سالانیکی زور به سهر ئه و جهوله و پروداوهدا، سلاو بنیرین بو هه موو ئه و کادر و فه رماندانه ی که له و شه وه سه خته دا به شدار بوون؛ سلاو بو گیانی پاکی هه موو ئه و پیشمه رگانه ی له سالانی دوا ییدا شه یید بوون. له و جهوله دا به راستی ها ورپیان؛ خدر میراوه یی، مه حموود خاس، حوسین باساوه یی، عومهر سیونه یی و هه سه ن غه مبار زوریان هه ولدا که له مردن رزگارمان بی. دیاره منیش وه ک پیشمه رگه ی شاره زای ناوچه که ها وکاریان بووم و ئه وه ی له ده ستم هات در یغیم نه کرد. له کو تایی ئه و جهوله یه دا دوی مانه وه ی زیاتر له دوو شه و و روژ له به فر و سه رمادا به سالامه تی گه یشتینه وه بنکه کانمان له "سونی" و به ها ورپیانمان شاد بووینه وه.

● سووتاندنی ماشینیکی دوژمن له جاده ی قاسمه رهش

هه ر که له وه رزی سارد و سه رما نیزی ک ده بووینه وه، هه وله کانی خو مان چرتر ده کرده وه تا ئاخیرین جهوله له ئیو خه لک و ناوچه ی خو مان لیده یین و ئه گه ر بو مان بکرئ زه ربه یه ک له هیزی داگیرکه ر بده یین. دیاره هیزه کانی کو ماری ئیسلامیش هه موو هه ولیان ئه وه بوو به هه ر جو ریک بی ئیمه له خه لکی خو مان دا بپرین و به که یفی خو یان ئه سیی خو یان تا و بده ن. هه روه ک با سم کرد ریژیم هه ولی زوری ئه وه بوو تا له ریگه ی مینریژ کردنی ریگه کان بتوانی پیش به هیزی پیشمه رگه بکرئ. زوربه ی ناوچه سنوورییه کانی مینریژ کردبوو به تایبه تی ناوچه ی سه رده شت یه کی ک له و ناوچانه بوو که زورترین

مىنى دوژمنى تىدا ژېر خاك كرابوو، ھەر بۇيە دەربازبوون لە سنوورەكانى سەردەشت كاريكى ھەروا ئاسان نەبوو. كۆمەلىك فەرماندە و پېشمەرگە لە ھىزى گيارەنگ ھەبوون كە بە فېداكارى خۇيان بە دەيان جار گيانيان لە خەتەر كەوتوو و مەيدانەكانى ميانيان بە فېداكارى خۇيان پاك كر دۆتەو. جىي خۇيەتى ئامازە بە ناوى بەشېك لەو تىكۆشەرەنە بكرى كە سوارچاكي بەكردەوھى ئەو مەيدانە بوون؛ قادر مەمۇ، كە بەداخەو ھەر لەو سنوورە شەھيد بوو، محەمەد مامئاغا كە لەو پېناوھدا خويىنى لىچۆرا و چەند جارېك بريندار بوو، رەوانشاد مەحموود خاس، ئەحمەد چكۆل كە ھەر لەو سنوورە شەھيد بوو، شەھيد حەسەن چاپەز، شەھيد سەعدون مارەغانى، سەلیم ئاغا و رەوانشاد برايم كانىەزەردى. منيش وەك برا چوو كە زۆر جار لە خزمەت ھارېكانمدا بووم، جار ھەبوو بە چەند رۆژېك تيمىكى پېشمەرگە بۇ سنوورەكان بەرې دەكر بۇ ئەوھى رېگەيەك پەيدا بكا و تيمىك پېشمەرگە بەو رېگەيەدا دەربازى ناوچەكەكانى ديكە بكەن.

رېكەوتى ۲۰ى سەرموھزى سالى ۱۳۶۷ى ھەتاوى دەستەيەك لە پېشمەرگەكانى لكى سىي ھىزى گيارەنگ بە فەرماندەيى شەھيد حەمە نارستى كە فەرماندەى لكى سى بوو بەرەو ناوچە وەرې كەوتىن. ديارە بارانىكى زۆر بارىبوو و ھەوا زۆر ساردى كر دبوو. لە ئىوارەيەكى درەنگدا بەرەو "قاسمەرەش" وەرې كەوتىن. دواى ماوھيەك رېگەبرىن لە شاخى قاسمەرەش كە دەكەويتە نيزىك دەروازەى قاسمەرەش، نيزىك بووينەو كە زۆر مەترسېدار بوو، لەو شوپنە چەند مۆلگەى دوژمنى لى جىگىر كرابوون. لەوئ گوتيان بەو شاخەدا سەردەكەوين. سەركەوتن لەو شاخە زۆر دژوار بوو، بەرەبەرە بە ھەزار زەحمەت سەركەوتىن؛ زۆر باشم لەبېرە ھەموو پېشمەرگەكان دەكەوتن، زۆر ناخۆش

بوو، ئەو شهووم قەت لەبیر ناچئ کە بە چ سەختیەک لە سنوور دەرباز بووین. پلەشاخیکی پڙدی بەرزى لیبوو کە دەبا لیبی وەسەرکەوین. پێشمەرگەکان دەبوو یەک یەک لە پلە شاخەکە سەرکەون و وریا بن بەرنەبنەو. لە سەرەو یەکیک دەستی پێشمەرگەکانی دیکەى دەگرت و سەرى دەخستن. هەموو سەرکەوتن، تەنیا من و شەهید حەمە نارستى مابووین، یەکیک لە پێشمەرگەکان کە پۆتینی لەپیدا بوون لە کاتى سەرکەوتندا بەردیک لەژێر پیبى دەرپەرى و لەو سەرەو راست وەسەرى من کەوت! سەرم زۆر خراپ شکا، ئەگەر حەمە نارستى لە دوامەو نەبایە هەلەدەدیرام و پەنگە لە فریای نووسینی ئەو بەسەرھاتانە نەکەوتبام، چونکە لەگەل بەرکەوتنى بەردەکە یەکسەر بەرچاوم تارىک بوو، گەلیک ئازارى هەبوو. دواى کەمیک سووکبوونی ئازارى سەرم، پێشمەرگەکان منیشیان سەرخست. جامانەکەم لە برینەکەم بەست. خوینیکی زۆر لەسەرم دەھات، کادری دەرمانیشمان لەگەل بوو، بەلام بە هیچ شیوەیەک نەدەکرا لەوئ دەرمانم بکەن، چونکە دەوروبەرمان هەموو مۆلگەى دوژمن بوو و هەر بۆیە درێژەمان بەرپیگەى خۆمان دا. سەرم ئازاریکی زۆرى هەبوو، برینەکەم خوینى لى دەھات و سەرئیشە خەریک بوو بە تەواوی بیھیزی دەکردم، بەلام چارە نەبوو دەبوو خۆراگر بم تاکوو شوینیکی باش پەیدا دەبى و دەرمان دەکریم. دواى پەرینەو، چووین لە مالیکی سەر پیگا کادری دەرمانى سەرى بۆ دەرمان کردم و دەوروبەرى برینەکەى سەرمی هەلپاچى. لە تاو خراپ بوونى مووی سەرم ئازارەکەم لەبیر چۆو!! دواى دەرمانکردنى سەرم، بەرەو شوینى مانەو کەوتینە پى. زۆرى نەبرد چووینە شوینى مانەو و دواى دانانى پاسەوان پێشمەرگەکان خەوتن. منیش پراکشام و دواى نیو کاتژمیر سەرم دەستى بە ئازاریکی زۆر کرد، نەمەدەزانى چى بکەم و هەواکەش

زۆر سارد بوو. ھاوپپىي كادرى دەرمانى دوو دەرزی ئازارى لیدام بەلام بىفایده بوو. ئەو شەوہ تا بەيانی لە سەرمان و لەبەر ئازارى سەرم ھەر قەدەمم لیدان. نەدەكرا ئاور بکەینەوہ، چونکہ لە زۆر شوین ديار دەبوو. ھەرچۆنیک بى ھەتا بەيانی خۆم راگرت. راستە کہ بە گولە بريندار نەبووم، بەلام زۆرى ئەزیەت کردم.

ھەموو پيشمەرگەکان ئەو شەوہ بەھۆى سەرماوہ بە باشى خەويان لى نەکەوتبوو. بەيانی کاتيک ھەوا پروناک بوو، ئاورىكى خۆشيان کردەوہ. دواى خواردنەوہى چايەكى گەرم و خۆ گەرمکردنەوہ کەمىک ئازارى سەرم شکا. با شتى خۆش ون نەبى؛ ئيمە ھيزى گيارەنگ کەمتر کيسەخەومان ھەلدەگرت و لەجىي کيسەخەو زۆرتەر تەليسمان ھەلدەگرت، لە ھەر کوچ دەخەوتين بەيانی تەليسە زەردەکان ديار بوون. جاريکیان بۆ ەمەلياتيکى ھاوبەش چووينە ناوچەى رەبەت، کاتيک چووينە کويستانى مەيدان چۆغە کہ ھاويانيش ھەر ساردە، ئيمە لە شوينىک خەوتين و بەيانی کہ ھەستاین، ئەبووبەکرى ياسيناوى کہ کادريكى ئازا و خۆش ناوى ناوچەى رەبەت بوو، ھەر کہ چاوى بەو تەليسە زەردانە کەوتبوو، گوتبووى وامزانى پيشمەرگەکانى ھيزى گيارەنگ بۆ کاکيشانى ھاتوون!! بەيانی کہ ھەستاین ھەمە نارستى تۆرە دەکرد و دەيگوت وەللا باشە بەشى ھەموو مالەکانى نستانى بۆ کا داگرتن، تەليست ھيئاوہ.

ئىوارى فەرماندەکان کۆبوونەوہ و وایان بريار دابوو کہ ئەو شەوہ بچينە گوندى بنەوخەلیف و دواى نانخواردن بگەپينەوہ چونکہ بەراستى لە دەرەوہ مانەوہ نەدەکرا. گوتیان دەچينە سەر جادەى سەردەشت بۆ قاسمەرەش، ئەگەر ھيچمان بۆ تیکەوت لى دەدين، دەنا دەچينە گوندى بنەوخەلیف. ئىوارى

که چو وینه سهر جاده زوری نه کیشا ماشینیکی هیزه کانی دوژمن که له قاسمه پرهش به ره و سهردهشت دهگه پرایه وه، که وته که مین و چوار که سی تیدابوون که ههر چواریان کوژران و ماشینه کهش ئاوری تیبهر درا. دواپی به ره و گوندی وهردی وهری که وتین و له گو شه یه کی مال هکان به په له نان و چامان خوارد. ئاوری ماشینه سو و تا وه که له دووره وه ده بینرا. ده گه ل ئه وه ی که چه ندین مؤلگه ی ریژی می لی بوو به لام هیچ هیژیکی دوژمن نه یویرا به هانای کوژرا وه کانه وه بی، به لام توپبارانی ده ور و بهر دهستی پیکرد. ئیمهش دواپی وه شانندی ئه و زه بره له هیژی دوژمن ههر ئه و شه وه به بی زیان گه پراینه وه بنکه کانمان.

• شه ری هاوبه شی هیزه کانی گیارهنگ و زمزیران و چه ند رووداویکی تر

به دلکی پر له تاسه وه بیره وه رییه ک ده گپر مه وه که بو ساتیک له بیر و زه ینمدا فه راموش ناکری. ده که وه مه وه یادی ئه و کاته ی که "کونه مار" و "سونی" تا ده گاته "گوری کچان" جمه ی ده هات له تیکوشه رانی هیزه کانی گیارهنگ و زمزیران. دواپی سالانیک تیپه رین به سه ر ئه و روژگار هدا خه می شه هیدبوونی هاوسه نگه رانم له راده به در ئازارم ده دات. له لایه کی دیکه وه خو شحالم که من له ری یازی پر شکوی هاوسه نگه ره شه هیده کانمدا باس له فیدا کاری و ئازایه تی و تیکوشانی بیوچانی هاوړیکانم بو ئیوه خو شه ویستان ده گپر مه وه که ئه وان له پینا و خاک و خه لکی کوردستاندا گیانی خو یان به خت کرد.

زورجار واهه لکه وتوو که دوو هیز یان چه ند هیز به یه که وه بو به رنامه یه کی عه مه لیاتی هی هاوبهش له ده وری یه ک

كۆبۈنەتەۋە. زۆر جار پېشمەرگەكانى ئەۋ دوو ھىزە بۇ بەرپۈۋەبەردىنى عەمەلىياتىك تىكەل كراون و بى فەرق و جىاۋازى لە ژېر فەرماندەيى يەك فەرماندەدا ئەركى نىشتمانى و نەتەۋەيى خۇيان بەجى گەياندوۋە.

گېرآنەۋە و نووسىنى ئەۋ جارە باسى عەمەلىياتىكى ھاۋبەشى ھىزەكانى گىارەنگ و زمىرانە كە لە ناۋچەي رەبەت جىبەجى كرا.

لە سەرەتاي پايسى سالى ۱۳۶۷ى ھەتاۋى، دۋاي گەرآنەۋەي ھىزى زمىران لە ناۋچە، فەرماندەكانى ھەر دوو ھىز كۆبۈنەۋە بۇ ئەۋەي گەلەي عەمەلىياتىكى ھاۋبەش لە ناۋچەي رەبەت بەرپۈۋەبەن. ئەۋ كات بەرپىزان كاك ئەحمەد نىستانى، فەرماندەي ھىزى زمىران، كاك رەحمانى مەحمۇودخەجى جىگرى ھىزى زمىران و كاك حوسىن پەيرەۋان فەرماندەي ھىزى گىارەنگ بوون. ئەۋان و بەرپرسەكانى دىكە كۆبۈنەۋە بۇ دارشتنى گەلەي عەمەلىياتەكە و پرس و راۋىژى تايبەت لەۋ پىۋەندىيەدا. پېشمەرگەكانى ھەر دوو ھىز لە چەند تىمى جىاۋازادا سازمان دران. بىرپاردرە كە لە نىزىك گۈندى نىزى تا دەگاتە جادەي بانە- سەردەشت لە چەند شوينى ناۋچەكە بە چەند تىم بچىنە سەر جادە.

رىكەۋتى ۱۳۶۷/۷/۲ى ھەتاۋى لە ئىۋارەيەكى پايسىدا ھەموو تىمەكان لە سنوورەكانى سەردەشتەۋە بەرەۋ ناۋچەي رەبەت ۋەرپكەۋتن. تىمىكى دىكەش ۋەك تىمى فەرماندەيى دىارى كرابوۋ كە منىش لەگەل ئەۋ تىمە بووم. پۇژىك دواتر لە بنكەكانى "سونى" بەرەۋ ناۋچە ۋەرپكەۋتىن كە لەۋ كەسانە پىك ھاتبوۋ؛ ھاۋرپىيان ئەحمەد نىستانى، حوسىن پەيرەۋان، ھەمە نارستى، رەحمانى مەحمۇود خەجى و چەند كادر و پېشمەرگەي دىكە كە

هەر وهک باسَم کرد منیش له گه‌ل ئه‌و تیمه بووم. ئیمه دواى به‌پیکردنى ئه‌وان به‌ره‌و ناوچه کهوتینه پڕی. پڕۆژى یه‌که‌م له نیزیکی گوندی "تووژهل" ماینه‌وه، شه‌وی دووه‌م له سنووری "کانیه‌زهد" له سنوور دهرباز بووین. ده‌بوو بو ئیوارهی پڕۆژى لای مانگ ئیمه‌ش له شوینی خۆمان بین و له‌ویوه له‌گه‌ل هه‌موو تیمه‌کان له په‌یوه‌نیدا بین. ئیوارهی ئه‌و پڕۆژه ئیمه له ده‌شتی دیوالان له شوینیکی بووین به‌ناوی "گرده‌قووله"، چونکه له‌ویوه به‌گشتی هه‌موو ناوچه‌ی په‌ته‌ت دیاره و ده‌بینری. ده‌وری کاتژمیر چواری سه‌ر له ئیواره هه‌موو تیمه‌کان چوونه شوینی خۆیان بو ئه‌وه‌ی له‌سه‌ر ئه‌و جادانه هیزه‌کانی دوژمن بخه‌نه دواى خۆیان. جیا له تیمیک له پیشمه‌رگه‌کان نه‌بی که له نیزیکی گوندی گهنکی که چهند که‌سیک له پیرگه‌کانیان "ته‌ئینی سه‌رجاده" خسته که‌مینی خۆیان و دواى زه‌ربه‌لیدانیان چهند که‌لاک له هیزه‌کانی دوژمن که‌وته به‌رده‌ستیان، تیمه‌کانی دیکه هه‌یچیان به‌ده‌ستیانه‌وه نه‌هات.

دواى ئه‌وه‌ی شه‌و داها، هه‌یچ هیزیکی دیکه‌ی دوژمن نه‌که‌وته که‌مینی پیشمه‌رگه‌کان. تیمه‌کان به‌ره‌و شوینه‌کانی خۆیان گه‌رانه‌وه و دواى قسه‌کردنی فه‌رمانده‌کان له‌گه‌ل به‌رپرسی تیمه‌کان، ئیمه‌ش شوینی خۆمان به‌جیه‌شت و به‌ره‌و لای دیوالان وه‌پڕ کهوتین. له نیزیکی گوندی دیوالان له‌نیوان چیاکانی لانک و گیاره‌نگ، که به‌ره‌و دۆلی سپیداری ده‌هاتینه خوارى، شوینه‌که زۆر ئاسته‌م بوو، ئه‌گه‌ر که‌مینی دوژمن له‌وی هه‌با زۆر به‌سه‌ختی ده‌مانتوانی خۆمان ده‌باز بکه‌ین. ئیمه له پیشه‌وه بووین هه‌تا ئه‌و شوینه تاقی بکه‌ینه‌وه. له‌پڕ دوو که‌سمان بینی، ئه‌وانیش ئیمه‌یان دیت، هه‌م ئیمه و هه‌م ئه‌وان راپه‌رین؛ نه ئه‌وان ته‌قه‌یان بو کرا و نه ئیمه‌ش فریای ته‌قه‌کهوتین. ئیمه که هه‌روا راوله‌ستابووین، ئه‌وان فه‌وری به‌دۆله‌که‌ی دیکه دا سه‌رکه‌وتن. ئیمه که‌میکی بو

دوایە گەراينەو، پاشان وەدوایان کەوتین کە بەراستی ھەلە بوو. بەرەو پشتی خۆمان ھەلدەکشاین، کە سەرکەوتین، ئەوان پێش ئیمە سەرکەوتبوون. لە پەر ئەوان یەك دەسپریژیان لە ئیمە کرد و ھەلاتن. ئەگەر ئیمە تەقەشمان کردبايە بى فایدە بوو، لەو دەستپریژەدا بەداخەو "ھەمزە بووبانەیی"، پێشمەرگەى ئازا و قارەمانى لکى ۳ دەستبەجى شەھید بوو! دوایى جەنازەى شەھید ھەمزەمان بەرەو دۆلەكە ھیتایە خواری. شەھید ھەمزە کەسىكى بەخۆو بوو، بە کۆلى بۆمان ھەلنەدەگیرا، تەنیا یەك ھیستەمان پى بوو کە لەگەل تەقەكە ھەلات و نەماندیتەو. بە ناچارى جەنازەى شەھید ھەمزەمان لەو نىزىكانە شارەدو و بە دوو کەسى شەخسىمان سپارد کە بەیانى بۆمان بێننە خواری و خۆشمان بەرەو دەشتى دیوالان، گەراينەو. ھاتین لە نىزىک ئەو شوینە ماينەو کە شوینى جەنازەى شەھید ھەمزەمان لى دیار بوو. ئەگەر شتىک رووى دابا، دەمانتوانى نەھیلین جەنازەكە بەرن و زەربەى باشیان لێدەین. تا نیوەرۆ ھىچ خەبەر نەبوو، زۆرى پى نەچوو ئەوانەى کە پیمان سپاردبوون جەنازەى شەھید ھەمزە بێننە خواری، کارەکیان جیبەجى کرد و لە درەنگانى ئیوارىکە پى لە خەم و نارەحەتیدا جەنازەى شەھید ھەمزەمان بە خاکی پىروزی کوردستان سپارد و پاشان ھەموو تیمەکان بەرەو بىنکەکانى خۆمان گەراينەو.

دەكرى بگوترى ئەو گەلە ھاوبەشە بە شەھیدبوونى یەكێك لە پێشمەرگە ئازاکانى ھىزى گیارەنگ بە ناوى ھەمزە بووبانەیی كۆتایى ھات، شەھید ھەمزە یەكێك لە پێشمەرگە ئازاکانى لکى ۳ ھىزى گیارەنگ بوو.

رۆژىك دواتر خوشكى شەھید ھەمزە لە بووبانەو دەچى بۆ دیوالان، لە رىگە چاوى بە خوینى براکەى دەکەوى، بى ئەوہى

بزانی ئەو خۆینی براکە یەتی کە شەوی پابردوو شەهید بوو!!
 لە لای دوو کەس دەلی: "رێگە ی دۆلی نیوکورپی خۆینی لی پزاه".
 دوا ی بلاو بوونەوی هەوایی شەهید بوونی هەمزە، خوشکی بۆی
 دەردەکەوی کە ئەو خۆینە ی دیتبوی خۆینی برا شەهیدە کە ی
 بوو.

لە کۆتایی دا ریز و سلوو بۆ هەموو ئەو تیکۆ شەرانی کە
 بەشداری ئەو قۆناغە سەختە ی خەباتیان کرد.

• جەولە یەک بۆ ناوچە ی ئالانی سەردەشت و چەند
 رووداو یکی ناخۆش

لە درێژە ی گیرانەوی بیرەوەر ییەکاندا ئارەزووم دەکرد
 توانیام هەموو پۆژەکانم نووسیایە و لەبەر دەستم بایەن بۆ
 ئەووی هەموو جەولە و کار و تیکۆشانی ئەو سەردەمەم وەک
 خۆی نووسیایەو هەتا زیاتر خزمەتی گەلەکەم و هاوپی
 و هاوسەنگەرەکانم کردبا و میژووی خەبات و تیکۆشانی ئەو
 نەسلە لە میژووی حیزبەکەمان کە کۆمەلێکی زۆر لە هاوپی و
 هاوسەنگەری ئەو سەردەمە گیانی خۆیان تیدا بەخت کرد یان
 تیدا کەمئەندام بوون یان بەشی زۆری تەمەنی خۆیان بەختی
 شۆرش و خەبات کرد، بە جوانی قسەم لە سەر کردبان. دیارە
 زۆر کەم نووسراوم لەبەردەستدایە و ئەووی دەینووسم زۆریم
 لەبیر ماو و بۆ هیندیک لە کات و شوینەکان لە دۆستان دەپرسم
 و هاوکاریم دەکەن کە پر بە دل سپاسیان دەکەم. هەرچەند
 دەزانم نووسینەکان بی کەمووپی نین، بەلام هەر ئەوئەندەم
 لە دەست دی کە هەیه و دەیانووسم و بە ئەرکی سەرشانی
 خۆمی دەزانم.

ناوچەى ئالان يەكك لىو ناوچانەى سەردەشتە كە لىو ماوەى شەپرى ئىران و عىراقدا بە ھۆى مىلىتارىزەبوونى و زۆرىى ھىزى دوژمن لىو ناوچەى زۆر بە كەمى ھىزى پىشمەرگەى كوردستان دەيتوانى ھەلسوورانى تىيدا ھەبى. تەنیا لىو سالى ۱۳۶۷دا يەك جار تىمىكى كادر و پىشمەرگەى ھىزى گىارەنگ چوونە ناوچەكە كە زۆر كەم توانيان لىو ناوچەدا بگەرىن و تووشى زۆر كىشە و سەختى بوون. كاك عەلى سوورەچۆمى يەكك لىو پىشمەرگەكانى ئەو ھىزە لىو چەند بەشدا بە وردى باسى ئەو جەولەى كردەو. دواى ئەو جەولەى بۆ جارى دووھەم لىو سالى ۱۳۶۸ تىمىكى تىكەلاو لىو كادر و پىشمەرگەكانى ھىزى گىارەنگ بە سەپەرستى ھەر دوو تىكۆشەرى پۆژە سەختەكانى خەبات؛ كاك حەمە نارستى كە جىگرى ھىزى گىارەنگ بوو و كاك خدر مىراوھىى كە جىگرى لىو ۲ ھىزى گىارەنگ بوو و چەند كەس لىو سەپەل و جىگرەلەكانى دىكەى ھىزى گىارەنگ كە منىش ھەر ئەو سالى ھەك جىگرەل دىارى كرابووم، بە مەبەستى چوون بۆ ناوچەى ئالان وەرپى كەوتىن. من يەكەمجارم بوو كە بە جەولە بۆ ناوچەى ئالان دەچووم. ئەوھى لىو بىرم بى، شەھىد عەولا بناوھىى و چەند پىشمەرگەىكى دىكە ھەك شارەزى ناوچەكە لىو گەلمان بوون. ئەوھى لىو بىرم بى نىزىك بە چل كەس دەبووین، دواى چەند پۆژ گەشت وگەپان لىو ناوچەى بولفەت و دواى نانخواردن لىو گوندى بنەوخەلىف بەرەو ناوچەى ھۆمل وەرپى كەوتىن. ئەو شەوھە پىگەىكى دوورمان بىرى، لىو گوندى بنەوخەلىفەوھە چووینە پىشتى گوندى قەلەپەشى و لىو شوینىك بە ناوى پىرەفات ماينەوھە. بۆ يەكەمجار بوو دەچوومە ئەو ناوچە كە بۆ من و زۆر لىو كەسانەى كە بۆ يەكەمجار بوو دەچووینە ئەوھى، تازە بوو. ئىوارپى دواى كۆبوونەوھى فەرماندەكان كە ئەوچار منىش بۆ كۆبوونەوھەكان بانگ دەكرام و ئىوارانە كۆدەبووینەوھە

و به‌رنامه‌ی کاری خویمان دادپرشت، ئیمه که تازه‌کار بووین له‌ژیر رینوینیی فرمانده‌کاندا به‌ره‌بهره راده‌هاتین بۆ ئه‌وه‌ی له‌داهاتوودا بتوانین دوا‌ی ئه‌وانیش ئهرکی حیزبی له‌ناوچه‌که به‌رپوه‌به‌رین. شه‌وی چووینه گوندی قه‌له‌ره‌شی که به‌راستی گوندیکی خو‌ش و خه‌لکی به‌هه‌ستم به‌رچاو که‌وت. هه‌ر که چووینه نیو گوند، خه‌لک پیشوازییبه‌کی ئه‌ونده گه‌رمیان لی کردین که له‌گیرانه‌وه نایه. خه‌لکی ئه‌و گونده به‌پیر و لاو و ژن و پیاوه‌وه بۆ پیشوازیی برا پیشمه‌رگه‌کانیان له‌ماله‌کانیان هاتبوونه‌در. ئه‌و شه‌وه به‌پچه‌وانه‌ی شه‌وه‌کانی دیکه زۆر له‌نیو گوند و خه‌لکه‌که‌یدا ماینه‌وه و دواتر وه‌ریکه‌وتین به‌ره‌و قولا‌یی ناوچه‌ی هۆملی سه‌رده‌شت.

ئێواره‌ی ئه‌و پۆژه کاتیکه که شه‌هید همه نارستی بیسیمه‌که‌ی هه‌لده‌کا له‌ناکاو ده‌نگیکی نامۆ دیت که له‌تیمه‌که‌ی ئیمه‌دا نه‌بوو. که‌ریم فه‌رخه‌پوور و که‌ریم شه‌هرنیا ماوه‌ی چوار مانگ و نیو بوو بۆ کاری ته‌شکیلاتی له‌ناوچه‌بوون، که‌ریم فه‌رخه‌پوور شانس و به‌خت دوو کوری گه‌نج ده‌نیریته‌ به‌رزاییه‌ک و ده‌لی بزانی هیچ ده‌نگیک نایه. ئه‌و گه‌جانه‌ش که بیسیمه‌که‌ هه‌لده‌کن له‌گه‌ل کاک همه نارستی قسه‌ده‌کن و به‌رهمز پیی ده‌لین که له‌لایه‌ن چ که‌سیکه‌وه نیردراون، کاک همه‌ ده‌لی بچن پیی بلین با بیت قسه‌ی له‌گه‌ل ده‌که‌م. دوا‌ی چهند خوله‌کیک شه‌هید همه نارستی و که‌ریم فه‌رخه‌پوور به‌یه‌که‌وه قسه‌ده‌کن و بۆ شوینی مانه‌وه‌ی سبه‌ینی جیگه‌یه‌ک به‌نیوی "پیرکی" له‌رووبه‌رووی گوندی قازان دیاری ده‌کن. له‌وکاته‌دا که‌ریم شه‌هرنیا لاقی له‌جی چوو و ناتوانی به‌باشی به‌رپگه‌دا برۆا، کاتیک که‌ریم فه‌رخه‌پوور ده‌گه‌ریته‌وه لای، پیی ده‌لی که پیشمه‌رگه‌کان هاتوون، تۆش ناتوانی برۆی، لیره له‌ژیر ئه‌و دار و چرپییه‌دا خۆت هه‌شار ده‌هتا من ده‌چم ده‌یانینم و

دوای يەك دوو پۇژى دىكە دەگەپپىنەوہ ئىرہ. كەرىم فەرخەپوور لە خۆشى دیدارى ھاورپىكانى ھەر ئەو شەوہ لە نرىك گوندى رەزگەوہ بە تەنیا مى رىگە دەگرى و لە نىوہشەودا دىتە شوئىنىك لە نرىك شوئىنەكەى ئىمە لە مالىك دەخەوئ. كاتزمىر نرىك ۱۰ بەيانى كە لە خەو ھەلدەستى تازە خەلك لە دەرەوہن و ناتوانى بە چەكەوہ بىتە دەرى. ھەر ئەو كات لەگەل شەھىد ھەمە نارستى قسەى كرد و پىي راگەياند كە لەو نرىكانەىيە و ئىستا بە شىوہىەك خۆى دەگەىەنیتە لای ئەوان. بۇ دەرباز بوون و بۇ ئەوہى كە ئاشكرا نەبى و خەلك نەىناسى چەك و رەختەكەى دەخاتە نىو تەلىسىك و سوارى كەرىكى خەلكى گوندەكە دەبى و بە كچىك دەلى وەرە ئەو كەرەم بۇ راکىشە. لەو كاتەدا من پاسەوان بووم، دىتم كچىك ھەوسارى كەرىكى بەدەستەوہ و نەفەرىكىش سوارى كەرەكە بووہ. يەكەم جار نەمناسى، كاك ئەھمەد كوردنژاد گوتى مەھىلن ئەوانە بىنە نىو پىشمەرگەكان، كاتىك لىمان نرىك بووہ، كەرىم فەرخەپوور بوو. دوای ماوہىەكى زور لە يەكدابران بەوپەرى خۆشحالىيەوہ لەگەل پىشمەرگەكان يەكترىان لە باوہش گرت و بە دیدارى يەكتر شاد بووینەوہ و ئەوجار ئەو بوو بە چاوساغى ئىمە. ئىوارەكەى چووینە گوندى خرئ ئاغەلان و ديارە ئىوارئ كەرىم فەرخەپوور خەلكى گوندەكەى ئاگادار كردبووہ كە بۇ شەوئ مىوانىان ھەى كە ديارە خەلكىكى جىي باوہر و دلسوژ بوون و جىي نىگەرانى نەبوون. شەوئ خەلك بەوپەرى خۆشحالىيەوہ پىشوازىيان لىكردىن. دوای نانخواردن بە دۆلى رەشەگەلووىدا كەرىم فەرخەپوور لەگەل تىمىك پىشمان كەوت و لە خوار "سابنى" كەسىكىان دەنگدا بەلام ئەوان زوو يەكترىان ناسىيەوہ و ئەویش كەرىم شەھرنىا بوو كە تاقەتى نەھىنابوو و وىستبووى ھەرچى زووتر بە دیدارى ھاورپىيانى شاد بىتەوہ. لەوئ

ئەویشمان دیتەووە و لەنیزیک گوندی شلماش ماینه‌ووە. هەر ئەو شەووە کەریم فەرخەپوور لەگەڵ ئەییووب سووری بوو ئاگادار بوون لە دۆخی ناوچەکە و زانیاری وەرگرتن چوونە نیو گوندی شلماش و سبەینی ئەوان هەر لەنیو گوند ماینه‌ووە و ئیماش ئیوارەکەى بەرەو شلماش وەرپێکەوتین. کە چووینە نیو گوند لەگەڵ پیشوازییەکی زۆر گەرمی خەلک بەرەوپوو بووین و تا درەنگ لەو گوندە ماینه‌ووە. لە ماوەی چەند رۆژ ماینه‌ووە لە ناوچەکە هەمیشە لەگەڵ پیشوازیی گەرمی خەلک بەرەوپوو دەبووین. پوویمان لە هەر گوندیک دەکرد، زیاتر هەستمان بە خۆشحالی و شانازی دەکرد، ئەوکات بۆت دەردەکەوت کە حیزبەکەمان چەندە رەگ و پێشەى لەنیو دلی کۆمەلانی خەلکدا هەیه. شەویک چووینە گوندی نیوکوردار، لەو گوندە کورپکی جەوان بەناوی عەبدوڵلا بە مەبەستی پێشمەرگایەتی لەگەڵمان کەوت. لە درێژەى ئەو گەشتەدا رۆژیک لە خوار گوندی شلماش ماینه‌ووە، ئیوارێ دواى کۆبوونەووەى فەرماندەکان و قسە و باس لەسەر گەشتی ئەو چەند رۆژە لە ناوچەکە و چۆنیەتی کارکردن و دەستنیشانکردنی خالە بەهێز و لاوازه‌کان، وا بریار درا بوو شەوی بچینە گوندی رەزگە و دواى نانخواردن و کاروباری حیزبى، بەرەو ناوچەى ئالان وەرپێکەوین. دیارە لە ماوەى ئەو چەند رۆژەدا هێزی دوژمن هەر بە دواى ئیماش بوو و هەولیان دەدا لە داومان بخەن. دواى نانخواردن و بەرپۆهبردنی ئەرکە حیزبىکان لە گوندی رەزگە، بە مەبەستی چوون بوو ناوچەى ئالان بەرەو گوندی شیخەسوور وەرپێکەوتین. دواى چەند کاتژمێر رینگەپرین لە نیو شەویکی درەنگدا بوو ماینه‌ووە چووینە خوار مالان و لەنیو باغیکدا بە ناوی کرپۆه ماینه‌ووە. ئامانجى ئەو جەولەیه‌مان گەشتیکی سیاسى - نیزامى لە ناوچەکە و پەيوندی گرتن لەگەڵ خەلکی ناوچەى ئالانى سەردەشت بوو، هەر چەندە ناوچەى

ئالان زۇر بەرتەسكە و لە ھەمانكاتدا زۇرۇش سەختە كە بتوانى بۇ ماوەى چەند رۇژىك لە ناوچەكە بمىنيەوہ. دواى كۇتايھاتنى شەرى عىراق - ئىران ئەوہ دووھەمىن تىمى ھىزى پىشمەرگە بوو كە دەچوہ ئەو ناوچەيە.

گىرانەوہى بەسەرھاتەكانى ئەم جەولەيە چەند بەشىك لەخۇ دەگرى كە شتى سەرنجراكىشى تىدايە. رەنگە كەمىك ئىوہى بەرپىز ماندوو بكات بەلام ئەو مىژووہ، مىژوووى كۆمەلىك تىكۆشەرى ماندوويىنەناسى سەردەمى خويەتى كە بە حەق شانازى گەورە و سەرورەيى زۇريان بۇ حىزبى دىموكرات و خەلكى كوردستان تۆمار كردوہ، بۆيە ناكرى نەخرىتە بەرچاوى ئىوہى ئازىز. لە پرووى ئەو بەسەرھاتانەيە كە دەكرى خالە لاواز و بەھىزەكانى ئەو خەباتە دەستنىشان بكرىن. ئەم نەسلەى ئىستا كە پىويستە ئەو رابردوويە بزانى، دەتوانى خالە بەھىزەكانى بكاتە سەرمەشقى خەبات و تىكۆشانى سەردەمى خوى و خوى لە دووبارەكردنەوہى ھەلە و خالە لاوازەكان ببويىرى. ناوى بەشىك لەو پىشمەرگە و فەرماندە و كادرانەى بەشدارى ئەو جەولەيە بوون و ناوہكانم لەبىر ماون بە داخەوہ بەشىكيان شەھىد بوون، برىتىن لە: حەمە نارستى، خدر مىراوہيى، عەولاً بناوہيى، عەلى سوورەچۆمى، حەسەن خۇشكەلام، ئەيىووب شىلماشى، قادر مەمۇ، خالىد پەردەدار، دلىر شىلماشى، كەرىم كۆدەلەيى، ھەمزە بخوور، رەحمان رەجەب، عومەر كانىبى و مستەفا دۆلەيى. بە داواى لىبووردن لە تەواوى ئەو كەسانەى لەو جەولەيەدا بەشدار بوون و بەداخەوہ ناوہكانيانم لە ياد كردوہ.

لە ناوچەى ئالانى سەردەشت لە گەشت و گەراندە بووين، شەوى پىشتر خۇمان گەياندە خوار گوندى گرتكى و رۇژەكەى لەوى ماينەوہ. ئىوارى كۆبووينەوہ بۇ ئەوہى بە ھاوكارىيى

چاوساغهکانی ناوچهکه بهرنامهی کاری خۆمان دابریژین. وا بریاردرای بۆ شهووی بچینه گوندی گرتکی. ئیوارئ بهرهو گوند وهپئکهوتین، چووینه نیو گوند و بهسهر مالهکاندا دابهش بووین. دواي ماوهیهک مانهوه و راپهپاندنی ئهرکی حیزبی، بهرهو شوینی خۆمان، واته خوار گوندی دیناران وهپئکهوتین. دواي چهند کاتژمیریک رۆیشتن له باغیکی خوار گوندی دیناران ماینهوه. ههرچهند شوینیکی باش نهبوو، بهلام ههرچۆنیک بی ماینهوه. ئهو شوینه چهند مۆلگهی دوژمنی لی دیار بوو و له مۆلگهی بناوئ تهئمینیکی دههات بۆ پیش گوندی دیناران که ئهویش به سهر ئیمهدا زال بوو، بۆیه نهدهبوو به رۆژ جموجۆل بکهین.

رۆژ بهرهو کۆتایی دهچوو، وهک ههمیشه کۆبووینهوه و بریاردرای ریکهوتی ۱۳۶۸/۳/۲۹ بۆ شهوهکهی بچینه گوندی دیناران. ئیوارئ چووینه گوندی دیناران و لهگهڵ پێشوازی خهک پووبهپوو بووین که ماوهیهکی زۆر بوو بههۆی شهپی چهند سالهی عێراق – ئێران له بینینی هیزی پێشمهرگه بیبهش بوون. گوندی بناوئ که زۆر له گوندی دیناران نیزیکه، مۆلگهیهکی هیزهکانی کۆماری ئیسلامی لیبوو. عهبدوڵلا بناوهیی لهگهڵ چهند پێشمهرگهیهک چوونه گوندی بناوئ. وا دیاربوو دوژمن ههستی کردبوو که ئیمه لهو گوندهین، هیزیکی دوژمن له دهوروبهری گوند پهیدابوو و دهستی کرد به تهقهکردن و هاوکات تۆپ و خومپارهبارانیش دهستی پیکرد. ئیمهش لهنیو مالان بووین، خۆمان ئاماده کرد، بهلام له گوند نهچووینه دهپئ. هیزهکانی دوژمن به ههموو جۆره چهکیک نیو گوند و دهوروبهری گوندیان بهخهستی دهکوتا. ئیمهش چاوهپروانی ئهو پێشمهرگانهمان دهکرد که چووبونه گوندی بناوئ. دهستهیهک چوون بۆ هیئانهوهی ئهو پێشمهرگانهی چووبوونه بناوئ. ئهگهر ههله نههم لهگهڵ

دوژمن پىكدادان رووى دا و پاش هاتنهووى پيشمه رگه كان بهرهبهره له گوند وه دهر كه وتين، به لام دوژمن به خهستى دهوروبهرى گونده كهى به چه كى جوراوجور ده كوتا. سه رئه نجام به بى زيان له گوند دوور كه وتينه وه و به ره و چومى ئالان شور بووينه وه، به لام ديسانيش دوژمن به سهختى نه و شوينهى توپاران ده كرد. له نيزيك چومى ئالان كه زور ته لان و ناخوش و هه لدير بوو بۇ چه ند ساتيك پشوويه كمان دا، بۇ نه وهى بزائين كه ده بى چ بكه ين. ناوچه كه بهرته سكه، مۆلگه ي زورى لى بوون و هى دهورانى شه رى عيراق - ئيران بوون بويه به هيج جور نه ده كرا له به رى رۆژه لات وه مينين. بيرمان له وه كرده وه كه له وبهرى چومى واته له به رى باشوورى كوردستان خومان هشار بده ين به لام نابى مۆلگه كانى حكومه تى عيراقيش ههست به بوونى ئيمه بكه ن كه ده چينه نه وبهر. چونكه له به رى باشوور هيج ئاوه دانبيه ك به دى نه ده كرا، ته نيا مۆلگه كانى حكومه تى به عسى عيراق نه بى، هاتوچوش له و ناوچه يه سهخت بوو به لام چاره نه بوو ده بوو نه و كاره بكه ين. سه رئه نجام پرپارى نه وه درا له چومه كه وه په رين و له وبهرى خومان هشار بده ين. به هه ر جورىك بى له ريگه يه كى رژدى زور سهخت چووينه خواري بۇ سه ر چومه كه كه به رپاستى ئاسان نه بوو. جيا له وهش نه و جار ترسى په رينه وه له چومه كه مان له دلدا پهيدا بوو. به رپاستى نه وه يان زور سهخت بوو. به تايبه تى بۇ نه و كه سانه ي كه وه ك من مه له يان نه ده زانى. چومى كه لوى له وى زور كۆده بيته وه و په رينه وه لى زور سهخته. كه چووينه سه ر چومه كه نه وانه ي به شه وى ريگه يان له شوينى به و جوره كه وتوو ده زانن، ئينسان چه نده له و ئاوه ده ترسى، چونكه به رپاستى هيجمان نه مانده زانى نه و راسته بواره بۇ په رينه وه ده بى يان نا. به لام چه ند كه سيك له كۆره كان كه زور باش مه له يان ده زانى به هاوكارى يه كتر

ئىمەيان لە چۆمەكە پەراندەوہ. ھەرچەند تەواوى گيانمان تەرپ بوو بەلام ھەولى زۆرياندا ھەتا پەراندیانينەوہ. لەبىرمە كاك ھەمە نارستى دەيگوت؛ تا خوشكەلام - مەبەستى كاك ھەسەن خوشكەلام بوو- دەستم نەگرى، ناپەر مەوہ. زۆر لە ئاوہكە دەترسا. بە ھەر حال زۆر بە سەختى لە چۆمى كەلوئ پەرىنەوہ و لە دۆلكدا ماينەوہ كە نەدەبوو لە مۆلگەكانى ئيران و عىراق ديار بىن. وا بزانم دوو رۆژ لەوئ ماينەوہ.

خەرىك بوو بۆ خواردن پەكمان دەكەوت، ئىوارەيەك لە شوينى خۆمانەوہ بەرەو "كانى ماشان" كە زۆرىش دوور نەبوو، وەرپ كەوتىن، دواى دوو كاتزمىر بە خاكى باشووردا چووینە كانى ماشان و لەوئ ماينەوہ. زۆربەى كورەكان بى نان و خۆراك بوون، چەند كەسك نەبى كە نانكى كەمیان پى مابوو، ھەموو دەستبەتال بوون. بەيانىيەك كە تازە لەخەو ھەستابووین، كاك خدر مىراوھى لەگەل پيشمەرگەيەك بە ناوى رەجەب چايان دەخواردەوہ، كاك خدر دەستى بۆ قەندەكە برد، رەجەب گوتى بەسە با ئەو دوو كۆيەمان پىبمىنى بۆ جارېكى دىكە. ئەوھى كە قەت لەبىرم ناچى، من لەگەل پيشمەرگەيەك بەناوى ھەمزە بخور ھاوخەرچ بووم، تەنيا يەك دانە كۆنسىرى ماسيمان پى بوو و ھىچى دىكە. ھەمزە خەوتبوو، زۆرم برسى بوو، ناچار بەدزى ھەمزەوہ گەرمم كردەوہ و خەرىك بوو بە رووتى دەمخوارد كە ھەمزە وەخەبەر ھات. زۆرم لى توورە بوو، زۆرى قسە كرد؛ ديار ھەقى بوو، بەلام خۆم بۆ پارانەگىرا و جوابم داينەوہ.

دواى دوو رۆژ ئىوارەيەك دەستەيەك لە پيشمەرگەكان ئامادە كران كە بچن لە گوندى دىناران كەمىك نان بىنن. ئەوھندى لەبىرم بى كەرىم كۆدەلەيى، عەولاً بناوھى، ھەسەن خوشكەلام

و چەند كەسى دىكە چوون. ھەر لە يەكەم مالەكانى ئاوايى كەمىك نانپان ھىتابوو بەلام زۆر كەم بوو. گوتپان كە ئىمە گەشىتىنە نىو دى، ھىزىكى دوژمن ھاتە نىو گوندەكە. كە نانەكەيان بەش كرد، ۋەك ئىستام لەبىرە من و ھەمزە بخور يەك نانمان بەركەوت.

رۆژى دوايىش ھەر لەوئ ماینەو، دوانىورپۆى ئەو پۆژە بەرپرسەكان كۆبوونەو ەو ئەوئى برپار بدەن كە چى بكەين. لە كۆتايىدا ۋا ساغ بووینەو ەو كە جىگەكەمان بگۆرپن بۇ شوئىنىكى نىزىك خۆمان. بۆيە ھىۋاش ھىۋاش بەرەو پووبەرووى گوندى گۆزلى كە زۆر لە خۆمان دوور نەبوو كەوتىنە پى. نەماندەتوانى زۆر دوور بكەوینەو، چونكە بەراستى ئەگەر زۆر دوور بايە، نەماندەتوانى برۆين، برسى و بىھىز بووین. ئەگەر لەبىرم بى مەوداى پىگاگە ھەر چل خولەك دەبوو، لەوئى لەنىو پۆلە دار بىيەك و پۆژەكەى لەوئى ماینەو، نان و پىخۇرىكى زۆر كەممان پى مابوو، بەلام ھىچ نەدكرا.

ھىزىكى زۆرى دوژمن لە ناوچەى ئالان بلاۋەى پى كرابوو بۇ ئەوئى پىش لە چوونى ئىمە بۇ نىو گوندەكان بگرى، لەو بارەشەو ە فشارمان زۆر لەسەر بوو.

سەرەراى ھەموو سەختىيەكان، بەلام ھەزار خۆزگەم بەو سەردەمە كە كورەكان لە ھىچ سەختىك نەدەترسان و ھەمىشە ئامادەى فىداكارى بوون. ئەوانەى من باسيان دەكەم قەترەيەكى بچووكن لە دەريايەكى گەرە. كاتىك بە گىرپانەو ە دەچىنە نىو ناخى مېژووى ئەو سەردەمانە و ھەموو پۆژگارى ئەو سەردەمە دىننەو ە بەرچاۋى خۆمان، ئەو كاتە دەزانين ئەو ھەموو پۆژە سەختانە مەگەر بە بىروباۋەرى شۇرشگىرپانە و ئىرادە و لەخۇبوردووى پىشمەرگە تىكۆشەر و ھەمىشە ئامادەكانى

کوردستان بکری دهنای تهه ممولی نهو رۆژگار سهختهی دهکرد.

باشتی خووش ون نهبی؛ ههروهک پیشتتر باسم کرد، کورپکی لاو به ناوی عهبدو لالا به مه بهستی پیشمه رگایه تی له گه لمان هاتبوو. کاکه عهبدو لالا له بن بهردیک "چیلکهی له عهرزی وهردهدا!!". هه مه نارستی پییگوت نهو هه چیه عهبدو لالا بو وا داماو؟! گوتی؛ وه لالا خاله خهونم به دایکمه وه دیوه، دهبی برۆمه وه. هه مه نارستی گوتی وهره مادام ده پۆیه وه دوو گۆرانیمان بو بلای. کاکه عهبدو لالا دواي گوتنی دوو گۆرانی، مائاواوی لیکردین و به ره ممال گه رایه وه.

له رووبه پرووی گوندی گوێزلی له نیو پۆله داریکدا ماینه وه، زۆر به مان بئان و پیخۆر بووین، چاوه پرسی نهو همان دهکرد ئیوارێ دهسته یهک له پیشمه رگه کان بو هیئانی نان بچنه گوندی گوێزلی، نه گه ریه ک نانی وشک لهو کاتانه دا دهست کهوتبا نرخی زۆر بوو، به لام نهویش دهست نه ده کهوت. کاتی که ئیواره داها ت دهسته یهک له پیشمه رگه کان بو هیئانی نان و شتومه ک به رهو گوندی گوێزلی وهری کهوتن. دیسان ده بوو له چۆمی که لوی بپه رنه وه. پیشمه رگه کان چون بو نیو گوندی گوێزلی، به بیسیم له گه ل ئیمه له پیوه ندیدا بوون. دیار بوو نان و پیخۆریان کۆکرد بووه. کاتی که له چۆمه که نیزیک بوونه وه به بیسیم قسه یان له گه ل ئیمه کرد که چند که سیک بین بو سهر چۆمه که بو هه لگرتنی نان و نهو پی داو یستیان هی که هی نا بوویان. کاتی که چووین بو سهر چۆمه که نهوان به شته کانه وه خه ریکی په رینه وه بوون، که چی له کاتی په رینه وه دا به شی زۆری نانه که کهوته نیو ناوی چۆمی که لوی و به ئاودا رۆیشت!! زۆر ناخووش بوو، به داخه وه نهویشمان به نسیب نه بوو. ئای که چند

ناخۇش بوو. ھەموومان چاۋەپىي گەرانەۋەدى ئەوانمان دەكرد كە چۆمەكە ئەۋەندەشى پى رۋا نەبىنن. ھەرۋەك پۋژانى دىكە بى نان ماينەۋە، تەنیا نانى نىۋ كۆلەپشتى ئەۋ چەند پىشمەرگەيە نەبى كە چوۋبوون بۇ نىۋ گوند ھىچى دىكەمان پى نەبوو، ئەۋىش بەشى ھىچى نەكرد.

ئىۋارى ۋەك پۋژەكانى دىكە فەرماندەكان كۆبوونەۋە كە چى بكەين. لە كۆبوونەۋەكەدا ۋا ساغ بوونەۋە كە ھەر لە بەرى باشوور بەرەۋ شوپىنى چۆمانى بانە برۆين، بەلكوو بتوانن بچىنە گوندى ئالۆت. ئىۋارى ۋەپى كەۋتىن، ناۋچەكە گژوگىايەكى زۆرى تىدا بوو ۋ بەشى زۆرى مینرپىژ كرابوو، دەبوو زۆر وريا بين ۋ نابى مۆلگەكانى حكومەتى عىراقىش ھەست بە بوونى ئىمە بكەن، لە ناۋچەكە نابى زۆر رىگە بېرىن ۋ دەبوايە بە وريايى ۋ لەسەرەخۆيى رىگە بېرىن. ھەرچۆنىك بى خۆمان گەياندە نىزىك "چۆمان"ى بانە. لەۋ شوپىنەى كە رۋوبارەكانى چۆمان ۋ كەلۆى تىكەل دەبنەۋە، لەنىۋ پۆلەدارىكدا ماينەۋە، ئاۋىكى خۆشى لىبوو ۋ موۋچەكەش زۆر پى بوو، ئەۋ پۋژە ھىچمان پى نەبوو بۇ خواردن، پۋژى پىشتىش ھىچمان پى نەبوو مەگەر كەسىك شتىكى كەمى پى بووبى، دەنا ھەموومان بى نان بووين، لە راستىدا فشارىكى زۆرمان لە سەر بوو.

بەيانى كە تەماشامان كرد لە رۋوبەپرووى خۆمان لە بەشى پۋژەلەت دوو مال ديار بوون كە لەژىر كەپىر ۋ ساباتا دەژيان، پىيار درا چەند پىشمەرگەيەك بچن بۇ ئەۋ دوو مالە بەلكوو بتوانن ھىندىك نان ۋ شت پەيدا بكەن. بە ھەر حال چەند كەسىك چوون، ھەرچەند دوور بوو بەلام چار نەبوو خۇناكرى دەست لە سەر دەست دابنىين. دۋاى چەند كاتزمىرىك گەرانەۋە. كە ھاتنەۋە نانكى كەمىان ھىنابوو، بەسەرياندا دابەش كردين،

شستکی وا نه‌وو به‌لام دیسانیش شوکرانه‌بژیر بووین.

که‌میگ نانمان خوارد و به‌رهو گوندی ئالۆتی بانه وهری‌که‌وتین،
دوای چهند کاتژمیریک هه‌رچۆنیک بی خۆمان گه‌یاند ه‌گوندی
ئالۆت و به‌سه‌ر مالاندا دابه‌ش بووین. نان و چایه‌کی باشمان
خوارد و که‌میگ هاتینه‌وه سه‌ره‌خۆ. دوای ماوه‌یه‌ک مانه‌وه له‌نیو
گوند به‌رهو شوینی دیاریکراو وهری‌که‌وتین. دیسان له‌چۆمی
که‌لۆی په‌رینه‌وه. بۆ مانه‌وه چووینه خوار گوندی شلماش،
له‌وئ ماینه‌وه و له‌گه‌ل تیمیکی دیکه له‌پیشمه‌رگه‌کانی هی‌زی
گیاره‌نگ یه‌کمان گرته‌وه. ئه‌وانه‌ی له‌بیرم مابن؛ کاک حوسین
په‌یره‌وان، فه‌رمانده‌ی هی‌ز، کاک نه‌به‌ز مسته‌فاپوور، ئه‌ندامی
کۆمیته‌شارستان، محهمه‌د بایه‌زیدی، ره‌حمان مه‌حموودی،
ره‌سوول ئیزه‌دپه‌نا، حوسین فه‌قی‌عه‌لی و چه‌ندکه‌سیکی دیکه
بوون.

ئه‌و رۆژه ئیوارئ فه‌رمانده‌کان کۆبوونه‌وه و به‌وردی باسی زۆر
شت کرا و دوای باسیکی زۆر بریار درا که له "باسکی کۆله‌سه" وه
به‌رهو ناوچه‌ی بولفه‌ت جه‌وله‌که‌مان درێژه پی‌ده‌ین. قه‌رار
درا بۆ شه‌وئ بجینه گوندی زی‌ره‌می‌رگ. ئیوارئ به‌رهو گوندی
زی‌ره‌می‌رگ وهری‌که‌وتین. ئیمه تیمیکی شه‌ش که‌سی که تیمی
پیش‌ره‌وو بووین له گوند نزی‌ک بووینه‌وه، هه‌وا تاریکی ببوو
و ئیمه تازه گه‌یشته‌بووینه نیو گوند به‌لام پر بوو له هی‌زی
رێژیم و له ناکاو. ده‌نگیان داین، ئیمه‌ش ته‌قه‌مان لیکردن. ئه‌و
که‌سه‌ی ئیمه‌ی ده‌نگ دا له هی‌زه‌کانی کۆماری ئیسلامی به‌سه‌ختی
بریندار بوو. به‌م جووره ته‌قه و لیکدان ده‌ستی پیکرد. سه‌ره‌تا
ئیمه گه‌راینه‌وه دواوه. ئه‌وجار ئه‌وان به‌ره‌و‌رووی ئیمه ده‌ستیان
کرد به ته‌قه کردن. له‌و ته‌قه‌کردنه‌دا کاک نه‌به‌ز مسته‌فاپوور
بریندار بوو. ناوچه‌که‌ش به‌سه‌ختی تۆپباران ده‌کرا. له‌و

ئاگر باراندا پاشەكشەمان كرد و كەمىك له گوند دور كه وتينه وه. تازه به هيج جور نه مانده توانى له و دوروبه ره رهد بين. دواى ئه وهى كاك نه بهز له لايهن كادرى دهرمانيه وه دهرمان كرا، برپاردرا كه بۇ مانه وه بچينه "سابنى" له بنارى زنجيره كيوى هؤمل. دياره شوينىكى زور باش نه بوو، به هه رحال به ره وه ئه شوينه وه پرى كه وتين كه له رووبه رووى گوندى شلماش تووشى هه لديرىكى زور ناخوش بووين. زور به زهحمهت لىى دهرباز بووين. چووينه شوينى مانه وه كه شوينىكى زور نه گونجاو بوو. دياره كاك نه بهز له گه ل ئه وهى بريندار بوو به لام له هه موو بارىكه وه هاوكار بوو بۇ ئه وهى تووشى كيشه نه بين.

دهرنگانىكى شه و گه يشتینه شوينى مانه وه. دهمانزانی به يانی دوژمن له هه ولى له داوختنى ئيمه دا ده بى، چونكه ناوچه كه به رته سكه و زوريش له شارى سه رده شت نيزيكه هه ر بويه ئيمه ده بوو زور وريا بين.

به مجوره دواى ته قه و ليكدان له گوندى زي ره مي رگ، له ناوچه كه خومان هه شاردا. شه وه كهى زور ماندوو بووين. دواى چه ند كاتژمير ريگه برين تا شوينى مانه وه، به دواى ئيمه دا دوژمن توپبارانى ناوچه كهى ده كرد.

له بيرم نييه به لام ژماره مان له په نجا كه س كه متر نه بوو. به يانى زوو له خه وه هه ستاين، خاوه ن مووچه هات و ئيمه ي له مووچه كهى بينى. ئيمه بووين به دوو دهسته. دهسته ي ئيمه له گه ل كاك حوسين په يره وان و شه هيد هه مه نارستى له گو شه ي خوارى له ئاودر يكد ا كه به دارى گويز داپوش رابوو خومان هه شاردا بوو. دهسته كهى ديكه ش كه كاك خدر مي راوه يى سه ره په رستى ده كرد، له سه رووتر بوون. به م جوره به بيد هه نكي ماينه وه. كه سيكى باوه رپيكر او ي خومانمان به بى چه ك له و

دهوروبه ره کرده پاسهوان ههتا هه رچی بوو ئاگادارمان بکاته وه. له دهوروبه ری ئیمه چهند مؤلگه ی هیزی دوژمنی لی بوون. له دهوری کاتژمیری ۱۱ ی پیتسنیوه رۆ کابرای پاسهوان به هیواشی هات و گوتی؛ هیژیکی زۆری دوژمن هاته خواری که پیکهاتوون له جاش و پاسدار. له جاده ی هوئل له ماشین دابه زیبوون و به ره و خواری هاتن. ئه و هیزه ی دوژمن له و دهوروبه ره له ئیمه ده گه ران. ئیمه ش واساغ بووینه وه که ئه گه ر چاویان به ئیمه کهوت ته قه یان لی ده که یین و ئه گه ریش پییان نه زانین، ته قه ناکه یین. زۆری نه کیشا هیژیکی زۆری دوژمن هات و ده ستیان کرد به پشکنینی مووچه و مه زرا و خر و دۆلی ناوچه که، له چهند میتری ئیمه زۆربه یان له سه ر جی خه رمانیک کۆبوونه وه و قسه یان ده کرد. دیار بوو که بلاو ببوونه وه. ئه و هیزه ی دوژمن له دووسه د میتری ئیمه وه ستا بوو. یه کیان ده گه را و بانگی ئه وانی دیکه ی ده کرد که وهرن، ئه وه ند به وردی نیو ئه و دار و پووش و په لاشه ده گه ران ده تگوت له "مار" ی ده گه ری! ئیمه ش ده مانگوت ئیستا چاویان پییان ده که وئ و شه ر ده ستییده کات. له و قسانه دا بووین که ئه وانه ی سه ری بیسیمان کرد و پییان راگه یان دین که دوو که سیان بی ته قه گرتوون. ئیمه ش ده ست له سه ر په لاپیتکه ی چه ک سات به سات چاوه ری شه رمان ده کرد. هه روه ک پیشته ر ئاماژم پیکرد ئیمه له ژیر دارگوژیکی و له ئاودریکدا خو مان هه شار دابوو. له پر دوو که س خو یان به نیو ئیمه دا کرد!! هیچیان بو نه کرا، ته و او په شوکا بوون. ده ستبه جی لییان وه خو که وتین و بی ئه وه ی مه جالی ده ستکردنه وه یان پی بده یین هه لو ئاسا په لامارمان دان و چه کمان کردن. یه ک له وان بیسمی کۆله پشتی پیبوو واته یه کیک له بیسیمچییه کانی هیزه که ی دوژمن بوو، به بیده نگی لای خو مان رامانگرتن و داوامان لیکردن بی دهنگ بن. هیزه که ی دوژمن به ره و جاده ی

شۇلماش وەرپكەوت. كاتىك گەيشتنە سەر جادە، پۈۋەندىيان بەو بېسىمەوۋە گرت كە ئىمە دەستمان بەسەردا گرتبوو، پرسىياريان دەكرد كە بۇ نەھاتن و چىيان لى بەسەر ھاتوۋە. كاك حوسىن پەيرەوان و غەفوور پىشى بە بېسىمچىيەكەيان گوت كە بلى رېگەمان ھەلە كر دوە و ئەوۋە بەرەو گوندى گولېنى دەپۋىن. ھەر كە بېسىمچىيەكە ئەوۋە پى گوتن، ھىزەكەى دوژمن بەرەو گوندى گولېنى وەرپكەوتن. مەبەستى ئىمە ئەوۋە بوو كە بىانخالفلىن و دوورىان بخەينەوۋە بۇ ئەوۋە بۇ خۇدەربازكرن كاتەكە وەدرەنگ بخەين. تا دەوروبەرى كاتژمىرى اى دوانىوەرپۇ ئەوان "بەرپىرسانى ھىزەكەى دوژمن" ھەر قسەيان لەگەل ئەو بېسىمچىيە دەكرد كە لاي ئىمە بوو!! دواتر بۇيان دەركەوت كە ئەوانە گىراون و لەبەر دەستى ئىمە دان. لە شارى سەردەشتەوۋە لەلايەن رېژىمەوۋە پىيان گوترا بوو كە ئەوانە كەوتوۋنەتە دەستى "مشكەكان". ناوى ئىمە بە رەمز لاي ئەوان "مشك"! بوو بەلام ھەر ئەوانە كە خۇيان بە شىر دەزانى، لە ترسى پىشمەرگە كوردگوتەنى "كونەمشكىان لى دەبىتە قەيسەرى". ئىدى دواى ئەوۋە زانىان بېسىمەكەيان گىراوۋە رەمز و فرىكانسى بېسىمەكانيان گۆرى و پۈۋەندى لەگەل ئەو چوار كەسەى كە لە لاي ئىمە بەدىل گىرابوون، كۆتايى ھات. ئىمەش بەرەبەرە بەدىل و دەسكەوتەكانەوۋە بەرەو بەرزايى ھۆمل ھەلكشاي و ئەو شوئىنەمان بەجىھىشت. لەبەر قەدى چىاي ھۆمل درەنگانىكى ئىوارى فەرماندەكان كۆبوۋنەوۋە بۇ ئەوۋە برىار لەسەر جوولەى داھاتوومان بەدن و بلىن كە چى بەين. لە كۆبوۋنەوۋەكەدا برىار درا كە جارىكى دىكە بەرەو ناوچەى ئالان وەرپكەوۋىن و لەوۋىۋە لە چۆمى كەلۋى بپەرىنەوۋە و بەرەو باشوورى كوردستان و بنكەكانمان بگەرپىنەوۋە. بە چەند ھۆكار ئەو برىارە درا؛ يەكەم ئەوۋەيكە كاك نەبەز برىندار بوو و پۈۋىستى بە چارەسەر ھەبوو،

دووهم ئهوه يکه زور ماندوو بووین و فیشه کمان کهم پیمابوون و ههروهه ئیمکانی گه رانه وهش به رهو ناوچهی بولفته نه بوو. ئیواریی هه مان رۆژ به زنجیره چیاى هۆملدا به رهو "ببندروئ" له پشتی "بیژوئ" وهرئ که وتین. دواى چهند کاتژمیر ریگه برین به رهو گوندی بیژوئی ناوچهی ئالان شوپ بووینه وه و چووینه نیزیک گوندهکانی گرتکی و سنجوئ. ئه گه باشم له بیر مابئ لهوئ تووشی که مینی دوژمن بووین، به لام به هوشیاری تیمی پیشره وه له که مینه که دوور که وتینه وه. له یه کیک له گوندهکان به هاوکاریی شارهزا و چاوساغهکان توانرا هیندیك نان وه دهست بخهین و دوو سهر بزنیشیان پهیدا کرد و به رهو چۆمی که لوئ شوپ بووینه وه. دیسان ترس و خوف لای ئه وه که سانه دروست بوو که مه له یان نه دهزانی. من یه کیک له وان بووم. چووینه سهر چۆمه که و به هاوکاریی ئه وه که سانه ی مه له یان دهزانی جاریکی دیکه له چۆمی که لوئ په رینه وه. بهری باشووری کوردستان که ناوچه یه کی چۆله وانی بوو ته نیا له سهر چیاکانی ئه وه دور به ره مۆلگه ی هیزهکانی عیراقی لی بوو. ئه وه ناوچه یه که ماوه ی چهند سال بوو کهس نهیده توانی بوئ بجئ، پووش و په لاشیکی زوری لیبوو و زوریش ناخوش بوو. سه رئه نجام له نیوه شه ویکی درهنگدا دواى ماندوو بوونیکی زور له نیو مووچه یه که ماینه وه که پشتی ئیمه ته و او مۆلگه ی حکومتی عیراق بوون و رووبه رووشمان مۆلگهکانی حکومتی ئیران، واته له نیوان هیزی دوو حکومتدا مابووینه وه که ده بوو هیچکامیان نه مانبینن. هه ر چوار دیله کهش هه ر له گه ل خۆمان بوون واته به وانه وه زیاتر له ۵۰ کهس ده بووین. وه زعمان باش نه بوو، ماندوو بوونیکی زورمان پیوه دیار بوو. چونکه له وه جهوله جیا له ماندوو بوون و بی خهوی، له باری خۆراکیش فشاری زورمان له سهر بوو. له وه جهوله دا که نیزیک به ماگتک بوو له ناوچه بووین

و بەھۆى فشارى زۆر كە لە سەرمان بوو شەوھەكەى لە چۆمى ئالانى لە خوار گوندى سنجوئ پەرىنەوہ بۇ بەرى باشوور. لەنىو پۆلەدارىكدا ماينەوہ. شەوھەكەى ھىندىك نانمان وەرگرتبوو، بەيانى كە لەخەو ھەستائىن دياربوو پىشمەرگەكان بەشىك خەرىكى نان و چا خواردن بوون و ئاورىيان كرىدبوو و دووكەلەكەى دياربوو. ھەر لەو كاتەدا كۆبوونەوہىەكى چەند خولەكى گىرا كە چۆن ھىزەكانى حكومەتى عىراق ئاگادار بكەينەوہ بۇ ئەوہى ئەگەر دىتيانين تەقەمان لىنەكەن. ئەو كارە ئاسان نەبوو. سەرئەنجام وا ساغبوونەوہ كە چەند كەسىك لە كورەكان بچنە لای سەربازە عىراقىيەكان، ئەوانەى لەبىرم ماون برىتى بوون لە: ھەمە نارستى، محەممەد بايەزىدى كە كەمىك ئىنگلىزى دەزانى، خدر بەگ، محەممەد ئەراك و مەحموود قەلەرەشى. لە باغەكە ھاتىنە درى و بەرەو مۆلگەكان كە زۆر لە ئىمە دوور نەبوون، سەرکەوتىن. ھەستمان كرىد كە ئىمەيان دىتوہ، لە ھەموو مۆلگەكان ھىزىكى زۆر دياربوو، وەك ئەوہى شتىك لە گۆرپىدا بى، ھىچيان نەگوت ھەتە كەمىك لەوان نىزىك بووینەوہ، لەپەر لە سى لاوہ تەقەيان لىكردىن. تەقەيەكى زۆريان لىكردن و ئىمەش خۆمان لە عەرزى دا و دەمانەوېست تىيانبگەيەنىن كە ھىزى ئۆپوزىسيۆنى كۆمارى ئىسلامى ئىرانين و تەقەى نەكەن. كەسمان عەرەبى نەدەزانى، تا ماوہىەك تەقە بەردەوام بوو، ئىمەش ھەر بە دەنگى بەرز دەمانگوت "معارزە"ين واتە دژبەرى كۆمارى ئىسلامى ئىرانين. ئەوجار ھاتنە خوارى و لىمان نىزىك بوونەوہ. دەورىان داین، ئەوان زۆر بوون و ئىمەش پىنج كەس. لەوئ ھەر چونىك بوو كاك محەممەد بايەزىدى ھالى كرىد كە ئىمە كىين و دەمانەوئ بەرەو كوئ برۆين. بەلام ئەوان باوہرىان نەدەكرد. ھەولمان دا دلىيان بكەين؛ جەكەكانمان پىدان و بە ھالەتىكى

دهستبه سه رڪراو هەر پینچ که سمانیان برده بن داریک. سه رها ته لسوکه وتیان له گه لمان زور خراب بوو. ته نانه ت داواي ئاومان کرد به و گه رمایه ئاویان پین نه داین. پرساریان لی ده کرین و ئیمه ش عه ره بیمان نه ده زانی. دواتر که سیکیان هینا که ئینگیزی ده زانی، بایه زیدی حالی کرد که ئیمه کین و ده مانه هوی به ره و کوئ بچین. هەر خیرا هه لسوکه وتیان گوڤا، ده ستیان کردینه وه و سواری ماشینیان کردین و بردیانین بو شوینی فه رمانده یی خو یان. به مریشک و برینچ پیشوازیان لی کردین و ئیمه ش وهک ئه وان عه ره بانه به ده ستی به ربووینه خواردن چونکه که وچک و چه نگال و شتی وایان نه بوو. له وی کاک محمه د پی گو تن که ئیمه هەر نه ونده نین و له فلان شوین چاوه پروانی ولامی ئیمه ن. نه وانیش ده ستبه جی به ماشین چون به دوا یاندا و هینایانن. هه موومانیان به بی چهک سواری ماشین کرد و به ره و قه لچوالان وه ری که وتین. به لام نه و چوار که سه ی پوژی پیشتر به دیلمان گرتبوون له گه لمان بوون. ترسی نه وه مان له دلدا بوو، نه وهک بزانش نه وانه پیشمه رگه نین و لای خو یان رایان بگرن. چونکه نه وه بو حیزب باش نه ده بوو؛ نه وان له ده ستی ئیمه دا دیل بوون و نه ده کرا ته حویلی هیزه کانی عیراق بدرین که نه وه زور دوور ده بوو له هه لو یست و په فتاری حیزبی دیموکرات. دیار بوو نوینه رایه تی حیزب له شاری سلیمانی که نه و کات کاک جه عفر حامیدی له وی بوو ئاگاداریان کردبووه. که ئیمه گه یشتینه قه لچوالان، کاک جه عفریش گه یشتی و له وی وه ریگر تینه وه و چووینه مه قه ری حیزب له سلیمانی. به لام نه وه ی جیگه ی سه رنجه نه وه یه که دواتر عیراقیه کان باسی نه وه یان کردبوو که به یانیه که ی له نیو باغه که دا هه ستیان به بوونی ئیمه کردبوو و سه رووی خو یان ئاگادار کردبووه که ده ستیه که چه کدار له نیو باغه که دان. هیژیکی زوریان

لە سلىمانىيەو ھىتابوو بۇ ئەوھى لەوئىدا دەورەمان بگرن و دەستمان لى بوەشىنن. وایان دانابوو ئىمە پىشمەرگەى يەكىتتىى نىشتمانىى كوردستانىن. شەوھەكەى لە مەقەرى سلىمانى ماینەو ھ و پوژى دواتر عىراقىيەكان چەكەكانىان بۇ ھىتاینەو ھ بەلام بە شپرزەى و زور شتى باشيان لى دزىبووین، وەك؛ سەرشان، فانووسقە و شتى دىكە. دواى وەرگرتنەوى شتەكان سواری ماشىن بووین بۇ بنارى قەندىل. سەرەتا چووینە "لیوژى" بۇ مەلبەندى سىپىسەنگ. چونكە ئەوان زۆربەیان لە ناوچە بوون و حكومەتى عىراقىش ماوھىەك بوو پىگەى سونى بۇ قەلادزىى گرتبوو. ھەرچى بەشى پىوندىيەكانى حىزب ھەولىدا بمانباتەو ھ سونى بەلام بىسوود بوو، بۇیە دوو سى شەو لەوئى ماینەو ھ. خۆمان ئامادە كرد كە لە قەندىلەو ھ بگەرپىنەو ھ "سونى" كە وەك ئامازەم پىكرد زور سەخت و دژوار بوو، ئىمە زور ھىلاك بووین، بۆمان سەخت بوو بەلام چار نەبوو دەبوو ئەو پىگەىە بېرىن. ھەر ئەو پوژە كە قەرار بوو بېرۆین، كاك موعتەسەم نوورانى كە ئەو كات كادرى كۆمىتەى سەردەشت و بەرپرسى تەداروكات بوو و پوژانە ھاتوچۆى شارەكانى ژىردەسەلاتى حكومەتى عىراقى دەكرد، دۆستایەتى زۆرى لەگەل بەرپرسانى بازگەكانى حكومەتى عىراق پەيدا كرددوو و ھەر جارە شتىكى بۇ دەكرىن و پازى دەكردن. كاك موعتەسەم ھاتە لامان و داوامان لىكرد كە بۇ گەرانەو ھەمان ھاوكارىمان بكا، ئەویش بە دلسۆزىيەو ھ وەدواى كارەكە كەوت و كە ھاتەو ھ چەند ماشىنىكى دىكەشى لەگەل خۆى ھىتابوون. سواری ماشىنەكان بووین و بەرەو سونى وەرپ كەوتىن. كە ھاتىنە قەلادزى ئەو شارە چۆل كرابوو و بەعس خەرىكى خاپووركردنى بوو و ئەو ھەش كارىگەرىى زور ناخۆشى لەسەر پوچ و پەوانى ئىمە ھەبوو كە بە بەرچاوى ئىمەو ھ يەكىك لە شارەكانى كوردستان بە دەست يەكىك لە دوژمنەكانى وىران و

خاپوور دهکری. له کۆتاییدا دواى ماندوو بوون و ناخۆشییهکی زۆر، گه‌شیتینه‌وه مه‌قه‌ره‌کانی خۆمان له سونى. له‌وه‌جوله‌یه‌دا به‌راستی زۆر هیلاک بووین، رینگه‌برین، بى‌نانى و بى‌ئاوى و شه‌ر له‌گه‌ل هیزه‌کانى رېژیم زۆرى ماندوو کردبووین. دواى چه‌ند رۆژیک له‌کاک موعته‌سه‌م نوورانیم پرسى چۆن توانیت کاره‌که جیبه‌جى بکه‌ی؟! گوتى؛ سى بازگه (سه‌هیت‌ره) بوون، هه‌ر یه‌که‌ی یه‌ک کیلۆ چای سه‌یلانم بۆ کرپن و رازیم کردن.

• هه‌والى کاره‌ساتى شه‌هیدبوونى دوکتۆر قاسملووى رېبه‌ر

له‌وه‌شه‌ له‌ نووسینه‌وه‌ی بیره‌وه‌رییه‌ خۆش و ناخۆشه‌کانى ده‌یه‌ی ٦٠ه‌ه‌تاویدا ده‌گه‌مه‌ ناخۆشترین بیره‌وه‌رى که ئیستاش زامى ئه‌وه‌ برینه‌ قووله‌ ساپرێژ نه‌بۆته‌وه‌ و به‌ جه‌سته‌ی حیزبه‌که‌مانه‌وه‌ دیاره‌ و هه‌ر ده‌مینی. رووداوه‌ کاره‌سه‌تباره‌که‌ی ٢٢ی پووشپه‌رى ١٣٦٨ه‌ه‌تاوى واته‌ تیرۆرى رېبه‌رى گه‌وره‌مان شه‌هید دوکتۆر قاسملوو که‌ بیر و ئه‌ندیشه‌کانى ئه‌وه‌ رېبه‌ره‌ مه‌زنه‌ بۆ گه‌لى کورد له‌ پۆژه‌ه‌لاتى کوردستان بوونه‌ته‌ مه‌شخه‌لى رېی خه‌بات و تیکۆشان و گه‌لى کورد شانازى پێوه‌ ده‌کا.

هه‌روه‌ک له‌ به‌شى پێشوودا باس‌کرد، دواى جه‌وله‌یه‌کی یه‌ک مانگه‌ له‌ ناوچه‌ی سه‌رده‌شت و ماندوو بوونىکی زۆر، ریکه‌وتى ١٧ی پووشپه‌رى ١٣٦٨ گه‌شیتینه‌وه‌ بنکه‌کانى سونى و کونه‌مار و جاریکى‌تر له‌گه‌ل هاورپیان و بنه‌ماله‌کانمان ده‌سته‌ملانى یه‌کتر بووینه‌وه‌. ئیمه‌ که‌ پێشمه‌رگه‌ی لکى ٣ بووین، مه‌قه‌رمان له‌ کونه‌مارى له‌ خوار کۆمیته‌ی شارستان بوو. ئه‌وکاته‌ هه‌ر دوو په‌لى ٣١ و ٣٢ که‌پرێکی گه‌وره‌مان دروست کردبوو، نان و چامان

پىكەۋە دەخوارد و زۆربەشمان ھەر لەھوئ دەخەوتىن.

ھىشتا ماندوویەتى و ھیلاکیى ئەو جەولەیه لە لەشمان دەرنەچووبوو و بە روخسارى ھەموومانەۋە دیار بوو، پوژئیکیان کە دەوری ۳۰ کەس دەبووین، لەبن کە پرە کە خەریکی نانخواردن بووین و پىکەۋە لەسەر شتى جۆراوجۆر قسەمان دەکرد. یەکیک لە کورەکان گوتى کوا رادیۆکە، با بزانین خەبەر و باس چیه!! ئیمە ھیچمان نەزانیبوو، کاتیک گویمانگرت بەرنامەکانى "رادیۆی دەنگى کوردستان" ئاسایى نەبوون!! ۋەک پوژئانى پىشوو نەبوو، سروودی شوپشگىرى و تايبەتى بلوو دەکردهو. لەپر بە دەنگى کاک ئەحمەد شىر بەگى ھەوالیکى ناخۆش بلاوکرایەۋە کە، دوکتۆر قاسملوو، سکریتىرى گشتى حیزب لە ولاتى ئوتريش تەقەى لى کراۋە و برینداره!!.

ھەوالیکى ناخۆش و باوەرپینە کراۋ بوو، کۆرى پىشمەرگان شىوا. نارەحەتى و نىگەرانى لە پووخرسارى ھەموومان دا بەدى دەکرا. ناخۆشتىن خەبەر بوو کە لە ژيانى پىشمەرگایە تىمدا بىبىسم. ھەموومان نىگەرانى و دلەپراوکى داگرتىن، بەشىک لە پىشمەرگەکان دەگریان. لەپر بلاو بوونەۋەى خەبەریکی لەو جۆرە ھىندە ناخۆش بوو کە باوەر پىکردن و تەحەمولکردنى ئاسان نەبوو. وردەوردە جموجۆلێكى سەیر ھەموو ئۆرگان و مەقەرەکانى داگرت. ھەموومان بەبىستنى ئەو خەبەرە دل بەخەم و نىگەران بووین. سەرئەنجام کۆمیتەى شارستان ھەوالى شەھىدبوونى کاک دوکتۆریان پى راگەیاندىن. پووت لە ھەركوئ دەکرد، دەنگى گریان دەھات، پىشمەرگە و ژن و مندال ھەموومان بۆ لە دەستدانى دوکتۆرى شەھىد دەگریاین. دۆخیکى دژوار، پوژئیکى سەخت و ھەوالیکى ناخۆش بوو، ھەموومان یەكترمان لە باوەش دەگرت. ئای کە چەندە پوژئیکى تال و لەبیرنە کراۋ بوو.

له بیرمه ئەو رۆژه بایهکی زۆر توندی دههات. ئیمهش ههریه که له سووچ و گوڤشهیهک بۆ لهدهستدانی ریبهری شههیدمان بهپهروشهوه دانیشتیبووین و دلنیگهرا و چاو بهفرمیشک بووین. لهو رۆژه ناخۆشه دا یهکیک له پیشمه رگهکان که جگهره ی دهکیشا له نزیکی که پره که دانیشتیوو، به قوولی مژی له جگهره که ی دها، له نارچه تیان دوا ی تهواو بوونی جگهره که ی، بی ئهوه ی ئاگای له خۆی بیت، قونچکه جگهره که ی فری دایه لای که پره که، له پر ئاگر له که پره که بهربوو و ههرچی له نیویدا بوو سووتا. کهس هۆشی کوژاندنهوه ی ئاگره که ی نهبوو، جگه له چهند که سیک که ئهوانیش بههۆی ئه و "با" تونده ی که هه لیکردبوو، ههچیان بۆ نهکرا و ته نیا توانیان خدری عه وللای مام ئاغا که له میژ نهبوو لاقیکی په ریبوو له که پره که بهیننه ده ری.

ئیواره ی هه مان رۆژ، دهسته یهک پیشمه رگه چووین بۆ گوندی بهرقسل، کۆمه لیک خه لکی خۆمان لهو دهو ربه ره بوون، هه موومان لهو ی کۆبووینه وه. له بیرمه شه هید برایم زیوه یی که ئه ندامی کۆمیته ی شارستان بوو و به داخه وه له مووشه کبارانه که ی ۱۷ خه رمانانی ۱۳۹۷ ی هه تاویدا له قه لای دیموکرات شه هید بوو، قسه ی بۆ به شداران کرد. کاک برایم لهو ی باسی که سایه تی شه هید دوکتۆر قاسملووی گه وره مان ی کرد. هه موومان ی بۆ درێژه دان به خه بات و تیکۆشان هاندا و داوای لیکردین که ده بی دان به خۆماندا بگرین و پێگا و ریبازی شه هیدی ریبهر دوکتۆر قاسملوو درێژه پی بدهین. پیی گوتین که ده بی به هه ول و تیکۆشانی خۆمان نیشان بدهین که ئه گه ر پێژیم توانیوه تی ریبه ره که مان لی بستین، به لام حیزبه که و خه بات بۆ پزگاریی کورد و کوردستان هه روا له جیی خۆیه تی. ده توانم بلیم قسه کانی کاک برایم هه تا راده یه ک

ئارامى كوردىنەوۈ و ھىوا و ھومىدى پى بەخشىن. ھەر لە يەكەم پۇژەكانى دواى شەھىدبوونى رېبەرى گەورەمان، دەستەدەستە خەلكى ناوچەكە دەھاتنە كۆمىتەى شارستان و ھاودەردى خۆيان لەگەل ئىمە دەردەبېرى. ئەو كاتە بنكە و بارەگاكانى "يەكئىتى نىشتمانى كوردستان" لەو دەوربەرە بوون. ئەوانىش پۇلپۇل دەھاتن و وىپراى ئىمە بۆ لەدەستجوونى رېبەرى بەناھق شەھىد كراوۈكەمان بە پەرۇش بوون و ھاودەردىى خۆيان بە ئىمە رادەگەيانەد.

ئەو كاتە مەكتەبى سىياسىي يەكئىتى نىشتمانى لە قاسمەپرەش بوو، لەبىرمە لە رادىۆكەى خۆيان "رادىۆى دەنگى گەلى كودستان" لەو سى رۇژ ماتەمىنىي گشتى راگەيانەد.

بە دواى شەھىدبوونى رېبەرى گەورەمان، لە سەرانسەرى كوردستان ھىزى پىشمەرگەى كوردستان چەندىن زەربەى قورس و گرانىان لە ھىزەكانى كۆمارى ئىسلامى وەشانەد و پۇل پۇل لاوانى ولات لە ھەموو شار و ناوچەكانى كوردستانەوۈ پرويان لە رىزەكانى حىزب كورد و چەكى دىفاع لە مان و مەوجوودىيەتى خەلكى كوردستانىان كوردە شان و بە دوژمنىان سەلمانەد كە، راستە ئىوۈ دوكتۇرتان لى شەھىد كوردىن، بەلام خەبات بە دژى ئىوۈى داگىركەر ھەر بەردەوامە و بەگورتر لە جاران بەردەوام دەبى. بەمجورە لە سەردەمىكى سەخت و دژواردا كە گەلەكەمان و بزوتنەوۈى مافخوازەنى خەلكى كوردستان لە ھەموو كات زياتر پىويستى بە رېبەرىكى لىھاتووى وەك دوكتۇر قاسملوو ھەبوو، شەھىد كرا.

چەند پۇژ دواى بلاو بوونەوۈى خەبەرى ئەو كارەساتە سامناكە و ناخەژىنە ئىمە تىمىكى چەند كەسى بە فەرماندەى كاك عەلى باساوھى كە جىگرى لك بوو، بەرەو ناوچە وەرىكەوتىن. لە

سنووری "کانیه زهره" ئاودیوی ناوچهی سهردهشت بووین. یه کهم گوند که چووین، گوندی "بنهوخه لئیف" بوو. هر که چووینه نیو گوند خه لک به چاوی پر له فرمیسکه وه پیشوازییان لی کردین و هاوده ردییان له گه ل ده کردین. روومان له هر کوئی ده کرد، خه لک به گریانه وه به ره و پیری ئیمه ده هاتن و بو له ده ستدانی رپی بهرمان به په رووش بوون. ئیمه ش نه ونده ی بو مان کرابا قسه مان بو ده کردن و سووربوونی خو مان بو دریزه دان به خه بات به وان راده گه یاند. نه وه ی زور سهرنجی منی بو لای خوئی راکیشا؛ شه ویک له نیزیک کویتستانی "تاژهندهر" به ره و لای "گه لوو" ده چووین، تووشی شوونیک بووین که مه ره که ی له وئی مۆل دابوو. سه گه کانی شوانه که هه ستیان به بوونی ئیمه کرد و بو مان هاتن، چار نه بوو تازه ئاشکرا بووین. چووینه لای شوانه که، شوانه هر که ئیمه ی بینی باوه شی بو کردینه وه و دهستی کرد به گریان. دوا ی چهنده چرکه یه ک له و تاریکه شه وه دا له قولپه ی گریان ی دا و گوتی: نه لفاتیحا... و هر به ده م گریانه وه سهره خووشی لی کردین. به راستی به په رووشبوونی نه و شوانه بو له ده ستدانی رپی بهری شه هیدمان نه ونده ی دیکه پشتیندی تۆله ی زیاتر تووند کردینه وه.

له کۆتایی نه و به شه دا، ویرای دانوانندی سهری کړنووش بو گیانی پاکی شه هیدی گه وره مان دوکتور قاسملووی مه زن، بو جاریکی دیکه سپاس و پیژانین بو کۆمه لانی خه لکی کوردستان که وره یان پی به خشین و زیاتر له هه میشه بوونه پشتوپه نای هیزی پیشمه رگه و حیزبی دیموکرات.

• ھەلمەتى رۆلەكانى ھىزى گيارەنگ بۇ دەسبەسەرداگرتنى دوو مۆلگەى گوندى دۆلەتوو

لە دەيەكانى شەست و ھەفتادا ھىزى پىشمەرگە بە چىرى لەگەل درىندەترىن ھىزى داگىركەر لە شەردا بوو. سەرەراى نابەرەبەرىيە ھىز و جبەخانەكان و تەياربوونى دوژمن بە چەكى جۇراوجۇر، بەلام تىكۆشەرانى ديموكرات بە فيداكارى و لەخۇبوردوويى و بە پشتيوانىي كۆمەلانى خەلكى كوردستان دوژمنيان تووشى سەرشۆرى و شەرمەزارى كردبوو.

دواى شەھىدبوونى رېبەرى گەورە و زانامان، دوكتور قاسلوو، لە درىژەى خەبات و تىكۆشانى نىشتمانى و حىزبىدا، كۆمىتەى شارستانى سەردەشت و ھىزى گيارەنگ برىارىياندا عەمەلىياتىكى دىكە لەسەر ھىزەكانى دوژمن لە ناوچەى سەردەشت بەرپۆھ ببەن. بۇ ئەو مەبەستە دەست بەسەرداگرتنى ھەردوو مۆلگەى گوندى "دۆلەتوو" وەك ئامانجى گەلەيەكى عەمەلىياتى دىارىكران كە يەكيان لەنيو گوندى دۆلەتوو بوو و ئەوھى دىكەشيان لە تەپۆلكەى پشتى مالان بەناوى گردى "بزنەشەلان" بوو.

بەھۆى ھەلكەوتەى جوغرافىايى ئەو گوندە و مىلىتارىزەبوونى، بۇ ئەو نەدەبوو پىشمەرگە لە دەوروبەرى گوند بىمىنىتەوھ و گەلەلەى چۆنىەتتى گرتنى ئەو دوو مۆلگەيە دابرىژى، ھەربۆيە لەو عەمەلىياتەدا زياتر بىر لە پۆلگىرانى چەند كەسىكى نىوخۆ وەك تەشكىلات و دوو پىشمەرگەى شارەزاي ناوچەكە كرايەوھ. ديار لەو بارەوھ زۆرترىن راويژ لەگەل من و قادر مەمۆ كرا كە ھەردووكمان خەلكى ئەو گوندە بووين و شارەزايى باشمان ھەم لە سەر مۆلگەكان و ھەم لە سەر رېگاكان ھەبوو. ئىمەش ئەوھى بۆمان كرا بۇ جىبەجى كردنى ئەو عەمەلىياتە ھاوكارىيە

فەرماندەكانمان كرد. دواى پوايژ كردن، هيژيكي تيگه لآو له هه موو كادر و پيشمه رگه كانى هيژى گيارهنگ و كۆمىتهى شارستانى سه رده شت بو جيبه جيكردى ئه و عه مه لياته له گوندى دۆله تووى مامه شان ئاماده كرا. ناوچه كه زۆر هه ستيار بوو؛ به هوى نيزيكي له سنوور هه م مۆلگه ي زۆرى ليبوو و هه م ناوچه كه ش مينرپيژ كرابوو، ده بوو له و عه مه لياته دا حيساب بو هه موو ئه وانه بكرى بو ئه وهى به كه مترين زيان بتوانين ئه و عه مه لياته جيبه جي بكه ين.

له مانگى خه رمانانى ۱۳۶۸دا هيژيكي پيشمه رگه به سه رپه رستى فەرماندهى هيژ، كاك حوسين په يره وان و فەرمانده لك و جيگر لك و سه رپه له كان به ره و شويني مه به ست وه پى كه وتين. دياره شويني رۆژى يه كه م زۆر دوور نه بوو، دواى دوو كاتژمير ريگه برين گه يشتينه چۆمى گۆره شيژ و له وي مابينه وه. بو رۆژى دواتر فەرمانده كان به سه رپه رستى فەرمانده رى هيژ كۆبوونه وه. ئامانجى سه ره كى ئه و كۆبوونه وه يه كه من و قادريشى تيدا به شدار بووين، ديارى كردنى تيمه كان و پى سپاردنى ئه ركه كان بوو. دواى باس و راپويژيكي زۆر، هه موو پيشمه رگه كان به سه ر پينچ تيمدا دابه ش كران و شويني جيگير بوونيان ديارى كرا. ده ستى يه كه م به سه رپه رستى فەرماندهى رۆژه سه خته كانى خه بات، شه هيد حه مه نارستى بو هيژش كردنه سه ر مۆلگه ي نيومالان، كه منيش له گه ل ئه و ده ستى به بووم، ده ستى دووه ميش كه هه ر بو ليدانى ئه و مۆلگه يه له پشتى مالان ديارى كرا بوو و شه هيد قادر مه مۆيان وه ك چاوساغ له گه ل بوو، ده ستى سيهه م به فەرمانده يى عه بدوللا شه ققاز و حوسيني فه قى عه لى و محه مه د ماماغا و چه ند پيشمه رگه يه كى ديكه وه ك مه لا زورار، لوقمان كه سرايى و كاوه په يره وان و كۆمه ليك له پيشمه رگه چاونه ترسه كانى ديكه بو ده ستبه سه ردا گرتنى مۆلگه ي

گردى بزنەشەلان ديارى کران که بەداخەوہ ناوی ھەموویانم لە بیر نییە و داوای لیبووردنیان لیدەکەم. ھەر ئەو دەستەیە بۇ باشتر بەرپۆەبردنی ئەرکەکانیان بە سەر دوو تیمدا دابەش بوون، دەستەى چوارەم وەک کەمىن بۇ سەر جادەى خوار مالان واتە "کانیەباریکان" ديارى کرا بۇ ئەوہى ئەگەر ھیزیکی دوژمن بە ھانای ئەو دوو مۆلگەوہ ھات، پێشى پى بگرن و لە کەمینیان بخەن. دەستەى پینجەمیش کە لە بەشیکى دیکە لە بەرپرسان و فەرماندەکان پیکدەھات دوور و نيزیک چاودێرى عەمەلیاتەکەى دەکرد.

بەمجۆرە ھیزەکان دابەش کران و ھەموومان چاوەروانى ئەوہ بووین کە بەرەو شوینی مەبەست وەرپى کەوین. لە ئیوارەیکى درەنگدا ھەموو ھیزەکە بەرەو گوندی "دۆلەتوو" وەرپى کەوت. شارەزای ئەسلى من و شەھید قادر مەمۆ بووین، دەبوو زۆر وریا بین چونکە بەپراستی ناوچەیکى پرمەترسى بوو. بیجگە لە مەیدانى مین و مۆلگەى دوژمن، لە چەندین جیگە نارنجەکى تەلەئى لەنیو لیپەوارەکە لە دارەکان بەسترا بوون. بۆیە دەبوو بە وریایى و وشیارییەوہ بۇ پووجە لکردنەوہى ھەموویان ھەوالى خۆمان بدەین. دیارە ھەر ئەو پوژە رادیوی دەنگى کوردستان، ھەوالى شەھیدبوونی شەش پینشمەرگەى ھیزی کیلەشینى بلاو کردەوہ. بۆیە بریار درا ئەو عەمەلیاتە بە یاد و بیرەوہرى و تۆلەى ئەو شەھیدانەى ھیزی کیلەشین بەرپۆە بچى.

ھەموو تیمەکان لە جیى دیاریکراوى خۆیان ئامادە بوون و چاوەروانى فەرمانى فەرماندەى عەمەلیاتیان دەکرد تا کاتى ھیرش بۇ سەر شوینە دەستینشانکراوہکانى دوژمن رابگەيەنى. بۇ دوايىن جار و دلنیا بوون لە وەزعى تیمەکان، فەرماندەى ھیز قسە لەگەل بەرپرسانى تیمەکان کرد، چونکە زۆر جار ابووہ کە

په له کردنی تیمیک یان نه فهریک بوته هوئی تیکدانی گه لاله یه کی
 همه لیاتی. سه رته نجام به دروشمی "قاسملوو قاسملوو ریگات
 دریژهی هه یه" له سی قولوه هیرش بو سهر ههر دوو مؤلگهی
 گوندی دوله توو دهستی پی کرد. هیرشک که دوژمنی تووشی
 سه رسوورمان و دامای کرد. دهنگی ته قه له نیو گوند و گردی
 بزنه شه لان دلی دوژمنی خسته له رزینه وه. هیزی دوژمن وه ها
 سه ریان لی شیوا که له مؤلگهی گردی بزنه شه لان نه ک فریای
 بهرگری نه که وتن به لکوو زور به زحمهت فریای هه لاتن که وتن.
 بهم جوړه له ماوهی چهند خوله کی کدا پوله کانی دیموکرات
 دهستیان به سهر ئه و مؤلگه یه دا گرت و دای هینانی چهند پارچه
 چه کی به جیماوی نیو مؤلگه که که ئیمکانی راگواستیان هه بوو،
 ناگریان له مؤلگه که به ردا و بلیسه ی ناگری ئه و مؤلگه یه
 دهو روبه ری رووناک کرد بو وه و چه کوچولیکی زور که ئیمکانی
 راگواستی نه بوو له ناگردا سووتان و ته قینه وه. به کریگیراوانی
 ئه و مؤلگه یه هه موویان هه لاتبوون و خویان حه شار دابوو. دای
 گیرانی مؤلگهی بزنه شه لان ئه و تیمه له پیشمه رگه کان به ره و
 گوند هاتنه خوارئ.

هیرش بو سهر مؤلگهی نیومالان ههر به ردهوام بوو، مؤلگهی
 نیومالان له خانوویه کی زور قایمدا بوو، بویه گیرانی زور
 سهخت و دژوار بوو. به لام هه تا دههات هیرش له لایه ن ههر دوو
 تیمه که وه بو سهر مؤلگه که دریژهی هه بوو. له نیو گوند له گه ل
 تیمیک که کاک خدر میراوه یی سه ره په رستی ده کرد، یه کمان
 گرت هوه. ههر دوو تیم به بهر زکردنه وه ی دروشمی "قاسملوو،
 قاسملوو ریگهت دریژهی هه یه" به ره و مؤلگهی دوژمن له
 پیشه رویدا بووین. کاتیک ئیمه دروشمان دها "قاسملوو،
 قاسملوو ریگهت دریژهی هه یه" ئه و مؤلگه یه له لایه ن پیشمه رگه
 قاره مانه کانی گه له وه به گولله ی "نار بی جی" ناوری تیبه ردا،

بە ھۆى ئاگر تىبەردانىيەوۋە تەقەمەنى و چەكچۆلى نىو مۆلگەكە دەتەقىنەوۋە. تىمى پىشپەروى پىشپەرگەكان ھەلۇئاسا بەرەو مۆلگەكە ھەلمەتيان برد. چەند كەسىك لەنىو مۆلگەكەوۋە بەرەو لاي ئىمە تەقەتيان دەكرد، تىمەكانى ھىرش خۇيان گەياندە چەند مېترى مۆلگەكە و لە كاتى ھىرش بۇ سەر مۆلگەكە، كاك كەرىم كۆدەلەيى، پىشپەرگەكى ئازا و تىكۆشەرى رۆژە سەختەكانى خەبات، بە گولەى ھىزى دوژمن برىندار بوو. بە برىندار بوونى كاك كەرىم كەمىك بۇ دواوۋە كىشايىنەوۋە، ھەر لەوئى كەرىم لە لايەن كادرى دەرمانىيەوۋە چارەسەرى سەرەتايى بۇ كرا.

شەر ھەر بەردەوام بوو، تا دەھات ئاگرى مۆلگە زيادى دەكرد، تەقىنەوۋە تەقەمەنى نىو مۆلگەكە پىشى ھىرشى تىمەكانى گرتبوو و پىشپەروى ئەستەم بوو. چەند كەسىك لە ھىزى دوژمن بەرگرييان لە گىرانى مۆلگەكە دەكرد. دواى ئەوۋە دەركەوت كە تازە بەھۆى تەقىنەوۋە بەردەوامى تەقەمەنى نىو مۆلگەكە پىشپەروى سەخت و دژوار بووۋە لەوانەيە زيان بەر پىشپەرگەكان كەوئى، دەستوورى پاشەكشە درا و بەرەو نىوۋەراستى گوند پاشەكشەمان كرد.

باشتى خۇش ون نەبى: لە كاتى ھىرش بۇ سەر مۆلگەكە كە ئىمە ھىرشمان دەكرد و دروشمان دەدا "قاسملوو، قاسملوو رىگەت درىژەى ھەيە"، ئنىكى ئەو گوندە وىپراى ئىمە بە خۇشحالىيەوۋە دروشمى دەدا و دەىگوت "درىژەى ھەيە، درىژەى ھەيە!!". برايمە لاو كە پىاويكى قسە خۇشى گوندەكە بوو، بە ھىواشى بە ئنەى دەگوت؛ ئنەتيو! كورتى كەوۋە لەبەر بەيانى، مەبەستى ئەوۋە بوو كە بەيانى ئەوان لىرە نامىنن و ھىزەكانى دوژمن تووشى كىشەمان دەكەن.

بەمجۆرە ەمەليات كۆتايى ھات و ھەموومان بەيەكەوۋە بەرەو

شوينی دياريكراوى خومان دريژهمان به جهولهكهمان دا. هيڙى دوژمن له مۆلگهكانى دهوروبهر را شوينى گهپرانهوهى ئيمهى توپاران دهکرد.

لهو عهملهلياتهدا كۆمهليک له هيژهكانى دوژمن كوژران و بريندار بوون كه به هوى تاريكى شهو و ئهو دۆخه تايبهتهى كه بهسهر مۆلگهكاندا هات نهتوانرا كوژراوهكانى دوژمن بناسرين. ههر دوو مۆلگه به تهواوى سووتيندران و چهند پارچه چهكيش كهوتنه دهستى هيڙى پيشمهركه و ئيمهش به برينداريكهوه گهپراينهوه.

لهو عهملهلياتهدا دوو خالى لاواز بهرچاو دهكهوتن كه پيوسته لهبهر نهكرين؛ يهكهم؛ دياريكردنى كاتهكه بوو كه شهو بوو و دهركهوت كه هيرشكردنه سهر مۆلگهى دوژمن له شهودا كاريكى دژواره. به تاريكايى شهو گيرانى مۆلگه زور سهخته، چونكه تو هيچ نابينى و هيڙى دوژمن دهتوانى به ئاسانى خوى چهشار بدا. بهلام ئهگهر رۆژ بايه ئهوانهى له مۆلگهكهوه ههلههاتن دهبينران كه يان دهكوژران يان بهديل دهگيران. دووههم؛ كهيمى گولله "ئار بى جى" بوو. ئيمه لهنيو گوند ههر زوو گولله ئار بى جىمان لى بران. بوونى ئاربيجى وهك چهكى كاريگهر بو گرتنى شوينه گرنگهكانى دوژمن بهكار دههات و كهلكى لى وهردهگيرا.

دواى دهرچوونى ئيمه له گوندى دۆلهتوو، دوژمن به هيڙى زورهوه دهگاته نيو گوند و ههر كهس بهردهستيان دهكهوى، به ليدان هيلاكى دهكهن. بهلام زوربهى لاوهكانى گوند ههر شهو گوندهكه چۆل دهكهن، چونكه دهيانزانى بهيانى! چى پوو ديدات. ئيستاش خهلكى ئهو گونده دهگيرنهوه كه ئهو شهوه چهنده له لايهن هيژه بهكريگيراوهكانى ريژيمهوه ئهزيهت و ئازار دراون.

دىيارە لەو كاتەدا كە تازە كاك دوكتور قاسملوو شەھىد بېوو، بەرپۆھەردىنى چالاكىيەكى لەو جۆرە كاريگەرىيى خۆي ھەبوو. چونكە دوژمن پىي و ابوو بە شەھىد كوردنى دوكتور قاسملوو تازە حىزبى دىموكرات بەرگە ناگرى و تەواو دەبى. بەلام بەرپۆھەردىنى ئەو ەمەلىاتە و چەندىن ەمەلىاتى دىكەي ھىزە جىاجىاكانى حىزب لە ناوچەكانى كوردستان، ورەي خەلك و پىشمەرگەي بەرز كوردەو، سەلماندى كە دواي شەھىد كوردنى قاسملووي رىبەرىشمان گەلى كورد بۇ بەدەستەينانى مافەكانى خۆي دەست لە خەبات ھەلناگرى و خەباتى خۆي درىژە پى دەدات.

• تەقىنەوھى مین و لاق پەرىنى كورى شەھىدىكى رىبازى دىموكرات

خەباتى پىشمەرگانە لە رۆژھەلاتى كوردستان لە دەيەكانى شەست و ھەفتادا ھەموو قۇناغەكانى فىداكارى و بەرخۇدانى برى و خۆي لە لووتكەي ھەرە بەرزى شۆرشى كورددا دىتەو. ئەگەر چاويكى خىرا بە مېژووي ئەو سەردەمەدا بخشىين بە روونى بۇمان دەردەكەوي كە ھىزى پىشمەرگە چەند فىداكارانە و قارەمانانە، ھىزى داگىركەريان وەپەلەقاژە خستبوو ئەوھش نرخیكى گرانى پىويست بوو.

ھىزى پىشمەرگەي كوردستان لەگەل ئەوھىكە ئەركى بەرگرى لە مانومەوجوودىيەتى گەلەكەي و راوستان بەرانبەر بە ھىزە چەكدارە سەركوتكەرەكانى رىژىم ھەبوو و ھەيە، لە ھەموو ھەلومەرجىكدا ھەولى داو بە حزوورى خۆي لەنىو كۆمەلانى خەلكى كوردستاندا پىشاندا، تىكۆشاوھ سىياسەتە دژى گەلىيەكانى رىژىم لەقاو بدات و خەلك بۇ بەرەبەرەكانى

هان بدات و لهو پیوهندییهدا کادرهکانی حیزب ههولئی کاری ریکخستن و تهشکیلاتیان لهنیو ریزهکانی خه لکدا داوه. له لایهکی دیکه شهوه کووماری ئیسلامیش بهردهوام ههولئی داوه هیژیکی زورتر له ناوچهکانی کوردستان جیگیر بکات بو ئهوهی پیش له هه موو تاکتیک و بهرنامهیهکی هیژی پیشمه رگه کی کوردستان بگری. لهو بارهوه دوژمن زوربهی تواناکانی خوئی بو میلیتاریزهکردنی سنورهکانی کوردستان تهرخان کردوه، تا لهو ریگهیهوه پیش به جوولئی هیژی پیشمه رگه بگری و حزووری پیشمه رگه لهنیو کوومه لانی خه لکدا کهم بکاتهوه. به لام هیژی پیشمه رگه بی گویدان به پیلانهکانی کووماری ئیسلامی، ئهرک و بهرنامهکانی خوئی به پشتیوانیی خه لکی کوردستان دریزه پیداوه.

له مانگی جوژهردانی سالی ۱۳۶۸ی ههتاویدا، تیمیکی تیکه لاو له کادر و پیشمه رگهکانی کوومیتهی شارستانی سهردهشت و هیژی گیارهنگ، به سه رپهرستی فه رماندهی هیژ و جیگری هیژ؛ کاک حوسین پهیرهوان و کاک حه مه نارستی، ژمارهیهکی بهرچاو له کادر و پیشمه رگه و فه رماندهکانی دیکه ی ئهوه هیژه بهرهو ناوچه وه ری کهوتین. زور جار بههوی میلیتاریزه بوونی سنورهکانی ناوچهی سهردهشتهوه، شهوی یه کهم له نیزیکی سنور دهماینهوه بو ئهوهی پوژی دووهه م له ئیوارهدا خو مان له سنورهکان نیزیکی بکهینهوه و هه موو جموجولهکانی دوژمن بخهینه ژیر چاوه دیری خو مانهوه.

پوژی یه کهم له پشتی سهرچاوهی ئاوی گوندی "تووژه ل" ماینهوه. دیاره چه ند مالیکی مه ردار ی چادر نیشین له نیزیکی سهرچاوهی ئاوه که بوون. باره گای هیژهکانی باشور به تایبهت یه کیتی نیشتمانی و حیزبی شیوعی له "نوکان" و "زه لئی" و

"ناوزەنگ" لە خوار ئىمەووە بوون، چووینە شوینی مانەووی خۆمان. بە پۆژ نەدەكرا جوولەى زۆر بکەین، بۆیە بەشى پىداویستی خۆمان ئاومان لە کانیکە هەلگرت. ئیمە هەمیشە هەولئى ئەوهمان بوو کەس لەو سنوورە نەمانبىنى تا دەرباز دەبین. بەلام ناوچەکە ئاوەدان بوو و حەتمەن چەند کەسێک ئیمەیان هەر دەدیت.

ئىوارى بەرەو سنوورى "کانیکەزەرد"، سنوورێکی تەواو میلیتاریزەکراو کە دەکرێ بلیم یەکیک لە سەختترین سنوورەکانی ناوچەى سەردەشت بوو، وەرێ کەوتین. تیمیکى پىشەرەو لە پىشەووبوون کە منیش لە خزمەتیاندا بووم. خۆمان لە سنوور نىزیک کردەووە و باقى هیزەکەش بەدواى ئیمەدا دەهات. بەرەبەرە بەرەو بەرزایى سەردەکەوتین. ماندو و هیلاک، شاخ و دۆلى ناوچەکەمان بە وریای جى دەهیشت. لەگەل هاورپىانی دواوەى خۆمان لە پىوهندیدا بووین. بەرەبەرە پۆژ بەرەو ئاوابوون دەچوو، ئیمەش لە سنوور نىزیک دەبووینەووە. سەرەپای هەموو ئاستەنگەکان لە مینە چىنراوەکانى دوژمن نىزیک دەبووینەووە، بە هیواشى دەچووینە پىشى، نەفەرى پىشەووە لاقى لە کوئى دانابا، ئەوانى دیکەش دەبوو لاقیان لە هەمان شوین دانابا. بەو جۆرە دەچووینە پىشى، دیارە ئەوهمان زۆر جار بو پىش هاتووە کاتیک سەیرمان کرد سەرەپای ئەو هەموو مین و مۆلگەیه، هیزیکى دوژمن خەریک بوو لە سەر پىگەى ئیمە کەمین دابنى یان گەمارۆمان بدا، بۆیە نەدەكرا خۆمان بەقەزا و قەدەر بسپىرین. برپارى گەرانەووە درا بو ئەووی پىگەکەمان بگۆرین، گەپاینەووە، شەو داهاات، تازە ئەو شەووە بە هیچ جۆر مەجالى دەربازبوون نەبوو، جیا لە گەرانەووە و پۆژیکى دیکە مانەووە لەو سنوورە.

بهره و "تووژهل" گه پراينه وه، له شوينک که زور له سنوور دوور بوو به لام هاتوچوی پيدا هه بوو. دانيشتين تا پشووويه که بدهين و بزائين بو مانه وه بهره کوئ بچين. هه موومان له دهوری يه که دانيشتووین، قهت به خه يالماندا نه دههات لهوئ تووشی کيشه بين. چونکه له سنووره وه دوور بوو. دواي هه سانه وه يه که کورت، برپارماندا بجووليين، له گهل جووله و هه ستانمان، ته قينه وه يه که گه وه له نيو ماندا پرووی دا!! ته قينه وه که له نيو هه مووماندا بوو، هه موومان خو مان به زهويدا دا. سه ره تا و امانزانی "نار بی جی" يان پيوه ناین، که چی خدری هه مزه نژاد، کورپی شه هيد عه بدوللای مام ناغای گوتی؛ مين بوو له ژير پئی مندا ته قينه وه!! لئی کو بوو يينه وه، ته ماشامان کرد لاقی په ريوه و هه موو گیانی برينداره. ديار بوو ئه و پوژه مينه که دانرا بووه دنا پيشتر مینی لی نه بوو. ناوچه که زور هه لدير و ناخوشه، تازه نه ده کرا به ريگه که دا خدری بريندار و شه لالی خوین راگويزين. ترسی ئه وه مان هه بوو مینی دیکه ی لی بی. به ناچاری به و هه لديره دا هه لمانگرت. به راستی له راده به در سهخت بوو، که سيک که لاقی په ريوه و هه موو گیانی شه لالی خوینه به ناو ئه و دول و دهره دا رايگويزی. هه رچو نيک بی به هيممه تی هه موو کوره کان به تايبه تی ئه وانهی که توانای هه لگرتنی برينداريان هه بوو و به تايبه تی تر کاک عه لی سووره چۆمی زهحمه تی زوری کيشا و فيداکاری زوری کرد تا کاک خدرمان گه يانده نيو چادره کانی گوندي تووژهل. لهوئ کاک خدر تيماريکی سه ره تايی کرا و ئيمه ش بووین به دوو تيم؛ کاک خدرمان سواری ولاغ کرد بو نه خوشخانه ی حيزبی شيوعی له گوندي نوکان که ئه وه دم نه خوشخانه يه کی بچووکیان له نوکان هه بوو، به لام دوکتوری زور باشی ليبوون و هاوکار بيه کی باشيان کردين. پيش ئه وه ی بگه يينه نه خوشخانه که له نوکان

لەوبەرى ئاۋەكە لە چەند لاۋە دەنگيان دايىن كە "ئىۋە كىن"؟! ئىمەش گۆتمان دىموكراتىن، بەلام دەمانزى پىشمەرگەى يەكىتى لەوئى ھەن، ئىمەش راۋەستايىن تا ئەوان بگەنە لامان. ھاتن و دواى ئەحوالپرسى، كە ئىمەيان بىنى بە برىندارىكەۋە خىرا يەك لەوان بەناۋى سلېمانى عەلىاغى شەرۋىت كە ئىستا نەماۋە و شەھىد بوۋە و روھى شاد بى، چوۋە خواری و ھاتەۋە. گوتى؛ برادەران سلاۋيان بۆتان ھەبوۋ. دياربوو ئەوان لە كۆبوونەۋەدا بوون. پىم وابى كۆنفرانسى گشتىيان ھەبوۋ. بۆيە ناۋچەكەيان كۆنترل كىرەبوۋ. ھاوكارىي باشيان كىرىن و لەگەلمان ھاتن بۆ نەخۆشخانەكە. لە نەخۆشخانەكە كاك خدر زور باش چارەسەر كرا و دواى ھاوكارىي دوكتۆرەكانى "نەخۆشخانەى شوپش" بەرەو بىنكەكانمان گەراينەۋە.

با ئەۋە بلىم لەو سەردەمەدا ھاوكارىي ھىزە سىياسىيەكان لەۋپەرى خۆيدا بوۋ. لە كۆتايدا سلاۋ بۆ ھەموو ئەۋ پىشمەرگانەى لەۋ جەۋلەيەدا بەشدار بوون.

سلاۋ بۆ ھاوكارىي دوكتۆرەكانى شوپش كە لەۋ سەردەمەدا توانيان كەمىك لە ئازارەكانى تىكۆشەرىكى برىندار كەم بگەنەۋە كە بەخۆشپەۋە كاك خدر ئىستاش ھەر لە ژياندا ماۋە و لە ۋلاتى ئوترىش كاروبارى حىزبى بەرپىۋە دەبات. ھەزارسلاۋ بۆ ۋرەبەرزىي كاك خدر كە برىنىكى قورسى ھەلگرتبوۋ بەلام ۋرەى بە قەد كىۋىك بەرز بوۋ.

• عه مه لياتيک له سه ر جاده ی پيرانشار-سه رده شت له نيزيک گوندى واوان

به تپه رپوونى زه مان جو ش و خرؤشى خه بات تا دهه ات زياتر په رهى ده ستاند، دوو هي ز له سه رانسه رى رؤ ژه لآتى كوردستان له حالى به ربه ره كانيدا بوون؛ يه كي ان هي زى پيشمه رگه ي كوردستان كه به چه ك و ئيمكاناتيكي كه م و به هاوكارى و پشتيوانى خه لكى كوردستان ديفاعيان له مان و مه و جو و ديه تى گه له كه يان ده كرد و، ئه وه ي ديكه يان هي زى پؤ شته و په رداخى دژى گه لى رپيژيمى كؤمارى ئيسلامى ئيران بوو كه هي زىكي بي گانه به خه لكى كوردستان بوو. هي زى دوژمن كه به هي ز و ئيمكاناتى زؤر ده يه هويست خؤى به سه ر نيشتمانى كورداندا فه رز بكات، ئيستا دواى ده يان سال ئه و ئاواته يان به دى نه هاتوو و قه تيش نايه ته دى و جو ش و خرؤشى لاوانى كورد و هه ستى نه ته وه يى زؤر له و سه رده مه به هي زتره. نه ورؤزى هه موو ساليك و له زؤر بؤنه ي تردا له شار و گونده كانى رؤ ژه لآتى كوردستان كي ژ و كوران به جامانه و هه ورييه وه ده يسه لمينن كه هي زى سه ركوتكه رى رپيژيم و رپيژيمه كه له ته واوييه تى خؤيدا نه يتوانيوه ئيراده ي ئه و نه ته وه ده سته مو بكا.

له نووسينه وه ي بيره وه ريه كانى خؤمدا سالى ۱۳۶۸ى هه تاوى به هه موو خو شى و ناخؤ شيه كانيه وه به جى دي ليين و به ره و ساليكى نوئ هه نكاو ده نييين.

له كؤتايى سالى ۱۳۶۸دا گؤرپانكارى له كؤميتهى شارستانى سه رده شت و هي زى گياره ننگدا پيكه ات. هه ردوو به رپرسى كؤميتهى شارستان و فه رمانده ي هي ز گؤرپران؛ كاك فه تاح عه بدولى و كاك حوسين په يره وان ئه ركى ديكه يان پى ئه سپيردرا و له

جىڭەي ئەوان ھاورىيان؛ كاك عەبدوللا شەرىفى، وەك بەرپىسى كۆمىتەي شارستان و كاك كاوه بەھرامى، وەك فەرماندە ھىز دىارى كران. لەسەرەتاي بەھارى سالى ۱۳۶۹دا ئەوانىش وەك سالانى پىشوو سازماندەيى كاروبارى حىزبى و پىشمەرگانەيان لەو ھىزە دەست پىكرد. دواي تەواوبوونى سازماندەيى ھىز و كۆمىتەي شارستان كە كاك ھەمە نارستى وەك جىڭرى ھىز دەست بەكار بوو. دواي كۆتايى ھاتنى ھەموو كارەكان، لە مانگى جۆزەردانى ۱۳۶۹دا ھىزىكى تىكەلاو لە سەرجم ھىز و كۆمىتەي شارستانى سەردەشت بەرەو ناوچە وەرپ كەوتىن. دواي دوو رۆژ مانەو لە سنوورى "گۆرەشىر" ئاودىوى رۆژھەلاتى كوردستان بووين. ماوھى چەند رۆژىك لە ناوچەي بولفەتى سەردەشت لە ھالى گەشتىكى سياسى _ نىزامىدا بووين، لە ماوھى ئەو چەند رۆژەدا سەردانى چەند گوندى ناوچەكەمان كرد. ھەمووى ئەو كارانەي حىزبى كە دەبوو بيانكەين، بەپىي ئىمکان ھەوليان بۇ دەرا. خەلكى ناوچەكەش بە باوھشىكى ئاوەلاو وەريان دەگرتىن و ھاوکار و پىشتىوانمان بوون. ھەرەك ھەمىشە ھىزە زەربەتەكانى كۆمارى ئىسلامى بە دواي پى و شوپىنى ئىمەوھ بوون و دەيانەويست زەربەمان لى بدن، بەلام ھەموو پىلانەكان بە وشىارى و ئازايەتىي ھىزى پىشمەرگە و ھاوکارىي خەلك پوچەل دەكرانەوھ. دواي ماوھىك گەشت و گەران لە ناوچەكە، رۆژىك بۇ مانەوھ چووینە "دۆلى رەزان"ى پىشتى گوندى واوان لە نىزىك گوندى شاتمان كە شوپىنىكى گونجاوھ بۇ مانەوھى پىشمەرگە و بە دارستانىكى چىر داپوشراوھ. رۆژەكە لەوئ ماینەوھ و شەوھكەش بۇ ھىچ گوندىك نەچووین. دياربوو شتىك لە گۆرپىدا بوو، شەوئ چەند كەسىك چوون لە گوندى شاتمان ھىندىك شتىان ھىنا و ھاتنەوھ، بەيانىكەكى كۆبوونەوھى فەرماندەرانى نىزامى بە بەشدارىي سەرجم بەرپىسان كە منىش لەگەل بووم

به‌رپوه‌چوو. دواى باسنيكى زور بربار درا كه سهر له نيواره‌ى
 نهو روزه له سهرجاده‌ى پيرانشار _ سهردهشت له قهراخ گوندى
 واوان بچينه سهر جاده و عه‌مه‌لياتيك له‌سهر هيزه‌كانى دوژمن
 به‌رپوه به‌رين. نهو كات‌هش به هوى زوربوونى هيزيكى زورى
 دوژمن له ناوچه‌كه، روزه‌انه ماشينيكى زور له هاتوچودا بوون.
 نهو تيمه‌ى ديارى كرا بو به‌رپوه‌بردى نهو عه‌مه‌لياته، باشم
 له بيره كه ۱۰ كس بووين. به‌رپرسى نهو تيمه فه‌رماند و
 تيكوشه‌رى روزه سه‌خته‌كانى خبات شه‌هيد خاليد نيوچوانى
 بوو له‌گه‌ل كومه‌ليك له تيكوشه‌رانى نهو سهردهمه وهك خاليد
 په‌رده‌دار، عومهر كانيبى، غه‌فوور ريشى و من و چوار كه‌سى
 ديكه. بو شويى ديارى‌كراوى خومان وه‌رئ كه‌وتين. بو نهوه‌ى
 له هيزى دوژمن ديار نه‌بين، به‌گه‌لاى داران خومان داپوشى
 واته خومان "استتار" كرد، دياره زور جار نهوه‌مان به‌كاره‌يناوه
 بو نهوه‌ى دوژمن هه‌ست به بوونمان نه‌كات. ناوچه‌كه كه‌ميك
 ناوه‌دان بوو، بويه به ورياييه‌وه هه‌نگاومان ده‌نا. له نيزيك
 شويى ديارى‌كراوى خومان بووين به دوو ده‌سته؛ چوار كه‌س
 بو ليدانى مولگه‌ى ته‌نيشت مالان كه زور له شويى كه‌مينه‌كه
 نيزيك بوو و نيمه‌ش شه‌ش كه‌س چووين بو سهر جاده. له
 نيزيك جاده ليره‌واره‌كه زور چر نه‌بوو، ته‌نيا له ته‌نيشت
 جاده پوله داريكى لى بوو، ده‌بوايه نيمه چوبايين بو بن نهو
 پوله داره. سهرته‌نجام خومان گه‌يانده نهو شويته و كه‌مينمان
 دانايه‌وه. له مالان را زور باش ديار بووين، به‌لام په‌نگه كه‌م
 به فكر دابى لهو شويته كه‌مين دابريته‌وه چونكه مه‌وداى نيوان
 مولگه‌كه له‌گه‌ل نيمه زور كه‌م بوو، به‌راستى سهره‌تا نه‌مه‌زانى
 كه ناوا نيزيك بى. له‌وى پيوه‌نديمان له‌گه‌ل تيمه‌كه‌ى ديكه
 گرت كه له شويى زال به‌سهر مولگه‌كه‌دا سه‌نگه‌ريان گرتبوو،
 بو نهوه‌ى له كاتى خودا به ناگرى چه‌كى خويان مولگه‌كه

ئاورباران بىكەن و پىشتىوانى لە تىمى سەر جادە بىكەن. دواى ماوہىەك مانەوہ لەسەر جادە، ماشىنىكى ھىزەكانى كۆمارى ئىسلامى كە ھەلگىرى پىنچ كەس بوو كەوتە كەمىنەوہ و درايە بەر دەستپىژى چەكى پىشمەرگەكان كە لە ماوہى چەند خولەكىدا بى ئەوہى فرىاي ھىچ بىكەون ھەر پىنچ كەسەكە كوژران و ماشىنەكە ئاگرى تىبەردرا. بەداخەوہ لەو تىكەلچوونەدا كەسىكى شەخسى كە شوڤىرى مىنىبووس بوو، بەھۆى گولەىەكى وىلەوہ كوژرا.

جادەى نىوان پىرانشار - سەردەشت لە ماوہى سالەكانى ٦٠ ھەتا ٦٨ چەندىن عەمەلىاتى جوړاوجوړى تىدا ئەنجام درا. ئەو جادەىە بۆ دوژمن يەككە لە مەترسىدارترىن جادەكانى كوردستان بوو. لە خدراوى تا دەگاتە سىرپى شارى سەردەست، چەندىن ماشىنى ھىزە سەركوتكەرەكان بەدەستى ھىزى پىشمەرگەى كوردستان ئاگرىان تىبەردرا. ھاوكات لەگەل ھىرش بۆ سەر ئەو ماشىنە مۆلگەكەش بەتوندى لەلايەن دەستەى پىشتىوانەوہ ئاگرباران دەكرا. لەنىو مۆلگەكەش ژمارەىەك لە ھىزەكانى كۆمارى ئىسلامى كوژران و برىندار بوون. دواى سووتاندنى ئەو ماشىنە و زەربەلىدان لە مۆلگەكە، بەرەو لای پىشمەرگەكانى دىكە گەپاينەوہ. لەكاتى گەپانەوہى ئىمەدا لە چەند لاوہ ناوچەكە تۆپباران كرا، بەلام ئىمە بى زىان خۆمان گەپانەوہ لای ھاورپىيانى دىكەمان و درىژمان بەگەشتى خۆمان دا. ئەوہندەى لەبىرم بى، ئەوہ يەكەمىن عەمەلىاتمان بوو لە سالى ١٣٦٩ى ھەتاویدا.

لە كۆتايدا سلاو بۆ ھەموو ئەو پىشمەرگە و فەرماندانەى لەو جەولەىەدا بەشداريان كرد و سلاو بۆ گىيانى پاكى ھەموو ئەو كەسانەى كە لە سالانى دواىدا شەھىد بوون، بەتايبەت شەھىد

خالد نیوچوانی، فرماندهی ئیمه لهو عه مه لیاته دا که وهک له بیرم بی مانگیک دواي ئه و شه ره شه هید بوو.

• گرتنی گوردانی "وهردی" به بۆنه ی ۲۵ ی گه لاویژه وه

گه رانه وه بۆ نووسینه وه ی میژوو یه ک که چهند ده یه به سه ریدا تیده په ری پهن گه کاریکی وه ها ئاسان نه بی به لام به نه زموون وه رگرتن له خه باتی زۆر نه ته وه ی ژێرده ست که بۆ به ده سه ته یانی مافه کانی خۆیان خه باتیان کردوه و چوونه پێشی تا به مافی خۆیان گه یشتوون، هه موو ئه وه ی کردوو یانه، نووسییو یانه ته وه تا نه سه له کانی دواي خۆیان یان نه ته وه ژێرده سه ته کانی دیکه ی دنیا ش له وه حا لی بکه ن که هه موو قوناغه سه خته کانیان تا ئیره بریوه. که وابوو ئیمه ش وهک به شیک له گه لی کورد له پۆژه له لات ی کوردستان که ده یان سه له بۆ پرزگاریی نه ته وه که مان خه بات ده که یین، ئه رکی سه رشانمانه خه باتی نه سه له به نه سه لی پێش خۆمان بنووسینه وه که به هیممه تی پۆله کانی نه ته وه که مان هه ر له سه ری و ده ستاوه و هه ر که س له قه در توانای خۆی به نه سه له کانی دواي خۆی بیناسینی، بۆ ئه وه ی ئه گه ر پۆژیکی سه رکه وتین بلێین ئه و سه رکه وتنه به هه ول و هیممه تی هه موان تا ئیره ها ته و هه موومان شانازی پێوه ده که یین.

پێویسته قه دری ئه و هه موو خه بات و قوربانیدانه ی پۆله کانی کورد بگیری و هه میشه به پێزه وه یادی بکریته وه. پۆله کانی کورد له پۆژه له لات ی کوردستان له و سه رده مه دا به فیدارکاری و له خۆبوردووی خۆیان و به هاوکاریی خه لکی هه میشه تیکۆشه ری کوردستان، توانیان خه باتیکی خویناوی دژ به کۆماری ئیسلامی

لە سەرانسەرى كوردستان بەرپۆبەرن و لە هیچ سەختیەك نەپرینگینەوه.

ئىوارەیه، لە داوینى چىای جاسووسان پىپوارانى رىگەى ئازادى، تىكۆشەرانى هیزى گیارەنگ لە ھەموو شوینەکان لە جموجۆل دان، خەرىكى خۆئامادەکردن تا لە کاتى خۆیدا ھەموومان بە یەكەوہ رىگە سەخت و دژوارەکان بگرینە بەر بۆ جىبەجىکردنى عەمەلیاتیكى گەورە و بەرچاوەسەر ھىزەکانى دوژمن كە لەو كات و ساتەدا یەككە لە عەمەلیاتە گەورەکانى تىكۆشەرانى ھىزى گیارەنگ بوو كە بە بۆنەى ۲۵ گەلاوینژ، سالپوژى دامەزرانى حیزبى ديموکراتى كوردستان ئەنجام درا. ئەوہى لەبىرم بى پىشتەر دەستەيەك لە فەرماندە بەوہجەکانى ئەو کاتەى ھىزى گیارەنگ؛ كاک کاوہى بەھرامى و كاک ھەمە نارسى فەرماندە چاوەترس و ھەمیشە دووربىن بە چاوەكەى ھىزى گیارەنگ، ھەلۆ تىژ بالەكەى "تاژاندەر" و "بولفەت" لەگەل باقى فەرماندەکانى دىكە بۆ وەدەستخستنى زانىارى لەسەر ھەلومەرجى ناوچە و جىبەجىکردنى گەلاڵەى عەمەلیاتەكە كۆبوونەوه. دەوروبەرى ئەو شوینە كە ھەمووى لىپروارە، ھەلسوورانى تىدا دەكرا. لە ماوہى ئەو دوو پوژەدا زۆرتىن كات بۆ وەرگرتنى زانىارى لەسەر دەوروبەرى ئەو گوردانە لەبەرچاوە گىرا. زۆرتەر فەرماندەى ھىز و جىگرى ھىز و فەرماندەى لكەكان، شناساى شوینەكەيان دەكرد. دواى تەواوبوونى ئەركى خۆمان و مانەوہى چەند پوژ لە ناوچە، بەرەو بنكەكانمان لە "كونەمارى" گەراينەوه.

دواى پشووویەكى كورت ھىزىكى تىكەلاو لە ھەموو كادر و پىشمەرگەکانى كۆمیتەى شارستانی سەردەشت و ھىزى گیارەنگ بە مەبەستى جىبەجىکردنى ئەسلى كار، واتە گرتنى گوردانى

"وهردی" ئاماده کرا و هه موو ئه و هه یزه ی که بو ئه نجامدانی ئه و عه مه لیاته دیاری کرابوو به ره و سنووری نیوان باشوور و رۆژه لات وهری که وتین. رۆژی یه که م له پشتی گوندی گۆره شیر ماینه وه بو ئه وه ی له رۆژی دووه مدا شوینی دهربازبوونی رۆژی دواتر بخهینه ژیر چاودیرییه وه هه تا به بی زیان له و سنووره دهرباز بین که به ته واوی میلیتاریزه کرابوو. ئیواری هه ر زوو چه ند که س له پیشمه رگه شاره زاکان که منیش له گه لیاندا بووم به ره و سنوور وهری که وتین. هه یزه که هه یزیکی که م نه بوو، دهربازبوونی کاریکی ئاسان نه بوو، به لام به ئیراده ی تیکۆشه رانی هه لسوور هه موو ئه و که ند و کۆسپانه ی له سه ر ریگای ئیمه بوون که بریتی بوون له مۆلگه و دوژمنی شاراو واته مین و تیلدروو که له زۆربه ی سنووره کان بوونیان هه بوو، هه لگیرانه وه. سه ره ئه نجام به زه حمه تیکی زۆر هه موو هه یزه که ئاودیوی رۆژه لاتی کوردستان بوو. دوا ی ئه وه ی له سنوور په رینه وه بو مانه وه ی رۆژی دوا یی چووینه نیزیک گوندی ئاشه دینه، له و ی ماینه وه و ئیواره که ی به ره و شوینی دیاریکراوی خۆمان وهری که وتین. دیاره پیشتر هه موو ئه و شتانه ی که بو به رپوه بردنی ئه و عه مه لیاته پیویست بوون، له و ی ئاماده کرابوون.

ئه مجاره یان بو لیدانی زه بریکی دیکه له هه یزه کانی دوژمن گوردانی هه یزه به کریگیراوه کانی سپای پاسداران له گوندی "وهردی" هه لکه وتوو له سه ر جاده ی سه رده شت بو قاسمه ره ش دیاری کرابوو. له نیو ئه و گوردانه دا ژماره یه ک له هه یزه کانی سپای پاسداران که له هه موو بواره کانی شه ردا شاره زاییان هه بوو، له نیو مۆلگه که دا جیگیر کرابوون که ده کری وه ک به ئه زموونترین هه یزی ئه و کاته ی دوژمن که بو سه رکوتی خه لک و به ره به کانی له گه ل هه یزی پیشمه رگه ی کوردستان هاتبوون،

ناو ببهين. پۇژانە بە بيانووى جۇراوجۇر ئازارى خەلكيان دەدا. بېجگە لەو گوردانە لە دەوروبەرىشى چەند مۇلگەى دىكە جىگىر كرابوون. بەگشتى ناوچەكە ھىزىكى زۇرى لى كۆكرابۇوہ.

سەرەپاى ھەموو ئاستەنگەكانى سەر پىگەى كار و تىكۆشانمان، فەرماندەكانى ئەو كاتەى ھىزى گيارەنگ بۇ جىبەجىكردى گەلالەى ئەو عەليامەتە لە بەرەبەرى ۲۵ى گەلاويژ، سالرۇژى دامەزرانى حىزبى دىموكراتى كوردستان دەستبەكار بوون.

شەوى دووھەم چووینە دەوروبەرى ئەو گوردانە و لەوئ ماینەوہ. لە شوینىك ماینەوہ لە گوردانەكە زۇر نىزىك بوو و ھەر لەوئش زۇربەى كارەكان جىبەجى كران.

رۇژى ۲۰ى گەلاويژ كۆبوونەوہىەكى گشتى بە بەشدارى ھەموو فەرماندەكان پىكھات؛ لە فەرماندە ھىزەوہ تا جىگىرى پەل بەشداربوون. لەو كۆبوونەوہدا زۇرتىن قسە و پاويژ سەبارەت بە جىبەجىكردى ئەو گەلالەىە كرا. ھەموو پىشمەرگەكان بە سەر دەستەكاندا دابەش كران و شوینى خۇيان بۇ دىارى كرا. بۇ رۇژى دواىى و دواى ئەو كۆبوونەوہىە قسە بۇ ھەموو پىشمەرگەكان كرا و ناوى ھەموو پىشمەرگەكان خویندراىەوہ كە لە كام تىمە دان و ئەركيان چى دەبى. بەم جۇرە دواى ماوہىەك بۇ بەرپوہبردنى عەمەلياتىكى بەرچاوا لە شوینىكى گرینكى ناوچەكە دەستبەكار بووین.

ئەوہى لەبىرم بى ھەموو پىشمەرگەكان بە شەش دەستە دابەش كران؛ دەستەى يەكەم بە فەرماندەىى كاك عەلى باساوہىى لەگەل كۆمەلىك لە پىشمەرگە ھەرە ئازاكانى ھىزى گيارەنگ، وەك تىمى ھىرش بۇ دەستبەسەرداگرتنى گوردان دىارى كران. دوو دەستە بۇ دوو تەپۆلكەى زال بەسەر مۇلگەكەدا وەك دەستەى پىشتىوان دىارى كران تا لەژىر ئاورى ئەو دوو دەستەىەدا ھىرش

بۆ سەر گوردانه که دهست پئی بکات. دهسته یه کی دیکه بۆ سەر جاده ی سهردهشت بۆ قاسمه رهش دیاری کرا هه تا ئه گهر هیژیکی دوژمن به هاواری گوردانه که وه بی بکه ونه که مینی ئه وه دهسته له پیشمه رگه کان. بهرپرسی ئه وه دهسته، خدر خانه یی بوو و منیش له خزمه تیدا بووم و لهوئی بووین به دوو دهسته. دهسته ی چوارم بۆ لیدانی مؤلگه ی پیش گوندی کانیه زهره دیاری کرا. دهسته ی پینجه م له گه ل فهرانده ی هیژ له شوینیکی زال به سهر ناوچه که دا مانه وه تا له وپوه ته واوی شوینی شه ره که له ژیر چاوه دیری بگرن. له هه موو تیمه کاندای کومه لیک له پیشمه رگه و فهرانده ی به توانای ئه وکات به شدار بوون که ئه زموونی زۆریان له هه موو شیوه کانی شه ردا هه بوو که نامه وئی ناوی کهس بئیم له بهر ئه وه ی غه در له کهس نه که م. دوا ی ئه وه دابه شبوونه شه وه کهش له وئی ماینه وه و له شوینی خۆمان چاوه روانی کاتی دیاریکراومان ده کرد. پیشمه رگه کان له نیو ئه وه دارستانه دا هه ر کامه یان به شتیکه وه خه ریک بوون، ئیمه که پیشمه رگه ی لکی سی بووین هه موومان له گۆشه یه کدا بووین. لای کاتژمیری ۱۰ ی به یانی زۆرم خه وه ده هات، له سه ر پشت بۆی خه وتم؛ جاروبار سه ره رای هه موو ناخۆشییه کان کاتیکی له دهوری یه ک کۆ ده بووینه وه شوخی و گالته مان له گه ل یه کتر ده کرد. عه لی باساوه یی که فهرانده ی لکی سی بوو له گه ل من و یه ک دوو نه فه ری دیکه زۆری شوخی ده کرد، زۆر ره فیه ی بووین، کاتیکی من له خه ودا بووم له ته ته پاله یه کی خسته بووه سه ر زارم، منیش بی ئه وه ی هه ست پئی بکه م به هه ناسه کیشانم ته واوی له ته ته پاله که م ته ر کردبوو. له پر که وه خه بهر هاتم شتیکی له سه ر زارم دانرابوو و بۆنیکی زۆر ناخۆشی لی ده هات، زانیم کاری عه لی باساوه یی بووه. له گه ل وه خه بهر هاتنی من هه موو پیشمه رگه کان که له لامان بوون پیده که نین. منیش یه کسه ر

پەلامارى كاك عەلىم دا و لە دەستم ھەلات. گەر امەوہ و كترىەكەم خستە سەر ئاگر بۇ سازکردنى چایى، كاتىك چایەكە نامادە بوو عەلى باساوہی ھاتە لام، منیش گوتم چاییت نادەمى. دواى چایى خواردنەوہ دیتم عەلى نىگەران دیار بوو، خەيالئىكى قوول ھەلىگرتبوو و ویدەچوو لە دلى خۇیدا بیر لە شتىك بکاتەوہ، بە ئارامى لەژیر سىبەرى دارىك دانىشتبوو، منیش چووم بۇلای و لیم پرسى بۇ ئاوا لە فکر دای؟! یەكسەر گوتى دەزانى بیر لە چى دەكەمەوہ، دەستی نایە سەر نیوچاوانى و گوتى بیر لەوہى دەكەمەوہ دەلیم پیمخۆشە دواى شەھید خالید نیوچوانى لەو عەمەلیاتەدا گوللەيەك لە نیوچاوانم بدرئ و شەھید بم و نەمىنم. خالید نیوچوانى ھاوړپى نىزىك و گیانى بە گیانى عەلى بوو. بەداخەوہ ھەر لەو عەمەلیاتەدا عەلى ئارەزووہكەى ھاتە دى و بەداخەوہ گوللەيەك راست لە نیوچاوانى درا و بۇ ھەمیشە مالوايى لە ھاوسەنگەرانى کرد و بە ھاوړپى خۆشەويست و بەوہفاكەى خۆى شاد بووہ. ئەو شەرە قارەمانانەى تىكۆشەرانى ھىزى گیارەنگ لە نیو گوردانەكەدا دەكرئ وەك سەختترین شەرى دەستەويەخە چاوى لىبكرئ كە بە ھىمەتى كۆمەلئىك لە تىكۆشەرانى دىموكرات ئەنجام درا. ئەو شەرە لەلایەن حەسەن كتابى كە یەكئىك لە فیلیم ھەلگرە بەتواناكانى حىزب بوو لەو سەردەمەدا فیلیم بەردارى كرا كە تا ئىستاش پۇلى بویرانەى پىشمەرگە بى سەروشوینكراوہكەى حىزبى دىموكرات ویردى سەرزمانى ھەموو ئەو كەسانەيە كە لەگەلیدا بوون.

ھەتا دەھات لە كاتژمىرى سیفر واتە دەستپىکردنى عەمەلیات نىزىك دەبووینەوہ. بەھۆى نىزىكى شوىنى ھەموو تیمەكان لە بەرەبەرى ئىوارەيەكى درەنگدا ھەموومان بەيەكەوہ بەرەو شوىنى خۇمان كەوتىنە پى. ناوچەكە لىرەوار بوو، دەمانتوانى خۇمان لە چاوى دوژمن ون بكەين، سەرەراى ئەوہش بۇ ئەوہى لە چاوى

دوژمن دیار نه بین خۆمان به گه لای داران داپۆشیبوو. له نزیك "کانیه نووری" هه موو تیمه کان لیک جیا بوونهوه. بیر لهو رۆژانه دهکه مه وه که لیک جیا ده بووینه وه و نه مانده زانی ئاخۆ کامه مان جاریکی دیکه باوهش به ره فیه کانی خۆیدا ناکاته وه و مائاوايي یه کجاری ده کات. ئه و تیمه ی ئیمه که بۆ سه ر جاده ی قاسمه رهش – سه رده شت دیاری کرابوو به هۆی دووری شوینه که زووتر وه پڕ که وتین، به نزیك گوردانی دوژمندا تیپه رین و خۆمان گه یانده شوینی مه به ست.

کاتیك هه موو تیمه کان له شوینی خۆیان ئاماده بوون، له لایه ن فه رمانده ری هیژ، کاک کاوه به هرامییه وه قسه له گه ل به رپرسی تیمه کان کرا. له کاتی دیاریکراوی خۆیدا عه مه لیات دهستی پیکرد. له هه موو به شه کانه وه هیژش بۆ سه ر هیژی به کریگیراوی دوژمن دهستی پیکرد. هه ر وه ک پێشوو باس کرا دوو ته پۆله ی زال به سه ر گورداندا رۆژانه تا ئیوارێ پاسه وانی لی داده نرا. بۆیه ئه و دوو تیمه ده بوو له پێشدا له و دوو پاسه وانه بده ن و زوو خۆیان له جیگه ی ئه وان جیگیر بکه ن تا له ویوه به ئاوری چه کی خۆیان هیژش بۆ سه ر گوردانه که ده ست پێکه ن. هه رچه نده سه ره تا تووشی گرفت بوون به لام ئه و دوو که سه یه کیان کوژرا و یه کیان به دیل گیرا، ئه و جار گوردانه که ئاگری به سه ردا باری، ئاگری که هه رگیز چاوه روانییان نه ده کرد، چونکه هیژیکی له خۆبایی و دژی گه لی تیدا جیگیر کرابوو.

له ژیر ئاگری بی پسانه وه ی ئه و دوو تیمه له تیکۆشه رانی دیموکراتدا ئه و جار نۆره گه یشته تیمی هیژش تا هه لۆئاسا له ژیر ئاوری چه کی ده ستیاندا هیژش و په لاماری خۆیان ده ست پێکه ن. له ده ور به ری گوردان شه ریکی قورس له نیوان هیژی دوژمن و پێشمه رگه تیکۆشه ره کانی هیژی گیاره نگ به سه ختی

بەردەوام بوو، لە گەرمەى شەردا گولەى پاسدارىك قەلافەتى شىرانەى فەرماندەى لكى سىى ھىزى گيارەنگ، عەلى باساوھى شەلالى خوين کرد. دواى شەھىدبوونى عەلى كە فەرماندەى دەستەى ھىرش بوو، پىشمەرگەكان كەمىك پاشەكشە دەكەن، خەبەرى شەھىدبوونى فەرماندە عەلى كە لە بىسىمى ھەموو تىمەكاندا بلاوبووه، ھەموومانى غەمبار کرد. كاتىك عەلى باساوھى شەھىد بوو لە لاىەن فەرماندەى ھىز دەستوورى پاشەكشە درا تا لەوہ زياتر زەربە نەخوين. كاتىك خەبەرى شەھىدبوونى عەلى بەگووى ھەمە نارستى، تىكۆشەرى رۆژە سەختەكان دەگا، دەچىتە لاى تىمى ھىرش و پىئانەوہ پەيوەست دەبى.

ئەو پىشمەرگانەى كە قورستىن ئەركيان لەسەرشان بوو بە قارەمانەتى خويان دەستبەردار نەبوون تا دەستيان بەسەر گوردانەكەى دوژمندا نەگرت. تىمى ھىرش جارىكى دىكە خويان كۆدەكەنەوہ و ھىرش بۇ سەر دوژمن دەست پىدەكەنەوہ. سەرئەنجام دواى شەپىكى سەخت و دژوار و سەنگەر بەسەنگەر دەچنە نىو گوردان و قارەمانانە دەست بەسەر گورداندا دەگرن. ھىزى دوژمن لەنىو گورداندا بىجگە لە چەند كەسىك كە ھەلاتن ئەوانى دىكە ھەموويان بە دەستى ھىزى پىشمەرگە كوژران. ژمارەى كوژراوانى دوژمن لەنىو ئەو گوردانەدا لە چل كەس زياتر بوو، زۆربەى ئەو كەسانەى لەنىو گوردانەكەدا كوژران لەلاىەن پىشمەرگەكانەوہ شناساىى كران. چەكوچۆلىكى بەرچاو كەوتە دەستى ھىزى پىشمەرگە و باقى شتەكانى دىكە كە ئىمكانى راگواستىيان نەبوو ئاگرىيان تىبەردرا.

ئەو تىمەى كە بۇ لىدانى مۆلگەى پىش گوندى كانىەزەرد ديارى كرابوو، تا كۆتايى شەرەكە ئاگرىيان بەسەر مۆلگەكەدا

باراند. ئیمەش تا کاتی دیاریکراو لەسەر جاده ماینهوه و دوبه‌دوای دەستبەسەرداگرتنی گوردان و کۆتایی عەمەلیات بەرەو شوینی دیاریکراوی خۆمان گەپاینهوه.

لە نزیك گوندی دۆلێ خانوان، یه‌کمان گرتەوه، کاتیك ئیمه گەیشتی‌نه‌وه لای هاریپانی دیکه و جەنازە‌ی شەهید عەلی‌مان بینی، لە راده‌بە‌ده‌ر نا‌رەحەت بووین، من بۆ لە‌ده‌ستدانی شەهید عەلی زۆر بە پەرۆش بووم، چونکە نەک هەر وه‌ک فەرمانده، فەرماندم بوو، بە‌لکوو لە خۆشه‌ویست‌ترین پە‌فیه‌کانیشم بوو. پۆژانیکی خۆش و ناخۆشمان بە‌یه‌که‌وه تێپەراندبوو؛ چە‌ند کاتژمێر پێش بە‌یه‌که‌وه گالته‌مان دە‌کرد، که‌چی ئیستا دە‌بینم شە‌لالی خوی‌ن بووه و لە‌نیو دۆلێک لە‌تە‌نیش‌ت هاوسە‌نگە‌رانی جە‌نازە‌که‌ی دانراوه و بۆ هە‌میشە چاوه‌کانی لە‌سەر یه‌ک داناهه. هەرچی بێر دە‌که‌مه‌وه پۆژ لە‌و پۆژانه ناخۆش‌تر نابن، بە‌لام ئازادی بۆ گە‌لیکی ژێر دە‌ست نرخی خۆی ده‌وی. لە‌ بێر مه‌ شە‌هیدی فەرمانده هە‌مه‌ نارستی پ‌روی لە‌ من کرد و بە‌ قورگی پ‌ر لە‌ گریان‌ه‌وه گوتی؛ بە‌گه‌! عە‌لیش وه‌ک شە‌هید خالید مائا‌وایی لی کردین.

دوای پشوو یه‌کی کورت، بووین بە‌ دوو دە‌سته؛ دە‌سته‌یه‌ک لە‌ کادر و پێش‌مه‌رگه‌کان بە‌ سەر پ‌رستی هەر دوو تیکۆشە‌ری پۆژه سە‌خته‌کان، خدر خانە‌ی و مه‌لا حوسینی زیوه‌یی لە‌گە‌ل چە‌ند که‌سی دیکه بە‌ مه‌به‌ستی بە‌ خاکسپاردنی جە‌نازە‌ی شە‌هید عە‌لی و مانه‌وه لە‌ ناوچه‌ لە‌ ئیمه جیا‌بوونه‌وه. ئیمه‌ش زۆر به‌ی هی‌زه‌که‌ به‌ره‌و بنکه‌کانمان لە‌ "کونه‌ماری" گە‌پاینه‌وه. هەرچه‌ند گە‌رانه‌وه‌مان به‌و سنووردا زۆر سە‌خت بوو، بە‌لام ب‌ریاری گە‌رانه‌وه‌ درا. گە‌رانه‌وه‌مان بە‌ نزیك "قاسمه‌رە‌ش" دا بوو، زۆر لە‌ مۆلگه‌ نزیك بووین و هی‌زی زۆر ده‌بی تا ده‌توانی خۆی

لە چاۋى دوژمن بپارىزى. سەرئەنجام لەسنوور دەربازبوۋىن و گەراينەۋە بىنكەكانى خۇمان.

لە كونه ماری هه والی شه هیدبوونی عەلى باساۋەیی، فەرماندەى پۇژە سەختەكانى خەبات و گرتنى گوردان و چۆنیەتی ئەو عەمەلیاتە بە خیرایى بلابوۋە و هەتا ماۋەیهك هەر باسی ئەو قارەمانەتییهى هیزی پيشمه رگه دهكرا و هاوړپیانى شه هید عەلى لەوہى كە هاوړپ و فەرماندەكەيانان لەنیو خویاندا نەدەدى خەمبار بوون بەلام خویان بۇ تۆلە و دريژەدانى رینگەكەى نامادە دەکرد.

• دەسبەسەرداگرتنى مۆلگەى پشتى ئاۋايى گرزال

دواى تىپەرىنى سالانىكى دوورودريژ هەروا دەزانم ئىستايە، هېچكام لە پۇژە خۆش و ناخۆشەكانى ئەو كاتە لە فكر و خەيالدا كۆن نابن. هەنگاو بە هەنگاۋى ئەو كاتەم هەر لە يادە و قەت فەرامۆشى ناكەم. چونكە رابردوۋى خۆم و هاوړپكانى ئەو كاتە بۆم بۆتە بەشىكى دانەبراو لە ژيانم، هەربۆيە قەت نە لە خويندنەۋە و نە لە نووسينەۋەى ماندوو نابم. هەميشە شانازى دەكەم كە لەگەل هەقالەكانم لە دروستكردنى ميژوۋيەكدا بەشدار بووم كە نەسل بە نەسل تا پۇژى رزگارى نەتەۋەكەم بە بەردوامى دەچىتە پيشى.

دواى گرتنى گوردانى وەردى، جاريكى ديكە تىكۆشەرانى هيزى گيارەنگ هەنگاو بۇ گرتنى مۆلگەيەكى ديكەى دوژمن هەلدينەۋە بۇ ئەۋەدى نە تەنيا نەهيلىن دوژمن بە خەيالى ئاسوودە لە ناۋچەكە رەبازين بكات، بەلكوو واى لىبكەن كە لە سىبەرى خۆيشى بترسى.

هيشتا خه مى له دهستچوونى شههيد عهلى باساوهيى له روخسارى هه مووماندا بهدى دهكرا، ههر واماندهزانى خه ياله و ههر ديه وه و وهك جاران پيشره و پيشهنگمان دهبي. به لام داخى گرانم سهفهريكى بي كوتايى بوو، تازه ههرگيز جاريكى ديكه له نيو كوړى هاوسهنگه رانيدا بهدى ناكري. به لام له وه دنيا بووين كه ريگه و ريبازى ههر بهرده وامه.

ئهمجاره يان بو وه شاندى گورزيكى تر له دوژمن، مؤلگه ي پشتى ئاوايى گرژال له لايهن فه رمانده چاونه ترسه كاني ئه و كاتى هيزى گيارهنگ زانباريى وردى له سهه كوكرابووه كه به هوى چرى ناوچه كه دهكرا بهرنامه ي زور گه وره له سهه هيزى دوژمن بهرپوه بچي.

له ناوچه ي سهرده شت زور به كه مى دوژمن توانيوه تى بهرنامه له سهه هيزى پيشمه رگه جيبه جي بكات، بهلكوو زورتر هيزى پيشمه رگه بهرنامه ي زه برليداني له سهه هيزه كاني دوژمن جيبه جي كردوه كه ئه وهش به هوى جوغرافياى ناوچه كه يه كه زوربه ي به ليره واريكى پر داپوشراوه و دوژمن به كه مى دهيويرا خو ي لى بدا.

چهند روژ پيش ده سپيكي عه مه ليا ته كه هيزيكي تي كه لاه له كادر و پيشمه رگه كاني هيزى گيارهنگ به ره و ناوچه وه پرى كه وتين. ئامانج له و جهوله يه هه م گرتنى مؤلگه ي پشتى گوندى گرژال بوو و هه م ليداني جهوله له ناوچه جوړبه جوړه كاني سهرده شت بوو. دواى تاقيبى وردى سنوور له لايهن پيشمه رگه شارهزا و چاوساغه كاني ئه و سهرده مه كه به نه زهري من كو مه ليك له تيكو شه راني ئه و كاته ي هيزى گيارهنگ له سنوورى ناوچه كه سه ختري نهركيان بهرپوه ده برد، بو پاراستنى گياني ره فقه كانيان زور جار به چهند روژ له سنوور ماونه وه و به

كەمترىن ئىمكانات پىلانەكانى دوژمىنان لە گۆر دەنا. مەيدانى مېنەكانى دوژمىنان بە وريايىەوہ پاك دەكردەوہ تا ھاوپرىكانىان بەبى زىان لەو سنوورہ ئاودىوى پۇژھەلاتى كوردستان بكا. چەند كەس لەو تىكۆشەرانە بەھوى تەقىنەوہى مین و كەمین لە سنوورەكان شەھىد بوون.

ئەو ھىزەى كە ئەو جارە بۇ گرتنى مۆلگەى گرژال دىارى كرابوو ھەر دوو تىكۆشەرى راستەقىنەى ئەو مەيدانە؛ ھەمە نارستى و عەبدوئلاى شەخسە بە ھاوپرىيەتى چەند فەرماندە و كادر و پىشمەرگەى قارەمان و چاونەترس چووينە نىو گوندەكانى ناوچەى بولفەتى سەردەشت. دواى ماوہىەك گەشت و گەران لەنىو خەلكى دەقەرەكە بەرەو شوينى مەبەست، واتە "رەشەگەلوو" كە زال بوو بەسەر مۆلگەكەدا درىژەمان بە برىنى رىگە دا. لە نىوہشەويكى درەنگدا خۇمان گەياندە شوينى دىارىكراو و لەوى ماینەوہ تا لەويئوہ بەيانى ھەموو جموجۆلى دوژمن بخەينە ژىر چاوەدىرى خۇمان. ئەو كاتە لە زۆربەى ناوچەكان تەقەمەنىي پىويستى شاراوەمان ھەبوو، بۇ ئەوہى ئەگەر لە ھەر ناوچەيەك تووشى شەر بووين كەلكى لىوہربگرين. ھەر بەشە لەو تەقەمەنىيە كۆمەلىك لە كورەكان ئاگادارى دەبوون. دىار بوو لەويش بۇ جىبەجىكردى ئەو عەمەلياتە تەقەمەنىي شاراوە ھەبوو، بەلام زۆرجار زۆر بە زەحمەت بۇمان دەدۆزرايەوہ و ئەوجارەش ھەررومان بەسەر ھات. زۆر بە زەحمەت توانيمان تەقەمەنىيەكە بدۆزىنەوہ. دواى دارشتنى ئەو گەلألەيە، لە پشتى ئەو مۆلگەيە مۆلگەيەكى دىكە زياد كرابوو كە دەكرى بلىم زيادكردى ئەو مۆلگەيە برىك ئاستەنگى درووست كردبوو بەلام گەلألەكە تىك نەدرايەوہ و جىبەجى كرا.

دواى گەشتىكى سياسى و نيزامى لە ناوچەى بولفەتى سەردەشت

لەنيو ئەو خەلكەي كە ھەميشە لە دريژەي خەبات و تيكۆشاندا يار و ياوهرى ھيژى پيشمەرگەي كوردستان بوون، بۆ مانەوە چووينە نيزىك مۆلگەكە. ھەر ئەو پۆژە فەرماندەكان لە دەورى يەك كۆبووينەو تا لەسەر چۆنيەتي گەلەي عەمەلياتي ئەوجارەمان بە مەبەستي دەستبەسەرداگرتنى ئەو مۆلگەيە باس و پراوئىز بەين. لەو كۆبوونەو دا ھەموو پيشمەرگەكان بەسەر سى دەستەدا دابەش کران، دەستەي يەكەم بە سەرپەرستى كاك عەبدوللاي شەخسەي ھاوړى لەگەل كۆمەلەي كە پيشمەرگە تيكۆشەر و ئازاكان وەك دەستەي ھيژش بۆ سەر مۆلگەكە، دەستەي دووھەم بە سەرپەرستى كاك بەكرە مارەغانى بۆ ليدانى ئەو مۆلگەيەي كە لە پشتى مۆلگەي ديارىكراو ھەلكەوتبوو، ديارى کران و، دەستەي سێھەم كاك ھەمە نارستى وەك فەرماندەي گشتي عەمەليات سەرپەرستى دەكرد و منيش لەگەل ئەو دەستەيەدا بووم. ھەر لە شوينى مانەوە كە زال بوو بەسەر مۆلگەكەدا ماينەوە تا لەويو بە چەكى قەنناسە و بى كەي سى لە مۆلگەكە بەدين و تيمى ھيژش لە ژيەر ئاوري ئەو تيمەي ئيمەدا ھيژشى خويان بۆ سەر مۆلگەكە دەست پى بەكن.

ئەو پۆژە زۆر خەرىك بووين تا توانرا تەقەمەنيەكە بدۆزينەو كە لەو شوينە پيشتر ژيخاك كرابوو. تەنيا دوو كەس دەيانزاني لەكوئى ھەشار دراو. دواي ديتنەوہي تەقەمەنيەكە، شەوئى دەستەيەك لە پيشمەرگەكان چون بۆ گوندى گرژال. كە ھاتنەو چوار ليتر بەنزينيان لەگەل خويان ھينابوو ھەتا لە گوللە "ئار بى جى" ھەكاني بەكن بۆ ئەوہي مۆلگەكە زوو ئاور بگرئ. ئەو پۆژە ھەموو جموجۆلى نيو مۆلگەكە لە شوينى مانەوہرا لە ژيەر چاوەديريدا بوو.

سەرئەنجام لە ئيوارەيەكي درەنگدا ھەر دوو تيمەكەي ديكە

بەرەو شوپىنى خۇيان وەپرى كەوتن. كاتىك ھەر دوو تىم لە شوپىنى خۇيان جىگىر بوون و چاوەپرى دەستوورى فەرماندەى عەمەليات بوون، لەلایەن كاك حەمە نارستىيەو بە بىسىم قسە لەگەل ھەموو تىمەكان كرا. لە يەك كاتدا ھەر دوو مۆلگەكە بەتوندى كەوتنە بەر ھىرشى ھىزى پىشمەرگەى كوردستان و بە خەستى ئاورباران كران. لە ماوەيەكى كورتدا دەستەى ھىرش لە ژىر ئاوری چەكى دەستى پىشمەرگەكانى دىكەدا خۇى گەياندە بن سەنگەرەكانى مۆلگەكە و لە دواى شەپرىكى كورت، مۆلگەكە بە تەواوى دارما و ھىزى نىو مۆلگەكە كۆمەلەكانىان كوژران و ئەوانى دىكەش ھەلاتن و پىشمەرگەكان بەبى زيان توانيان دەست بەسەر مۆلگەكەدا بگرن. لەنىو مۆلگەكەدا چەند پارچە چەكى جۆراو جۆر وەك دەسكەوت كەوتنە دەستى پىشمەرگەكان و پەدافەندىكى گەورە كە ئىمكانى راگواستنى نەبوو لەگەل باقى شتەكانى دىكە ئاوريان تىبەردرا.

تىمەكەى دىكەش تا كۆتايى عەمەليات ئاگرىيان بە سەر مۆلگەى نىوان گوندەكانى زەلى و گرژالدا باراند.

دواى دەستبەسەرداگرتنى ئەو مۆلگەيە، فەرماندەى عەمەليات دەستوورى گەپانەوەى دا. لە بەرەبەرى پوژئاو بووندا دواى ئەوەى ھەموومان يەكمان گرتهووە و دواى ئەو عەمەلياتە سەرکەوتوانەيە، درىژەمان بە گەشتى خۇمان دا. دواى دووركەوتنەوەى ئىمە دوژمن ناوچەكەى بە خەستى تۆپباران كرد. بەلام ئىمە بى زيان بووين.

گرتنى ئەو مۆلگەيە وەك زۆر عەمەلياتى دىكە سەرکەوت و لە ناوچەكە دەنگى دايەووە و وەك عەمەلياتىكى سەرکەوتوو چاوى لى دەكرا.

بەم جۆرە جارىكى دىكە تىكۆشەرانى ھىزى گيارەنگى سەردەشتى

سەرسەوز، بە لایھاتوویی خۆیان توانیان عەمەلیاتیکی سەرکەوتووی دیکە لەسەر ھیزی دوژمن بەرپۆەبەرن. جیی خۆیەتی لێرەو جارێکی دیکە سلاو بنیرین بۆ ئەو تیکۆشەرانە ی کە لەو عەمەلیاتەدا بەشداربوون و سلاو بۆ گیانی پاک ی ئەو کەسانە ی لە سالەکانی دواییدا شەھید بوون.

• ھیرشی دوژمن بۆ سەر کۆمیتە ی شارستانی سەردەشت و ھیزی گیارەنگ

بەدوای کۆتایھاتنی شەری نیوان حکومەتەکانی ئێران و عێراق و کەمبوونەوھ ی گرژییەکانی نیوان ئەو دوو ولاتە، ئاستەنگەکانی بەردەم شۆرشی کورد لە پۆژھەلات و باشوور زیاتر بوون. کۆماری ئیسلامی ئێران بەدوای ئەو زەبرە کاریگەرانی کە لەلایەن ھیزی پێشمەرگە ی کوردستان بە تاییبەتی لە ناوچە ی سەردەشت و یی کەوتبوون، پیلانیکی گەورە ی بۆ دۆلی سونی و کونەمار دارشتبوو کە ئەو کاتە ھیزی گیارەنگ و کۆمیتە ی شارستانی سەردەشت بنکە و بارەگاکانی لەو ناوچە یە بوون. دەکرێ بگوترێ کونەمار و سونی دەروازە یەکی گرینگ بوون بۆ حیزبی دیموکراتی کوردستان.

کۆماری ئیسلامی بۆ ئەوھ ی ھەرچۆنیک بی ئەو دەروازە لەبەریەک ھەلتەکینی لەمیژبوو بۆی لە بەرنامەدا بوو. کاتیکی ھیزی دوژمن لەلایەن چەند کەسی بەکرێگراو خەبەری پی دەگات کە زۆربە ی کادر و پێشمەرگەکانی ھیزی گیارەنگ لە ناوچە دان و بۆ ئەرکی حیزبی گەراونەتەوھ نیوخۆی ولات، لەو دەرفەتە کەلک وەردەگرێ و ھیزیکی زۆر کۆدەکاتەوھ و بە ھەموو ئیمکاناتی پیویستەوھ درەنگانی شەویک ھیرش دەکاتە سەر

كۆمىتەي شارستان تا بەو ھىزە گەورە دەست بەسەر بىنكەكانى
كۆمىتەي شارستان دا بگرى.

پىلانەكە ئەو ەندە گەورە و مەترسىدار بوو كە رەنگە گىرآنەو ەي
ھەروا ئاسان نەبى.

شەوئ ھىزىكى گەورەي دوژمن پىكھاتوو لە پاسدار و جاشى
بەكرىگىراوى شارەزا لە ھەموو فەننەكانى شەر، لە چىاي
جاسووسانەو ە بەرەو كونەمار شۆر دەبنەو ە تا خۇيان دەگەيەننە
دەوروبەرى بىنكەي كۆمىتەي شارستانى سەردەشت. ھاتنى ئەو
ھىزە گەورەي دوژمن بۇ چەند سەد مېترى بىنكەي كۆمىتەي
شارستان، ناكرى كەسانى چاوساغي لەگەلدا نەبووبى!! بەلام
تا ئىستاش بە رەسمى لەسەر كەس لە ناوچەكە ساغ نەبوو ە.
دىارە ھىندىك كەسى گومانلىكراو ھەبوون، بەلام بەداخەو ە وەك
زۆر جارى دىكە مەسەلەكە پشت گوى خرا و ھىچ لىپرسىنەو ەيەك
نەكرا.

پىلانەكە بەم جۆرە بوو؛ سەرەتا ھىزى دوژمن دىانەو ەي ھەموو
دەوروبەرى كۆمىتەي شارستان بۆمبىرئ بكەن، ھىزىكى زۆرىش
لە دەوروبەر جىگر كرابوو. دواي ئەو ەي لە دانانەو ەي بۆمبەكاندا
سەرکەوتوو بوون، بەشىوى تەلەيى لە بەرەبەياندا تەقە لە
بىنكەكانى كۆمىتەي شارستان بكەن بۇ ئەو ەي پىشمەرگەكان
لىيان و دەست بىن و بە دەوروبەرى مەقەرەكاندا كە بۆمبىرئ
كراون بلاو ببنەو ە و بەم جۆرە بىانخەنە نىو بۆمبە چىنراو ەكان
و ھەمىش بە ھىزى پىادە ھىرش بۇ سەر كۆمىتەي شارستان
دەست پى بكەن. دىارە ئەگەر بە وردى سەيرى پىلانەكە بكەين،
رەنگە دوژمن سەرکەوتنى و دەست ھىنابا. بەلام ئەو ەيەكە لە
كارى تەخرىبدا دەوترى "ئەو ەلەين ھەلە، ئاخىرىن ھەلەيە"،
ئەو ەش راست وا دەرچوو. شەوئ لە كاتى دانانەو ەي بۆمبەكاندا

یه کیک له کهسه شاره زاکانی داریژهری ئەو پیلانە، له پشت بنکهکان واتە له چەند سەدمیتری کۆمیتە ی شارستان بۆمبێکی له دەستدا دەتەقیتهوه و پیلانە که ئاشکرا دەبی.

دوای تەقینەوهی ئەو بۆمبە هێرش بۆ سەر کۆمیتە ی شارستان دەست پێ دەکات. هێرشیک که له هەموو شوینە زالەکانی دەوروبەر را ئاگر بەسەر بنکهکاندا دەباری. له گەڵ ئەوهیکه کۆمیتە ی شارستان له ژێر هێرشیک تونددا بوو، به تهواوی له هەر چوار دەوری به هیزی دوژمن گەمارۆ درابوو. گەمارۆیهک که تەنیا به ئێرادهی پێشمەرگه دەتوانی تیک بشکیندری و هاوسەنگی شەپهکه بگۆڕی. ژماره ی ئەو پێشمەرگانه ی لهو بون، زۆر کهم بوون. دوو ریگیان له بەربوو؛ یان دەبوو له نیو ئاگر و ئاسندا بسووتین و بنکه که یان بکهوێته دەستی دوژمن، یان قۆلی هیممهت هەلمان و شەپه ی مان و نەمان له گەڵ دوژمن بکن. له کۆتاییدا وهک زۆر جاری دیکه، ریگی بهرەنگار بوونهوه دهگرنه بهر و شەپه ی سەخت و دژوار له گەڵ دوژمن دەست پێ دهکن. له کۆمیتە ی شارستان، پهلی فهرماندەیی و کادرهکانی کۆمیتە شارستان شەپه ی قارهمانانه له گەڵ دوژمن دەست دیتە ئاراهه. پێشمەرگهکان له گەڵ ئەو هیزه دهکهونه شەپه ی سهنگه به سهنگه رهوه و له خوارهوش پێشمەرگهکانی لکی سیی هیزی گیارهنگ هێرشهکانی خویان بۆ سەر هیزی دوژمن دەست پێدهکن. بهم جۆره پهلاماری هیزی دوژمن دەدن و له چەند میتری کۆمیتە ی شارستان له گەڵ دوژمن دهکهونه شەپه ی دهسته و یه خهوه. به هیممهتی پێشمەرگه تیکۆشه رهکانی پهلی فهرماندەیی و کادرهکانی کۆمیتە ی شارستانی سهردهشت و قارهمانهکانی لکی سی، ئەو هیزه ی دوژمن دهشکی و بهرهوه دواوه رادهکا.

بەمجۆرە بە ئىرادەى تىكۆشەرانى سەردەمى خەباتى چەكدارى پىلانە گلاوۋەكەى دوژمن لە گۆر دەنرى و كۆمىتەى شارستانى سەردەشت لە گەمارۆى ھىزى دوژمن رزگار دەبى. كاتىك ھىزى دوژمن بەرەو جاسووسان پاشەكشە دەكەن، پىشمەرگەكان وەدوایان دەكەون تا بە مەودايەكى زۆر لە كۆمىتەى شارستان دووریان دەخەنەو و پەپىيان دەنن. لەو پەلامارەدا كۆمەلىك پاسدارى بەكرىگىراو دەبنە قوربانى پىلانە دژى گەلىيەكانى كۆمارى ئىسلامى و دەكوژرىن و چەندىن پارچە چەك دەكەونە دەست ھىزى پىشمەرگە.

رۆژى دواتر رىژىم بۇ چەند جارىك خەلكى گوندەكانى دۆلەتو و گۆرەشىر و داوداوە دەنرى بۇ بردنەو مى كوژراوەكانىان. ئەوان وەھا سەريان لى شىوآبوو كە نەيان توانىبوو كوژراوەكانى خۆيان لەگەل خۆيان بەرنەو. دواى چەند رۆژىك بە ناردنى خەلك و بە زەحمەت توانىان لاشەى چەند كوژراوئىكى دوژمن بەرنەو گوندى دۆلەتو.

ھەموو ئەو بۆمبانەى كە دايانابوونەو بەجىمابوون و كەوتنە دەستى ھىزى پىشمەرگە. لەو شەپەدا ناكرى كارىگەرىى ئەو دۆشكەيە لەبەرچاوە نەگىرى كە لە لى سى، سەنگەرى بۇ دروست كرابوو. بە تايبەت لەنىو پىشمەرگەكاندا چەند پىشمەرگەيەك رۆلى كارىگەرىيان گىرابوو بۇ شكاندنى ھىزى دوژمن لەم ھىرشەدا.

بەمجۆرە ئەو جارەش يەكەك لە گەورەترىن پىلانەكانى كۆمارى ئىسلامى بە دەستى تىكۆشەرانى ھىزى گيارەنگ تىك شكا. دەكرى بگوترى ئەو يەكەم پىلان بوو كە كۆمارى ئىسلامى بۇ چۆلكردنى ئەو ناوچەيە لە ھىزى پىشمەرگەى كوردستان، دايرشتبوو.

لیږه دا جیځای خویه تی سلاویکی گهرم بنیرین بؤ پیشمه رگه کانی په لی فهرماندهیی و کادره کانی کومیته ی شارستان و لکی سی که سهره رای که می هیزیان توانیان نه و هیزه ی دوژمن تیک بشکینن که بؤ له نیوبردی باره گا و بنه ماله کانیان هاتبوون. ئافهرین بؤ تیکوشه ره به بیروباوه رپه کانی نه و سهرده مه ی خه باتی حیزبی دیموکرات که ناماده بوون له پیناو به رژه وهندی خه لکی کوردستاندا گیانیان فیدا بکن و زوریشیان هر له و ریگه یه دا گیانیان فیدا کرد.

• گوشاره کان بؤ چۆلکردنی بنکه و باره گا کانی کومیته ی شارستانی سهرده شت و هیزی گیاره نگ له "سونی"

به دواي نه و هیرشه به ربلاوه ی که کرایه سهر کومیته ی شارستانی سهرده شت و هیزی گیاره نگ و به هیمه ت و نازایه تی رۆله کانی گه له گه ل شکست به ره وروو بوو، هه وه دژی گه لییه کانی ریژیم به مه بهستی چۆلکردنی نه و ناوچه یه هه تا دههات زیتر ده بوو. له و سهرده مه دا عیراق و ئیران زیتر لیک نیزیک ده بوونه وه، چاوه پروان ده کرا ئاسته نگه کان زیتر بن. بویه له لایه ن حکومه تی نه و کاتی عیراقه وه چه ند جاریک ئاگادار کراینه وه که ده بی ناوچه که چۆل بکه ین!! حیزب هه ولئ زوری دا تا نه و ده روازه یه له سنوور که له چۆنیه تی له گه ل هاتوچوی هیزی پیشمه رگه بؤ نیوخوی ولات و پیوه ندی له گه ل کومه لانی خه لکی کوردستاندا شوینیکی ستراتیژیک بوو، بیاریزی. به لام به داخه وه هه وه له کان بی ئاکام بوون.

رۆژیک له رۆژه کانی پاییزی ۱۳۶۹ی هه تاوی بی نه وه ی ئیمه ئاگادار بین، به ده یان ماشینی باره له گری گه وره و بچووک

كە ھەموو شۆڧىرەكانيان خەلكى باشوورى كوردستان بوون لە لايەن حكومەتى عىراقەو ە بەرەو سونى بەرپرەبوون و گەيشتنە سونى. ماوہى ۲۴ كاتژمىريان مەجال پىداين كە ناوچەكە چۆل بكەين و پىيان راگەياندين كە ئەگەر ناوچەكە چۆل نەكەن، بە ھەموو جۆرە چەكىك لىمان دەدەن!! بۆيە ناچار بە گواستەوہى مەقەر و مالەكانمان كراين. لە كاتى باركردندا چەند جار بە تۆپى دوورھاويژ دەوروبەرى بنكە و بنەمالەكانمان كەوتنەبەر ھىرشى تۆپخانەى حكومەتى عىراق. ئامانچ لەو كارە تەنيا بۆ ئەو ە بوو كە ھەرچى زووتر ئەو شوينە چۆل بكەين. بەراستى رۆژىكى ناخۆش بوو، لە ماوہى ۲۴ كاتژمىردا ناوچەكە بە تەواوى چۆل كرا و ھەموومان بۆ بنارى قەندىل گوازاراينەوہ.

وہزەيكي زۆر خراپمان ھەبوو ھەر مالە لە جىگايەك بوو، وەرزی سارد و سەرما بوو، دەبوو ھەم بۆ مەقەرەكان و ھەم بۆ بنەمالەكان جىگەى ژيان و ھەوانەوہ درووست بكەين. شوينى ئىمە و ھىزى زمزيران، گوندى "بۆكرىسكان" بوو. لە كاتى راگواستمان لە سونىوہ بۆ بنارى قەندىل، كۆمەلە خەلكىكى دىكە لە دەوروبەرى سونى بوون، خەرىكى كار و كاسبى بوون و وەزەيان لەوپەرى خراپىدا بوو. چەند كەسىك لە ناچارى خۆيان تەسلىم بە حكومەتى ئىران كردەوہ و كۆمەلىكىش بەدزى لەوئ مانەوہ.

لە پايىزىكى دەرنگەوختدا لە گوندى بۆكرىسكانى بنارى قەندىل دەستبەكار بووين؛ دەبوو ھەم شوينى ھەوانەوہ بۆ خۆمان وەك پىشمەرگە سەلتەكان درووست بكەين، ھەم ھاوكارىى بنەمالەكان بكەين و ھەم سالۆنى نانخواردن و ئاشپەزخانە ساز بكەين. بۆيە پىشمەرگەكان ھەموويان خەرىكى كاركردن بوون. فشارىكى زۆرمان لەسەر بوو، بەلام بە ھىممەت و ئىرادەى پىشمەرگەكان، كارەكان

باش دهچوونه پیشی. ئیمه سهر به لکی سی بووین، چهند پوژ پیش راگواستمان له سونی، سهرپه له کهمان بریندار بوو، بویه ئهرکی ئهو په له کهوته سهرشانی من. بو ئهوهی به هاوکاری کورپهکانی دیکه بتوانین ئهرکهکانمان به باشی جیبهجی بکهین، پوژانه کار و ئهرکهکانمان دابهش دهکرد. هه موومان به شداری کارهکانمان دهکرد، بی ئهوهی هیچ چاوه پروانییه کهمان هه بی دلسوزانه کاری خویمانمان دهکرد. سهرپه رای هه موو فشارهکان دواي نیشته جیبوونمان له بوکریسکان و سهرپه رای ئهو هه موو کاره زورهی که پوژانه ده بوو کردبامان به لام گه پانه وه بو سونی جاریکی دیکه له دهستهی بچووکدا ههر له ئارادا بوو، به لام به نههینی و تهواو پارتیزانی.

دواي ماوهیه که له مانه وه مان له بناری قه ندیل، دهستهیه که له پیشمه رگه و کادریهکانی کۆمیتیهی شارستان به شیوهیهکی نههینی جاریکی دیکه گه پانه وه سونی و تا کاتی راپه رینی خه لکی باشووری کوردستان له ناوچه که مانه وه. به لام مانه وهیهکی سهخت و تهواو پارتیزانی که به هاوکاری چهند که سیکی دلسوز و نیشتمانپه روهر ئهو تیمه له ناوچه که خه ریکی راپه راندنی ئهرکی حیزبی بوون.

ناکرئ باسی سونی و کونه مار بکهی به لام باسی بنه ماله تیکۆشهر و نیشتمانپه روهر کهی حاجی خدری به رقسلی نه کهی که به راستی هه میسه پشت و په نای ئیمه بوون. له ناوچه که وهک هه میسه هاوکار و پشتیوانمان بوون، هه میسه به دهسته وه بوون و خه مخوری ئیمه بوون. ده توانم بلیم مانه وهی ئهو تیمه له پیشمه رگهکان به شیکی به هیممهت و پشتیوانی ئهو بنه ماله به ریزه بوو.

دواي گه پانه وهی ئهو تیمه بو ناوچه که ئیمه ش له بناری قه ندیل

خەرىكى كار و تىكۆشانى خۆمان بووين، پوژانە ئەرکەكانمان دابەش دەکرد و ھەر كەسە ئەرکی پىسپىردراوى خۆى رادەپەراند. پوژىكىان وەك پوژەكانى دىكە دواى دابەشکردنى كارەكان من لەگەل چەند پىشمەرگەيەك خەرىكى درووستکردنى شوئىنىك بووين بۇ ئەو ولاغانەى "ھىستەر" كە پىمان بوون؛ ئەو كات ھەر پەلە پىشمەرگەيەك ھىستىرىكى ھەبوو كە بار و شتومەكى قورسما لى بار دەکردن. كاك رەسوول عەزىزى- روى شاد بى- ئەو كات فەرماندەى لكى سى بوو، ھات و پىى گوتم؛ كاك كاو بەھرامى - كە فەرماندە ھىزمان بوو- دەلى كەسىك بنىرى بۇ ئەوھى لە خانوھەى ئىمە كار بكات. منىش گوتم وەللا جارئ كەسما بەدەستەوہ نىہ و ھەموويان خەرىكى كارن. زورى نەبرد كاك كاو ھات و زور بە ناشىرنى قسەى لەگەل كردين، منىش گوتم كاك كاو! ئىمەش ئەوہ خەرىكى كارىن و خوت دەبىنى كە كەسى بىكارمان بە دەستەوہ نىيە و لەگەل كاك كاو لىمان بوو بە كىشە. كاك كاو پوئىشت و ئىمەش سەرقالى كارکردن بووين، دواى چەند خولەكىك نامەيەكىان بۇ ھىنام و پىيان راگەياندم كە نەقل كراوى!!! منىش چوومەوہ بۇ مەقەر و خوم پىچايەوہ و كەلوپەلەكەم ھەلگرت و دەستم داىە چەكەكەم كە برۆم، كەچى پىيان راگەياندم كە كاك كاو دەلى؛ "چەكى پى نادەم، بۆيە نابى چەكەكەى بەرى!! منىش گوتم من نەقل كراوم خۆ لە حىزب دەرئەكراوم، چۆن دەبى چەكى خوم نەبەم؟! گوتيان؛ نابى. بەھەرھال بە دلشكاوى و نىگەرانىيەوہ بەرەو "بۆلى" كە بنكەى دەفتەرى سىياسى لەوى بوو، وەرپى كەوتم. كە چووم بۇ كومىسيۆنى سىياسى- نىزامى، نامەكەيان خوئندەوہ، گوتيان داوايان كرودە كە لە حىزب دەربرىى!! منىش گوتم باشە بۇ دەربرىم؟! من لەگەل كاك كاو تەنيا بەرخوردىكم ھەبووہ، خۆ خەيانەتم نەكرودە. كاك شاھۆ حوسىنى گوتى؛ ئىمە برىارى

هیز قبوول دهکەین. منیش گوتم باشه گوئ له منیش بگرن بزانی کێشهکه له سههر چیه. گوتی بهیانی وەرەوه. منیش هەر شهوهکهی لهگهڵ کاک برایم زیوهیی - یادی بهخیر بیت - باسم کرد که ئەو کات له سیاسی - نیزامی کاری دهکرد. شههید برایم لهگهڵ کاک جهعفهری حامیدی باسی کردبوو. به فشاری کاک جهعفهری حامیدی و شههید برایم زیوهیی له بریاریکی پراوپر له غهدر و ناحهقی رزگارم بوو.

لهو ماوهیهدا که کاک کاوه بههرامی فرماندهی هیزی گیارنگ بوو، به هۆی مودیرییهتی خراپ و توندروانهی بهپزیهانهوه، دهیان تیکۆشهری باشی ئەو هیزه به دلشکاوی ناچارکران له حیزب برۆن. به شیوهیهک که دواتر کومیسۆنی سیاسی-نیزامی هاته سههر ئەو باوههری که سنووریک بو ئەو فشارهینان و خراپ مودیرییهت کردنه ی کاک کاوه دابنێ.

• پێشمه‌رگایه‌تیم له هیزی پێشه‌وا و قۆناغیکی دیکه له خهبات و تیکۆشان

دوای ئەوهی که بریاری ده‌رکردنه‌که‌م گو‌پدرا، من نه‌قلی هیزی پێشه‌وا کرام و چووم بو "ئه‌ستیرۆکان". ئەو کات کاک مسته‌فا مه‌ولوودی، به‌رپرسی کۆمیته‌ی شارستانی مه‌هاباد بوو و کاک عومه‌ر باله‌کی فرمانده‌ی هیز بوو. تا ماوم چاکه و موحیبه‌تی ئەو دوو هاوڕییه‌م له‌بیر ناکه‌م.

میژووی پر کاره‌سات و خهباتی تیکۆشه‌رانی رۆژه‌لاتی کوردستان هه‌روا ئاسان له‌بیر ناچیته‌وه. لی‌ره‌ بو‌ ماوه‌یه‌ک مائا‌ئاوی له‌ ناوچه‌ی سه‌رده‌شت ده‌که‌م و بو‌ ناوچه‌یه‌کی گرینگی دیکه‌ی گو‌رپانی خهبات و تیکۆشانی پێشمه‌رگانه

هەنگاۋ دەنىم.

بى گويدان بە فشار و ئاستەنگەكان تىكەل بە تىكۆشەرانى
 ھىزى بەھىزى "پىشەوا" دەبىم، پىگە سەخت و دژوارەكان دەپرىن
 تا لەگەل ھاوپىكانم بەرەو شوپىنى كار و تىكۆشانى خۇمان
 بگەپىنەو.

بە چوونم بۇ ھىزى پىشەوا قۇناغىكى دىكە لە ژيانى
 پىشمەرگايەتيم دەستى پىكرد. ھەرچەند سەرەتا بۇ ماوەيەك
 نىگەرانى بە روخسارمەو دەيار بوو، بەلام لە ماوەيەكى
 كورتدا ھەموو دلەپراوكى و دوودلىيەك كۆتايان پىھات. ھەر زوو
 تىكەلەوى پىشمەرگەكانى ھىزى پىشەوا بووم. كاتىك كە چوومە
 "ئەستىرۆكان" بەھۆى ساردىي ھەواو، ھىچ پىشمەرگەيەك
 لە ناوچە"نپوخۆى پۆژھەلاتى كوردستان" نەمابوو و ھىزەكان
 گەرابوونەو بەنكەكان لە بنارى قەندىل. ئەو ھاوكات بوو
 لەگەل ئەوھى كە حكومەتى عىراق لە ژىر گەمارۆى ئابوورىي
 ئەمريكا و ھاوپەيمانەكانىدا بوو و تا دەھات لاوازتر دەبوو.
 دەوروبەرى مەقەرەكانى ھىزى پىشەوا لە ئەستىرۆكان ھەمووى
 مۆلگەى سەربازەكانى حكومەتى بەعسى عىراق بوو، بەلام بى
 ئىمكانات و زۆر برسى بوون. وەزەيان تا بلپى خراپ بوو.
 زۆر جار بۇ پاروھ نانپك روويان لە ئىمە دەكرد. ھەرچەند ئىمەش
 لە عىراق دەژيائىن و فشارمان لەسەر بوو، بەلام ئىمە بە ژيانى
 پىشمەرگايەتى راھاتبووئىن دەنا ئىمەش لە بارى خۆراكەوھ
 فشارمان لەسەر بوو. لەبىرمە قەندىان بە كۆ پىدەداين، نانپش
 بە پشك بوو!! زۆر جار بەشى نەدەكرد. ئەوھى كە لە حىزبدا
 دوای ئاگر بەسى ئىران و عىراق بە "پۆژى رەش" ناسرابوو تا ئەو
 كاتەى كە راپەرىنى باشوورى كوردستان و رامالپنى دەسەلاتى
 رىژىمى بەعس لە كوردستان لە ۱۹۹۱ى زاپىنى، لەنپو كەمپ و

باره‌گاکانی حیزبدا هر له جیگه‌ی خۆیدا بوو. چونکه ئەگەر حکومه‌تی عێراق له کوردستان ئەو چاره‌نووسه‌ی به‌نسیب نه‌با، ره‌نگه ئێمه‌ش چاره‌نووسیکی باشمان نه‌بایه. بۆیه به‌هۆی نیزیکبوونه‌وه‌ی عێراق و ئێران له‌یه‌کتري فشارمان له‌سه‌ر بوو. به‌لام ئەو هه‌موو فشارانه‌ی که له‌سه‌رمان بوون به‌هیممه‌تی هه‌موومان توانرا ئەو باره‌ قورسه‌ش له‌سه‌ر شانمان سووک بێ و لاپه‌ره‌یه‌کی دیکه له‌خه‌بات و تیکۆشان هه‌لدرايه‌وه. جیا له‌پشوو درێژی و ئیمان به‌دریژه‌دانی خه‌بات هیچ ریگه‌یه‌کی دیکه‌مان له‌به‌رده‌ست نه‌بوو.

له‌هیزی پێشه‌وا و له‌یه‌کیک له‌په‌له‌کانی ئەو هیزه‌ سازمان درام. رۆژانه له‌ئه‌ستیرۆکان "شوینی نیشته‌جی‌بوونی هیزی پێشه‌وا" خه‌ریکی راپه‌راندنی کاروباری حیزبی بووین. بێجگه له‌کاری پێشمه‌رگانه له‌بنکه‌سابیته‌کاندا چه‌ندین کلاسی سیاسی و کۆر و کۆبوونه‌وه‌یان بو پێشمه‌رگه‌کان پێکده‌هێنا بۆ ئەوه‌ی پێشمه‌رگه‌کان هه‌م په‌ل زانیاری و تیگه‌یشتیان بجێته‌سه‌ری و هه‌م کاته‌به‌تاله‌کانیان پر بکه‌نه‌وه.

پاییزی ۱۳۶۹ له‌هیزی پێشه‌وا به‌شداریی کلاسیکم کرد له‌سه‌ر به‌رنامه و پێره‌وی نیوخۆی حیزب که زیاتر له‌دوو مانگی خایاند. له‌کۆتاییدا من به‌نه‌فه‌ری سیهه‌م ده‌رچووم و له‌لایه‌ن کۆمیته‌ی شارستانه‌وه خه‌لات کرام و تا ئیستاش ئەو له‌وحی ریزلینانه‌م پاراستوو.

دوای پاشه‌کشه‌ی هیزه‌کانی عێراق له‌ته‌واوی کوردستان و چۆلکردنی مۆلگه‌کان، ئێمه‌ی پێشمه‌رگه له‌به‌شیکی زۆری ئەو مۆلگانه جیگیر بووین. هه‌رچه‌ند هه‌وا زۆر سارد بوو، به‌لام نه‌ده‌کرا ئەو شوینانه به‌جی بیلین. چونکه هه‌موو ئەو شوینانه به‌سه‌ر بنکه‌ی ده‌فته‌ری سیاسی و سکرته‌ریای حیزبدا زال بوون.

دەبوو پارىزگارى لەو شوپناە بەين و ئاسايش و ئەمىنيەتى دەوروبەرى خۇمان بپارىزين.

• رووخانى حكومەتى عىراق و دەرفەتئىكى دىكە بۇ خەبات و تىكۆشانى ھىزەكانى رۆژھەلاتى كوردستان

ھىزبى ديموكراتى كوردستان لە ميژووى دامەزىرانيەوہ تا ئىستا لە خەبات و تىكۆشانى خۇيدا بە دەيان كەندو كۆسى ھاتۆنەتە رى. بەلام بە ھىممەتى ھەموو تىكۆشەرانى لە رىبەرانىەوہ بگرە تا سادەترين پيشمەرگەكانى، ھەموويان بەپىي توانا بۇ لادانى كەند و كۆسپەكان، بۇ خزمەت بە گەل و نىشتان و ھەولدان بۇ مانەوہى ئەو ھىزبە تىكۆشاوان و خەباتيان كردوہ و ھەمىشە بە چاوى ھىوا ھومىدەوہ لە دوارۆژى ئەو ھىزبە و خەباتەكەيان روانىوہ.

ھەرەك لە بەشى پيشوودا باسم كرد بە دواى ئازادبوونى تەواوى باشوورى كوردستان لەژىر دەستى ھىزى داگىركەر، دەرفەتئىكى گونجاو بۇ كورد ھاتە كايەوہ كە ئىمەى دلخوش كرد و زۆربەى ئەو نىگەرانيانەى كە باليان بەسەر بزوتنەوہى سياسىي كورددا كيشابوو، نەمان و ھەلومەرجئىكى دىكە لە ناوچەكە درووست بوو كە بەگشتى بە قازانجى كورد دەچوہ پيشى.

لە بنارى قەندىل سالى تازه تا دەھات بەرەو خۆشى دەچوو، جموجۆل لەنىو كادر و پيشمەرگەكاندا بەدى دەكرا. لە ھىزى پيشەواش جموجۆلى گەرانەوہ بۇ شوپنى كار و تىكۆشانى خۇمان لە ناوچەى مەھاباد، لانكەى ھىزبى ديموكرات و كۆمارى كوردستان بە تەواوى ھەستى پىدەكرا. رۆژى ۱۲/۳/۱۳۷۰ زۆربەى

هه ره زۆرى كادر و پيشمه رگه كانى هيىزى پيشهوا و كۆمىتهى شارستانى مه هاباد به فه رماندهى هيىز و به رپرسى كۆمىتهى شارستانه وه، ئامادهى گه رانه وه بووين. پۆژى چوونه وه به ره به ره پيشمه رگه كان له دهورى ئه و ماشينانهى كه بۆ گواستنه وه مان تا سنوور ئاماده كرابوون، كۆ ببوونه وه و مالىئاواييان له هاو رپييانى ديكه و بنه ماله كان ده كرد. له كاتى به رپكردى ئيمه دا زۆربهى بنه مالهى كادر و پيشمه رگه كان به مه به ستى مالىئاوايى له خۆشه و يستانيان له دهورى ماشينه كان راوه ستابوون، له رووخسارياندا به ده يان هه ستى خۆش و ناخۆش به دى ده كرا. بليى چى له وه ناخۆشتر بى كاتيى كه پيشمه رگه يه ك مندا ل و هاوژينه كهى له ئاميز ده گرى و نازانى داخوا جاريكى ديكه ده گه رپته وه كه بتوانى بيانبينتته وه و له باوه شيان بگريته وه يان نا... !!

به م جو ره هه موومان سواربووين و كاروانى ماشينه كان به ره و خواريى شو ر بو وه. له پرسگه ي خو ار بنكه كانى ئيمه كاروانى ماشينه كانى هيىزى "به يان" يش تيكه ل به كاروانى ئيمه بوو. هه موومان به ره و شارى سليمانى وه رپى كه وتين. بۆ يه كه مجار بوو ئيمه به م جو ره به ئازادى، به گو رانى و چه پله رپزان به ني و شار و ناوچه ئازادكراوه كانى باشوورى كوردستاندا به ره و پۆژه لآتى كوردستان تيده په رين. ته ژى بووين له هه ستى نيشتمانپه ره و رى و كوردايه تى. تووشى هه ر پرسگه يه ك ده بووين، به رپزه وه وه ريان ده گرتين، راگرتن و گي رانه وه له گو رپدا نه بوو. كلا و سوورى به عسى ئيتر پيشيان پينه ده گرتين و به رگرييان لينه ده كردين، ئه وهى به دى ده كرا هه ست و سو زيكى كوردانه بوو كه هه مو و ئه و ده قه ره ي دا گرتبوو.

دواى چه ند كاتژمير رينگه برين به ماشين، هه موومان له

سنوورى چۆمانى بانە دابەزىن. كاتىك لەوى دابەزىن چەند
 پىشمەرگەيەكى ھىزى "ئاربابا"ى بانە لەوى بوون. دياربوو وەك
 چاوساغي ئىمە لە ناوچەكە ديارىكرابوون كە لەگەل ئىمە بن.
 دواى پشووئەكى كورت وا بېرىار درا كە ھەر دوو ھىزەكە لە
 "چۆمان"ى بەرى باشوور وەمىنن، بەلام بۇ چاودىرىيى جموجۆلى
 ھىزى دوژمن و تاقىكردەنەوى رېگا، تىمىك پۇژى پىشتر بچنە
 چيا "گاكر" لە بەشى پۇژەلەت. ئەو تىمە كە منىشى لەگەل
 بووم ئىوارى بەرەو پۇژەلەت وەرپ كەوتىن. لەو تىمە ئەو چەند
 كەسەم لەبىرە؛ ھاوپىيان حوسىن دۆلھەرزنى، جەمال دەروئىشى
 و شەھىد عەلى قۇيتاسى. ئىمە لە ھىز جىابووئىنەو و رېگاي
 ھەورازى گاكرمان گرتە بەر. ھەر ئەوانەى كە بۇ جارىكش
 ھەورازە سەخت و دژوارەكەى گاكرىان دىتېى، دەزانن چەند
 ناخۇش و تاقەتپرووكىنە. لە نىوەشەوئىكى درەنگدا لە چىاي
 گاكر سەركەوتىن. ھەر كە سەركەوتىن لە نىزىك چىاكە لە
 دۆلىكدا ماينەو. پۇژەكەى تەواوى دەوروبەرى خۆمان لە ژىر
 چاودىرى گرتبوو. ئىوارەكەى سەركەوتىنەو بۇ سەر رېگاكە و
 چاوپروانى ھاتنى ھىزەكانمان دەكرد. ئەوانىش لە درەنگانىكى
 شەودا گەشىتنە لاي ئىمە. ھەموومان بە يەكەو بەرەو شوئىنى
 مانەو وەرپ كەوتىن.

رېكەوتى ۱۴/۳/۱۳۷۰ لە زنجىرە چىاي گاكر لە دوو جىگا
 ماينەو. پىشمەرگەكانى ھىزى بەيان كەمىك لەسەرەوى ئىمە
 مابوونەو، ئىمەش لە خوار ئەوانەو بووئىن. بەم جۆرە
 ھەر دوو ھىزى "پىشەوا" و "بەيان" بە ھاوكارى و چاوساغي
 پىشمەرگەكانى ھىزى "ئاربابا" بەرەو مەيدانى كار و تىكۆشانى
 سىياسى و پىشمەرگانەى خۆمان وەرپكەوتىن.

ئىمە ھەمىشە خۆمان دەپاراست لەوى لە يەكەم پۇژەكانى

چوونه وهماندا له گه ل دوژمن تووشی شه پ بین. به لام زور جاریش نه وه له دهسه لاتی نیمه به در ده بوو و تووشی شه پ ده بووین. نه و پوژدهش هه روا هه لکه وت، هیژیکی دوژمن له و ده ورو به ره خه ریکی جمووجول بوو و به ره و پیشمه رگه کانی هیژی به یان ده هات. له دوا ی نیو ه پو دا له گه ل پیشمه رگه کانی هیژی به یان تووشی شه پ بوو و له سه ره وه ی نیمه ته قه دهستی پیکرد. زوری نه کیشا ته قه نه ما و دیده وانه کانی هیژی به یان له هیژی دوژمن هاتنه ده ست و چند که سیکیان لی کوشتن و نه وانی دیکه رایان کرد بوو و چند پارچه چه ک که وتنه دهستی پیشمه رگه کانی هیژی به یان. نیواری هه مان روژ دوژمن به سه ختی ناوچه که ی تو پباران کرد. دوا ی نه و تیکه ه لچوونه هه ر دوو هیژی به یان و پیشه و به ره و ناوچه ی کار و تیکوشانی خو مان در یژه مان به گه شته که مان دا.

هه نگاونان بو قوولایی پوژده لاتی کوردستان هه ر به رده وام بوو. سه رنه نجام دوا ی دوو روژی دیکه ی مانه وه مان له ناوچه ی بانه، به هاوکاریی پیشمه رگه کانی هیژی ناربابا، ناوچه ی بانه مان جیهیشت و له گه ل هیژی به یان له نیزیک گوندی گه نمان له یه ک جیا بووینه وه. له نیواریه کی دره نگدا مالئاواییمان له یه کتری کرد. نه وان به ره و ناوچه ی بوکانی بووکی موکریان و نیمه ش به ره و ناوچه ی مه هابادی پیته ختی کو ماری کورستان در یژه مان به گه شتی خو مان دا.

دوا ی چوونمان بو ناوچه ی مه هاباد و سه ردانی گونده کانی کانیه پره ش و سویناس، بو مانه وه چووینه پشتی گوندی محمودئاوا و له مووچه یه ک ماینه وه. دیار بوو که هه م کو میته ی شارستان و هه م به رپرسانی هیژ هه وال و زانیارییان له سه ر ناوچه که وه رگرتبوو که نه و هیژه زوره هه لسوورانی زحمه ته !!.

بۆيە ئىوارى فەرماندەكان كۆبوونەو و وايان بىر ياردا كە
 ھىزەكە بىكەن بە دوو بەش؛ بەشىك بەرەو بىكەكانمان بگەپىنەو
 بنارى قەندىل و بەشىكش لە قوولايى ناوچە درىژە بە گەشتى
 خۇمان بەدەين. گەرانەو بۇ بىكە بۇ ھەموومان ناخۇش بوو،
 بەلام رەنگە ھەموو شتىك لە ئىرادەى ھەمواندا نەبى. من ترسى
 زۆرم لى نىشت كە بە من بلین دەبى بگەپىنەو چونكە ئەو
 ھىزەى كە دەگەپرايەو كەسىكى شارەزای وايان لەگەل نەبوو.
 زۆر نىگەران بووم بەلام وا بىر يار درا كە كاك كەرىم ھەداد كە
 خەلكى ئاوايى نستان بوو، بە چاوساغىي ئەو، ئەو ھىزە بەرەو
 بىكەكان بگەپىتەو. لە دابەشكردى ئەركەكاندا دەر كەوت كە من
 لەگەل ئەو تىمەم كە لە ناوچە دەمىنپىتەو. ئەو ھىزە لەبىرم
 بى بىجگە لە كۆمىتە ناوچەكانى گەورك، مەنگور، شاروئىران،
 شامات و چۆمى مەجىدخان، بەرپىسى كۆمىتەى شارستان، كاك
 مستەفا مەولوودى و سەر جەم ئەوانەى سەر بەم ھىزە بوون ۲۴
 كەس دەبوون. بەرپىسايەتى نىزامىي ئەو ھىزە بە فەرماندەى
 تىكۆشەر و بە ئەزموون، كاك عومەر بالەكى بوو. ئىمە ھاوپى
 لەگەل چەند كەسى دىكە لە سەرلك و سەرپەل و پىشمەرگە لە
 ناوچە ماينەو.

لە ھەر ناوچەيەك باين كۆمىتەى ئەو ناوچەيە لەگەل ئىمە
 دەبوو و زۆرشىيان ھاوكارى دەر دىن. زۆر جار بۇ ناوچەكانى
 دىكە لەگەلمان دەبوون. دواى ئەو دابەشكردىنە لە ئىوارەدا ھەر
 تىمەى بەرەو شوپىنى مەبەست وەرپى كەوت و تىمىك بەرەو
 بىكەكانمان لە بنارى قەندىل گەرانەو. تىمەكانى شاروئىران،
 مەھال و چۆمى مەجىدخان ھاوپى لەگەل كاك مستەفا مەولوودى
 لە ئىمە جىابوونەو و درىژەيان بە ئەركى خۇياندا. ئەو ھىزە
 جىگەى باسە كاك مستەفا لەگەل كۆمەلىك لە ھاوپىيان زىاتر
 لە دوو مانگ لە ئىمە جىا بوو، لە دەشتى كاكى بە كاكى لە

شاویران و شامات و زور شوینی گرنگی دیکه بو بینینی شانہ تہشکیلاتیہکانی حیزب لہگہل ئەو کۆمیتانہدا بوو کہ ئەوہ کاریکی سہخت و دژوار و پرمترسی بوو.

ئیمەش بە سەرپەرستی کاک عومەر بالەکی وەک فەرماندەیی هیز کہ ئەویش پۆلکی گرینگی هەبوو، لہ قوولایی ناوچەکاندا درێژەمان بە کاری خۆماندا. ئەو سالە زیاتر لہ چوار مانگ لہ ناوچە ماینەوہ. لہ قوولایی ناوچەیی مەھاباد سەرەپاری کەمیی هیز، توانیمان چەند جاریک هیرشی دوژمن لہ ناوچە تیک بشکینین. با ئەگەر بو جاریکش بی ناوی ئەو چەند پێشمەرگەییە بنووسم، ئەوانەیی لہبیرم مابن ھاوپیانی عومەر بالەکی، مستەفا گۆلانی، قادری حاجی عەولای، عەلی قۆیتاسی، کەریم قۆزلوہیی، قالە رەبەن، کەریمە سوور، سمایل ئەبەدەم، سلیمان کەوتەری، خالد بالەکی، رەزا ئەوینی، تاهیر رەشیدی، حەسەن مەحموودئاویی، وەستا قادر، سەید کەریم، سەید مستەفا و... بەداخەوہ ناوی ئەو چەند کەسەیی دیکەم لہبیر نییە.

ئەو سالە ناوچەیی مەھاباد و رەبەت هیزیکی زۆری دوژمنی لی جیگیر کرابوو، بە تاییبەت لہ سنووری رەبەت و مەھاباد لہ گەردەنەیی زمیزران تا کەپری پستی گەنمان کہ زور جار ئەو ناوچە بو حەسانەوہی پێشمەرگە کەلکی لی وەرەگیرا، چونکہ ناوچەییەکی سہخت و پژدە و بو مانەوہی هیزی پێشمەرگەیی کوردستان زور باش بوو.

ئەو تیمە لہ پێشمەرگەکانی هیزی پێشەوا بی راوەستان بو ماوہی چوار مانگ لہ ناوچەکانی مەنگورایەتی، گەورکایەتی و مەحال و چۆمی مەجید خان درێژمان بە گەشتی خۆمان دا و خەریکی کاروباری حیزبی بووین. لہو ناوچانە لہ چەندین

شويىن لەگەل ھىزى دوژمن دەرگىر بووين، فشارى زورمان لەسەر بوو. بەلام ئىمە بەھىممەتى ھەموو لايەك چوار مانگى پر دەستكە وتمان لە ناوچە تىپەر کرد.

• بۆسەى ھىزى پىشمەرگە بۇ ھىزى داگىرکەر لە بەنداوى مەھاباد

لە ناوچەى مەھاباد لە حالى گەشتى سياسى – نيزامىدا بووين، لە دريژەى ئەو گەشتەدا رىكەوتى ۱۷ى پوشپەرى ۱۳۷۰ى ھەتاوى، بۇ پشوودان چووينە نيزىك گوندى قازياوا. شوينەكە بۇ مانەو گونجاو نەبوو، بەلام ماينەو. لەنيو پۆلەدارىكدا، جۆگە ئاويك لە شوينى ئىمە بەرەو خوارى دەچوو. لای كاتژمىر ۸ى بەيانى كەسىكى پىمەرە لەسەرشان ھىدى ھىدى بەرەو ئىمە دەھات، كە لىمان نيزىك بۆو، ناسىمانەو؛ ھونەرمەند، تاهىر خەلىلى بوو، پىشوازيەكى گەرممان لىکرد.

ئەو ھونەرمەندە لە رووخسارىدا ھەژارىيەكى لە پادەبەدەر بەدى دەكرا. لىمان پرسى ئەو بۇ لىرەى، لە وەلامدا گوتى؛ بە نيوەكار نۆكم کردوون. كاتىك سەيرى دەست و پەلت دەکرد، وەزەى زور ناجوور بوو. دەردى دللىكى زورى لەگەل ئىمە کرد و چەند سروودى شوپشگىرى بۇ گوتىن. بۇ يەكەمجار ھونراوہىەكى جوانى بۇ شەھىد دوكتور قاسملوو ئامادە کردبوو و ئەویشى بۇ گوتىن و تا ئىوارى لامان ماىەو. ئىوارى لەنيو ئەو پۆلە دارەدا مالىئاوايمان لە يەكتر کرد، لە كاتى مالىئاوايى کردندا فرمىسكى ھاتنە خوارى. ئەو بەرەو مووچەكەى خوى و ئىمەش بەرەو گوندى قازياوا وەرپ كەوتىن. شەوہكەى چووين بۇ گوندى قازياوا كە لەگەل پىشوازيى گەرمى خەلك بەرەوروو

بووین. دواى ئەنجامدانى هه‌موو کاره‌کان به‌ره‌و شوینی مانه‌وه وه‌رئ که‌وتین. بۆمانه‌وه چووینه نيزیک به‌نداوى مه‌هاباد له وه نيزیکانه ئەشکه‌وتیک هه‌بوو و له‌ویدا ماینه‌وه. هیندیک له هاو‌پریان باسیان ده‌کرد که هه‌ستیکی ناخۆشیان هه‌یه، به‌لام ئیمه نه‌مانده‌زانی چ باسه. ئەوهی له‌بیرم بئ ئیمه بۆیه چوو بووینه ئەو شوینه که شه‌وه‌کهی له‌نیو شاری مه‌هاباد چالاکیه‌ک به‌رپوه به‌رین. شه‌وه‌کهی پیش ئەوهی بچینه نیو ئەشکه‌وته‌که سه‌گی شوانیک هه‌ستی به ئیمه کردبوو، به‌لام ئیمه کاری خۆمان درێژده‌دا. رۆژه‌کهی بۆمان نه‌ده‌کرا له ئەشکه‌وته‌که ده‌رکه‌وین، به‌لام لای کاتژمیری ۱۱ی پێش‌نیوه‌رۆ ده‌نگی چهند که‌سیک ده‌هات که به فارسی قسه‌یان ده‌کرد. ده‌نگه‌که تا ده‌هات نيزیکتر ده‌بووه. ئیمه له‌نیو ئەشکه‌وته‌که خۆمان ئاماده کردبوو. به‌لام زۆری نه‌کیشا ده‌نگه‌که نه‌ما!! دوايه یه‌کیک له کوره‌کان به‌بئ چه‌ک چوو ده‌رئ، که هاته‌وه گوتی کۆمه‌لیک پاسدار له مۆلگه‌کهی پشتی ئیمه به‌ره‌و شوینی ئیمه هاتونه خوارئ و به‌ره‌و سه‌رئ گه‌راونه‌ته‌وه. ئەوان زۆر له ئیمه نيزیک ببوونه‌وه، به‌لام نازانم چۆن بوو گه‌رابوونه‌وه.

ئێوارئ خۆمان ئاماده کرد و به دۆله‌که‌دا به وریایی به‌ره‌و خوارئ به‌ره‌و شوینی مه‌به‌ست وه‌رئ که‌وتین، تیمی پیش‌رپوه گوتیان که هیزیکى زۆر له ده‌وروبه‌ری ئاوايى قازياوا دياره. ديار بوو به دواى پێ‌وشوینی ئیمه‌وه بوون. تۆپباران‌کردنى ناوچه‌که ده‌ستی پیکرد، دواى هه‌لۆیسته‌یه‌کی کورت، فه‌رمانده‌کان ساغبوونه‌وه که؛ مادام ئەو هیزه ده‌گه‌رپته‌وه، ده‌چینه سه‌رجاده و که‌مینیان بۆ داده‌نیینه‌وه. له نيزیک شاری مه‌هاباد به‌په‌له به‌چهند ده‌سته دابه‌ش بووین؛ ده‌سته‌یه‌ک بۆ سه‌ر جاده و دوو ده‌سته‌ش له نيزیک ئیمه له سه‌ر دوو ته‌پۆلکه، سه‌نگه‌ریان گرت. من له‌گه‌ل تیمی سه‌ر جاده بووم. به‌هه‌ر حال لیان

دامەزراين. زۆرى نەكىشا ھىزەكەى دوژمن بە سەرپەرستى حاجى ھادى، بەرپرسىي نىزامىي پارىزگاي ورمى و بەرپرسى ئىتلاعاتى مەھاباد بەرەو مەھاباد گەرانەو. ھىزەكە زۆر بوو؛ چەند كۆمپرىسىي گەرەى پىر لە چەكدار بوون بىجگە لە ماشىنى بچووك و چەكى قورس. ئىمە لە سەر جادەكە بووين يەكەمىن ماشىنى ئەو ھىزە كە حاجى ھادى و بەرپرسى ئىتلاعاتى تىدا بوون، كەوتە بەر ھىرشى پىشمەرگەكانى ھىزى پىشەوا. تەقە لە ھەموو لايەك دەستى پىكرد. ھىزى دوژمن وەك "كەوى برابر"ى لى ھات و لىك بلاو بوو. ھەر زوو خۆمان گەياندە سەر ماشىنەكە كە جىبىك بوو. حاجى ھادى خۆى فرى دابوو. برىندار ببوو و بە برىندارى لە بەنداوى مەھاباد پەرىبۆو و مەسئولى ئىتلاعاتىش لە خوار ئىمەو كوزرا بوو.

بەم جۆرە ئەو ھىزەى دوژمن كەوتە داوى پىشمەرگەكانى ھىزى پىشەوا و چەندىن كەس كوزران و برىندار بوون، بەلام بەھۆى زۆرىي ھىزى دوژمن و تەقەى زۆرى ئەوان و لەبەر پاراستنى گيانى پىشمەرگەكان نەچووینە سەر لاشەكان. كاتىك چووینە سەر ماشىنەكەى حاجى ھادى، كەلاشىنكۆفىكى تىدابوو. ماشىنەكەمان ئاور تىبەردا. ئاگر و دووكەلى ئەو ماشىنە لەنىو شارى مەھاباد بە باشى دەبىنرا و دەنگى تەقەش بە باشى بەرگوى دەكەوت.

دواى ئەو زەربە لە ھىزى دوژمن، لە لايەن فەرماندەى ھىزەو دەستوورى پاشەكشە درا و بەبى زيان شەرگەكەمان جىھىشت. ھەوالى ئەو عەمەلىاتە لە شارى مەھاباد و لە ناچەكەدا دەنگدانەو ھەبەكى زۆرى ھەبوو. پوومان لە ھەر كوچ دەكرد باس، باسى ئەو عەمەلىاتە بوو. بەتايبەتى برىنداربوونى حاجى ھادى و كوزرانى مەسئولى ئىتلاعات، زار بە زار دەگەرا. ئەو سالە لەنىو ھەموو پىشمەرگەكانى ھىزى پىشەوا تەنيا

من چه کيکي قونداغدارم پي بوو، لهو شهروهه منيش بووم به خاوهني تفهنگي بي قونداغي خووم که ئيستاش هر ماومه. لهو عه مه لياته دا هه موو کوره کان رولي گرنگيان له تو مارکردني ئه و عه مه لياته دا گيړا. به لام هه و لي کاک عومه ر باله کي وهک فهرانده ي هيژ به رز و به رچاو بوو.

به مجوره ئه و تيمه له پيشمه رگه کاني هيژي پيشه وا به لي هاتوويي خويان له قوولايي ناوچه و له نيزيک شاري مه هاباد هيژيکي گه وره ي دوژمنيان تيکشکاند.

دواي ئه و شه ره گه شتي سياسي- نيزاميي پيشمه رگه کاني هيژي پيشه وا له ناوچه جوړاجوره کاني مه هاباد هر دريژه ي هه بوو. دوژمنيش له و ناوچانه به هيژيکي زوره وه به دواي پي وشويني ئيمه وه بوو بو ئه وه ي ئه گه ر بويان بکري زه ربه له تيکو شنه راني ديموکرات بدن. به لام هه موو ئه و پيلانانه به وشياريي تيکو شنه راني هيژي پيشه وا له گوړ نران.

ئه و هيژه هر شه وه له گونديکي ئه و ناوچه يه له گه ل پيشوازيي گه رمي خه لکي تينووي ئازاديي به ره وروو ده بوو. دواي گه شتيکي سياسي- نيزامي له ناوچه کاني مه نگورايه تي، گه ورک و مه حال له لايه ن فهرانده راني هيژي پيشه وا به هاوکاريي کادره کاني کو ميته ي شارستاني مه هاباد که هه ميشه هاوکار و هاوسه فهري يه کتر بوون، گه شتيکي له و جوړه بو ناوچه ي چومي مه جيدخان به رنامه ريژي بو کرا. چوون و گه ران له م ناوچه يه دا ره نگه کاريکي هه روا ئاسان نه بي، به لام هيژي پيشمه رگه ي کوردستان له دريژه ي خه بات و تيکو شاندا ريسي زور گه وره ي کردوه و سه ره راي سه ختيي ناوچه که به لام بو ساتيکش له بووني حزووري خويان له و ناوچانه دريغيان نه کردوه.

ناوچه ي چومي مه جيدخان له هه موو باريکه وه ناوچه يه کي

گرىنگە. ئەو ناوچەيە دەكەويتە نىوان سى شارى گرىنگى وەك مەھاباد، بۆكان و ميانداو. دەشتىكى كاكى بەكاكىيە و دوژمن دەتوانى زۆر بەئاسانى لە ماوہيەكى كەمدا ھىزى زۆرت لەسەر كۆ بكاتەوہ.

• شەرى "قەرەگۆل" و دەربازبونمان بە تاكتىكى سەربازى

سەرەراى سەختى ناوچەكە و بوونى زۆر خالى لاواز و نەگونجاوى ئەو دەقەرە، خۇمان لەو ناوچەيە نىزىك كىردەوہ. دواى مانەوہى دوو سى پۇژ لە دەوروبەرى گوندەكانى قاراوا، سەھۆلان و دەوہشار، رىكەوتى ۱۳۷۰/۴/۲۷ شەوہكەى چووينە گوندى دەوہشار. دواى بەئەنجام گەياندى ھەموو ئەركە حىزبىيەكان لەو گوندە، بە شىئوہيەكى پارتىزانى لە گوند و دەركەوتىن، رىزى پىشمەرگەكانى ھىزى پىشەوا بەرەو ئەو ناوچە ھەستيارە وەك قەتار بە دواى يەكدا رىگەى دەبرى. ئەو شەوہ دوو شت لەو دەشتە ئىمەيان زۆر ئەزىت كىرد؛ شۆقى بەرقى گوندەكانى ئەو ناوچە و رۆيشتن بە نىو شىئوہرەدەكاندا. ھەر ئەوانەى بۇ جارىك بە نىو زەوى كىلداودا رۆيشتون دەزانن چەندە ناخۆشە. وەك ئەوہ وايە بەنىو بەفرىكى زۆردا برۆى. سەرەراى ھەموو ئاستەنگەكانى سەر رىگە، لە نىوہشەويكى درەنگدا گەيشتىنە نىو باغەكانى ئاوايى "قەرەگۆل" لە چەند كىلۆمىترى شارى ميانداو و لەنىو پۇلە چنارىك كە ئىمە پىي دەلئىن "سپىدار" ماينەوہ. ھەر بە گەيشتنمان بۇ ئەوى، دەبوو ھەر شەوى ئا و پەيدا بكەين. دواى پشووہيەكى كورت كاك كوہيسى كە كادرى ئەو ناوچەيە و شارەزاي ناوچەكە بوو پىكەوہ لەگەل دوو كەسى

دیکه چووین بۆ ئاو هیئان. کاتیگ له شوینی ئاوه که نیزیک بووینهوه، ماتۆرئاویکی گهوره کاری دهکرد. دهبوو لهو شوینه ئاومان هه لگرتبا، به لام نه فه ریکی لی بوو و سه گی کابراش ههستی به بوونی ئیمه کردبوو. زۆری نه کیشا کابرا ون بوو و ئیمهش به ئاوهوه بۆ لای پيشمه رگه کان گه راپینه وه. شه وه که ی زۆر ماندوو بووین، دوا ی دانانی پاسه وان لی خه وتین. ئه وه ی ده بیسترا دهنگی ئه وه سه گه بوو که جاروبار ده وه پری. که رۆژ بۆوه، لیگ کۆبووینه وه و نان و چامان خوارد. تا ده هات له کاتی ده سپیکی به رنامه کانی رادیوی دهنگی کوردستان نیزیک ده بووینه وه، بی خه بهر له وه ی که هیژیکی زۆر له نیو گوندی قه ره گۆل و باغه کانی ده وروبه ری بلاو ببوونه وه بی ئه وه ی ئیمه ههستی پی بکه یین. به هۆی هه لکه وته ی جوغرافیایی ناوچه که پاسه وانی ئیمه له په نا خۆمان بوو. له نیو پۆله چناره که ئیمه هه موومان له نیزیک یه کتر بووین و چاوه پروانی هه واله کانی رادیوی دهنگی کوردستان بووین. له ده وروبه ری ئیمه هه ست به وه ده کرا که سه گیگ به ئینسانیکی غه ربیه ده وه پری. ئه وانه ی که خه لکی گوندن باش ده زانن که ئه گه ر سه گ به حاله تی نائاسایی بوه پری وه رینه که ی دیاره. هه ر زوو یه کیگ له کوره کان بۆ لای پاسه وان چوو، له پیر هاته وه گو تی؛ خۆتان ببه ستن دوژمن لی مان نیزیک بو ته وه. هه ر زوو خۆمان پیچایه وه، ده رکه وت هیژیکی زۆر به نیو باغه کانی گوندا بلاو بو ته وه و ئیمهش ده بی مشووریک له خۆمان بخوین. وا ساغ بووینه وه؛ به نیو باغه کاندای برۆین و خۆمان تووشی شه ر نه که یین. ئیمه له پيشه وه بووین به نیو باغه کاندای به وریایی هه نگاومان ده نا، زۆری نه کیشا کوره کانی دواوه له گه ل هیزی دوژمن تووشی شه ر بوون. سه ره تا هیزی دوژمن وایانده زانی ئیمهش نه فه راتی خۆیانین، که چی له دواوه دهنگی ته قه دهستی پیکرد. کوره کانی

ئىمە لىيان و دەست هاتن و يەك دوو كەسيان لى كوشتن. ئىمە نەوستاين، بە نىو باغەكاندا دەپۇشتين. كاتىك وەك تىمى پىشپە و دەمانەويست لەو جادە خاكىيە وەپەرىن كە بۇ قەرەگۈل دەچوو، ماشىنىكى پىر لە ھىزى دوژمن بە مەبەستى گرتنى ئەو جادەيە بەرەو ئەوئ دەھات. ھەر كە لىمان نىزىك بۇوہ لە چەند لاوہ كەوتە بەر دەستپىژى چەكى ئىمە و ماشىنەكە لە جادەكە كەوتە خواری و ھەموو سەرنشىنەكانى كە چواردە كەس بوون كوژران.

بەو شىوہيە لەو دەشتە ئاشكرا بووين. بەلام خو ناكرى لەو كاتانەدا دەستەوہستان بين، دەبوو ورە لەدەست نەدەين و لە فكري خودەربازكردندا بين. چەند كەسىك گوتيان ھىرش دەكەينە نىو گوند كە ھىزىكى زورى لى بوو، لە مالاندا شەپ دەكەين كە ئەوہ بە ھىچ شىوہيەك بىرۇكەيەكى باش نەبوو. چونكە ئەگەر ئەو كارەمان كىرەبا تازە دەكەوتىنە گەماروۋى دوژمنەوہ و ھەموو گوندەكەيان بەسەردا دەسووتاندين و خەلكى گوندەكە زىانىكى زورى بەردەكەوت، دەرچوونى ئىمەش كاريكى سەخت بوو. لە دەوروبەرى ئىمە لەنىو باغەكاندا خەلكى لى بوو، لە تەنىشت خو مان دوو تراكتورى لى بوون، يەكيان لە دەورى تریلەكەى چىغى پىوہ بوو، ئەوى دىكەش بى تریلى بوو. كاك كوەيسى گوتى؛ دەچىن ئەو دوو تراكتورە دىنين، سوار دەبين و دەپۇين، كەس فكري ناچىتە سەر ئەوہ، كە بە راستى باشتىن فكر بوو. ئەو كارە كرا؛ بە پەلە سوار بووين. زۇربەى ئىمە لەنىو چىغەكە لە تریلەكە سوار بووين. دوو كەسىش لە تراكتورەكەى دىكە سوار بوون، بەو دەشتەدا لە شوينى خو مان دوور كەوتىنەوہ. ئىمە لەنىو تراكتورەكەدا بووين كە ھىلىكۆپتەرىك گەشىتە شوينى شەپەكە. ديار بوو كە ھىزىكى زور لە شوينى شەپەكە كۆبۇتەوہ. پىيان و ابوو ئىمە ھەر لەنىو باغەكاندا ماوينەوہ. بەم جۇرە بە

به کارهينانی ئەو تاکتیکه له شويینی شه رکه دوور که وتينه وه. کاتيک له بناری "ئالمه لوو" نيزیک ده بووینه وه، دیتمان دوو ماشینی پر له هیزی دوژمن ده یانه هوی سهر ئەو جاده یه بگرن. ئیمهش خۆمان له ته راکتۆره کان فریدایه خواری و لییان وه ده ست هاتین. زۆری نه کیشا ئەوانیش شکان و چه ند که سیان لی کوژران و ماشینی کیش که به جیما بوو له لایه ن پيشمه رگه کانه وه ئاوری تی به ردرا. به ره به ره رۆژ به ره و درهنگی ده چوو و به قازانجی ئیمه ته واو ده بوو.

به م جوړه به رۆژی رووناک له نيزیک شاری میانداو تو انرا زه ربه یه کی کاریگر له هیزی دوژمن بدری و خۆشمان به بی زیان شويینی شه رکه به جی بیلین.

له ده یه ی ۱۳۷۰ی هه تا ویدا سه ره رای هه موو ئاسته نگه کانی به رده م خه بات و تیکۆشانی هیزی پيشمه رگه ی کوردستان، پيشمه رگه تیکۆشه ر و قاره مانه کانی هیزی پيشه وا توانیان به قاره مانه تی و لیزانی خویان له شیوه خه باتی پارتیزانیدا هه م خویان له پیلانه کانی دوژمن بپاریزن، هه م زه بری کاریگر له هیزی دوژمن بده ن.

دوای ئەوهی خۆمان گه یانده بناری "ئالمه لوو"، رۆژ به ره و ئاوابوون ده چوو. وا ساغ بووینه وه ئەو شه وه سه ردانی هه چکام له گونده کانی ناوچه که نه که یه ن بو ئەوهی بو رۆژی دوایی دوژمن نه توانی هیزمان له سه ر کو بکاته وه. "کانی سویره کانی" که له بناری ئالمه لوو یه، سه رچاوه که ی بو ئاوخواردنه وه ناب، چونکه سویره. به لام ئەگر تۆزیک له کانیه که دوور ده که وتیه وه ئاوی جوگه که که میک باشتر ده بوو و ده کرا بو خواردنه وه که لکی لی وه رگری.

دوای خواردنی نانیکی وشک و خواردنه وهی ئاویکی ناخۆش

دریژەمان بەگەشتى خۇماندا. ئەو شەۋە تا درەنگانىكى شەۋە سەفى پېشمەرگەكانى ھېزى پېشەۋا شىۋو و دۆلەكانى ناۋچەكەى يەك بە دۋاى يەكدا دەبىرى. خۇمان لە شوپىنى مانەۋەى رۇژى دۋاىى نىزىك دەكرەۋە و لە نىۋەشەۋىكى درەنگا خۇمان گەياندە پىشتى گوندى "قادراۋا" و لەۋى ماینەۋە. دۋاى دوو شەۋە و رۇژىك رېگەبىرىن بە ماندوۋىى و ھىلاكى چوۋىنە شوپىنى مانەۋە، بەلام دەبوو و رىا بىن نەكا دوژمن دەرفەت بىنى و توۋشى شەپ بىن. رۇژەكەى ھىچ باس نەبوو، بۇ شەۋى چوۋىنە گوندى قادراۋا و دۋاى خۋاردنى نان و چاىى زوو لە گوند ھاتىنە دەرى؛ چونكە وادىار بوو شوپىنى مانەۋەى رۇژى دۋاىيمان دوور بوو. كاتىك لەنىۋ گوند بوۋىن لە ھەموو مالىەكان باسى شەپرەكەى قەرەگۈلىان دەكرە، وادىار بوو دەنگدانەۋەى باشى ھەبوو. دىسان بىرىنى رېگەيەكى دوور و تاقتەپرووكىن، بەلام چارە نىيە دەبى بىرۋىن. رېگە سەخت و دژۋارەكانمان دەبىرىن و بە ھىۋاۋە لە داھاتوومان دەروانى.

ئەو تىكۋشەرانەى كە لەو رۇژگارەدا بەشدارى ئەو قۇناغە لە خەباتى پېشمەرگانە بوون بە فكر و جەستە ھەست بە سەختى ئەو قۇناغە دەكەن، دەزانن چەند رۇژگارىكى ناخۇش بەلام پىر دەستكەوتمان تىپەر كرد كە تا ئىستاش لای ھەموومان جىگەى شانازىيە.

لە گوند ۋەدەرەكەوتىن و بەرەۋ شوپىنى مانەۋە ۋەپىر كەوتىن. لە پېشمەرگايەتىدا زۇر شتى ناخۇش ھەبوون، يەككە لەو شتانەى كە زۇر ناخۇش بوو ئەۋە بوو كە بىجگە لە چەكى خۇت دەبوو بە نۆرە ھەر شەۋە و يەك نەفەر گۈللە "ئار بى جى" زىادى ھەلگىرى. بۇ نەگبەتى، ئەۋ شەۋە نۆرەى من بوو. رېگەى ئەۋ شەۋەش زۇر دوور بوو. ئەۋەى لە بىرم بى تا نىزىك

کاتزمیر ءى بهیانی ریگه مان بری. زور هیلاک بووم، خهفته تی زورم له و گولله "ئار بی جی" یانه خوارد. به لام زهروور بوو، ده بوو بیمان بن.

• تیکشکاندنی هیزی دوژمن له زنجیره چیاى "ئاشی جههانگیر"

رۆژی ۲۹ی پووشپه‌ری ۱۳۷۰ گه‌یشتینه شوینی مانه‌وه. له زنجیره چیاى ئاشی جههانگیر له پشتی گوندی قولغه‌ته‌په له به‌رقه‌دی شاخه‌که له‌نیو پۆله شاخیک، گوتیان لیره ده‌مینینه‌وه. هه‌ر زوو ده‌رکه‌وت که شوینیکی باش نییه بۆ مانه‌وه. له ئه‌وه‌لی به‌یانی تا ئیوارئ له‌به‌ر هه‌تاو بووین. ئه‌وانه‌ی زورتر له کویستان ژیاون، ده‌زانن تیشکی هه‌تاوی کویستان چه‌نده ناخۆشه. له رووبه‌رووی خۆمان کانیاییک هه‌بوو. له‌نیو پۆله شاخه‌که‌دا بلاو بووینه‌وه. دواى دانانى پاسه‌وان، خه‌وتین. به‌یانی هیشتا دوو کاتزمیر نه‌بوو خه‌وتبووین که گه‌رمای هه‌تاو جموجۆلی تی‌خستین. من هه‌ر زوو وه‌خه‌به‌ر هاتم. زوری نه‌کیشا یه‌کیک له کوره‌کان گوتی؛ له خوار خۆمان هیزی دوژمنی لیه!! کاتیک دیتمان هیزیکی زور که دیاربوو به شوین ئیمه‌وه‌ن به چه‌ند ماشین و چه‌کی قورس هاتوونه‌ته ناوچه‌که. هیزه‌که زور بوو، بوون به‌دوو ده‌سته؛ ده‌سته‌یه‌ک به‌ره‌و لای ئیمه هه‌لکشان و ده‌سته‌یه‌کیش لای چه‌که قورسه‌کان مانه‌وه. ئه‌و ده‌سته‌یه‌ی به‌ره‌و لای ئیمه هه‌لده‌کشا هیزیکی زور بوو، به نیزیکی ئیمه‌دا به‌ره‌و به‌رزایی هه‌لده‌کشا. ئیمه‌ش به شیوه‌یه‌کی پارتیزانی خۆمان هه‌شار دا‌بوو بۆ ئه‌وه‌ی هه‌ست به‌بوونی ئیمه نه‌که‌ن. چه‌ند که‌س له هاو‌رییان پیا‌ن باش بوو هه‌ر زوو

تەقەيان لى بکەين. بەلام کاک عومەر بالەکی گوتى با لیمان رەت بن. چونکە ئەگەر لە ئیمە رەت نەبن، رەنگە ئیمە بتوانین تەنیا چەند کەسئیکیان لى بکوژین، بەلام دوایی دەکەوینە بەر ھیرشى تۇپخانەى قورسى دوژمن.

لەبەر چاوى ئیمە دەستەيەک لە ھیزی دوژمن ھەلکشا و لە شاخەکانى پشتى ئیمە دامەزران و جیگیر بوون. ھیزە زۆرەکش چوونە سەر کانیهکەى پووبەپوومان. ئیمەش بووین بە دوو دەستە؛ دەستەيەک بەرەو شاخ ھەلکشاین تا سەرچەم شاخەکە لە دوژمن پاک بکەینەو. ھەرچەندە ئەوان شوینە گرینگەکانیان بە تەواوى گرتبوو. دەستەى دووھەم ھەر لە شوینی خۆیان بوون تا ئیمە خۆمان گەیانە نيزیک شاخە بەرزەکانى ئاشى جەهانگیر. کاتیک ئیمە چووینە شوینی خۆمان، بە بیسیم قسە لەگەل تيمەکەى خوارى کرا و پيیان راگەيەندرا کە ئیمە ئامادین. لە ھەموو لایەکەو ھیرش بۇ سەر دوژمن دەست پى کرا. بەھوى تیکە لاوبوون و نيزیکیمان لەگەل ھیزەکەى دوژمن شەرپیکى دەستە و یەخە دەستى پیکرد. دوژمن بە تەواوى غافلگیر کرابوو، زۆرى نەکیشا ئیمە تەواوى زنجیرە شاخى ئاشى جەهانگیرمان لە ھیزی دوژمن پاک کردەو. چەند کەسئیک کوژران و چەند پارچە چەکیک بە دەستکەوت گیران. تەواوى بەرزایيەکان کەوتنە دەستى پيشمەرگەکان. لە کۆتايى شاخەکە چەند کەسئیک لە ھیزی دوژمن تەقەيان دەکرد کە شەھید عەلى قۆيتاسى لەوى بریندار بوو. باقى ھیزەکەى دوژمن کە لە بەرزایى شاخەکان بوو ئەوھى کوژرا، کوژرا، دەنا ھەلات. ئەو ھیزە زۆرەى دوژمن کە لەسەر کانیهکە بوو ئەوانیش کەوتنە بەر پەلامارى دەستەى دووھەمى پيشمەرگەکانى ھیزی پيشەوا. ئەوانیش ئەوھى کوژرا، کوژرا و ئەوانى دیکە ھەلاتن.

بەم جوړه له ماوه يه کي که مدا ئه و هيزه گه وره ي دوژمن به دهستی تیکو شه رانی هيزی پيشه واه تهر و تونا کرا. ئه وه ي له بيرم بي ژماره يه کي زور له هيزی دوژمن کوژرا که لاشه ي ۲۵ هه تا ۳۰ کهس که و ته دهستی پيشمه رگه کان. چه کوچولئکی زوريش به دهستکوت گيرا. بهم جوړه دواي شکاندن هيزی دوژمن و کوکړدنه وه ي دهسکه و ته کان له شوینی شه رکه دوور که و تينه وه.

باشترین خالی به هيزی ئه و عه مه لیا ته ، به کاره یانی ئه و تاکتیکه بوو. ئیمه لی گه راین تا هيزی دوژمن له ئیمه تپه رپی. دوژمن له کاتی شه رکه دا هیچ توپبارانیکی بو نه کرا ، چونکه هيزی دوژمن له گه ل ئیمه تیکه ل بوو. دواي پاشه کشه ي ئیمه زور به خهستی ناوچه ي شه رکه توپباران کرا.

به مجوره له ماوه ي سی رۆژدا توانیمان دوو پیلانی گه وره ي دوژمن بو سهر خومان پووجه ل بکه ينه وه و له هر دووکیاندا زه بری کاریگر وه هيزی داگیرکهر بکه وئ و به قاره مانه تی خومان هيزی دوژمنمان تیکشکاند.

رۆژ هيشتا له ته شقی ئاسمانه و زنجیره چیاي ئاشی جههانگیر نوقمی ئاگر و دووکه ل بووه و زور به خهستی ئاگر باران ده کړی. هيزیکی زوری دوژمن هاتووه به هانای ئه و هيزه وه که به دهستی تیکو شه رانی هيزی پيشه واه تهر و تونا کراوه. سه ره پای ئه و هه موو ئاگر بارانه ، هيزی دوژمن نه يده و پرا له لوتکه ي به رزی شاخه کان نيزیک بيته وه ، بي خه بهر له وه ي که تیکو شه رانی ديموکرات هه ر دواي ئه و زه بره قورسه ي له هيزی دوژمنیان دا ، به شیوه يه کي ته واه پارتي زانی بي ئه وه ي دوژمن هه ست پی بکات ، جیگورکتيان کردووه و له شوینیکی نيزیکی شه رکه که جیگر بوون و هيزی دوژمنیان له ژیر چاوه ديړی گرتووه

و چاۋەرۋانى ئەۋەن پۇژ بەرەو كۆتايى بىرۋا و لە ناۋچەكە دور
بەكەنەۋە.

لە بەرەبەرى پۇژاۋابوۋندا بەھىۋاشى بەرەو گوندى قۇلغەتەپە
ۋەپىكەۋتەن ھەتا ھەم نانكىكى پىشمەرگانە بخۆين و ھەم
كەرەسەيەكەش بۇ پراگۋاستنى ەلى قۇيتاسى زامدار پەيدا
بەين. ھەر زوۋ بەرەو شوينى مانەۋە پۇشتىن بەلام دەبوۋ لە
سەرانسەرى پىگەى بەردەمان و رىا بىن، چونكە ھىزى دوژمن
ۋەك ورجى برىندارى لى ھاتوۋە و بە زۇربەى ناۋچەكاندا بلاۋ
بوۋنەتەۋە و دەيانھەۋى بە ھەر شىۋەك بى و بۇيان بىرى لە
داۋمان بخەن و زەربەمان لى بدەن. بەلام و رىايى و جوۋلەى ئەۋ
دەستە لە پىشمەرگەكان دوژمنى توۋشى سەرسوۋرمان كىرەبوۋ.
ئىمە دۋاى شەرەكەى قەرەگۈل شەۋانە مەۋدايەكى زۇرى پىگەمان
دەبىرى. ئەۋ شەۋەش پىگەيەكى درىژمان بىرى و بۇ مانەۋە چوۋينە
نيزىك گوندى قالوۋى و لەنىۋ پۇلە دارىك ماينەۋە. دىاربوۋ
ھىز بەرەو ئەۋ ناۋچە جوۋلەى پى كراۋە. لى كاتژمىرى ۲ى
پاشنىۋەرۋ لە سەر لوۋتەكى شاخىكى دەۋرۋبەرى گوندى قالوۋى
چەند كەسىكى چەكدار بەدى دەكران، بەلام كەمىك لە ئىمە
دور بوۋن. ئىمەش لەنىۋ دارەكاندا بى جوۋلە مابوۋينەۋە.
ھەۋلى زۇرمان ئەۋە بوۋ لەگەل ھىزى دوژمن توۋشى شەر
نەبىن چونكە بەراستى ھەم زۇر ماندوۋ بوۋين و ئامانجىشمان
ئەۋە بوۋ كە برىندارەكە دەرباز بەين. دەبوۋ لە زوۋترىن كاتا
بەرەو بىكەكانى خۇمان لە بنارى قەندىل بەرپى بەينەۋە بۇ
ئەۋەى بچىتە نەخۇشخانە و برىنەكەى دەرمان بىرى.

• دەسپىكى جەولەيەكى تر بۇ ناوچەكانى مەھاباد

دوای چەند رۆژ رېگەبىرېن لە ناوچەى مەھابادەوہ خۆمان گەياندە نيزىك گوندى بەردەرەشى بانە. لە كۆخەكانى پىشتى بەردەرەش ھاوپرى عەلى قۆيتاسىى برىندارمان تەحوىلى دەستەيەك لە پىشمەرگەكانى ھىزى ئاربابا دا كە پىشتر ھاوناھەنگىيان لەگەل كرابوو. ئەوان بەرەو سنوور و ئىمەش بە مەبەستى مانەوہ لە ناوچە درىژەمان بەگەشتى خۆمان دا. دوو بۆ سى رۆژ لە دەوروبەرى گوندەكانى بەردەرەش، سووتوو، گەنمان و ھەوارگەى مەيدان چۆغە ماينەوہ بۆ ئەوہى پىشووئەكمەن بىتەوہ بەر و ماندوووبونى ئەو چەند رۆژە لە جەستەمان بچىتە دەر.

رۆژىك لە نيزىك گوندى كانىبەرەش ماينەوہ، شەوہكەى چووئە نىو گوند و دوای بەئەنجام گەياندى ئەركە حىزبىيەكان بە مەبەستى چوون بۆ ناوچەى مەنگورايەتىى مەھاباد گوندى كانىبەرەشمان بەجى ھىشت. بەرەو گوندەكانى كاوان و كووران بە مەبەستى چوون بۆ مەنگورايەتى وەرئەكەوتىن و لەگەل كادرەكانى كۆمىتەى ناوچەى مەنگوران كە لە ناوچەكە بوون يەكمەن گرتەوہ. بۆ ماوہى چەند رۆژىك لەو ناوچەيە ماينەوہ. لە ماوہى مانەوہمان لە ناوچەكە چەند جارىك لەگەل ھىزى دوژمن تووشى شەر بووئە. دوای ماوہيەك مانەوہ لە ناوچەى مەنگوران جارىكى دىكە گەراينەوہ بۆ گەوركايەتى و لەو ناوچەيە درىژەمان بە گەشتى خۆمان دا. لە ھەر ناوچەيەك بايىن كۆمىتەى ئەو ناوچەيە لەگەل ئىمە دەبوو. چەند رۆژىك لەو ناوچە ماينەوہ. لەوئەو جارىكى دىكە چووئە ماينەوہ بۆ ناوچەى مەھال و بۆ ماوہيەك لە گوندەكانى؛ بەيرەم و بەرەجۆ ماينەوہ.

دوای ئەوھى لەو ناوچەيە تووشى ڤووداويكى ناخۇش بووين ، جاريكى ديكە بەرھو گەوركاپەتى گەراينەوھ و لە گوندەكانى ئەو ناوچە دريژەمان بە گەشتى خۇماندا. لە دريژەى ئەو گەشتەدا جاريكى ديكە چووينەوھ سنوورى نيوان مەھاباد و رەبەت. لەھوئ لەگەل دەستەيەكى ديكە لە پيشمەرگەكانى ھيزى پيشەوا يەكمان گرتەوھ كە ديار بوو پيشتر ھاوناھەنگيان لەگەل كرابوو كە پيكەوھ بگەريئەوھ ناوچە. لەگەل ئەو دەستە لە پيشمەرگە كان بووين بە ھيزيكي گەورە و لە ناوچەكە گەشتە سياسى و نيزامىيەكانى خۇمان دريژە پىدا.

دوژمن ھيزيكي زۆرى لە ناوچەكانى گەورك و مەنگوراپەتى كۆ كرىدبووھ و زۆربەى گوندەكانى گرتبوو تا بە خەيال پيش لە چوونى ئيمە بۆ گوندەكان بگرئ بۆ ئەوھى نەتوانين بچينە نيو گوندەكان و لەگەل خەلك پيوھندى بگرين يان پيداويستىيەكانمان كە خواردن و تەقەمەنى بوو ، دابىنى بگەين.

گوشارى زۆرى دوژمنمان لەسەر بوو بەلام سەررەپراى ھەموو ئاستەنگەكان گەشتەكەمان بەردەوام بوو. لە ناوچەى گەوركاپەتى بووين ، چەند شەويك بوو بەھۆى گيرانى گوندەكان نەماندەتوانى پيداويستىيەكانمان دابىن بگەين. بۆيە چەند شەويك بى نان بووين. لە دريژەى گەشتەكەدا ڤوژيک بۆ مانەوھ چووينە مووچەيەك لە پشتى گوندى "گرشيلان" ، چاوەرپى ھاتنى خاوەن مووچە بووين ، كاتيک ڤوژ بۆوھ؛ كابرارى خاوەن مووچە ھات و باسى ئەوھى كرد كە نيو گوند پەرە لە ھيزى دوژمن. لەنيو مووچەكە لەگەل خاوەن مووچە قسە كرا كە بچئ بۆ نيو مالان و ھينديك نان و پيخورمان بۆ بينئ بى ئەوھى ھيزى دوژمن ھەست پى بكات. كابرارى پويى و زۆرى نەكيشا لە ڤووبەڤرووى خۇمان كە كۆنە مۆلگەيەكى ليبوو ، ھيزيكي دوژمن ھات بۆ ئەوھى. جا

نازانم كابرا راپورتى دابوو يان نا!! جىگهئى ئىمه باش نه بوو
 ته نيا هر ئه و پوله داره بوو كه تىيدا مابووينه وه، له وئى
 ترازاباين، ده كه وتينه ژير چاوديرى ئه وانه وه. خو مان كو كرده وه
 و ئاماده بووين، چهند كه سيك له ئىمه به هيواشى چوون بو
 لاي پاسه وانى خو مان، ئىمه ش به مه ودايه كى كه ميك له يهك
 دوور له نيو باغه كه ده كه وتين كه كه وتينه بهر ده سترىژى چهكى
 هيزى دوژمن. له گه ل ئه وهئى ئه وهئى به ته ووى له وان ديار
 بووين و سه ره راي ئه وهئى كه به سه ختى ته قه مان لى ده كرا، له
 توپباران و ته قهئى هيزى دوژمن به بى زيان به ره و "مه يدان چو غه"
 سه ره كه وتين. ئه و شوينه زور هه وراز و ناخوش بوو. ئىمه له
 مه يدان چو غه بووين، تا ئيوارنى دوژمنيش ناوچه كهئى توپباران
 ده كرد. ئيوارنى به ره و دوئى "گه نمان" شو بووينه وه و چووينه
 كو خه كانى پشتى گوند. هه ولمان ئه وه بوو كه ميك نان و
 پيخورمان ده ست بكه وئى، به لام بى ده سكه وت گه راي نه وه. كا تيك
 گه راي نه وه بو لاي براده رانى ديكه هر ئه و تيمه كه چووين بو
 نان وهك تيمى پيش ره و به قه راغ گوندى گه نمان دا وه رى كه وتين
 و ده مانه ويست له وئى ره ت بين.

ئه و تيمهئى ئىمه برىتى بوو له: هاو رپيان، سو فى، قادر
 ره بن، حوسين سينگ شير و كه ريم ساله زاده. به داخه وه ناوى
 كه سه كهئى ديكه م له بير نه ماوه. له خوار گوندى گه نمان كه وتينه
 كه مينى دوژمن!! له هه موو لايه كه وه ته قه مان ليكرا. كه كه ميك
 دوور كه وتينه وه كاك سو فى ديار نه مابوو، ماوه يهك چاوه پروان
 بووين سو فى هر ديار نه بوو. ئىمه پيمان وابوو شه هيد بووه.
 ته نيا بيسيميكمان هه بوو، ئه و يش به كاك سو فى بوو. كاك
 سو فى له شوينى خوئى، خوئى مات ده كات، هر چو نيك بى
 له گه ل براده رانى هيز ته ماس ده گرى و ده لئى؛ به ته نيا به جى ماوم.
 ئه وه ندهئى له بيرم بى كه وتبووه نيم زه له وه و كه وشه كهئى به جى

مابوو. كەمىنەكەشى لى نىزىك بوو و نەشىتوانىبوو خۇى دەرباز بكات. كاتىك لى دەپرسن باشە لە كوئى؟! دەلى لە راستى چراتۆرەكەم!! چراتۆرەكە مەبەستى مانگ دەبى. بەھەر حال دواى ئەوھى شوئىنى خۇى بە كورەكان دەلى، بەبىسىم دەستەيەك لە پىشمەرگەكان پشت لە كەمىنەكە دەگرن و تەقەيان لى دەكەن و سوڧى رزگارى دەبى.

ئىمە بەرەو "بناوەرەشان" دەچووين كە دىتمان دىسان دەنگى تەقە دەھات، بەلام لەبەر ئەوھى ئىمە ھىچ شتىكمان پى نەبوو كە تەماس بگرين، نەماندەزانى تەقەكە چىە و ھى كىيە. بەھەر حال دواى ماوھىەك چاوەروانى بەرەو گوندى بەردەرەش وەرپى كەوتىن. لە ئەوھەلەن كۆخ لامان داىە ماللىك، خەرىكى خواردنى نان و چا بووين كە دەنگە دەنگىكى زۆر پەيدا بوو. كە نىزىك بوونەوھە مەعلووم بوو كە پىشمەرگەكانى خۇمان بوون. لەوئى يەكمان گرتەوھە و ھەر لەو دەوروبەرە ماينەوھە. بەيانى بۇيان باس كردين كە كاك سوڧى لە شوئىنى كەمىنەكە كەوتتە نىو زەلكاويك و نەيتوانىوھە خۇى لە كەمىنەكە دەرباز بكات. دوو رۆژ لەو دەوروبەرە ماينەوھە و كەمىك خۇمان تەداروك كرد. دووبارە جارىكى دىكە بەرەو ھەوارگەھى مەيدان چۆغە گەپاينەوھە. چەند رۆژىك لەوئى ماينەوھە و چاوەروانى ھاتنەوھى تىمى تەشكىلاتى شاروئىرئانمان دەكرد. شەوانە بۇ نان و پىخۇر دەچووينە گوندەكانى دەوروبەرە. ھەوا تەواو ساردى كرذبوو. مەيدان چۆغەش گەلىك سارد بوو. دواى يەكگرتنەوھە لەگەل ھەموو تىمە تەشكىلاتىيەكان، بە سنوورى بانەدا بە ھاوكارىي ھىزى ئاربابا، لە رىكەوتى ۱۰/۷/۱۳۷۰ دواى نىزىك بە چوار مانگ مانەوھە لە ناوچە جۆر بەجۆرەكانى مەھاباد، دواى گەشتىكى بەرەراوان و وەشاندى چەند زەربەھى قورس لە ھىزى دوژمن، بە سەكەوتوويى گەپاينەوھە بىكەكانمان

له ئەستىرۆكان له بنارى قەندىل. بە گەيشتە وەمان بو نيو
بنكه و بارهگانى كۆمىتهى شارستانى مههاباد و هيزى پيشهوا
له گەل پيشوازيى هاوسهنگه ران و بنه ماله كان به روهروو بووين.
ئەو ژنەى كه چاوه رپى هاوسه ركهى ده كرد، ئەو مندالانەى كه
دهمىك بوو چاوه پروانى هاتنه وەى باوكيان ده كرد هەر هەموويان
له بنارى قەندىل يەكتريان له باوهش گرت و بە ديدارى يەكتەر
شادبوونەوه.

• رووداويكى ناخۆش و لهبىرنه كراو له ناوچهى مههاباد

هەرگىز ئارهزووم نەدەكرد له گىرانه وەى بىره وەرييه كاندا
بىره وەرى لەو جورە واتە دووبەره كى و شەپى براكوژى
بنووسمه وە، بەلام كاتىك باسى رووداوه كانى دەورانى
پيشمه رگايه تى ده كهى بەداخه وە ئەو رووداوانهش بەشىكن له
ژيانى ئيمه و ناكرى بەسەرياندا تپه رين. هيوادارم هەركاتىك
نەسلە كانى داها توو ئەو رووداوه تالانە دەخويننە وە دەرسيان
لى وەربگرن و دنيا بن كه كارىگەرى نەرينيان له سەر خەبات
و دۆزى گەله كه مان هەيه و هيج ئاكامىكى بيجگه له كه سەر
بريا نيه.

سالى ۱۳۷۰ى هەتاوى هيزى پيشهوا و كۆمىتهى شارستانى
مههاباد له ناوچه كانى مههاباد له حالى جيبه جيكردنى ئەركى
حيزبىدا بوون و جيا له ئيمهش پيشمه رگه كانى سەر بە حيزبى
ديموكراتى كوردستانى ئيران "رپبه رايه تى شۆرشگير" له ناوچهى
مههاباد بوون. ئەو كاتە ئيمه له گەل رپبه رايه تى شۆرشگير
ناكۆكيان هەبوو، بەلام ئەو سالە هيج تىكهه لچوونىكى
چه كدارى له نيوان ئەوان و ئيمه دا رووى نەدابوو و كيشه كان

كەمىك كەمپەنگ بېوونەو.

رۆژى ۱۳۷۰/۴/۱۴ ئىمە لەنىوان گوندەكانى بەيرەم و بەرەجو
لە ناوچەى مەحالى مەھاباد مابووينەو، ئەو رۆژ ھەم رۆژەكە
بۇ ئىمە ناخۇش بوو و ھەم شەوەكەشى تووشى رووداويكى
ناخۇش بووين.

رۆژەكەى رادىۋى دەنگى كوردستانى ئىران ھەوالى شەھىد
بوونى دوو كادرى تىكۆشەرى ھىزى بەيان شەھىدان ئەبووبەكر
كانىەرەشى و جەليل رەھىمىانى لە گوندى حوسىن مامە، بلاو
كردەو، بلاو بوونەو ھى ئەو خەبەرە خەم و پەژارەى خستە
نىۋدلى ھەموومان.

رۆژ بەرەو كۆتايى دەچوو، ئەگەر ھەلە نەبم ھەر ئەو رۆژە
ھىزىكى دوژمن لە دەوروبەرى گوندى بەيرەم بوو، ديار بوو بۇ
ئىۋارى دەچىنە گوندى بەرەجو كە زۆر دوور نەبوو. كاتىك ھەوا
بەرەو تارىكى چوو، وەك ھەموو رۆژانى دىكە تىمى پىشەرەوى
ئىمە بەرەو گوند وەرپىكەوت ھەتا گوند لەژىر چاۋەدىرى بگرى
و لە جموجۆلى دوژمن ئاگادار بى. تىمى پىشەرەو ئىمەى ئاگادار
كردەو كە بەرەو گوند وەرپى كەوين، وەرپى كەوتىن و لەگەل
تارىكى ھەوا چووينە نىو گوند و بەسەر مالاندا دابەش بووين.
ئەو شەو نۆرە پاسەوانى من بوو، لە شوئىنىكى گوندەكە كە
پىشتر ديارى كرابوو پاسەوان بووم.

پىشمەرگەكان خەرىكى نانخواردن بوون كە زۆرى نەكىشا لەنىو
گوند دەنگى تەقە ھات، منىش خۆم ئامادە كرد، سەرپەلەكە
ھات بۇ لام و گوتى وەرە، كاتىك كە چووم چاوم لىكرد
پىشمەرگەكانى رېبەرەيە تىمى شۆرشگىرپىش ئەو شەو ھاتبوون
بۇ ئەو گوندە. تىمى پىشەرەوى ئەوان بە گۆشەيەكى دىكەدا
ھاتبوونە نىو گوند و لەگەل دوو پىشمەرگەى ئىمە بى ئەو ھى

یه کتر بناس یه کتر دهنگ ددهن و سه رنه نجام له ته قه ی نیوان دوو لایه ندا پیشمه رگه یه کی ریبه رایه تی به ناوی عه لی خارچی بریندار ده بی و ئه وه ی له گه لیشی بوو راده کات. کاتیک چووین بو لای ئه و برینداره هه موومان زورمان پی ناخوش بوو، هه ر له وئ ده ست کرا به دهرمان کردنی و پاشان کاک عومه ر باله کی به بیسمی عه لی خارچی له گه ل کاک یووسفی خوشروو قسه ی کرد که وایزانه ئه و ساله کاک یووسف نه فهری یه که می تیمه که یان بوو. کاک عومه ر گوتی رووداوه که نه خوازراو بووه و وهرن برینداره که تان به رنه وه، دهرمانیش کراوه. جا به راستیش وابوو، رووداوه که بو ئیمه ناخوش بوو، به لام ئه وان دیار بوو قه بوولیان نه کرد و گوتیان لیتان خوش نابین. هیشتا له و قسانه دا بووین که ئه وان هیرشیان هینا و پیشمه رگه کانی ئیمه ش ته قه یان لی کردن و ئه وان گه رانه وه بو دواوه. دوا ی چند خوله کیک مانه وه له نیو گوند و دهرمان کردنی برینداره که، ئیمه گونده که مان جیهیشت و به ره و شوینی دیاریکراو وهری که وتین. کاتیک له گوند وده رکه وتین دوو پیشمه رگه مان دیار نه بوون. دوو که س به ناوکانی کاک شه فیع هه لو و کاک که ریم عومه ریوور که هه ردووکیان بیسمچی بیسمی راکال بوون، ئه وان له یه ک مال بوون و کاتی ته قه که خویان له گوند دهرکه وتبوون.

ئه و جار کاری ئیمه سه ختتر و ناخوشتر بوو، فه وری تیمیک گه رانه وه بو نیو گوند و ئیمه ش له شوینیک دانیشتین تا ئه وان گه رانه وه. کاتیک که گه رانه وه نه یان دوزیبوونه وه و دیار بوو که ریبه رایه تی شورشگیریش برینداره که ی خویان راگواستبوو.

شه ویکی زور ناخوش بوو، دوو هیزی کوردی له نیو جه رگه ی خاکی کوردستان و هیزی دوژمندا تووشی شه ر بوون، ئه وان ماندوو و شه که ت ده بی برینداره که یان راگوین و ئیمه ش خه می

ئەو پروداوۋە نەخوازراوۋە و دوو ھاوسەنگەرمان بخۆين. ئەوانەى لەو رۆژە سەختانە بەشدار بووبن باش دەزانن راگواستنى كەستىكى بريندار لەو دەشتە كاكى بە كاكى و دوور لە سنوورە چەندە سەخت و ناخۆشە.

لە لايەكى دىكەوۋە ئىمە نىگەرمان و نارەحەت بووين كە بلىنى ئەو دوو پىشمەرگەى ئىمە چىان بەسەرھاتبى. بۇ ھەر دوو لامان لە ناوچەى مەھاباد شەوئىكى ناخۆش بوو.

نەدەكرا چىتر پراوۋەستىن و دەبوو برۆين، سەرئەنجام بەرەو شوئىنى خۇمان وەرئى كەوتىن.

ئەگەر ھەلە نەبم بۇ مانەوۋە چووينە نىزىك گوندەكانى شارەزور و قۆيتەل، لەو دەشتە لە نىزىك گوردانى خەلىفان كە شوئىنىكى زۆر خەتەر بوو و جىگەيەكى باش نەبوو بۇ مانەوۋە، بەلام چارمان ناچار بوو و ماينەوۋە. پىئوۋەندىمان لەگەل دەفتەرى سىياسى پچرا، چونكە رۆژانى دىكە ھەموو ئىوارەيەك بە بىسىمى پاكال پىئوۋەندى دەگىرا. ھەموومان زۆر نىگەرمان بووين بە تايبەتى نەفەرى يەكەم كە كاك عومەر بالەكى بوو.

رۆژەكە بە نارەحەتى و نىگەرمانى تىپەرى و ئىوارئى چووينە گوندى قۆيتەل ھەتا بزائىن ھىچ خەبەرىك لەو دوو ھاورپىيەمان نىيە يان ھىچ پرووى نەداوۋە. كاتىك لە مالىكان دابەش بووين ھەموومان لە ھەولئى پەيداگردنى خەبەرىكدا بووين بەلام ئەو شەوۋەش ھىچمان دەست نەكەوت. ئەوانىش ھەر لەو ناوچە مابوونەوۋە بى ئەوۋەى ھەست بە بوونى يەكتر بگەين.

لە گوندى قۆيتەلەوۋە بۇ مووچەكانى گوندى ئووزونتاش وەرئى كەوتىن. دوای پرسىيارگردن لە ھىندىك كەسى ئەو ناوچەيە، دەرکەوت ئەوانىش لەو ناوچە بىنراون، ديارە ئەوان سەرەوۋەى خۇمانيان ئاگادار كىردبۆوۋە كە تووشى شتىكى لەو جۆرە بوون

و له هیز دابراون.

دواى ئه وهى كه زانيمان ئه وانيش سلامه تن و ته نيا له نيو گوند له ئيمه هه لبراون كه ميک دلخوشى کردین. بو ئيمه زور ناخوش بوو كه بو ماوهى چهنه روظيک پيوه نديمان له گه ل هيچ كوئ نه بوو و به ته واوى دابرا بووين.

ئه وان روظي پيشتر له و دهوروبه ره ببوون، له وئ تپه ريبوون، به لام په ياميكيان بو ئيمه نارديوو و له راديوى دهنگى كوردستان خوئندرايه وه، "ئيمه به ره و ئه و شوئنه دهروين كه هه مزه پيى خو شه". مه به ستيان گوندى كانيه رهش بوو. كاتيک زانيمان ئه وان به ره و ئه و ناوچه يه دهروين. ئيمه ش به پرسيارکردن هه ر به ره و ئه و ناوچه يه دهجوووين. ئه وان هه موو روظي پيوه نديان له گه ل دهفته رى سياسى گرتبوو و وازانم كه ميکيش له وان مه شکووک ببوون كه مه بادا بيسيمه كه وه دست دوژمن كه وتبئ به لام به ته واوى پيوه نديان له گه ل نه بريبوون. ئيمه به ره و گوندى سوئناس چووین و ئه وانيش به هه مان شيوه به ره و ئه و گونده وه رئ كه وتبوون. ئيمه له نيزيک مالان ماینه وه دياربوو روظي پيشتر ئه وان له و دهوروبه ره ببوون و له وئ هه والى ئه وانمان بيست.

هه تا دههات زياتر له يه كتر نيزيک ده بووئنه وه به لام يه كترمان نه ده دوژيه وه. بو شه وه كه ي چووئنه گوندى سوئناس و دواى چهنه كاتژمييرىک مانه وه له نيو گوند به ورياي و به شيوه يه كى ريكوپيک به ره و گوندى كانيه رهش وه رئ كه وتين. پاش ماوه يه ك ريگه برين خو مان گه يانده نيزيک گوندى كانيه رهش و له شوئنيك به نيوى په له دار ماینه وه كه شوئنيكى زور خو ش بوو، به لام هه ر شه وئ به پاسه وانه كان گوترا كه روظه كه ي جوان چاو بگيرن هه تا بزانيان له شوئنيك ده رناكه ون. به

ھەر حال ئەو پۇژەشمان بەسەر برد. دەبوو لەو دەوروبەرە بۇ دۆزىنەوہ ئەوان باش چاوەدیڤى ناوچەكە بکەین. ئەو پۇژەش لە "ئەستىرۆكان" ھىزى پىشەوا دىنە قەندیل بۇ پىوہندیگرتن لەگەل ئىمە و ئىوارى كاك عومەر بالەكى لەگەل كاك سامال قسەى دەکرد، كاك سامال بە كاك عومەرى گوت ئەوانىش لەو دەوروبەرەن. ديار بوو لەویش بە بىسىمى راکال لەگەل ئەوانىش لە پىوہندیدا بوو. ئەو جار ھەموومان ھەولى دیتنەوہى ئەوانمان دەدا، كاتىك سەیرمان کرد ئەوانىش لە نىزىك ئىمە ماونەوہ و بىسىمى راکالەكەيان ھەلداوہ و لەگەل ناوہند قسەيان دەکرد. چەند كەسىك لە پىشەمرگەكان چوونە لايان و ديار بوو ئەوانىش كە ئىمەيان بينى زوو خۆيان ئاشكرا کرد و ھەردوو لمان زۆر خۆشحال بووين. بەلام بۇ ئەوہى زياتر ناخۆشەكان برەوینەوہ و ھىچ گومانىك نەمىنى، ئەگەر ھەلە نەبم كاك جەوادى موسەوى بە بىسىمى راکالەكە قسەى کرد. دواى يەگرتنەوہمان كە ھەموومان زۆر خۆشحال بووين، شەھىد خالىد بالەكى وەك ھەمىشە كە شوخى لەگەل شەفیع دەکرد، دوو جنىوى خۆشى پىدا. دواى ھەم ئىمە لەو دلەپراوكىيە نەجاتمان بوو و ناوہندى بىسىمىش لەدەست پىوہندى ئەوان نەجاتيان بوو و درىژەمان بەگەشتى خۆمان دا.

بەيانىكەى لەو دەوروبەرە مابووينەوہ، زۆرمان باسى ئەو شەوہ کرد كە چۆن ھەلبران و بەرەو كوئى چوون، چونكە ئەوان نەيازانىبوو كە ئىمە ئەو تىكەلچوونەمان لەگەل رىبەرايەتى شۆرشگىر بۇ پىشەتوہ.

با ھىندىك شتى شاراوہ وەك خۆى باس بكرى، كاتىك پەيامەكە لە رادىو بلاو بۆو كە "ئىمە بەرەو ئەو شوینە دەچىن كە ھەمزە پىخۆشە" و دەمىك بوو ئەو شتە باس دەكرا كە

ههمزه به خاتری خوښه ویستی کچیک ئه و گوندهی پیخوښه، جاشه کانیش به جوړیک ئه و هیان زانیبوو که شتیکی له و جوړه له گوړی دایه، هر بویه هیژیکیان ناربدووه ئه و ناوچه یه و ئیمه ئه و شه و نه مانتوانی بچینه ئه و گونده. ئه و کاته دوو شت له وئ بؤ ئیمه رهمز بوون "کونی مامه ی" و "ئه و شوینه ی ههمزه پیی خوښه".

ئیسټا که دهیان سالی ته و او به سهر ئه و روژگارهدا تیده پهری، به ههموو خوښی و ناخوښیه کانیه و ه ئاره زوی ئه و سهردهمه ده کم و به شانازییه کی گهره ی دوزانم که ریباوی ئه و ریگه یه بووم و تا ئیسټاش هر به رده و امم. سهری کرپوش بؤ خه بات و تیکوښانی ههموو ئوگرانی دیمو کرات داده نویئم.

• دووباره گه رانه و هم بؤ هیژی گیارنگ

دوای چند مانگ مانه و ه له ئه سټیروکان له نیوه پراستی زستانه سارد و به ناوبانگه که ی بناری قه ندیل، له نیوه ی زستانی سالی ۱۳۷۰ی هه تاویدا جاریکی دیکه له سهر داوای خوښ نه قلی هیژی گیارنگ کرامه و ه و کار و تیکوښانی خوښ له و هیزه دست پیکرده و ه. دوای ماوه یه ک مانه و ه له گوندی "بوکریسکان" له یه کیک له لکه کانی ئه و هیزه دستم به کار و تیکوښان کرده و ه. له و لکه سازمان درامه و ه که بنکه ی له گوندی شیوه رزی ناوچه ی پشدر بوو و شه هید سه عدوون ماره غانی، سهرلکی بوو. کاتیکی له وهرزی کار و تیکوښان نیزیک ده بووینه و ه پیویست بوو هیژ سازمانده یی بکریته و ه. دوای سازمانده یی هیژ، منیش هر له و لکه دریژهم به کار و تیکوښانی خوښ دایه و ه. دوای سازمانده یی هیژ و کومیته ی شارستان و خوښاماده کردن بؤ گه رانه و ه بؤ نیو

خەلك و وەرزى كار و تىكۆشان، لەلايەن دلسۆزىكى جوولانەووەو خەبەرمان بۇ ھات كە پۇژانە ھىزىكى دوژمن لە گوندى ئالواتانى ناوچەى سەردەشتەووە دىن بۇ سەردانى مۆلگەكانى كوئىستانى دەشتى وەزنى و گويزى و واديارە دەيانەووى ئاوەدانيان بكەنەووە. زستانان بەھوى سەختى و كوئىستانى بوونى ناوچەكە، چۆل دەكران. بەم جوړە زەربەلیدانى ئەو ھىزەى دوژمن وەك يەكەم عەمەليات لە سالى ۷۱دا كارى لە سەر كرا. بۇ ئەو مەبەستە دستەيەك لە پيشمەرگەكانى ھىزى گيارەنگ بە فەرماندەيى فەرماندە تىكۆشەر و چاونەترسەكەى ھىزى بەھىزى گيارەنگ، شەھيد حەمە نارستى كە ئەو كات جىگرى ھىزى گيارەنگ بوو، لەگەل كۆمەلەك لە تىكۆشەرانى ئەو كاتى ھىز لە مانگى بانەمەرى سالى ۱۳۷۱ بەرەو كوئىستانەكانى گويزى و دۆلەكۆگى لە كەشكى بەھاریدا كە ھىشتا بەفرىكى زۆر لە كوئىستانەكان مابوو، رىگە سەخت و شاخاويەكەى ئەو ناوچەيەمان گرتەبەر. ھەموو ئەو پيشمەرگانەى كە بۇ جارىكش رىيان لەو دۆلە كەوتبى دەزانن چەند ناخۆش و تاقەتپروكینە. بەلام سەپراى ناخۆشى ئەو دۆلە ھەواى سازگار و كوئىستانى بوونى ناوچەكە ھىندە دلرپىن و خۆشە كە ھەموو سەختيەكانى رىگەت لەبىر دەباتەووە.

لە بەرەبەيانىيەكى فېنكى بەھارىدا گەيشتىنە دۆلەكۆگى شوينى بنكە و بارەگاكانى پيشووى يەكئيتى نىشتمانى كوردستان، پۇژەكەى لەووى ماینەووە و لای ئىوارى بەرپرسەكان لە دەورى يەك كۆبووینەووە و بەرنامەمان بۇ زەربەلیدان لەو ھىزەى دوژمن دیارى كرد. بە سى دەستە دابەش بووین. وامان قەرار دا كە بەرىبەيان بە تارىكى، لە شوينى مەبەست ئامادە بىن. كاتىك لە شوينى مەبەست نىزىك بووینەووە دوو دەستە لەنپو ھەر دوو مۆلگە چۆلەكەى دوژمن ھەلكەوتوو لە بەرزايیەكانى "گويزى" كە زالە بەسەر دەشتى وەزنىدا جىگر بووین و دەستەى سىھەمىش

له گه‌ل شه‌هید همه نارستی له دوو دسته‌که‌ی نیوان ئیمه‌دا بوون بۆ کۆنترۆلی هەر دوو به‌شه‌که‌ی دیکه و چاوه‌پروان بووین هیزی دوژمن بخه‌ینه داوی خۆمان. تا کاتژمیری ۱۰ی به‌یانی له چاوه‌پروانیدا بووین، به‌لام خه‌به‌ریک له هیزی دوژمن نه‌بوو!! ئەو رۆژه نه‌هاتن و سه‌ردانیان نه‌کرد. رۆژه‌که‌ی له‌وی ماینه‌وه، له کۆبوونه‌وه‌ی خۆماندا به‌رنامه‌که‌مان گۆپی و وامان دانا تازه که هاتووین سه‌ریک له ناوچه‌ده‌ین. پاشان بگه‌رپینه‌وه بۆ بنکه‌کانمان، چونکه هیشتا هه‌وا زۆر سارد بوو، بۆ ئەوه نه‌ده‌بوو شه‌وی له ده‌ری بمینینه‌وه.

ئێستا که دهمه‌هوی ئەو بیره‌وه‌ریه بنوسمه‌وه هه‌روا ده‌زانم ئێستا و له‌گه‌ل پۆلی له هاورپیکانم به‌ره‌و تۆمارکردنی داستانیکی دیکه هه‌نگاو ده‌نیین، داستانیکی که له‌ودا مه‌سئولینی تیپیک له هیزی داگیرکه‌ری کۆماری ئیسلامی که‌وتنه که‌مینی پێشمه‌رگه تیکۆشه‌ره‌کانی هیزی گیاره‌نگ و کوژران و ته‌واوی چه‌کو چۆله‌کانیشیان که‌وته ده‌ستی هیزی پێشمه‌رگه.

کاتیکی ئەو رۆژه هیزی دوژمن نه‌هات بۆ سه‌رکه‌شیی مۆلگه چۆله‌کانی، ئیمه ده‌بوايه تاکتیکی خۆمان بگۆرین. ئیوارێ کۆبووینه‌وه، له کۆبوونه‌وه‌که‌دا وایه‌یار درا که شه‌وه‌که‌ی بۆ نان‌خواردن و پێوه‌ندی‌گرتن له‌گه‌ل خه‌لک بچینه گوندی کاولان و له‌ویشه‌وه بۆ مانه‌وه بچینه دۆلی له‌قله‌قی که له مووچه و مه‌زرای گوندی ئیمه نیزیکه، له‌ویشه‌وه ئیوارێ به ده‌ستی مردواویدا تیپه‌پین به‌ره‌و گونده‌کانی سوێسنایه‌تی و له‌وی گه‌شتیک لی‌ ده‌ین. دواي خواردنی نان و چایی له گوندی کاولانی ناوچه‌ی سه‌رده‌شت و جیبه‌جیکردنی ئه‌رکه‌ حیزبیه‌کان به‌ره‌و ده‌ستی وه‌زنی، واته به‌ره‌و شوینی دیاریکراوی خۆمان وه‌رێ که‌وتین. شاره‌زای ئه‌سلیی ئەو گه‌شته من بووم. ده‌شتی

وەزنى بەھاران ھەر ھەمووى ئاۋە، دەربازبوون لەو دەشتە زۆر ناخۇشە. ھەرچەند دەشتىكى خۇش و دلپۈنە و لە جوانىدا وىنەى كەمە.

ھەوللى زۆرم دا بە شوينىكدا بېرۇم كە پىلاو و جلو بەرگى كورەكان تەر نەبن، بەلام بۇم نەكرا و لەو پىگەيەدا زۆر ھىلاك بووين. كاتىك كە گەيشتىنە شوينى مانەو، لەبەر تەرپوونى لاق و لەتەرمان خەومان لى نەكەوت. سەرەتا ھەر لە كۆتايى دەشتەكە ئاورمان كىردەو و خەرىكى خۇگەرم كىردەو بووين، لەو كاتەدا كەسىكى گونەكەى ئىمە "دۆلەتو" پەيدا بوو! پىپىراگەياندىن كە زۆر پۇژان ماشىنىك ھىزى دوژمن دىتە ئىرە بۇ سەردانى مۇلگەكانى جاسووسان و دەوروبەرى و دواتر دەپۇنەو. كاتىك ئەوھى گوت ئىمەش شوينى خۇمان جى ھىشت، كەمىك ھەلگشاين بۇ دۆلى لەق لەقى كە ملكى خۇمانە. لەبەر پىنووى بەفر ماشىن لەوئى زياتر نەيدەتوانى بىروات، ئىمەش لەوئى ماينەو بەلام دىدەوانمان ھەبوو كە پىشتەر خۇم لەگەلى چووبووم بۇ شوينى دىدەوانى. ئەوئەندەى لەبىرم بى خالىد پەردەدار بوو. زۆرى نەكىشا دىدەوانەكە ئاگادارى كىردىنەو كە خۇمان وەپىچىن. ماشىنىك بەرەو ئىمە دەھات، ئىمەش ھەر زوو خۇمان ئامادە كرد، دەستەيەك ھەر لە شوينى مانەو سەنگەريان گرت. ئىمەش كەمىك لە خوارتر سەنگەرمان گرت و ھىشتاش نازانم چۇن بوو ئىمەيان نەدى. ماشىنەكە گەيشتە شوينى مانەو كە ۱۸ كەسى تىدا بوون و ھەموويان فەرماندە و ئەندازىار بوون. سەرتىپ، فەرماندەى گورھان و چەندىن فەرماندەى دىكە لە ھەموو لايەكەو كەوتنە بەر ھىرشى تىكۇشەرانى ھىزى گىارەنگ. زۆربەيان ھەر لە يەكەم دەستپىژدا كوژران. دوو كەسىان بەرەو لاي ئىمە ھەلاتن، لە خوارى لەگەل ئىمە تووشى شەر بوون؛ سەرتىپەكە بەناوى بىھروز كاكى، ھەلات و خۇى گەياندە بن

کهندی جاده که و له گه ل ئیمه دهستی به شه پر کرد و تا کوژرا شه پر کرد. له بن کهندی جاده خوی مات دابوو و ته قه ی ده کرد، من و کاک عه لی سووره چۆمی به یه که وه بووین، خالید په رده دار له وه به ری ئیمه بوو، به هر سینکمان ده مانه ویست ئه و به کریگیراوه بکوژری به لام مه جالی نه ده دا. کاک عه لی نارنجۆکی چووکه ی پی بوو، گوتم کاک عه لی پئیداده با پرزگارمان بی، گوته تازه ئه و نارنجۆکه م کریوه دل م نایه!، هر پی دانه دا!! به هر حال ئه ویش کوژرا. سه رئه نجام شه پرکه کوته ی هات و له و ۱۸ که سه ۱۶ که سیان کوژران، دوو که سه که ی دیکه ش به برینداری به دیل گیران. یه کمان له گه ل خۆمان هینا و ئه وه ی دیکه ش له بهر قورسی برینه که ی هر له شوینی شه پرکه ئازاد کرا. ماشینه که ش له وی ئاگری تیبه ردا و هه موو چه کوچۆلی نیو ماشینه که که وه ته دهستی ئیمه.

دوای ئه و عه مه لیاته هه موومان بی زیان شوینی شه پرکه مان جیهیشت. به م جوړه له جه ویکی خوشی به هاریدا تیکۆشه رانی هیزی به هیزی گیاره نگ به لیها تووی خۆیان توانیان زه بریکی قورس له هیزی داگیرکه ر بدهن.

• ده سه به سه رداگرته گورهانیکی دوژمن له گوندی
ئاغه لانی ناوچه ی سه رده شت

پووداوه گرینگه کانی میژووی دووردریژی ژیان و خه باتی حیزبی دیموکراتی کوردستان هینده زۆرن که ره نگه گیرانه وه یان هه روا ئاسان نه بی. هه رکات بیر له نووسینه وه ی داستانیکی له بیرنه کراوی تیکۆشه رانی دیموکرات ده که مه وه، به دل و گیان به روح و جهسته ده چه مه وه سه ره تای هه نگاوه یه که مه کانی ئه و

كاتە كە بە يەكەوہ پڙگە سەخت و دژوارەكانمان دەبړى ھەتا مېژووئەك بۇ نەتەوہ و حېزبەكەمان درووست بكەين كە ھەردەم لە بېر و مېشكى پۆلەكانى كورددا بمنيئتەوہ.

سالى ۱۳۷۱ ئەو كاتە بنكە و بارەگاكمان لە گوندى "شيوەپەز" بوون، بەرپرسانى ئەو كاتەى ھېزى گيارەنگ بۇ دارشتنى گەلالەيەكى ديكەى عەمەلياتى لە جموجۆلدا بوون. لەگەلالەى ئەو جارەى تېكۆشەرانى ھېزى گيارەنگدا گورھانى ھېزەكانى دوژمن، جيگير لە گوندى ئاغەلان دەسنیشان كرا. ماوہيەك پېش گرتنى گورھانەكە، زانيارىي ورد كۆكرابووہ. دواى ماوہيەك تېپەپين بەسەر دارشتنى گەلالەكە، سەرئەنجام جموجۆل لەنيو لك و پەلەكانى ھېزى گيارەنگدا بۇ دەست بەسەرداگرتنى گورھانى ئاغەلان دەستى پيكرد. لە ئيوارەيەكى درەنگدا ئەو كادر و پېشمەرگانەى كە بۇ ئەو عەمەلياتە ئامادە كرابوون، بە چەند ماشين بەرەو سنوورى نيوان "ھەلشۆ" و "وهردى" وەرپىكەوتين. لەنيو كادر و پېشمەرگەكاندا فەرماندەرى ھېز، جيگيرى ھېز، ئەندامانى كۆميتەى شارستان و فەرماندە لك بەدى دەكران. ھەموومان بە يەكەوہ و بە روحيكى پېشمەرگانەوہ ھەوراز و شيو و دۆلى ناوچەكەمان لە دواى خۆمان بەجى دەھيشت.

كاتيەك كە لە بنكەكان وەرپىكەوتين ھەر پېشمەرگەيەك ئيمكاناتى دوو بۇ سى پۆژى لەگەل خۆى ھەلگرتبوو، چونكە وا بريار بوو تا كاتى عەمەليات خۆمان لە ھېچ كوئى ئاشكرا نەكەين. ئەوہ يەككەل لە خالە گرینگەكان بوو، چونكە ئەگەر بەم جوړە نەبوايە پەنگە دوژمن غاڟير نەبايە.

پۆژى پېشتر كە لە "سيويسكە"ى نيزيك گوندى "بەردەسوور" مابووئەوہ، ھەر ئەو پۆژە لە كۆبوونەوہيەكدا ئەركى ھەموو تيمەكان ديارى كرا. ئەوہندەى لەبېرم بى ھەموو ھېزەكە بە

پینچ دسته دابهش کرا، دستهی یه کهم به سهرپه رستی کاک
 عه بدولای شه خسه، وهک دستهی هیرش بو سهر گورهان
 که کومه لیک سهرپهل و بهرپرسی دیکهش له تیمه کهدا بوون و
 کاری ئەو تیمه له سهختترین کارهکان بوو، به لام پیشمه رگهکان
 له وه لومه رجهدا له هیچ سهختیهک نه دهکشانه وه. دستهی
 دووهام به سهرپه رستی کاک علی حاجی و کاک علی شیلمان
 هر دو تیکۆشهری رۆژه سهختهکانی خهبات بو لیدانی مۆلگهی
 "پوره پانی"، هه لکه وتوو له پشتی گوندی زهلی و نیزیک له
 گورهان که که دۆشکه یه کیان پی بوو، ئاماده بوون. دوو دستهش
 بو لیدانی گورهان که دیاری کرابوون تا دستهی هیرش له
 ژیر ئاوری ئەو دوو تیمه دا هه لمه تی خویان بو سهر گورهان
 دست پی بکهن. دستهی پینجهم که منیشی تیدا بووم له گه ل
 چهند پیشمه رگه یه ک بو سهر جاده ی ئاغه لان- نه لاس دیاری
 کراین هه تا ئەگه ر هیزی دوژمن به هانای ئەو گورهان وه بیت،
 بیانخهینه که مینی خۆمانه وه. شوینی ئیمه زور له مۆلگهی
 پشتی سهرشیو نیزیک بوو و دهشتیکی رووتهن بوو. بهم جوړه
 هه موو هیزه که به سهر ئەو پینچ دسته دا دابهش کرا.

دوای کۆبوونه وه بو پیشمه رگهکان و خویندنه وه ی ناوی
 هه موویان له دستهکان دا هه موومان به ره شوینی خۆمان وه پری
 کهوتین. له پشتی گوندی دیوالان له یه کتر جیا بووینه وه. دستهی
 هیرش و دستهی دۆشکه له ئیمه جیا بوونه وه و بو شوینی
 خویان له نیزیک "ره شه گه لوو" ی پشتی گوندی ئاغه لان له
 لای رۆژه لات وه پری کهوتن. ئیمهش هر سه دسته که له نیوان
 گوندهکانی ئاغه لان و دیوالان دا ماینه وه. شوینی ئیمه ئاوی لی
 نه بوو به لام هر شه وه که ی ئاومان دابین کردبوو. له وی ماینه وه
 و خۆمان هه شاردا بو ئەوه ی کهس نه مانبینی.

تا كۆتايى عەمەليات، ئەو پۇژە دەبوايە لە ھەموو پۇژان ورياتر بىن، نەكا كارەكەمان پەكى بەھوئ. شوئنى ئئمە لە گورھانەكە نيزىك بوو، تا ئئوارئ چەند جار گورھانەكەمان خستە ژئر چاوەدئرى خۇمان. بەھم جۇرە ھەموو تيمەكان تا كاتى عەمەليات لە شوئنى مانەوہ ئامادە بوون و ھەموومان پئوہنديمان لەگەل يەكترى ھەبوو. ئەو كاتە من جگەرەم دەكئشا، بەلام پئم نەمابوو، زۇرم بئتاقەتى جگەرە كرذبوو و نەمدەزانى كئ جگەرەم پئ ماوہ. ئەگەر تەماشام كرە چەند ميتريك لە خوار خۇمان لەئيو پۇلە دەوہنىك دووكەل ھەلدەستا!! زوو زانيم ئەوہ جگەرە دەكئشن، چووم بۇ لايمان، كە چووم كاك قادر مەمۇ لەگەل دوو كەس لەئيو پۇلە دەوہنەكەدا بوون، كە تەماشام كرە قادر شتئك دەكئشى بەلام لە جگەرە ناچئ، منئش داواى جگەرەم كرە. قادر وتى خۇ جگەرە نئبە. تەماشام كرە گياپەك ھەيە كە ئئمە پئى دەلئن "تالى تۇز"، وردى كرذبوو لەئيو پەريك كاغەزى كرذبوو و دەكئشا. زۇرم پئ سەير بوو. بۇئنىكى ناخۇشى لئ دەھات و زۇر ناخۇش بوو، بەلام ئەو تەھەممولى نەمابوو و پەناى بۇ گەلئ تالى تۇز برذبوو.

ئئوارەيە، خۇر خەرىكە لەسەر چىاي جەنگى ئاسۇى ھىوا دەنەخشئنى. كەشئكى ئارام و فئنك بالئ بەسەر ناوچەكەدا كئشابوو. لە داوئنى ئەو چىا سەربەرزانەدا، ھەلۇ تئژبالەكانى دئموكرات خەرىكى خۇئامادەكرەن بوون. ھئدى ھئدى تيمەكان بە رەمز قسە لەگەل يەكتر دەكەن، بئ ئەوہى بەئئن دوژمن ھەست بە ھىچ بكات.

بەرە بەرە ھەموو تيمەكان بەرەو شوئنى خۇيان وەرئ دەكەون. سەرئەنجام لە كاتژمئرى پئنجى سەر لە ئئوارئ گورھانى ئاغەلان غافلگئر كرا و كەوتە بەر ھئرشى تئكۆشەرانى ھئزى گيارەنگ.

زۆرى نەكىشا دەنگى تەقەى چەكى تىكۆشەرانى ديموكرات لە ناوچەكە دەنگى دايەوہ. لەگەل تەقاندنى ھەر فيشەكەك دوژمن بى ھيز دەبوو و ورەى دادەبەزى. دەستەكانى پشتيوان بە ئاورى چەكەكانيان گورھانى جيگير لە گوندى ئاغەلانيان غەرقى دووكەل و ئاگر كرد. ھەرودھا ھاوكات لەگەل ھيرش بۆ سەر ئەو مۆلگەيە، مۆلگەى "پوورەپانى"ى ھەلكەوتوو لە پشتى گوندى زەلى لەژير ئاورى توندى دەستەيەكى ديكە لە پيشمەرگەكان دابوو. دەستەكانى ديكەش بۆ بەرپەرچدانەوہى ھەر جموجۆلكى دوژمن لە شوينى خويان ئامادە بوون. دواى بەجيگەياندى ئەركى ھيزى پشتيوان، دەستەى ھيرش كە پيكھاتبوو لە كۆمەلك پيشمەرگەى ئازا و تىكۆشەرى راھاتوو بە ھەموو شيوەكانى شەر، ھيرشى خويان بۆ سەر ھيزى دوژمن دەست پيكرد. لە ماوہيەكى كورتدا توانيان خويان لە سەنگەرەكانى دوژمن نيزيك بەنەوہ و شەرىكى قورس لەگەل دوژمن دەست پى بەن. شەرى سەنگەر بە سەنگەر لەنيو مۆلگەكەدا دەستى پيكرد و لە كۆتايى دا پيشمەرگەكان بەسەر دوژمندا سەركەوتن و گورھان بە تەواوى كەوتە دەستى تىكۆشەرانى ديموكرات. بەكريگيراوانى نيو مۆلگەكە، ئەوانەى شەريان لەگەل پيشمەرگەكان دەكرد، كوژران. چەند كەسيكش ھەلاتن و باقى ھيزەكەى ديكەى دوژمن لە لايەن ھيزى پيشمەرگەى كوردستانەوہ بەدیل گيرا. تەواوى چەكچۆلى نيو مۆلگەكە كەوتە دەستى ھيزى پيشمەرگەى كوردستان. بەشيك لەو چەكچۆلە راگويزرا و ئەوہى ديكە لەنيو مۆلگەكەدا لە لايەن پيشمەرگەكانەوہ ئاگرين تى بەردرا. بەم جۆرە گورھانى ئاغەلان كە يەكك بوو لە مۆلگەى ھيزە ھەرە سەركوتكەرەكانى ريزيم لە ريكەوتى ۸ى خەرمانانى ۱۳۷۱ى ھەتاويى دا بەدەستى بە تواناى تىكۆشەرانى ھيزى گيارەنگ تەفروتونا كرا.

دەستەكانى ديكەش توانيان ئەركى خويان بەجى بگەيەنن. تا

كۆتايى غەمەلىياتەكە مۆلگەي پوورەپانى لەژىر ئاورى دەستەيەكى دىكە لە تىكۆشەرانى ھىزى گيارەنگدا بوو. لە كۆتايىدا ئەو دەستە لە پىشمەرگەكان دەكەونە بەر ھىرشى خۆمپارەي ھىزى دوژمن و ھەر دوو بەرپرسى ئەو تىمە كاك عەلى حاجى و كاك عەلى شىلمان برىندار دەبن.

دەستەي سەرجادەي ئاغەلان بۇ نەلاس تا ھاتنەوہى ھەموو دەستەكان ھەر لە شوپىنى خۆيان چاوەروان بوون. دواي تاريكى ھەوا و كۆتايى غەمەلىيات ھەموومان بە يەكەوہ شوپىنى شەرەكەمان بەجىھىشت و بەرەو شوپىنى ديارىكراوى خۆمان وەرپى كەوتىن.

سەرەراي ئەوہى سى برىندارمان پىبوون، لەگەل ھەموو دىلەكانى شەر و چەك و چۆلىكى زۆر و ماندوو بوونىكى زۆرى پىشمەرگەكان، دەبوايە وريا بين چونكە رىگەي گەرانەوہمان بى مەترسى نەبوو. دەبوو بە دەوروبەرى چەند مۆلگەيەكى دوژمندا تىپەر بين و ھەست بە بوونى ئىمە نەكەن. سەرئەنجام ھەموومان بەيەكەوہ بە ورياىيەكى زۆرەوہ خۆمان لە سنوورى گوندەكانى وەردى و بنەوخەلىف نىزىك كردهوہ. لەسەر سنوور بەيانىيەكەي زۆر ماندوو بووين، پشووئەيەكى كورتمان دا تا كەمىك بەسەينەوہ. پاشان بە پۆژ بەرەو گوندى ھەلشۆ لە باشوورى كوردستان وەرپى كەوتىن. ئەو كاتە وەزەكە باش بوو، تازە لە باشوور راپەرپىن كرابوو، ھەستى كوردايەتى لەوپەرى بەھىزىدا بوو. روت لە ھەركوچ دەكرد خەلك بە باوہشى ئاوەلاوہ وەريان دەگرى، ئىمەش ئەو پۆژە ھەم خۆمان ھىزىكى زۆر بووين و ھەم غەمەلىياتىكى گەرەمان لە ناوچەي سەردەشت ئەنجام دابوو. نىزىك بە بىست دىلى شەرەكەمان پى بوون، بۆيە خەلك بە چاوى ئومىدەوہ چاويان لى دەكردين. كاتىك ھەموومان بەيەكەوہ

گەشتینە نیو گوندی هەلشۆ، خەلک لیمان کۆبۆونەو، لەو کاتەدا جەویکی خۆش بآلی بەسەر ئیمەدا کیشابوو کە هیندە خۆش بوو ئیستاش بەتەواوەتی هەست بەو دۆخە دەکەم و دەلیی لەنیو ئاوی هەلشۆ پراوەستاوم و دلخۆشم کە ئەو جیگەو پیگە بەرزەمان لەنیو خەلکی کوردستاندا هەبوو و بە خۆشییەو تە ئیستاش پاراستومانە.

دوای ماوەیەک مانەو و پەیداکردنی چەند ماشین، کاروانی ماشینەکان بەرەو گوندی شیوەرەز وەرپێ کەوت. دەنگی دروشم و دەربرینی خۆشحالی تەواو بآلی بەسەر ئیمەدا کیشابوو. دوای ماوەیەک گەشتینەو بەنکەکانی خۆمان لە شیوەرەز. بە گەشتنەویمان بۆ بنکە لەگەڵ پێشوازیی هاوپی و هاوسەنگەرانیمان بەرەو پوو بووین. دوای گەشتنەویمان بۆ مەقەر، هەردوو فەرماندە و تیکۆشەری پۆژە سەختەکانی خەبات؛ کاک عەلی حاجی کە بە سەختی بریندار ببوو لەگەڵ کاک عەلی شیلمان و برادەریکی دیکە کە پیم خۆش نییە ناوی بێنم، سەختییەکی زۆریان چیشت، بەرەو نەخۆشخانە بەرپێ کران.

رێکەوتی ۹ی خەرمانان لە بنکە ی سەرەکیی خۆمان لە کۆمیتە ی شارستانی سەردەشت لە لایەن بەرپرسی کۆمیتە ی شارستانەو وەک سیاسەتی هەمیشەیی حیزب لە سەر سیاسەتی حیزب قسە بۆ دیلەکانی شەر کران و پاشان بە ماشین بۆ "زەلی و قاسمەرەش" بەرپێ کرانەو، تەنیا یەک کەسیان نەبی، ئەویش خوالیخۆشبوو کاک فایەق کازەیی بوو کە بە دلخوازی خۆی نەچۆو و داوای کرد کە دەبیتە پێشمەرگە و لە ریزی تیکۆشەرانی حیزبدا خزمەت بە خاک و خەلکی کوردستان دەکات کە بەداخەو دوای تییەراندنی ۲۷ سال پێشمەرگایەتی بە هۆی نەخۆشییەو بۆ هەمیشە مالاوایی لی کردین. پۆخی شاد و یادی بەرز و

بەريز بيت.

پيويسته بگوتريخ لهوكاته ئاستهमेدا سياسهت و ههلويسىتى
حيزبى ديموكرات بهرانبه ر به ديلهكانى شه ر لهگهل دوژمنيكى
غهدارى وهك كوّمارى ئيسلامى، شيويهيك له خهبات بوو.
كوّمارى ئيسلامى زور پيى خوشبوو ئيمه هه موو ديلهكانى شه ر
بكوژين، بو ئه وهى ته بليغاتى ناپه واي دژ به بزووتنه وهى
مافخوازانهى خه لكى كوردستان پيوه بكات.

بهمجوّره له هه لومه رجيكى تايبه تىدا تيكوشه رانى هيّزى
گيارهنگ به كه مترين ئيمكانات، گه وره ترين زه ربه يان له هيّزى
دوژمن دا.

سالو بو هه موو ئه و كادر و پيشمه رگانه ي له و سه ركه و تنه دا
به شدار بوون.

• جهوله يهك بۇ ناوچه ي ئالانى سه رده شت

كه م واهه بووه دهر فته كه ان له ده ست بده ين، ته نانه ت له وهرزى
سارد و سه رماشدا سه ره راي سه ختييه كانى كه له سه ر ريگانان
بوون، بو ئه وهى زورتر حزوورى پيشمه رگانه مان له نيو خه لكى
خوماندا هه بي، هه ميشه ئاماده و له سه ريپ بووين.

مانه وه مان له نيو خه لكى خوماندا به لامانه وه له هه موو
شتيك باشترو خوشتر بوو. بويه هه ركات دهر فته ره خسابا له
ده ستمان نه ده دا. له مانگى به فرانبارى ۱۳۷۴دا پيش گرتنى گوردانى
بيژوئ، تيميكى تيكه لّاو له پيشمه رگه كانى هيّزى گيارهنگ،
چووينه ناوچه ي ئالانى سه رده شت. كاك كه ريم فه رخه پوور وهك
ئهندامى كوّميته ي شارستان و به ريرسى كوّميته ي ناوچه ي هوّمل

لهگه لمان بوو. چووینه ناوچهی ئالان و سهردانی چهند گوندی ناوچه که مان کرد و له دریژهی گه شته که مان دا دوو رۆژ له گوندی بیتووش ماینه وه. ههوا زۆر سارد بوو، ده بوو شهوانه ههر له گونده کان مابینه وه. ئه و ماوهیه له مزگه وته کان کۆبوونه وه مان بو خه لک ده کرد و کاک که ریم فهرخه پوور له سهر سیاسه ته کانی حیزب قسهی بو خه لک ده کرد. به یانییه ک که له خه وه هه ستاین، واساغ بووینه وه بو نیوه رۆ بچینه گوندی میترگاسی. ئه و رۆژه ههوا له هه میشه ساردتر بوو و به فر ده باری. تا گه شستینه گوندی میترگاسی، که میک ته ر ببووین. ئه و گونده مال ه کانی بریک لیک بلاون و مۆلگه ی دوژمنیش له نیزیک گونده که بوو. به سهر مال ه کان دا دابهش بووین؛ من و کاک که ریم فهرخه پوور له گه ل نه فه ریکی دیکه چووینه مالی کاک مسته فای عه لی ئاغای، که چووینه مال ه که دیار بوو که میک وه زعی ژیانیان باش بوو. له مال ه که چووینه دیوکی گه وه، ههر که چووین بو مال ه که داریان خسته نیو کوره و ولات گهرم دا هات. ئیمهش خو مان کرد بو وه و خه ریکی خو گه رم کرد نه وه بووین. له ناکا و نه فه ریک هاته بهر ده رگای ژووره که و دهستی به ئه ول او ئه ولای درگا که وه گرت و له پر گو تی؛ هه ههر ههر ههر!! ئیمهش پیمان وابوو ده لی جاش و پاسدار هاتوون و دهیهه وی ئاگادار مان کاته وه بۆیه خیرا په لاماری چه که کانمان دا. که چی دوا ی چهند جار ههر ههر گو تن، که وته سه ر ئه سل ی قسه که و گو تی " ههر هه موو لایه کتان به خیرین!!" دره که وت فه قیره زمانی ده گیرا. به راستی له ژیاندا به قه د ئه و رۆژه پینه که نیوم. به تایبه تی ئه و براده ری له گه لمان بوو له راده به ده ر پیکه نی.

شه وی له وی ماینه وه و بریارمان دا سبه ی به یانی بچینه گوندی دولکان که گوردانیکی هیزه کانی دوژمن له چهند سه ده میتری مال ه کان له پشتی گوند بوو و هه میشه هیزیکی ئاماده ی

دوژمنى لىبوو. دياره ئەمە كارىكى ئاسان نەبوو كە به يانى و به پوژى پووناك بچينه گونديك و مؤلگه‌ى دوژمنيش له چەند سەد ميترى بى و گوندهكە و دەوروبەرى گوندهكە‌ى له ژير چاوديريدا بى. له پووبەرووى مؤلگه‌ى دوژمن دوو كەسمان به "بى كە‌ى سى" يەوه دانا و خۆمان چووينه نيو گوندهكە. پيش ئەوه‌ى بگه‌ينه نيو مالەكان ديمان دوو كەس بەرەو مؤلگه‌كە رادەكەن. فەورى دوو پيشمەرگەمان ناردن و پيش ئەوه‌ى بگه‌نه نيو مؤلگه‌كە، گرتيانن و هيتايانن. كە هيتايانن دوو مامۆستاي فارس زمان بوون كە مامۆستاي قوتابخانە‌ى ئەو گونده بوون و له ترسى ئيمە دەيانەويست خۆيان بگه‌ينه‌نە نيو مؤلگه‌كە‌ى دوژمن. ديار بوو رېژيم زور كارى لەسەر ئەوه كردهو كە پيشمەرگە لاي خەلك به تايبەت غەيرە كوردهكان ناشيرين بكا و پيشمەرگە به ئينسانكوژ له قەلەم بدا بۆيه ئەوانيش له ترسى ئەوه‌ى كە پيشمەرگە نه يانكوژئ! دەيانەويست خۆيان بگه‌ينه‌نە نيو مؤلگه‌كە‌ى رېژيم. دواى ئەوه‌ى كاك كەريم فەرخەپوور قسە‌ى بو كردن، خۆى له گەليان چوو سەردانى مالەكە‌ى كردن و بو نيوەپروش بو نانخواردن هەر له گەل خۆى بردنى بو مالى يەكيك له خەلكى گوند و ئەو ماوه‌يه‌ى كە لەوئ بووين هەر له گەل ئەو بوون. مالەكە‌يان حەمامى نەبوو و دەبوو وەك خەلكى گوند بچنه مزگەوت و خۆيان له حەوزى ئاوى مزگەوت هەلكيشن كە ئەوه بو ئەوان زور سەخت و ناخوش بوو. ئەو مەسەلەيان له گەل كاك كەريم باس كردهو و ئەويش شەو له مزگەوت كۆبوونەوه‌ى بو خەلكى گوندهكە گرت. دواى باسيكى سياسى باسى رېزگرتن لەو مامۆستايانە‌ى كرد كە غەربين و هاتوون منالەكانيان فيرى خويندن و نووسين دەكەن. باسى ئەوه‌ى كرد كە ئەوانە وەك ئيمە فير نين له حەوزى ئاوى ساردى مزگەوت خۆيان بشون ئەويش بەو زستانە سارده! و پيوسته

حەمامیکیان لەنیو خانووەکەى خۆیاندا بوۆ دروست بکەن. پیاویک
 لەنیو خەلکەکە گوتی: جا کاک کەریم ئیمە لە قەدیم و زەمانەو
 ھەر لەو حەوزە خۆمان دەشۆین، با ئەوانیش وەک ئیمە فیڕ
 بن". کاک کەریم لە وەلامدا گوتی رەنگە دایک و بابی ئەوانیش
 ھەر وەک ئیمە بووبن بەلام ئیستا سەر دەم گوپراو و ئەوان لە
 شارى خۆیان فیڕبوون کە لە حەمامى مالاو حەمام بکەن و
 تازە بوۆ توۆ فیڕ نابن. بەیانى کە لە خەو ھەستاین کاک کەریم
 لەگەل شوراى گوندەکە کوۆبوونەو ھەیکى کرد و دیسان داواى لى
 کردن کە حەمامیان بوۆ دروست بکەن و ئەوانیش قبوولیان کرد.
 ئیستا پیوستیمان بە کەرەسە ھەبوو کە بەو زستانە پەیدا
 نەدەبوو. لە خوار گوردانەکەى دوژمن خانوویەک ھەبوو، گوتیان
 ئەو و چۆل کراو و ھى مؤلگەکە یە، کاک کەریم چەند کەسیکی
 بە ولاغەو نارد و لەبەرچاوى ھیزەکانى ریژیم خانووەکەیان
 ھەلوەشان و بلۆکەکانیان ھینا و لە خانووەکەى مامۆستاکاندا
 ھەر ئەو پوۆژە بە خەلکى گوند حەمامى بوۆ مامۆستاکان دروست
 کرد کە ئەو نەک ھەر کاریکی ئینسانى گەورە بوو بەلکوو
 لە راستای سیاسەتەکانى حیزبى دیموکراتیشدا بوو ھەم بوۆ
 ریز گرتن لە مۆستای قوتابخانە و ھەم وەک ئەو ھى کە ئەوان
 غەریبە بوون. ماو ھى دوو پوۆژ بى باک لە دوژمن بە بەرچاوى
 ئەوانەو لەو گوندە ماینەو. نە ھیزەکانى ریژیم غەرتیان
 ھەبوو ھىچ دەژکردەو ھەیک لەخۆیان نیشان بەدن و نە ئیمەش
 ھىچ حیسابیکمان بوۆ کردن. مامۆستاکان کە ئەو دوو پوۆژ ھەر
 لەگەل پێشمەرگەکان بوون، زۆر خوۆشحال بوون و ئیتر ترسیان
 نەما و وادیار بوو کە دوژمن زۆر خراپ لەسەر پێشمەرگە و
 حیزبى دیموکرات قسەى بوۆ کردبوون.

لەپەنا گوندى دولکان گوندیک ھەيە بە ناوى "شیرانییە"،
 کەسیکی ئەو گوندە بە ناوى کاک خدرى شیرانییە کە زۆر

حېزبى و زۆرىش قسە خۇش بوو، بىستبووى كە بەو زستانە بەخەلكى گوندى دولكان حەمامان بۇ مامۇستاكان دروست كر دوو و مامۇستاي گوندهكەي ئەوانىش حەمامى نەبوو. بە خەلكەكەي گوتبوو ھەتا ئابروويان نەبردووين ھەستىن پىش ئەوھى پىشمەرگەكان بگەنە ئىرە با ئىمە خۇمان حەمام بۇ مامۇستاكەمان دروست بگەين.

دوای ئەوھى لە گوندهكانى ناوچەي ھۆمل درىژەمان بە جەولەكەمان دا، رۇژىك كە لە گوندى "بناوى" بووين، وا ساغ بووينەوھ بۇ شەوئ بچىنە گوندى "بىژوئ". بەھەرھال ئەو گوردانەي كە لەلایەن ھىزى پىشمەرگەوھ دەستى بەسەردا گىرا لەوئوھ زۆر بە باشى ديار بوو و نىو گوندهكەش جاشخانەيەكى تىدا بوو و سەرەراي ئەوھش دەستەي زەربەتيان ھەبوو كە ھەمىشە لە گوندهكە و دەوروبەرى گوند بە دوای پىوشوئىنى پىشمەرگەوھ بوون. ئەگەر ھەلە نەبم لەمىژ بوو پىشمەرگە نەچووبوونە گوندى بىژوئ. كاتىك چووينە نىو گوند و بەسەر مالاكاندا دابەش بووين، ئىمە لەگەل دوو كەسى دىكە چووينە مالاكانى خوار گوردانەكە و لە مالاكە خەرىكى نانخواردن بووين. لەنىو گوندا دەنگى دوو رەگبار ھات. ئىمەش ھاتىنە دەرى و من بىسىم پىبوو. گوتيان وەرە خوارى. ئىمەش بە پەلە چووينە خوارى. بەلام بە وريايى كە چووين دەركەوت فەرماندەي دەستەي بە ناو زەربەتى مۇلگەكە ھاتۆتە نىو گوند. كاك كەرىم فەرخەپوور سەردانى مامۇستاكانى قوتابخانەي كر دوو و شەھىد سالىق قەلەپەشى و كاك رەحمان وەر دەيىش لە دەرى پاسەوان دەبن كە فەرماندەي دەستەي زەربەتەي پىژىم لەگەل چەند چەكدارىك دىتە نىو گوند و لەپىش پەنجەرەي مالى مامۇستاكان لەگەل شەھىد سالا قەلەپەشى دەستەويەخە دەبن و ھەردووكيان تەقە لەيەكتر دەكەن، لەو كاتەدا تەنگەكەي شەھىد سالا گىر

دهکا به لّام بویرانه و نازایانه خوئی به کابرای فرماندها دها، لهو کاته دها فرماندهکه به هه موو هیژی خوئی هاوار دهکا، کاک که ریم پیی وایه کاک ساله ته قهئی له که سیکی شیت کردوو، به په له پنجه ره دهکاته وه دهلی ساله ئه وه چ خه به ره دهلی کوره بمگه یه ئه وه سه گابه قامکی لیکردمه وه. له کاتیکدا که شهید ساله په لاماری فرماندهکه دها پنجه ی دهچیته نیو دهمی فرمانده و ئه ویش زور به توندی دهیگه زی و دهی هه وی قامکی لیکاته وه و هر له هه مانکاتیشدا هاوار دهکا، تا کاک که ریم دهیگاتی فرماندهکه خوئی له دهستی شهید ساله دربان دهکا و رادهکا. ئیمهش دواي ئه وه ته قه یه که کاک ساله دهستی بریندار ببوو، گوندی بیژویمان به ره و گوندی بناوی به جیهیشت. له گوندی بناوی لای کادری درمانی، شهید ساله درمان کرا و له گه ل پيشمه رگه یه ک رهوانه ی نه خو شخانه کرا. ئه گه ره له نه بم مبهست له وه سه فهره به شیکی هر بو کوردنه وه ی زانیاری له سر ئه وه گوردانه بو ئه وه ناوچه یه کرا. چونکه کاک که ریم هه مخوئی به رپرسی کومیته ی ناوچه که بو و هه مخه چنده که سی شاره زای ناوچه که مان له گه ل دا بوون، وهک فرمانده کاک برایم شیخی که خه لکی گوندی سنجوی بو و شاره زایه کی باشی ناوچه که بوو.

دواي گه شتیکی چنده پوژه له گوندهکانی ناوچه ی ئالانی سه ردهشت و ئه نجامدانی ئه رکه حیزبیه کان له که شیکی به فر و باراناوی دا له پوژه ه لاته وه به ره و باشوور، واته بنکهکانی خومان له گوندی شیوه ره ز گه راینه وه.

• دەسبەسەرداگرتنى يەككىك لە گەورەترىن گوردانى دژمن لە گوندى بىژووى ناوچەى ئالانى سەردەشت

بۇ گىرانبەوى بىرەوهرىى ئەو جارە روو لە ناوچەى ئالانى سەردەشت دەكەم. ئەو ناوچەى كە بە درىژايى شۆرشى پزگاربخوازانبەى گەلەكەمان ھەمىشە شوينى ھەسانەو ھەوانەو ھەىزى پىشمەرگەى كوردستان بوو. خەلكى ئەو ناوچەى لە كاتە ھەستيارەكاندا پشتىوانى ھەرە بەھىزى جوولانەو بوو. بە تايبەتى لە سالەكانى ۴۶ و ۴۷ ئەو كاتەى كە رېژىمى "شا" ئىرانى ھەك دورگەى ئارام ناو دەبرد بەلام لەو كاتە ئەستەمەدا خەلكى ناوچەى ئالان بە دل و گيان ھاوكارىى كادر و پىشمەرگەكانى ديموكراتيان دەكرد.

ناوچەى ئالانى سەردەشت بەھوى مىليتارىزەبوونى لە دەورانى شەرى عىراق – ئىراندا كەمتر پىشمەرگە دەيتوانى ھەلسوورانى تى دا ھەبى. بەلام بە دوای كۆتايھىنانى شەرى عىراق – ئىران، كۆمارى ئىسلامى بەشىكى زۆرى ئەو ناوچەى چۆل كرد و تەنيا چەند مۆلگەىھەكى ھىزى دوژمن لە ناوچەكە مانەو. يەككىك لەو مۆلگانە، گوردانى ھىزە بەكرىگىراوھەكانى دوژمن ھەلگەوتوو لە پشتى گوندى بىژووى بوو. ئەو گوردانە ھەرچەندى بلېى مەھكەم بوو، چونكە ھەمىشە لە ژىر ئاگرى تۇپخانەكانى ئەرتەشى عىراقدا بوو، بۆيە زۆر قايمىم دروست كرا بوو و ھىزىكى زۆرى تىدا جىگىر كرابوو.

سالى ۱۳۷۱ى ھەتاوى، لە چەند كۆبوونەو ھەى جىادا بىر بارى رابوو ھىزى گيارەنگ و كۆمىتەى شارستانى سەردەشت كە ئەو كات كاك مستەفا مەولوودى، بەرپرسى كۆمىتەى شارستان بوو و كاك حاجى جوندى فەرماندەى ھىز و كاك ھەمە نارستى

جیگری هیژ بوو، له ناوچهی ئالانی سهردهشت عه‌مه‌لیاتیک له‌سه‌ر هیژی دوژمن به‌ریوه‌به‌رن. به‌ریوه‌بردنی ئەو عه‌مه‌لیاته بوو به‌باسی نیو کو‌بوونه‌وهی پشتی ده‌رگا داخراوه‌کان. دواى شناسایی ورد و ده‌قیقی کادر و فه‌رمانده تی‌کو‌شه‌ره‌کانی ئەو کاته‌ی هیژی گیاره‌نگ، گوردانی بی‌ژوئ هه‌لکه‌وتوو له ناوچه‌ی ئالانی سهردهشت ده‌ست نیشان کرا و هه‌موو ئاماده‌کاریه‌ک بو‌ ده‌ستبه‌سه‌رداگرته‌ی ئەو گوردانه‌ی دوژمن کرابوو و پیشتر هه‌موو زانیاری و ورده‌کاریه‌کانی نیو گوردانه‌که و جاشخانه‌که‌ی نیو گوند له لایه‌ن تیمی ته‌شکیلاتی ئەو ناوچه‌یه‌وه درابوونه به‌رپرسانی هیژی گیاره‌نگ و ئاماده‌کاریی ته‌واویان کردبوو.

وه‌رزی سارد و سه‌رما بوو، بی‌جگه له گوردانی بی‌ژوئ، چه‌ند مۆلگه‌یه‌کی دیکه‌ش له ناوچه‌که هه‌بوون. به‌لام هه‌موو لایه‌نه‌کانی جو‌ری به‌ریوه‌بردنی ئەو عه‌مه‌لیاته به‌ ده‌قیقی لی‌ک درابونه‌وه و کاری پ‌یویستی بو‌ کرابوو. کاتی عه‌مه‌لیاته‌که له وه‌رزی به‌فر و سه‌رمادا دیاری کرا و ئەو کات ری‌گه‌ی هۆمل به‌ به‌فر ده‌گیرا و هیژی یارمه‌تیده‌ر نه‌یده‌توانی به‌ هانای چه‌کداره‌کانییه‌وه بی. پ‌وژی ۱۲ی فه‌جر دیاریکرا که پ‌وژی هاتنه‌وه‌ی خۆمه‌ینی بوو بو‌ ئێران. له دواى ده‌سه‌به‌سه‌رداگرته‌ی مۆلگه‌کان یه‌کی‌ک له دیله‌کان گوته‌ی: له‌سه‌ره‌تادا پ‌یمان‌وابوو ۱۲ی فه‌جره و ته‌قه‌ی خۆشییه. له به‌ره‌به‌یاندا به‌رنامه‌ی عه‌مه‌لیاته‌که دانرا چونکه دوژمن قه‌ت پ‌یی وانه‌بوو له‌وه‌ به‌فر و سه‌رمایه‌دا به‌یانیی زوو هیژشی ده‌کریته سه‌ر هه‌ر بۆیه ئەوان غافلگیر بوون.

هه‌ر له گوندی شیوه‌په‌ز، واته بنکه‌کانی خۆمان هه‌موو ده‌سته‌کان دابه‌ش کران، دیاره پیشتر تیمیک به‌ سه‌رپه‌رستی کاک که‌ریم فه‌رخه‌پوور بو‌ ئامادکاری و کو‌کردنه‌وه‌ی زیاتر له ناوچه بوون. ئەوه‌نده‌ی له بیرم بی هه‌موو هیژه‌که کرا به

شەش دەستە؛ دەستەى يەكەم وەك دەستەى ھېرش بۇ سەر گوردان ديارى كرا و شەھىد ھەمە نارستى بە بەرپرسى يەكەمى ئەو دەستەىە ديارى كرا. دوو دەستەى دىكە بە فەرماندەىى كاك ەولای شەخسەى و حوسىنى فەقى ەلى لە سەر دوو تەپۆلكەى زال بەسەر گورداندا دامەززان تا بە ئاورى چەكەكانيان وەك ئاربيچى، قەناسە و بى كەى سى، گوردان بخەنە ژېر ئاگرى خۇيان و لەژېر ئاورى ئەو دوو دەستەدا دەستەى ھېرش، ھەلمەتى خۇى بۇ سەر دوژمن دەست پى بكا. دەستەى چوارەم كە لە كۆبوونەوہى فەرماندەكاندا من وەك فەرماندەى دەستەى كەمىن ديارى كرام شاخە سوورى پىشتى گوردان بوو كە ھەم دوور بوو ھەم ھەمووى بەفر بوو و زۆر سارد بوو. دەستەى پىنجەم بۇ گرتنى مۆلگەى نىو گوندى بىژوئ ديارى كراو و بە كەرىم فەرخەپوور سپىردرا. دەستەى شەشەم لە زىنوئ "بناوئ" جىگىر بوو و دۆشكەيان لەو شوپىنە دامەززاندا، چونكە زياتر بىر لەو دەكرایەوہ كە ئەگەر دوژمن بە ھىزى ھەواىى بە ھاوارى گوردانەكەوہ بىت، ئەو دۆشكەىە بتوانى پۆلى پەرچەكردارى ھەبى. بە ھۆى كوېستانى بوونى چىاى ھۆمل و بەفرى زۆر و دوورىى ناوچەى ئالان لە شارى سەردەشتەوہ، ھاتن بە ھانای ھىزى دوژمنەوہ ھەروا ئاسان نەبوو. بەم جۆرە سازماندەىیە تىكۆشەرانى ھىزى گيارەنگ خۇيان بۇ شەپرىكى قورس لەگەل ھىزى ئەو گوردانەى دوژمن ئامادە كرد.

وا بريار درابوو كە لەگەل پرووناكايى بەرەبەيان لە ھەموو قۆلەكانەوہ ھېرش بۇ سەر دوژمن دەست پى بكرى. زۆربەى كورەكان چاوەرپى ئەوہيان دەكرد لە دەستەى ھېرشدا بن. بەلام خۇ ناكرى ھەموو لەو دەستەىەدا سازمان بدرىن. دواى كۆبوونەوہ ناوى نەفەراتى ھەموو دەستەكان خويندرايەوہ، ھەموويان مەعلووم بوون كە لە كام دەستە دان. ناوى بەرپرسى

دەستەکانیش خۆیندرايەو. بەم جۆرە زۆربەى ھەرە زۆرى کادر و پيشمەرگەکانى ھىزى گيارەنگ لە دەستەکاندا سازمان دران و چاوەروانى فەرمانى فەرماندەيى بوون.

دەستبەسەرداگرتنى گوردانى بيژوئ و ئەجامدانى عەمەلياتىكى گەورە و بەرچاوى ئاوا ھەلدگرئ زۆر شتى لە سەر بنووسرى.

وەك زۆر جارى دىكە ھەموومان لە سالۆنە چكۆلەكەى كۆمىتەى شارستان لە ھاتووچۆدا بووين، زۆربەمان بە كۆلەپشتى و رەخت و چەكەوہ پاوەستا بووين، چاوەرپى خواردنەوہى دوا چاى دەستى "قەوہت"، پيشمەرگە روح سووكەكەى ھىرى گيارەنگمان دەکرد. چەند ماشينىك ئامادە كرابوون، كادر و پيشمەرگەكان لەو پەرى خۆشحالىدا بى ئەوہى بىر لە سەختى كارەكە بكەنەوہ دەستە دەستە سوارى ماشينەكان دەبوون و مائاواييان لەو كەسانە دەکرد كە بۆ پاراستنى بنكە و بارەگاكان لە بنكە دەمانەوہ.

رېكەوتى ۱۱ى رېبەندانى ۱۳۷۱ى ھەتاوى كە ئەم چەند پوژە لەلایەن كۆمارى ئىسلامى ئىرانەوہ بە "دەيەى فەجر" ناويدىر كراوہ، لە ئىوارەيەكى باراناوىدا بەرەو گوندى بيژوئ لە ناوچەى ئالانى سەردەشت وەرپى كەوتىن. بۆ پيشمەرگە و كادر و فەرماندەكان زۆر گرینگ نەبوو لەكوئ سوار دەبن، ھىچ فەرق و جياوازيەك نەبوو، دواى ئەوہى ھەموومان سوارى ماشينەكان بووين بەرەو قەلادزئ وەرپى كەوتىن ھەوايەكى سارد لە پشتى ماشينەكان ھەموومانى سڤ كرىبوو بەلام نە سەرما و نە گەرما و نە سەختى رېگا، ھىچكام لەوانە نەياندەتوانى كار لە ئىرادەى تىكۆشەرانى ديموكرات بكەن.

كاروانى ماشينەكان لە سنوورى "قندۆل" نيزىك دەبووہ، بارانىش نەم دەبارى. زۆرى نەخاياندن لە نيزىك سنوورى

"مەزناوى"ى ناوچەى ئالانى سەردەشت دابەزىن، ھەموومان گەشىتىنە نىو گوند و لەلایەن تىمىكەوہ بە سەرىپەرسىتى كەرىم فرخەپوور كە پىشتر بۇ وەرگرتنى زانىارى و ئامادەكارىى عەمەلىاتەكە لەو ناوچەىە بوون يەكمان گرتەوہ و بەسەر مالاندا دابەش بووین. ھەموو ئەو ئىمكاناتەى كە بۇ ئەو عەمەلىاتە ئامادە كرابوو لە چەند و لاغ بار كران. وا برىار درابوو؛ لە كاتىكدا وەرپىكەوین كە لەگەل پروناكىى ھەوا ھەموو تىمەكان لە جىگەى خۇيان جىگىر بن.

لە شەوئىكى تارىكەسەلاتدا كە ھەواىەكى ساردى ھەبوو و باران دەبارى، ھەموومان بە يەكەوہ بەرەو ئەو شوئىنە وەرپى كەوتىن. ئاى كە چ شەوئىكى تارىك و ئەنگوستەچاو و ناخۇش بوو. بەراستى ئەو شەوہ شەوئىكى سەخت بوو، زۆر بە زەحمەت پىش خۇت دەدیت. ھەموومان ھىلاك بووین، بە رىگادا ھەر كەسە و چەند جار وەعەرزى كەوتىن. ھەموو ئەو پىشمرگانەى لەگەل ئەو ھىزە بوون، ئىستا سەختىيەكانى ئەو شەوہ و بزەرپىى گوندەكانى دىگە و بالىتانىان بۇ گوندى شىرانىيە لەبىرە. ئەو لە كاتىكدا بوو كە چەند كەس لە كادر و پىشمرگەكان كە خەلكى ناوچەكە بوون، لەگەلدا بوون. من لە پىش كاك لاوہ نەبىزادەوہ دەرپۇشىتم، پەرپۇيەكى سىپىم بە شانمدا دادابوو تا كاك لاوہ رپىى لى تىك نەچى و بەدوامدا بى. بەو حالەش ئىرادەى پىشمرگەكان ھەر بەھىز بوو، ھەرچەند جاروبار لەگەل كەوتنى ھەر پىشمرگەيەك سووكە جنىوئىك بۇ كەسى پىشپەرە دەھات!!، بەلام دۇخەكە بۇ ھەموومان ئاساىى بوو. من و ھاورپىكانم لە تەمەنى پىشمرگەىەتىدا زۆر رۇژگارى ناخۇشمان تىپەر كردوہ، بەلام كەم شەوم لەو شەوہ تارىكتەر و ناخۇشتر دىتوہ، زۆر بە زەحمەت توانىمان خۇمان بگەيەننە دەوروبەرى گوندى بناوئىى نىزىك شوئىنە مەبەست، واتە گوندى بىژوئى. تا

ئەوئى ھەموومان بەيەكەوۋە بووین بېجگە لە تيمىك كە لەگەل كاك كەرىم فەرخەپوور پېش ئىمە وەرپى كەوتبوون. لەوئى دواى پشووئىەكى باش ھەر تيمە و بەرەو شوئىنى خۆى وەرپى كەوت. ئەو شەوۋە خەو نەچوۋە چاوى كەس. ھەر بە رېگاۋە بووین بۆ ئەوئى لە ئەسلى كارەكەدا سەر كەوتوۋ بىن. شوئىنى تيمى ئىمە لە ھەموو تيمەكان دوورتر بوو. ئىمە بەرەو شاخەسوورە وەرپى كەوتىن. زۆر دوور بوو، تا سەردەكەوتى زياتر تووشى بەفر دەبووى. شوئىنى ئىمە تەواۋ بەفر بوو و بەفرىش ھەر دەبارى. دواى برىنى ئەو رېگە سەختە، گەشىتىنە شوئىنى خۆمان. لەگەل ھەموو تيمەكان قسە كرا. ھەموو كەس لە شوئىنى خۆى ئامادە بوو. ئىمە لەگەل پووناكىي ھەوا ئەوئى بۆمان ديارى كرابوو لە دابەشكردنى كاردا كردمان و چاۋەرۋانى پووناكىي ھەوا بووین تا ھېرش بۆ سەر گوردان دەست پى بكات. شوئىنى ئىمە بەسەر گوردانەكەدا زال بوو. بە تەواۋى لىمان ديار بوو؛ ھەوت تيم بووین. تيمى ھېرش بۆ سەر گوردان دوو تيم بوون، تيمىك بۆ لىدان و ئاۋرى توند بۆ سەر گوردان و تيمىك بۆ گرتنى مۆلگەى نيوگوند، تيمى "شاخە سوورە" وەك تيمى كەمىن لە زىنوئى "بناۋى" كە دۆشكەيان پى بوو. خوالىخۆشبوو مەھدى بەدرى كە لە فېرگە را ھاتبوو لەگەل بوو. تيمى ئاخىر، تيمى فەرماندەئى بوو كە لەگەل ھەموو تيمەكان لە سەرخەت بوو. گېرآنەوئى پووداۋە گرېنگ و سەرنجراكىشەكانى رابردوو پىرپ لە شانازى و فېداكارى، لىۋاولىون لە خەباتىكى سەخت كە لە سەر دەستى تىكۆشەرانى ئەو سەردەمە بۆ مېژوو تۆمار كراون، مېژووئىەك كە ھەتا ئىستاش رەمزىكە بۆ داھاتوو.

لە بەرەبەيانىيەكى زوودا ھەموو تيمەكان لە شوئىنى خۆيان ئامادەبوون. لەگەل ئەوئى ماندوۋىي و ھىلاكى بە سىماى ھەموو

كۆرەكانەوۈ ديار بوو، بەرەبەرە ھەوا پووناك دەبوو، بەلام ھېشتا تىمى كاك عەولاي شەخسە نەگە يىشتىبۇنە شوينى خۇيان و ئەمجار پاسەوانى مۆلگەكە دەيتوانى بيانىنى و بېتتە ھۆى ئاشكرا بوونمان، لەو كاتە ھەستيارەدا سروسشت يارمەتى داین و تەمومژىك ھەموو ناوچەكەى داپۇشى و ئەوانىش لەو دەرفەتە كەلكيان وەرگرت و خۇيان گەيانە شوينى مەبەست. تەم و مژىكى زۆر كىوۈكانى دەوروبەرى گرتبوو، نەم باران دەبارى و ھەوا سارد بوو. لەگەل پووناكى ھەوادا، گوردانى جىگىر لە پىشتى گوندى بېژوئ و جاشخانەى نىو گوند لە چەند لاوۈ كەوتنە بەر ھىرشى پىشمەرگەكانى ھىزى گيارەنگ، ئارپىچى لە سەر ئارپىچى لەنىو گورداندا دەتەقىەوۈ. تەقىنەوۈى "ئار بى جى" و قرمەى بى كەى سى و قەنناسە برىستى لە دوژمن برىبوو. تا دەھات ھىرش بۇسەر دوژمن توندتر دەبوو. ھەرچەندە چەند كەسىكى بەكرىگىراوى نىو مۆلگەكە سەرەپراى ئەو ئاورە توندەى لە سەريان بوو، سەنگەريان گرتبوو و بەرەو تىمەكانى پىشتىوان تەقەيان دەکرد. لە كۆتايىدا لە ژىر ئاورى توندى ھەر دوو دەستەى پىشتىوان و تىمى ھىرشدا، ئەو شىرە بە جەرگانەى كە بە دەيان جار لەنىو مۆلگەكانى بەكرىگىراوۈكانى پىژىمدا بەسەر دوژمندا زال ببوون، خۇيان لە گوردان نىزىك كردهوۈ و شەپكى سەخت و سەنگەر بە سەنگەر و دەستەوۈيەخەيان لەگەل ھىزى دوژمن دەست پىکرد. مۆلگەيەكى تا بلىى قايىم، ھىزىكى زۆر بە ئىمكاناتىكى باش لەگەل پىشمەرگەكان شەريان دەکرد. بەلام شىرەكورانى دىموكرات بى گویدان بە بەرەستەكانى سەر پىگەيان، ھەلۇئاسا دەچوونە پىش. سەرەتا بەھۆى بەرەبەرەكانى ھىزى دوژمن و لەو كاتەدا كە پىشمەرگەى ئازا و بە جەرگ سمايل قولەسوۈروى شەھىد دەبى و چەند پىشمەرگەش برىندار دەبن تىمى ھىرش تاكتىكى شەريان گۆرى. سەنگەرەكان سەريان

داخراو بوو و زياتر وهڪ تونيل دهچوون بويه نارنجهڪ نه دهچو
 ناو سهنگه رهڪان و پيشمه رگه كانيش نارنجهڪيان له كه ميمى دابوو
 و شه ركهش كهو كاته دا به نارنجهڪ دهڪرا. دهسته ي هيرش
 بو سهر مولگه ي دوژمن له نيو گوند له ماوه ي نيو كاتژميردا
 دهستيان به سهر مولگه كه دا گرتبوو و ههر له ويوه چهند سندوق
 نارنجهڪيان له فرياي پيشمه رگه كان خست و ئه وهش بوو به
 هوڪاريڪ بو ئه وه ي دوژمن زه بوون و داماو بكهن. خدر زهيني
 كه ههر له وه مه لي اته دا شه هيد بوو، له تيمي هيرش دا نه بوو.
 له گهل تيمي پشتيوان بوو، به لام كاتيڪ تيمي هيرش ته قه مەنيان
 لي ده بري، شه هيد خدر له گهل چهند هاوړپييه كي ديكه له نيو
 گونده وه ته قه مەني بو هاوړپييانمان ده بن به لام به داخه وه پيش
 ئه وه ي بگاته هاوړپيكانى له لايه ن هيزى دوژمنه وه پيڪرا و شه هيد
 بوو. دواي چهند ساتيڪ دووباره دهسته ي هيرش خويان سازمان
 ده دهنه وه و به هاوڪارى و پشتيوانى دهسته ي پشتيوان هيرشى
 ئه و چاره يان توندتر و دوژمن به زينتر ده بي. له و كاته دا و دواي
 ده سبه سهر داگرتنى مولگه ي نيو گونده كه، كه ريم فخره پوور
 دواي ده سبه سهر داگرتنى مولگه ي دوژمن له نيو گونده كه، خو ي
 گه يانده بليندگوى مزگه وت و به زمانى كوردى چهند خولكيك
 له وه سفى پيشمه رگه هه لمه تبه ره كانى ديموكراتدا ئه وانى به ره و
 سه ركه وتن هاندا و به زمانى فارسيس داواي له به كړيگير اوانى
 دوژمن كرد كه تا نه كوژراون خو تان راده ستى پيشمه رگه كان
 بكه ن كه ئه وهش كاريگه رى خو ي هه بوو و ديله كان باسى ئه و
 داواكارى يه يان له بليندگوى مزگه وه ته وه ده كرد كه به شيكيان ئه و
 كات ته سلیمى هيزى پيشمه رگه بوون. تا دئ ئالقه ي گه ماروكان
 تووندتر ده بن. هيزى دوژمن به ره و لاوازي ده چي و دواي شه پريكى
 سهخت و قاره مانانه، پيشمه رگه كان ده چنه نيو گوردان و ده ستى
 به سه ردا ده گرن. هيزى نيو گوردان، ئه وانى شه پريان له گهل

پېشمەرگە كوردبوو و تەسلىم نەبوون، كوژران و باقى ھىزەكەى دوژمن خۇيان پادەستى ھىزى پېشمەرگەى كوردستان كرد. لە كاتى ھاتنى ھىزى پىشتىوان بۇ يارمەتىى دەستەى ھىرش كە بەداخەوہ خدر زەينى بە دەستى فەرماندەى گوردان كە دوایى خۇيشى كوژرايەوہ، شەھىد دەبى. دوای دەستبەسەرداگرتنى گوردان، ھەموو دىلەكان بەرەو شوينى ديارىكراو بەرپى كران. ھەموو چەكوچۆلى نىو گوردان كە نىزىك بە ۸۰ قەبزە دەبوو، كەوتە دەستى پېشمەرگەكان. ئەوہى ئىمكانى راگواستنى ھەبوو راگويزرا و ئەوہى دىكە لەنىو گوردان ئاورى تىبەردرا. دووكەل و ئاگرى گوردان لە تەواوى ناوچەكەدا دەبىندرا. دەستەكانى دىكەش ھەتا كۆتايى شەپەكە لە شوينى خۇيان مانەوہ. دوای تەواوبوونى شەپەكە زۆربەى پېشمەرگەكان بە دىل و دەسكەوتەكانەوہ بەرەو شوينى ديارىكراو وەرپى كەوتن.

پىويستە بگوترىئ ئەو شەپەكە لە لايەن كادرى بەوہجى ئەو كاتى ھىزى گيارەنگ، كاك محەممەد بايزىدى فىلمبەردارى كرا. لەو شەپەدا زياتر لە ۱۶ كەس لەنىو گورداندا كوژران، زياتر لە ۴۰ كەس بەدىل گيران و ئەوانى دىكە ھەلاتن و خۇيان شاردەوہ. بەم جۆرە گوردانى بەكرىگىراوانى دوژمن لە ناوچەى ئالانى سەردەشت لە لايەن پېشمەرگەكانى ھىزى گيارەنگەوہ دەستى بەسەردا گىرا.

ھەرەك بەشدارانى تىمى ھىرش باسيان دەكرد: گىرانى ئەو گوردانە يەككە لە سەختترىن شەپەكان بوو و زۆر بە زەحمەت كۆتايى ھات. زىانى ھىزى پېشمەرگەى كوردستان لەو شەپەدا شەھىد بوونى دوو پېشمەرگە و برىنداربوونى چەند پېشمەرگەيەك بوو. ھەموو تىمەكان دوای دەستبەسەردا گرتنى گوردان شوينى شەپەكەيان بەجى ھىشت. تەنيا ئىمە مابووين كە تووشى شەپەك

بووین له گه‌ل ئه‌و هی‌زه‌ی که له گوردانی "دولکان" هوه به‌ره‌و بی‌ژووی ده‌هات.

هه‌موو پێشمه‌رگه و فه‌رمانده‌کانی به‌شداری ئه‌و شه‌ره له سه‌رخستنی ئه‌و عه‌مه‌لیاته گه‌وره‌یه‌دا چالاکانه به‌شداریان کرد که به‌راستی ده‌کرێ و هک یه‌کی‌ک له عه‌مه‌لیاته گه‌وره‌کانی ئه‌و سه‌رده‌مه چاوی لی بکری. گرینگی و ده‌نگدانه‌وه‌ی ئه‌و عه‌مه‌لیاته به‌ جو‌ریک بوو که دوا‌ی گرتنی گوردانه‌که، مو‌حسین ره‌زایی فه‌رمانده‌ی ئه‌و کاتی سپای پاسداران هات‌بووه سه‌ردانی مؤ‌لگه سووتاو‌ه‌که و گو‌تبووی: "هیچ شکم له‌وه‌دا نییه که ئه‌وه به ته‌نیا کاری حیزبی دیموکرات نییه و هی‌زی ئه‌مریکاییان له‌گه‌ل بووه".

سلاو بو ئیراده و به‌شداریی چالاکانه‌ی هه‌موو ئه‌و کادر و پێشمه‌رگه و فه‌رماندانه‌ی به‌شداریی ئه‌و عه‌مه‌لیاته بوون.

ری‌ز و سلاو بو هاوکاریی خه‌لکی ناوچه‌که که به‌راستی کو‌مه‌لیک خه‌لک به‌ نه‌هینی هاوکاریان کردین. له‌و شه‌ره‌دا هه‌رک‌ه‌س له قه‌ده‌ر توانای خو‌ی بو سه‌رخستنی عه‌مه‌لیاته‌که رۆ‌لی گێ‌را، به‌لام بی‌گومان کاری تیمی هی‌رش له هه‌موویان قورستر بوو و به‌ سه‌ختیه‌کی زۆر توانیان دو‌ژمن تیک بشکینن.

له‌گه‌ل رووناکیی به‌ره‌به‌یان گوردانی بی‌ژووی که‌وته به‌ر هی‌رشی پێشمه‌رگه‌کانی هی‌زی گیاره‌نگ و ده‌ستی به‌سه‌ردا گێ‌را. ئیمه ده‌سته‌یه‌ک له پێشمه‌رگه‌کانی که له پشتی گوردان له شوینیک به‌ناوی "شاخه‌سووره" وه‌ک که‌مین سه‌نگه‌رمان گرت‌بوو تا کو‌تایی شه‌ر سه‌ره‌ر‌ای سه‌رما و سو‌له له شوینی خو‌مان ماینه‌وه. له کاتی شه‌ره‌که‌دا هی‌زیک‌ی دو‌ژمن له گوردانی دولکانه‌وه به‌ره‌و لای ئیمه ده‌هات. له ئه‌سل‌دا ئه‌و هی‌زه هه‌ول‌ی ئه‌وه‌ی بوو به یارمه‌تی گوردانی بی‌ژووی وه‌ بی. ئیمه‌ش له‌گه‌ل به‌رپرسیانی

خۆمان باسماڭا كىردى ۋە ئەۋاننىش گوتىيان جارىي لە شوينى خۆتان بىمىننەۋە. كاتىك ھىزى دوژمن لە ئىمە نىزىك بۆۋە ئاگادارىيان كىردىن كە پاشەكشە بىكەين كە بەپراستى زۆر ھەلە بوو. چۈنكە دوژمن بەسەر ئىمەدا زال بوو. بە ھەر حال بە مەبەستى پاشەكشە كىردىن كەمىك چوۋىنە خوار شوينى خۆمان، كاتىك سەيرمان كىردىن ھەتتە ئىكمان نەھاتوۋە ۋە بەجى ماۋە. بە ناچارى چوار كەس گەپراينەۋە بۇ دواۋە؛ مەلا زورار، پەھمان ۋە مەدەيى، مەن ۋە عومەر دىۋالى. ئەۋانى دىكەشمان بۇ خوارى بەپىكىردى. لە گەپراۋە مەماندا لەگەل ھىزى دوژمن دەرگىر بوۋىن ۋە تەقە دەستى پىكىردى. ئەۋان بەسەر ئىمەدا زال بوۋىن، ھەر زوۋ مەلا زورار بىرىندار بوو. ئەۋجار ئەركمان قورسىت بوو. دەپۋايە ھەم شەپ بىكەين ھەم مەلا زورار كە بىرىندار بىۋو پراگۋىزىن. ھەرچۈننىك بى سەرەپراى ئەۋ فشارەي لە سەرمان بوۋ تۋانىمان كەمىك مەلا زورار دوۋر بىخەينەۋە ۋە بەرەۋ گۈندى بىژۋىيى بەپىر بىكەين. خۆي دەپتۋانى بىرۋات ۋە گۈندى بىژۋىيىش زۆر دوۋر نەبوۋ.

ئەۋ سى كەسە لەگەل ئەۋ ھىزەي دوژمن كەۋتىنە شەپەرەۋە. ھىزى دوژمن زۆر ۋە ئىمەش سى كەس، ئەۋان بەسەر ئىمەدا زال بوۋىن ۋە بەرنامەي گەمارۋدانى ئىمەيان ھەبوۋ. شەپ ۋە لىكدان تا دەھات تۋوندتر دەبوۋ. ھىزى دوژمن لە ئىمە نىزىك دەبوۋە، ئىمە تەنبا يەك لامان لە ئىختىاردا بوۋ كە پاشەكشە بىكەين. بەلام ئەۋان ھەموۋيان بەسەر ئىمەدا زال بوۋىن. زۆر زەھمەت بوۋ ۋە دوۋ بۇ سى جار داۋاي تەسلىم بوۋىيان لى كىردىن. بەرەبەر ئىمە فىشەكمان لە كەمى دەدا ۋە فشارىكى زۆرمان لە سەر بوۋ، بەلام سى كەسى لەگەل ئەۋ ھىزە لە شەپدا بوۋىن. ئەۋان بە ھەموۋ جۆرە چەكىك تەقەيان لە ئىمە دەكىرد ۋە ئىمەش تەنبا چەكى دەستمان كلاشنىكۋف بوۋ. لە چەند جىگەيەك نىۋانمان دوۋسەد مېتر نەدەبوۋ، بەلام ئىمە بى گۈيدان بە فشارەكان، لە

به ربه ره کانی و بهرگریکردندا بووین. دواچار داوامان له هاورپیان کرد که چند که سیک به فریای ئیمه وه بین. زوری نه کیتشا کاک علی سووره چۆمی له گه ل کۆمه لیک پیشمه رگه سه ره پای ماندوویی و هیلاکی خویان که له به یانیه وه له شهردا بوون، مه و دایه کی دووریان بری و به فریای ئیمه وه هاتن.

رووبه پرووی ئیمه کاک علی له گه ل خۆم قسه ی کرد و به بی که ی سی و قه ناسه هیزی دوژمنیان سه رگه رم کرد. ئیمه ش دوا ی زیاتر له دوو کاتژمیر شه ر و به ربه ره کانی، له دوا ی دوژمن ده ربا زمان بوو. ئە گه ر ئە و تیمه ی کاک علی به هانای ئیمه وه نه هاتبا ئیمه ده رچوونمان مه حال بوو. به هه رحال ئیمه ش دوا ی ماوه یه ک خۆمان گه یانده وه لای هاورپیان له گوندی بناوی و له ویش ژماره یه ک له هیزی دوژمن کوژران و بریندار بوون. مه لا زوراریش زۆر به زه حمه ت خۆی گه یانده وه گوندی بیژوی و له وی دلسۆزیکی دیموکرات هاوکاری کردبوو.

له وی وه هه موومان به دیل و ده سته وه ته کانه وه به ره و گوندی مه زناوی وه پڕی که وتین. کاتی که ئیمه چووینه گوندی بناوی زۆر به ی هیزه که به دیل و ده سته وه ت و شه هیده کانه وه به ره و گوندی مه زناوی وه پڕی که وتبوون. چند که سیکیش له سه ر ئیمه وه سته بوون و دوا ی یه کگرتنه وه مان له گوندی بناوی، ئیمه ش به ره و گوندی مه زناوی وه پڕی که وتین. کاتی که ئیمه گه یشتینه گوندی مه زناوی، شه هیده کان به هاوکاری خه لکی گوند و پیشمه رگه کان به باوه شی دایکی نیشتمان سپێردرا بوون. له گوندی مه زناوی هه موومان به یه که وه به ره و بنکه کانی خۆمان له گوندی شیوه رز وه پڕی که وتین. له نیزی که گوندی قندۆلی باشووری کوردستان سواری ماشینه کان بووین. کاتی که به ماشینه کان به نیو خه لکدا تیده په رین له گه ل پیشوازی

گەرمى خەلك بەرەوروو دەبووین. كاتىك گەشىتىنە نىو شارى قەلادىزى، كاروانى ماشىنەكان بە نىو خەلكدا تىدەپەرى و لەگەل پىشوازییەكى گەرم و گورى خەلكى ئەو شارە بەرەوروو بووین و لەویو بەرەو گوندى شیوەرەز پۇشیتىنەو. كاتىك ھەموومان گەشىتىنەو گوندى شیوەرەز، لەگەل پىشوازیی گەرمى ھاورى و ھاوسەنگەرانیان و بنەمالەكان بەرەوروو بووین.

پاش گەشىتنەومان، لە سالۆنى كۆمیتەى شارستانی سەردەشت لەسەر پیلانەكانى كۆمارى ئىسلامى و چۆنیەتىی ھەلسوكەوتى ھىزى پىشمەرگە لەگەل دیلەكانى شەر قسە بۇ دیلەكان كرا و پاشان ئازاد کران و بەرەو سنوورى "قاسمەرەش" بەرەو ئىران بەرى کرانەو.

بەم جۆرە لە ۱۲ى رېبەندانى ۱۳۷۱ى ھەتاویدا ھىزى گیارەنگ گەرەترىن عەمەلیاتى لە سەر دوژمن بەرپۆو بەرد و دوژمن زەبرىكى قورسى ویکەوت. لەكۆتایىدا سلاو بۇ روحي پاكى ھەر دوو شەھىد؛ شەھىد سمایل و شەھىد خدر. سلاو بۇ ئىرادەى ھەموو ئەو پىشمەرگانەى لەو عەمەلیاتەدا بەشداربوون و ئازایانە ھىزى داگیرکەریان بەچۆكدا ھىنا.

ئەو دوايىن بەشى ئەو عەمەلیاتە گەرەیەى ھىزى گیارەنگ بوو لە سەر ھىزى دوژمن، ھىوادارم توانیبیتم ئەو شەرە وەك خۆى بۇ ئیو خۆشەویستان باس بەم. ھەرچەند دەزانم رەنگە لە نووسینەكاندا كەم و كووړیش ھەبى.

• جهوله يهک بو ناوچهی ئالانی سهردهشت

له سهر لیوانیک دۆ، زۆری نه مابوو تیرشه پیم کهن!!

له ماوهی پێشمه رگایه تیمدا زۆر پوژی خوش و ناخوشم تیپه پر کردوه و چه ندين جار تا سهر لیواری مه رگ چووم. زۆر جا له گه ل هاوسه نگه رانم له سهرکه وتنی زۆر گه وره دا به شدار بووم که هه موویان له راده به در خوشحالیان کردووم. زۆر جاریش تووشی شکست و هه له بووین، به لام به سهرکه وتنه کان له خۆبایی نه بووین. به تیشکانه کانیش وره مان به رنه داوه که ئیتر جاریکي دیکه نه ویرین دریژه به م ریگا پر له شانازییه بدهین. سالی ۱۳۷۳ بنکه و باره گاکانی هیزی گیارهنگ و کۆمیتهی شارستانی سهردهشت له دیکه له هه لکه وتوو له سهر جادهی هه ولیر - کۆیه بوون. ئەو ساله واساغ بوومه وه که سهره پای که ندو کۆسپه کانی سهر ریگای دریژه دان به خه بات و تیکۆشان، بیریکیش له پیکهینانی ژیانی هاوبهش بکه مه وه و مایکی پێشمه رگانه وهک هاوسه نگه رانی دیکه پیکه وه بنیم. له سازماندهی سالی ۱۳۷۳دا من وهک سهرپه لی یه کیک له په له کانی هیزی گیارهنگ دیاری کرام. بو کاروباری حیزبی به تایبه تی له کاتی جهوله و چوونه وه بو نیوخوی ولات و تیکۆشانی پێشمه رگانه هه موو سهرپه له کان بیسیمیکی چوکه یان پی ده درا. ئەو کات خه لکی گونده کان زیاتر ئەگه ر له به رپرسیانی هیزی پێشمه رگه یان ده پرسسی، که متر پرسیری فه رمانده هیز یان به رپرسی کۆمیتهی شارستانیان ده کرد. هه میشه سهرپه لیان پی له ئەوانی دیکه له سه رتر بوو و له سهرپه لیان ده پرسسی. زۆر جاریش که چاویان به بیسیمه که ده که وت، بۆیان روون

دەبوۋە كە بەللى ئەو ە سەرپەلە و گەورەى ەمووانە. ەەر لەو سالدا بە جەولەيەكى پيشمەرگانە چووينە ناوچەى سەردەشت. ەەر وەك ئاماژەم پى دا، سەرەراى راپەراندنى ئەركى حيزبى و پيشمەرگانە، كەلكەلەى پيكهينانى ژيانى ەاوبەشم ەەر لە دلدە بوو. جارجارەش بىر كەردنەو ەيەكى قوول ەللى دەگرتەم و خۆم لە سەر كورسىى زاوا و بووكدا دەبينى و جەويكى ئاشقانە دايدەگرتەم كە ئەوسەرى ناپەيدا و دنيايەك پرسىارى سەيروسەمەرە بە ميتشكەدا دەهاتن و دەچوون؛ باشە منى پيشمەرگە بەم ەەرد و كيوانەو ە چۆن دەتوانم ژن بەخيەو بكەم، كى بەو وەزەو ە شوو بە من دەكات و زۆر پرسىارى ديكە. بەلام كە بىرم لەو ەاورپيانەم دەكردەو ە كە ژن و منداليان ەيە و پيشمەرگايەتيش دەكەن، پشوو يەكم دەهاتەو ە بەر و لە سەر برىارى ژن ەينان سوورتر دەبووم. شەو و رۆژەكان يەك بەدواى يەكدا تيدەپەرين و منيش ەاوكات لەگەل راپەراندنى ئەركى پيشمەرگانە بەشيكى فەرم ەەر لاى ژيانى ەاوبەش و ئەو كەسە بوو كە دەبا سەرەتا بيدۆزمەو ە و جا دواتر ژيانى ەاوبەشى لەگەل پيك بيتەم. بو يە زۆر جار كە رومان لە ئاوەدانپيەك دەكردەن من ويىل و ەودالى ئەو كەسە دەبووم و بو دۆزينەو ەى چاوم دەكردنە چەند چاوم. لە دلى خۆمدا بە بىر كەردنەو ە ەم يارى ەتاهەتايى خۆم ديارى كەرد بوو، ەم مالىكى پيشمەرگانەم پيكەو ە نابوو. بىرم زۆر لى دەكردەو ە؛ بللى بتوانم ئەو كەسەى ئارەزووى دەكەم، دەستنيشانى بكەم؛! لە دلى خۆشەمدا دەمگوت؛ حەتمەن بە ئارەزووى خۆم دەگەم!! شەوانە لەگەل ەاوسەنگەرەم دەبووين بەميوانى گوندەكانى ناوچەى سەردەشت و ئەوانيش بە باوەشى ئاوەلاو ە پيشوازىيان لى دەكردىن. شەويك لە شەوان رپگەمان كەوتە گونديكى ناوچەى سەردەشت، منيش لەگەل دوو كەس لە ەاورپىكانم بووين بە ميوانى يەكيك لە مالەكەنى ئەو

گونده. هر كه له ماله كه وه ژور كه وتين پوخسار و جواني
 كچيڪ سهرنجي پراكي شام، دلّه كوته يهك گرتمي هر مه پرسن.
 ته واو باوه رم به وه هينا كه نه وهی من ليی ده گه ريم خويه تي.
 ههستيكي خوشي تيكه له به نيگه راني و شهرم دا يگرتم. به پي
 ده ستور و عاده تي پيشمه رگانه هر كات تيمكي پيشمه رگه
 ده چو وینه ماليك ده بوا كه سيك له تيمه كه له بهر ده رگای ماله كه
 پاسه وانی دابا بو نه وهی هاورياني ديكه به خيالي راحت
 نان و چاييه كه يان بخون. قه در وا يگرد من پاسه وانی يه كه م
 بم. من بووم به پاسه وان، كچه هر ده هات و ده چوو و منيش
 وهك بليي سه د ساله ئاشقيم و خوشمويستووه. بريارمدا پي
 بليم؛ پي بليم كه خوشم ده وي و دمه هوي ژياني هاوبه شي
 له گه له پي بيم، به لام ساغ نه ده بوومه وه چوني پي بيم. له
 دور پيانيكي دژواردا گيرم كرد بوو. نه ویش هر له هاتوچو دا
 بوو. منيش جار جار بي سيمه كه م هه له ده كرد و بي نه وهی كاريكي
 زور پويست و زهرو ريش هه بي له گه له كوره كاني ديكه قسه م
 ده كرد!! كچه به ته واوه تي له ههستي من تيگه يشتبوو، به لام
 وهرووي خوي نه ده هينا. منيش دمه هويست پي بليم كه جهريان
 چيه به لام نه مده زانج له كويوه ده ست پي بيم و چوني پي بليم.
 هر چونيك بوو بريارمدا كه نه گه ر نه وچاره بيته ده ري حه تمه ن
 قسه ي له گه له ده كه م. زوري پي نه چوو كچه هاته بهر ده رگا و
 منيش غيره تم وه به رخوم نا و گوتم: كچي باش دوتان هه يه؟!
 نه ویش گوتي: به لي هه مانه. گوتم؛ بي زه حمه ت په رداخيكم بو
 بينه. كچه له جوابدا گوتي: باشه په رداخيكت دو بو دينم، به لام
 يهك قسه ي زيادي بكه ي، هه زار شه پت تي هه لده دم، ده زانم بو
 لي ره راوه ستاوي و به هيواي چيت!! كچه چوووه ژووري و منيش
 وهك بليي له بهر زاييه كه وه بمخه نه خواره وه، ته واو حه په سام
 و نه مزاني چي بليم و چي بكمه چونكه هيج قسه يه كي خراب و

نەشیاوم نەكردبوو و بەوپەرى نیازپاکییەوہ ویستم قسەى لەگەل بەکم. بە ناچارى ئەو مالەم بەجىھىشت و چوومە مالىكى دیکە. هیوا و ئاواتم لەسەر پیکهینانى ژيانى هاوبەش لەو جەولەیهدا و بە ولامدانەوہى ئەو کچە بوو بە دەریای ناؤمیدی و بە تەواوی بی هیوا بووم. ئەو شەوہ لای کەس باسم نەکرد. بەیانیهکەى بۇ شەهید حەمە نارستیم گىراپەوہ. یادی بەخیر زۆر پیکەنى، کوتى کورپینە وەرن، لە سەر پەرداخیک دۆ خەریک بووہ هەزار شەپ لە خدر بەگ هەلدەن!!!

• لە هەوايەکی سارد و باراناویدا بەرەو ناوچەى سەردەشت

لەگەل ئەوہى سالانىكى زۆر بەسەر ئەو رووداوانەدا تىپەریوہ، بەلام بۇ ئیمەى بەشدارانى ئەو قۆناغە لە خەبات هەر تازەیه و لەگەل ژيانى رۆژانەمان تیکەل بووہ و بۇ ئەبەد فەرامۆش ناکرئ. ئەوہى تیکۆشەرانى دیموکرات لە دەیهکانى شەست و حەفتای هەتاویدا کردیان، قۆناغىکى گرینگە و لە میژووی جوولانەوہکانى کورددا وەک شانازییەک چاوی لى دەکرئ و دەخریتە بەر دید و نەزەرى لاوانى تیکۆشەر و خەباتکارى ئیستا و داھاتوو کە بە هەموو خالە بەھیز و لاوازەکانیەوہ دەکرئ بکریتە ئەزموون بۇ داھاتوو.

سالى ۱۳۷۲ لە ژیر فشارى لە رادەبەدرى کۆمارى ئیسلامى بۇ سەر بنکە و بارەگاكانى حیزبى دیموکراتى کوردستان، لە زۆربەى ناوچە سنوورییەکان تۆپبارانى قورسى زیاتر لە یەک مانگی پێژیم بۇ سەر بنکەى کۆمیتەى شارستانى سەردەشت و هیزی گیارەنگ لە گوندی شیوەرەز دەستیپیکرد. رۆژانە بە

دهيان گولله توپ بنکه و بارهگا و بنه ماله کانی ده کرده ئامانج و بیجگه له وهش فشاری خه لکی ناوچه کەش تا دههات زیاتر ده بوو. ناچار بووین گوندی شیوه رهن به جی بیلین و سه رهتا بچینه گوندی کانی ماران له دهشتی بیتوین و دوی ماوه یهک چووینه به نداوی بیخمه له سه ر زپی گه وره که له کوردستانی باکووره وه سه رچاوه ده گری. دوی جیگر بوونی چەند هیز و کۆمیتە شارستانی حیزبی دیموکرات له وه ده قهره، وهک پیشوو ده بوايه خه بات یان باشتەر بلیم حزووری پیشمه رگانه له شار و گونده کانی کوردستان هەر له جیگه ی خویدا بی. ئه وه ساله ش وهک هه موو ساله کانی دیکه له کۆتایی زستانی ۱۳۷۲دا له بنکه ی کۆمیتە ی شارستان ده ست کرا به سازمانده یی هیز و کۆمیتە ی شارستان. هه موو کادر و پیشمه رگه کان بو خه بات و تیکۆشان له رۆژه لاتی کوردستان ئاماده کران. له سازمانده یی ئه وه ساله دا وهک سالی پیشوو کاک مسته فا مه ولوودی و کاک سلیمان که له شی وهک به رپرسی کۆمیتە ی شارستان و فه رمانده ی هیز له شوینی خو یان مانه وه و کاک محه ممه د بایزیدی کرا به جیگری هیز و باقی کادر و پیشمه رگه کانی دیکه له کۆمیتە ناوچه و لک و په له کاندان سازمان دران. له مانگی بانه مه ردا بو یه که م جار خو مان بو جهوله یه کی پیشمه رگانه له ناوچه ی سه رده ست ئاماده کرد. له وه جهوله دا کۆمه لیک پیشمه رگه و فه رمانده ی بویر به شدار بوون، وهک؛ هاوړی یان محه ممه دی بایزیدی، به رپرسی یه که م و جیگری هیز، محه ممه دی مام ئاغا، ئاکار په رده دار و من به شداری جهوله که بووین. له ئیواره یه کی دره نگدا که ژماره مان زیاتر له بیست که س ده بوو له بیخمه را به ره و ناوچه وه ری که وتین. شوینی رۆیشتنی ئیمه، سنووری قه له ره شی و کویتستانه کانی باژار بوو، که له وه کاته دا له زور شوین به فر مابوو. دوی چەند کاتژمیڕ ریگه برین، سه ره ئه نجام

لە "گۆرھىلكى" لە پىشتى گوندى "باوزى" وە بەرەو پۇژھەلات ، مەكۈى تىكۆشەرانى دىموكرات وەرىكەوتىن و ئەو تىمەش كە بۇ بەرىكردىنمان ھاتبوون ، بەرەو بىنكە گەرانەوہ . ئىمە ھىواش ھىواش بەرەو ھەوراز ھەنگاومان نا . تا دەھات شەو درەنگتر دەبوو ، دەنگى ھىچ شتىك بەرگوى نەدەكەوت . بايەكى ساردى دەھات ، دواى ماوہىەك پىگەبىرىن ، خاكى باشوورمان تىپەپراندى و چووینە خاكى پۇژھەلاتەوہ . لە كوئىستانى باژار ھىشتا بەفر مابوو . ھەر ئەو شەوہ بىرپارماندا كە پۇژھەكەى لە باژار بىمىنىنەوہ . لەبەر ئەوہى يەكەم شەو بوو ، ھەم جەستەمان خاوبوو و ھەم شەو درەنگ بوو ، لە پەسىوىك لامان دا و لەنىو پۇلە بەردىك ماينەوہ . لە تەنىشت خۇمان بەفرى لىبوو ، ھەوايەكى زۇر ساردى ھەبوو . بەشىك لە كورەكان كە كىسەخەويان پى بوو ھەر زوو بۇى خەوتن ، بەلام ئىمە چەند كەس كە كىسەخەومان پى نەبوو تا بەيانى خەومان لى نەكەوت و لە سەرمان ھەلدەلەرزىن . چارىش نەبوو ، نەماندەتوانى ئاور بكەينەوہ . بەرە بەرە شەو كۆتايى دەھات و بەرەو پووناكى دەچووین . كاتىك ھەوا پووناك بوو زۇرمان سەرما بوو ، ھەر زوو كەمىك دارمان كۆكرىنەوہ و ئاورمان كرىدەوہ . كۆمەلىك لە پىشمەرگەكان لە دەورى ئاورەكە كۆبووینەوہ . ناوچەيەكى خۇش ، دىمەن و بەھارىكى سەرسەوز كە لە سەپىركردنى تىر نەدەبووى . ھىندە جوان و سەرنجراكىش بوو ھەر بۇ باسكردن نابى . دواى خوارىنەوہى چايەك و دانانى پاسەوان منىش لەگەل ئەو چەند كەسەى كە شەو نەخەوتبووین ھەر كامەمان لە گۆشەيەك بۇى خەوتىن . ولاتىكى ئارام ، تەنيا دەنگى بالندەكان دەھاتە گوى كە لەو كوئىستانە سازگارەدا بە ئارەزووى خۇيان دەھاتن و دەچوون . تازە خەوم لىكەوتبوو ، خەوىكى خۇش لەنىو تەلىسىكى زەرددا ، پاسەوانەكە لە من زۇر دوور نەبوو ، لەپىر بە پەلەھات بۇ لام و گوتى ؛ حەجەم...

حه جهم... منیش به هیواشی سهرم بهرز کرده وه و ههر له جیدا خیرا رهخته کهم بهست. ئەوان زۆر له ئیمه نیزیک بوون، تهنگ به دهست و له چند میتری ئیمه سهرده کهوتن. منیش دهنگم دان؛ ته سلیم بن!!... ههر که داوای ته سلیم بوونم لی کردن، ناگریان به سهردا باراندم! نازانم چۆن بوو بهرنه که وتم. منیش ته قهه لی کردن. ئەوان هه لاتن و ئیمهش به دواياندا. کورپه کانیش هه موو ههستان و ته قه دهستی پیکرد. ئەوان به ره و شاخه کانی ئەوبه ری ئیمه هه لاتن و ئیمهش له وئ بووین به دوو دهسته. کاتژمیر ۸ی به یانی بوو، بۆیه ده بوو خیرا ئەو شویننه مان جی هیشتبا. ئەوان له و دوروبه ره خۆیان هه شار دابوو. دواي ماوه یهک ته قه کردن شوینی خۆمان به جی هیشت. دهسته یهک له گه ل کاک محهممه دی مام ناغا بوون و ئیمهش هه موومان به یه که وه بووین. دیاره کاک محهممه د و چوار کهس له کورپه کان کهوتنه وه دیوی باوزی. چونکه نه یانده توانی بینه وه لای ئیمه. دواي ماوه یهک تۆپباران دهستی پیکرد. ئیمهش به مه بهستی گه رانه وه بۆ سهر سنوور پاشه کشه مان کرد. چونکه سهر سنوور زۆر قایم بوو و هه موو کۆنه مۆلگه ی دورانی شه ری هه شت ساله ی ئیران-عیراق بوو. ده کرا له وئ خۆمان هه شار بدهین بۆ ئەوه ی زه ربه نه خۆین.

هیشتا چند کاتژمیر تی نه په ریبوو که له گه ل هیزه کانی کۆماری ئیسلامی تووشی شه ر بووین. شه ره که به شیوه یهک بوو که زۆرمان پیخۆش نه بوو، به لام به دوو هۆ به سه رماندا سه پا؛ هه م شویننه که سنوور بوو، هه م یه که م پۆژ بوو هیشتا ئیمه وه زعی ناوچه که مان نه ده زانی. ئیمه له کاتی جه وه له کاندا زۆر جار تووشی رووداوی له و جۆره بووین، به لام به هاوکاریی هه موومان و به ئیراده ی به هیزی پیتشمه رگانه، توانیومانه خۆمانی لی درباز بکهین. دواي ئەوه ی شوینی شه ره که مان به جی هیشت، دوور کهوتینه وه بۆ لیواری سنوور. تۆپباران

ھەر درىژەى ھەبوو، بەلام ئىمە لە ناوچەكە خۇمان ھەشاردا تا كاك محەممەدى مام ئاغا لەگەل كورەكان لەودىوى سنوورەو ھاتنەو ھەبوو بۇ لای ئىمە و يەكمان گرتەو ھەبوو. كۆ بووینەو ھەبوو كە چى بكەين و چۆن بپريار بدەين. لەو كۆبوونەو ھەبوو بپريارماندا كە بەرەو قوولایى ناوچە بپروين، بەلام دەبوو لە فكري پەيداكردى ئەو فیشەكانەدا بين كە تەقاندبوومان. بۇ پەيداكردى فیشەكى كلاشنيكوف و قەنناسە، كاك محەممەدى مام ئاغا ھەك شارەزای ناوچەكە بنپرين بۇ گوندى ھيرو، بەلكو بتوانى لە دۆستىكى باشوور ئەو فیشەكانە ھەربگرى جا ئەوجار بەرەو ناوچە درىژە بە گەشتى خۇمان بدەين. ئىوارى كاك محەممەد لەگەل سى پيشمەرگەى دىكە چوون بەدواى كارەكەى خۇياندا و ئىمەش بەرەو شوينى خۇمان لە دىوى باشوور ھەبوو كەوتين، واتە شوينى مانەو ھەبوو. پۆژى دواى ئەوان شەو ھەكەى ھاتنەو ھەبوو بۇ لای ئىمە. پۆژەكەى لەوئى ماينەو ھەبوو، كارەكەيان سەرى گرتبوو و ئەو دۆستەمان ھاوكارى كرىبوون، بە زیادەو ھەبوو فیشەكى بۇ نارىبوون و ئەركى نەتەو ھەبوو خوى بەجى گەياندبوو كە لىرەو ھەبوو دوبارە سىياسى دەكەين. لەو بارەو ھەبوو و زور دۆستى دىكەش لە ھەموو بارىكەو ھاوكارىيان كرىبوون كە جارى بۇ ئەو نابى ئامازە بە ناوەكانيان بكەم. دواى گەرانەو ھەبوو كورەكان و پركردنەو ھەبوو خەشابەكانمان، لە ئىوارەكەى درەنگدا بەرەو قوولایى ناوچە ھەبوو كەوتين. شەو ھەكەى چووينە گوندى "باوى" لە سەر جادەى سەردەشت بۇ سنوورى كىلى كە لەگەل پيشوازى گەرمى خەلكى ئەو گوندە بەرەو ھەبوو بووين. دواى خواردنى نان و چاى و كاروبارى حىزبى، لە گوندى باوى ھەركەوتين. شوينى مانەو ھەبوو ئىمە كوئىستانى "تاژەندەر" بوو كە كىوئىكى بلىندە و زوربەى ناوچەكانى سەردەشت و رەبەتى لى ديارە. دواى چەند كاتزمير رىگە بپرين و بەجىھىشتنى گوندەكانى باوى، زووران، كونەمشكى،

واشهمه زین و تووئ، لهوئ ماینه وه. ئەوئش کویستان بوو، ههوایه کی ساردی هه بوو. ئەو شه وهش من تا به یانی له سه زمان دیسان خه و نه چوو ه چاوم. پۆژه که ی لهوئ ماینه وه، دیمه نیکی تا بلئی جوان و ههوایه کی سازگاری هه بوو. شوئنه که مان باش بوو، ئەگەر شتیک رووی دابا دهتوانی مهیدانی شه به دهسته وه بگری. ئەو پۆژه هیچ خه بهر نه بوو، دنیا یه کی بی دهنگ و ئارام بوو. ئیمهش ئەو پۆژه توانیمان که میک پشوو بدهین. ئیوارئ کۆبووینه وه تا شوئینی شه و پۆژی دوایی دیاری بکهین. له کۆبونه وه که دا واساغ بوینه وه که؛ بۆ شهوئ بچینه گوندی "باساوی" که هه م گوندیکی زۆره و هه م خۆشه، به لام زۆریش له شاری سهردهشت دوور نییه. کاتیک چووینه نیو گوند، پئیشوازییه کیان لی کردین که له گێرانه وه نایه. دوای دابه شیوونمان به سه ر ماله کاندا و دوای چه ند کاتژمیریک مانه وه له نیو گوندا و به جیگه یاندنی ئەرکی حیزبی، له نیو جۆش و خرۆشی خه لکی به ههستی باساوی دا، گونده که مان به جی هیشت و به ره و بناری چیا ی "تاژهنده ر" هه لکشاین. کاتیک له چیا سهرده که وتین به ره به ره هه ور ئاسمانی ناوچه که ی داگیر ده کرد، چاوه پروانی بارینی باران بووین که بیگومان بۆ ئیمه زۆر ناخۆش ده بوو، به لام خۆ ده بوو هه رچۆنیک بی، خۆراگر بین بۆ هه موو ئەو ئەگه رانه ی له پئیشمان بوون. سه ره ئه نجام دوای چه ند کاتژمیر ریگه برین، بۆ مانه وه چووینه پئیش گوندی زیوه که چه ند کۆخیکی لی بوون که هه م بۆ سه رما و هه م بۆ کاتی باران ده کرا که لکی لیوه بگرین. له و شوئنه ماینه وه، هه واکه ناخۆش بوو به لام باران نه باری و بۆ شهوئیش هه ر لهوئ ماینه وه.

دوژمن هه ر به دوای پی وشوئینی ئیمه وه بوو، دیار بوو له لایه ن سیخوری که وه راپۆرتمان لی درابوو، به لام راپۆرته که ده رنگ

درايوو، تا دوژمن بەرنامەى ھېرشى بۇ سەر ئىمە دارپشتبوو،
 رۇژ كەمىك درەنگ ببوو، ھىزەكەى دوژمن بەرەو ئىمە درەنگ
 وەرپى كەوتبوو كە ئەو ھىيان بە قازانجى ئىمە بوو. ئەگەر وا نەبوایە
 رەنگە تووشى شەپرىكى گەورە باين لەگەل ئەو ھىزە گەورەى
 دوژمن كە پىلاننىكى مەترسىداريان بۇ دانابووین. سەرەپراى ھەموو
 شتەكان پاسەوانەكانى خۇمان زوو ھەستيان كرد و زۆر وشيار
 بوون. دياربوو شوینەكەى ئىمە بە تەواوى لە لایەن دوژمنەو
 ھەستى پى كرابوو!! دوژمن ھىزىكى زۆرى كۆكردبوو و بە شوینە
 ناديارەكاندا بۇ بەرزايەكانى پىشتى سەرى ئىمە سەرى خىستبوو.
 لەو كاتدا باراننىكى خەست دەستى پى كرد. پاسەوانەكان خىرا
 ئاگاداريان كردین كە ھىزىكى زۆرى دوژمن پىشتى سەرى ئىمەى
 گرتوو و تەواو بە سەرماندا زالن. ئىمەش بە پەلە كەوتىنە
 خو، شوینەكەمان لىپرەوار بوو و دەكرا شوینەكەمان بگۆرپىن؛
 دواى راپوژنىكى كورت جى گۆرپكىمان كرد. خۇمان كۆكردوو و
 بەنىو لىپرەواردا بەرەو خوار گوندى زىو ھاتىنە خوارى. ئىمە
 توانيمان شوینى خۇمان بگۆرپىن و ھىشتا ھىزى دوژمن كە بە
 دەشتى دىوالاندا ھاتبوو پىشتى گوندى زىو بگرى نەگە ىشتبوو
 شوینى خوى. ئەو دەرفەتتىك بوو بۇ ئىمە دەنا بە تەواوى لە
 گەمارو دەكەوتىن. دواى ئەو ھى ئىمە شوینى خۇمان جىھىشت، لە
 رىگادا بووین كە ديسان باراننىكى خەست دەستى پىكردوو و تەم
 ومژنىكى زۆر سەرى چىاكانى گرت. ئەو شوینەى ھىزى دوژمنى
 لى بوو لە ئىمەو نەدىو بوو و ھەموو ھەولمان ئەو بوو
 خۇمان لەگەل ئەو ھىزەى دوژمن تووشى شەپ نەكەین، چونكە
 لە زۆربەى شوینەكان بەسەر ئىمەدا زال بوون. بەھىواشى لە
 خوار گوندى زىو پەرىنەو بەرەو نرىك گوندى تووژەل. دواى
 ئەو ھى ئىمە شوینەكەمان بەجى ھىشتبوو، ھىزى دوژمن بەرەو
 ئەو شوینە دەچن و بە خەپالى خویان بۇ ئەو ھى گەماروومان

بدن!! بهر بهرہ رُوژ بہرہ و کوٹایى دہچوو، ئیمہش لہ گہل
 ئہوہی چاودیریی جوولہی دوژمنمان دہکرد، ئاودیوی گوندی
 تووژہل بووین. ہیزی دوژمنیش دواى ئیمہ لہ گوندہکانی زیوہ و
 گہلو و چیاکانی دہوروبہر بلاو ببؤوہ. تاریکایى ئیوارى چووینہ
 نیو گوندی تووژہل و دواى خواردنى نان وچایہکی بہپہلہ، بہ
 خیرایى لہ تووژہل و دہدہرکہوتین و بہرہو شوینى خویمان وہرپى
 کہوتین. شہویکی زور ناخوش بوو و ناوہناوہ باران دہبارى.
 دواى دہربازبوونمان لہو پیلانہی کہ بویمان دانرابوو، خہلکی
 ناوچہ خہبہریان پیداین کہ ئہو ہیزہی دوژمن، ہیزیکی زور
 و توکمہ و راہینراو بووہ. ئہو کات باسى حہوسد بو ہہشت
 سہد کہسیان دہکرد کہ بو گہمارؤدانى ئیمہ ہاتبوون و بہ
 ہہموو جوڑہ چہکیک تہیار کرابوون. دواى چوونہدہر لہ گوندی
 تووژہل و وہرگرتنى ہیندیک خہبہر، دہشتى دیوالان بہرہو
 دؤلى ئاشہدینہ بوو بہ ریگہ و مہبہستى ئیمہ. لہ نیوہشہویکی
 دہرنگدا خویمان گہیانده داوینى چیاى لانک و گیارہنگ و لہوئى
 ماینہوہ کہ بہ دہیان جار بو تہ شوینى حہسانہوہی ئیمہ. ئہو
 رُوژہی لہوئى ماینہوہ، دیسان باران دہبارى و ہہوایہکی زور
 ناخوشى ہہبوو. مانہوہ بہم ہہوایہ لہوہ زیاتر نہدہکرا، بویہ
 بریارمان دا بگہرئینہوہ، چونکہ بہو ہہوا ناخوشہ نہدہکرا چیتر
 درئژہ بہ گہشتہکەى خویمان بدہین. ئیوارى لہ کوٚبونہوہیہکی
 فہرماندہی تیمہکاندا وا ساغبووینہوہ کہ بگہرئینہوہ. بویہ
 بریارمان دا بہ "قاسمہرہش" دا بگہرئینہوہ. ئہو سالہ دوژمن
 سنورہکانى کہمیک چؤل کردبوو، ہاتوچؤ ہیندیک ئاسانتر
 بوو. بو خواردنى نان وچایى چووینہ گوندہکانى سپیدارى و
 سیرہمیرگ و پاشان بہرہو قاسمہرہش وہرپى کہوتین و لہ سنور
 بہرہو گوندی نوکان دہرباز بووین. زیاتر لہ سالیک دہبوو دواى
 شہرہکەى حکومہتى ہہرئیمى کوردستان لہ گہل پارتنى کریکارانى

كوردستان (پ-ك-ك) زۆربەى ھىزەكەى پ-ك-ك-ك لە سنوورى باشوور و باكوورى كوردستانەوہ را گوايزابوون بۇ گوندەكانى زەلى و ناوزەنگ و بە تەواوى ناوچەكەدا بلاو ببوونەوہ. ھىزىكى تووندەرەو و نەگونجاو بوون. ئىمەش كە لە سنوور دەر باز بووين، دەمانزانى لەگەلىان تووشى دەمەقالە دەبين. كاتىك لە خرپى ناوزەنگ لىيان نىزىك بووينەوہ، دەنگيان داین؛ كە ئىوہ كىن؟! ئىمە خۇمان ناساند كە بەداخەوہ ھەلسوكەوتيان ھىچ باش نەبوو. دەيانگوت دەبى بگەرپىنەوہ و نابى لىرەوہ برۆن. ئىمە سوور بووين كە دەرۆين و پىمان گوتن كە ئەوان مافى ئەوہيان نىيە پىش بە پىشمەرگە و جموجۆلى پىشمەرگەى حىزبى دىموكرات بگرن، بەلام ئەوان بە ھىچ شىوہىەك حالى نەدەبوون و زۆر نالۆژىك ھەلسوكەوتيان دەكرد. بەو نىوہشەوہ دەرەنگە كە بارانىش دەبارى، زۆر ناخۆش بوو كە دوو ھىزى چەكدارى كورد كە بۇ كورد خەبات دەكەن بەلام ھەر لەسەر خاكى كوردستان دەمەقالەيان بى. زۆرى نەمابوو تووشى پىكدادان بىن. ھەرچى ئىمە بووين دەمانھەوىست زوو دەر باز بىن، چونكە شوينەكە سنوور بوو، نەماندەوىست خەلك لە ناوچەكە بمانبىنى و تووشى كىشە بىن، بەلام ئەو ھىزەى پەكەكە لە سەر قسەى خۇيان سوور بوون كە نابى لىرەوہ برۆن و ھىزىان كۆكردبۆوہ. لە كۆتايىدا دواى ئەوہى لەگەل بەرپرسەكانيان دانىشتىن و قسەمان لەگەل كردن، وازيان ھىنا و بە خۆشىيەوہ باش بوو كە تووشى شتى ناخۆش نەھاتىن. شەو بەرەو كۆتايى دەچوو، ئەو جار دەبوو ئىمە پەلە بكەين لەوہى خەلكى باشوور لەو سنوورە نەمانبىنن. دواى دەر بازبوون لە ھىزى پەكەكە، دوو ماشىنمان پەيدا كردن و بەرەو قەلادزى گەرپاينەوہ. بەمجۆرە دواى چەند شەويك مانەوہ لە ناوچە و تووشبوونى دۆخىكى ناخۆش، بەلام بى زىان گەرپاينەوہ بنكەكانمان.

• چوونی دهسته‌یه‌ک پێشمه‌رگه بۆ نیوشاری سه‌رده‌شت

ساڵی ۱۳۷۲ی هه‌تاوی له زۆربه‌ی ناوچه‌کانی کوردستان هه‌ر شه‌وه و گوندیکی کوردستان پۆلیک پێشمه‌رگه‌ی دیموکرات ده‌گریته باوه‌ش. هه‌ر پۆژه و هه‌والی سه‌رکه‌وتنیکه‌ی که‌مۆینه له رادیوی ده‌نگی کوردستان ب‌لاو ده‌بیته‌وه. ئێمه‌ش زۆربه‌ی کادر و پێشمه‌رگه‌ی هی‌زی گیاره‌نگ و کۆمیته‌ی شارستانی سه‌رده‌شت له‌ناوچه له‌نیو خه‌لکی نیشتمانپه‌روه‌ر و تیکۆشه‌ری ناوچه‌که‌مان بووین. له مانگی خه‌رمانانی ساڵی ۷۲ ئه‌وه‌ی له‌بیرم ب‌ی له ناوچه‌ی ئالانی سه‌رده‌شت له‌کۆبوونه‌وه‌ی فه‌رمانده‌رانی ئه‌و کاتی هی‌زی گیاره‌نگدا بریار درا که‌ عه‌مه‌لیاتیک له‌نیو شاری سه‌رده‌شت به‌پێوه‌به‌رین که‌ له‌و کاته‌دا چوونی پێشمه‌رگه‌ بۆ نیو شار و ئه‌نجامدانی عه‌مه‌لیات بۆ خۆی گرینگ بوو و ده‌نگدانه‌وه‌ی باشی ده‌بوو. دوا‌ی ئه‌وه‌ی بریار درا، هه‌موو هی‌زه‌که‌ کرا به‌ س‌ی به‌ش؛ به‌شی زۆری به‌ سه‌ره‌په‌رستی کاک مسته‌فای مه‌لوودی و کاک سلیمان که‌ له‌شی هاو‌پ‌ی له‌گه‌ڵ چه‌ند فه‌رمانده‌ی تیکۆشه‌ری دیکه‌ به‌ره‌و کویستانی "باژار" به‌ره‌و سو‌یسنایه‌تی وه‌پ‌ی که‌وتن. تیمیکی دیکه‌ له‌ تیکۆشه‌رانی دیموکرات که‌ پیکه‌اتبوو له‌ ده‌سته‌یه‌کی هه‌شت که‌سی به‌ سه‌ره‌په‌رستی فه‌رمانده‌ی بو‌یر و تیکۆشه‌ری پۆژه سه‌خته‌کان، کاک حه‌مه‌په‌سه‌وولی که‌ریمی و، چه‌ند که‌سی دیکه‌ له‌ تیکۆشه‌رانی شاره‌زای نیوشاری سه‌رده‌شت، به‌ مه‌به‌ستی چوونه‌ نیو شار و زه‌ربه‌لیدان له‌ هی‌زی دوژمن هاو‌پ‌ی له‌گه‌ڵ ده‌سته‌یه‌کی دیکه‌، زنجیره‌ چیا‌ی "هۆمل"مان گرته‌به‌ر. پۆژه‌که‌ی له‌ "سابنی"، هه‌لکه‌وتوو له‌ داوینتی چیا‌ی هۆمل ماینه‌وه‌. دیاره‌ شوینتی مانه‌وه‌ی ئه‌و پۆژه

شۈيىنىكى زۆر ئەستەم بوو بۇ مانەۋە، بەلام بە شىۋەيەكى پارتىزانى ماینەۋە تا دوژمن ھەست بە بوونمان نەكات. ئىۋارى بى ئەۋەى بچىنە ھىچ گوندىك، بەرەو گوندەكانى دۆلى قازان ۋەرى كەۋتىن. لەنيزىك گوندى قازان، ئەۋ تىمەى كە بۇ ئەنجامدانى عەمەلىياتكى بەرچاۋ لەنىۋ شار دىارى كرابوو، لە ئىمە جىا بۆۋە. ئەۋان بەرەو گوندى مارەغان و ئىمەش ھەر لەۋ دەۋرۋبەرە ماینەۋە و چاۋەرۋانى ئەۋ تىمە بوۋىن كە دەچوونە نىۋ شارى سەردەشت. ئەۋ تىمە پۆژەكەى لە دەۋرۋبەرى گوندى مارەغان مابوونەۋە و ئىمەش لە نيزىك گوندى قازان لە موۋچەى "پىركى" ماینەۋە. ئەۋ پۆژە بە ئارامى تىپەرى. لەگەل تارىكىبوونى ھەۋا ئەۋ تىمە خۇيان لە گەرەكەكانى شار نيزىك دەكەنەۋە و ھەموو بەربەستەكانى سەر پىگا بەرەو شار دەبىر و دەچنە نىۋ گەرەكەكانى شار و لەگەل پىشۋازى گەرمى خەلك بەرەۋرۋ دەبن. ئەۋ جار بە درۋوشمەكانى؛ "بژى حىزبى دىموكرات" و "قاسملوۋ رىگات درىژەى ھەيە"، ھىرش بۇ سەر چەند مۆلگەيەكى دوژمن دەست پىدەكەن، ۋەك؛ بىكەى ئىتلاعاتى شارى سەردەشت و چەند شۈيىنىكى دىكە. گرمەى "ئار بى جى" و دەنگى تەقەى چەكى پىشمەرگە لە كۆلانەكانى شاردە دەبىسرا و ھەست و سۆزى شۆرشگىرپانە چەند گەرەككىكى شارى داگرتبوو. خەلكى بىترس، پىشمەرگەكانىان لە باۋەش گرتبوو. پاش بە ئەنجام گەياندنى ئەركى خۇيان لەنىۋ شارى سەردەشت بۇ جارى دوۋەم، تىكۆشەرانى ھىزى گىارەنگ بى ئەۋەى دوژمن بتوانى چوۋكتىر پىگىريان لى بكات، بە وشىارى و وريايىەۋە لە شار دىنە دەرى. بەم جۆرە دەستەيەك لە تىكۆشەرانى ھىزى گىارەنگ لەمانگى خەرماناندا، گەرەكەكانى شارىان كرد بە سەنگەرى خۇيان و دوژمنىان تاساند و دلى خەلكيان خۇش كرد. ئەگەر بە وردى سەيرى ئەۋ ھەلوپىستە ئازايانە بكەين، ھەم چوونى

پیشمه‌رگه بۆ نۆ شو سار سهخت بوو، هم دوژمنیش به چوونی
پیشمه‌رگه بۆ نۆ شو سار هکان نارحهت بوو. ئەو تیمه دواى ئەوهى
ئەركى خۆيان به جوانى به‌پۆه‌بردبوو گه‌رانه‌وه بۆ لای ئیمه
و له گوندى خړى‌ئاغەل يه‌كمان‌گرتەوه. چه‌نده خۆشه ئەو
كاتانهى ده‌سته‌يه‌ك ده‌چوون بۆ جێبه‌جێكردى ئەركىكى حيزبى
و به ساغ و سلامه‌تى ده‌گه‌رانه‌وه لای هاوسه‌نگه‌رانى ديكه‌يان.
ئەو شه‌وه‌ش هه‌روا بوو، دواى گه‌رانه‌وه‌ى ئەو تیمه له‌نۆ شو سار
و يه‌كگرتنه‌وه‌مان، گه‌شته‌كه‌ى خۆمان له ناوچه‌ى سه‌رده‌شت
دریژه‌ پى‌دا.

ناوچه‌ى هۆمل كه‌ يه‌كێك له ناوچه‌ پرمه‌ترسىيه‌كانى
ناوچه‌ى سه‌رده‌شته ئه‌ويتمان به‌ره‌و ناوچه‌ى بولفه‌تى سه‌رده‌شت
به‌جى‌هێشت. په‌رينه‌وه له‌و ناوچه‌يه‌ بۆ ناوچه‌كه‌ى ديكه
پرمه‌ترسى بوو؛ به‌ ده‌يان مۆلگه‌ى دوژمنى لى‌ جى‌گير كرابوو
و ده‌بوو زۆر وريا بين. دوژمن زۆر ئالۆز بوو چونكه‌ چوونى
ئەو ده‌سته له‌ پیشمه‌رگه‌كان بۆ نۆ شو سارى سه‌رده‌شت و به
ئەنجام‌گه‌ياندى عه‌مه‌لياتىكى گرینگ له‌ ناوه‌ندى شار، دوژمنى
له‌ راده‌به‌ده‌ر تووره‌ كردبوو. له‌به‌ر ئەوه‌ى هێزى داگيركه‌ر
چوونى هێزى پیشمه‌رگه‌ى بۆ نۆ شو سار زۆر به‌لاوه‌ گرینگ
بوو، ئەوان به‌لاى خۆيانه‌وه قه‌ت فكرى ئەوه‌يان نه‌ده‌كرد
كه‌ پیشمه‌رگه‌ بچێته نۆ شو سار و شوينه‌ گرینگه‌كانى بكه‌ونه
به‌ر هێرش و زۆر پى‌ناخۆش بوو. سه‌ره‌راى مه‌ترسىيه‌كان و
به‌ربه‌سته‌كان، ده‌بوايه‌ جاده‌ى سه‌رده‌شت به‌ره‌و "قاسمه‌ره‌ش"
تێپه‌ر بكه‌ين و به‌ره‌و دۆلى كانيه‌زه‌رد له‌و ناوچه‌يه‌ دوور
بكه‌وينه‌وه. سه‌ره‌ئەنجام دواى برينى رېگه‌يه‌كى دوور و پرمه‌ترسى
له‌ به‌ربه‌يانىيه‌كى دره‌نگدا بۆ مانه‌وه چووينه‌ نۆ شو سار گونده‌كانى
وه‌ردى و بنه‌وخه‌ لى‌ف. ئەگه‌ر وه‌ك خۆى باسى بكه‌ين؛ ئەو
شه‌وه‌ زياتر له‌ هه‌شت كاتژمير به‌رپۆه‌ بووين. ره‌نگه‌ ئەگه‌ر

لە حالەتى ئاسايى دا بېرۇى ھىندە دوور نەبى، بەلام پۇيشتىنى پىشمەرگانە لەگەل پۇيشتىنى ئاسايى فەرقى زۇرە و پىشمەرگە بۇ پاراستىنى گيانى ناتوانى بە پىگا تەخت و ئاسانەكاندا بېروا. ئەو شوينەى لىى ماينەوۋە زۇر لە جادە دوور نەبوو، بەلام لىرەوار بوو، باقى ھىزەكەى دىكە لە خوار گوندى وەردى مابوۋە. بە بىسىم ئاگامان لە يەكتر بوو. ئەو كاتە ھاتوچۇيەكى زۇر لەو سنوورە لەگەل باشوورى كوردستان ھەبوو. پۇژانە بە دەيان كەس دەچوونە گوندى ھەلشۇى باشوورى كوردستان. بژىوى ژيانى خەلكىكى زۇر لە سەر ئەو ھاتوچۇيە بوو. بەلام سەرەراى ئەو ھەش ھىزەكانى كۆمارى ئىسلامى فشارىكى زۇريان دەخستە سەر ئەو كەسانە و تەقەيان لى دەگردن و بارەكانىشيان بە تالان دەگردن. شوينى گەرانەوۋەى كاسبكاران بە جوانى لە ئىمەوۋە ديار بوو. لاي كاتژمىر يەكى دواى نيوەرۇ، دەستەيەكى زۇرى كاسبكار لە سنوورى ھەلشۇ را بەرەو گوندى وەردى شوپ بوونەوۋە. زۇرى نەكىشا دەستەيەكى ۱۲ كەسى لە مۆلگەى گوندى بنەوخەلىف بەپەلە بەرەو گوندى وەردى وەپرىكەوتن بۇ ئەوۋەى زوو خۇيان بگەپەننە سەر پىگاي ئەو كاسبكارانە، بەلام لە ژىر چاوەدىرى ئىمەدا بوون. ئىمەش بە ھاوفكرى لەگەل ئەو دەستەيەى دىكە، بۇيان دەست بەكار بووين. دەستەيەك لە پىشمەرگەكانى خوار گوندى وەردى خۇيان گەياندە رەزەكانى ئەوبەرى گوندى وەردى، درووست ئەو شوينەى ھىزى دوژمن دەيانەويست كاسبكارەكان بدەنە بەر دەستپىژ و بيانكوژن. ئەوان لەوئ جىگىر بوون و ئىمەش لەوبەرى مالان بە چەند دەستە دابەش بووين. زۇرى نەكىشا ھىزى دوژمن لەگەل گەيشتنە ئەو شوينە و تەقەگردن لە كاسبكاران كەوتنە بەر دەستپىژى ھىزى پىشمەرگەى كوردستان و چەند كەسيان كوژران و ئەوانى دىكەش بەرەولاي ئىمە ھەلاتن. لەسەر جادە لە پشتى گوند و نيومالان لەگەل ئىمە تووشى

شهر بوون. دواى شهريكى دستهويه خه له گه ل ئه و چهند كهسه، له هيزى دوژمن ئه و ندهى له بيرم بى ۸ كهس كوژران و ۳ كهس به ديل گيران و كه سيكيش هه لات. بهم جوړه له شهريكى دستهويه خه دا هيزى دوژمن به دستى هيزى پيشمه رگه تيكشكا و چه كوچوليكى بهرچاويش كه وته دستى ئيمه. چهند ديله كهى هيزى دوژمن كه يه كيان وابزانم بريندار ببوو، دواى ئه وهى له سه ر خواسته كانى گه لى كورد به گشتى و تيگه ياندينان له مه سه لهى كورد قسه مان بو كردن، ته حويلى شووراي گوندى "دولئ خانوان" دران بو ئه وهى به يانى بيانبه نه وه بو سه رده شت. دواى ماوه يه كى زور مانه وه له ناوچه و به ئه نجام گه ياندى ئه و دوو عه مه لياته، گه راي نه وه بو بنكه كانمان له گوندى شيوه رهن. با شتى خو ش پشت گوئ نه خرئ؛ كاك حه مه ر سه وول كه ريمى سه ر په ر ستى تيمه كه بوو و منيش ئه و كاته سه ر په ل بووم. ئه و فه رماندهى ئيمه بوو، هه ر دوو كمان له نيو گوند بووين، به لام هه ر يه كه و له گو شه يه ك، له كاتى شه ر كه دا كه سيك به ناوى هه مزه قه جهر كه زور بهى شه ر كه له ده ورو به رى گوندى ئه وان بوو و زوريش بو ئه وان ناخوش بوو - ئيستنه ماوه روحى شاد بى، پياويكى زور خانه دان بوو - ديته ده رئ و تووشى كاك حه مه ر سه وول ده بى. به نار هه تى ده لئ؛ جا ئه وه ئيره بو شه ر ده بى مالتان نه شيوئ؟! خال هه مزه ئاشنايه تى له گه ل من خو ش بوو، به تووره يى به كاك حه مه ر سه وول ده لئ؛ ئه وه كى مه سئووله؟ ئه و يش بو ئه وهى له كو ل خو ي بكاته وه، ده لئ؛ خدر به گ مه سئووله!! منيش كه بو لاي ئه وان چووم، ته قه هه ر به ر ده وام بوو، خال هه مزه رووى له من كرد و گوتى: جا تو خودا ئه وه كار بوو له گه ل ئيمه ت كرد، به يانى هه موومان ده كوژن، مالت شيوئ بو كارت!! منش گوتم؛ نه فه رى ديكه مان له گه له و من مه سئوول نيم. خال هه مزه گوتى؛ ده نا ده لين تو

مەسئۇلى. ئىمەش ماندو و هىلاك، زارمان وىشك ھەلاتبوو
 لە تىنوان و خالىش لە كوۆل نەدەبوو. منىش دەمگوت؛ خالە
 بچوۋە ژوورئ، بەلام ھەر وازى نەھىنا. ئاخىرى بەجىمھىشت.
 دوايى بە كاك ھەمەرەسوول-م گوت؛ ئەوہ بو خال ھەمزت لەگژ
 من ھالاندبوو؟ گوتى؛ كورہ يەخەى بەر نەدەدام، ئاوا لە كوۆل
 خۆم كردوہ.

• بەرىكردنەوہى ھىزى بەيان لە ناوچەى سەردەشتەوہ

ئەو ھىزانەى كە شوئىنى كار و تىكۆشانىان لەسەر سنوور بوو،
 بىجگە لە كاروبارى حىزبى لە ناوچەكانى خۇيان، ئەركىكى
 دىكەشيان لەسەر شان بوو. كاتىك كە ھىزى پىشمەرگە بەرەو
 ناوچەكان دەگەراندەوہ، دباويە بو دەرباز كردىان لە سنوورەكان
 ھاوكارىان بىن. ھىزى گيارەنگ سالانە ھاوكارىيەكى زۆرى
 ھىزەكانى بەيان، زمىران، پىشەوا و چەند جارىكىش ھىزەكانى
 دىكە بوو بو چوون و گەراندەويان لە كاتە ھەستيارەكان دا،
 بە تايبەت ئەوكاتەى تووشى شەر دەبوون و برىندارىان ھەبوو.
 ئەوانەى ئەو كاتە پىشمەرگە بوون دەزانن كە راگواستنى
 برىندارەكانى شەر چەند ناخۆش بوو. دەكرئ بلىم يەككىك لە
 ئەركە قورسەكان بوو. بەلام بىگوئىدان بە سەختىيەكان، بو
 دەربازكردن و كەمبوونى ئازارى جەستەيان، ئەوہى لە دەستمان
 ھاتبا دەمان كرد و درىغيمان نەدەكرد. ئەگەر بە خۆھەلكىشان
 بوۆم لەقەلەم نەدرئ، يەككىك لە ماندووترىن كەسەكانى ھىزى
 گيارەنگ بووم بو ئەو ئەركە. لەو بارەوہ لەگەل چەند ھاوپرى
 دىكە زۆر ماندوو بووين، بۆيە تا ئىستاش شانازى بەو ئەركەوہ
 دەكەم.

سالی ۱۳۷۳ بهر یکردنه وهی هیزی بهیان که ئەوکاته سهر په لی یه کیک له په له کانی هیزی گیارهنگ بووم کهوته سهر شانی نیمه. له گه ل چه ند که سیکی دیکه و به هاوکاری کۆمیتهی بولفەت بو بهر پوه بردنی ئەو ئەرکه له "کۆیه" وه به رهو ناوچه وه پری کهوتین. رۆژه که ی له "دۆله کۆگی" که شوینیکی زۆر سهختی ناوچه که یه و ریگه یه کی دژواری هه یه، ماینه وه. له چۆمی سوئی تا سهر سنووری دهشتی وه زنی هه مووی هه وراز و شاخه و ریگه یه کی زۆر سهخت و ناخۆشه. به ئیراده ی پیشمه رگانه ی ئەو کات توانیمان ئەو ریگه دوور و دریژ و سهخته بپرین. رۆژه که ی له دۆله کۆگی ماینه وه، ئیواری به رهو سنوور وه پری کهوتین. له پیشدا من له گه ل چه ند که سیکی تیمی پیشره و به رهو به رزاییه کانی دهشتی وه زنی وه پری که وتم. ناوچه هه مووی مینر پیژ بوو و دهکرا تا نزیک مینه کان به رۆژی رووناک برۆین، به لام وهک پارتیزانیک نابئ خۆت بخه یه به رچاوی دوژمن. کاتی که چووینه سهر مهیدانی مین، ئەوانه ی ریگر بوون له سهر ریمان لامان بردن، یان باشتره بلیم هه لامان گرتنه وه، توانیمان ئەرکی خۆمان جیبه جی بکهین و ئەو هیزه به رهو ناوچه ده رباز بکهین. کاتی که تاریک داهات، به رهو دهشتی وه زنی شوپ بووینه وه. به وریایی و ئارامی ئەویشمان تیپه ر کرد. کاتی که له جاده ی ئالواتان بو ساوان په رینه وه، به کاک عومه ر باله کی-م گوت، ئەو کات به رپرسی کۆمیتهی شارستانی بوکان بو؛ ئەری بو نه چم له و چادرانه خه به ری که وه رگرم. قسه مان ده کرد، کاک عومه ر خه ری که بوو بلئ؛ باشه!! له ناکاو غه فوور ریشی هات و گوتی؛ ئیجازه ی مه ده، ئاشکرا ده بین!! له ئاخیردا کاک عومه ر ته سلیمی قسه ی کاک غه فوور بوو، منیش له دلی خۆمدا توورپه بووم به لام هیچم بو نه کرا. هه ر به توورپه ییه وه وهک نه فه ری یه که م به رهو هه ورازی "پرکانیان" پیش که وتم. دوا ی برینی ریگه یه کی دریژ و

ناخۇش، بۇ مانەۋە چوۋىنە لىپرەۋارى خوار "سەرى گۆمى". كاتىك لەۋى دانىشتىن، كاك حەسەن خۇشكەلام و كاك غەفوور بەيەكەۋە قسەيان دەکرد، دواى چەند خولەكىك هاتن بۇ لاي من و گوتيان ئىمە كارمان ھەيە و ئەمشەۋ دەچىنە خوارى لە فلانە شوين دەمىننەۋە. من پىم باش نەبوو، بەلام گوتم؛ باشە سبەى شەۋى لە كوئ يەك دەگرىنەۋە؟! كۆمىتەى بولفەت چوار كەس بوون، لە ئىمە جيا بوونەۋە و ئەوان رۆيشتن. بەلام من ھەر نىگەران بووم. چونكە دەمزانى لەكوئ دەمىننەۋە. چوونى من بۇ ئەو چادرانە كە نەيانھىشت بچم لەگەل چوونى كاك غەفوور بۇ ئەو شوينەى كە ئەو شەۋە بۇى چوون، يەك شت بووا. بەلام غەفوور بە زىرەكى خۇى بۇ چوونى بۇ ئەو شوينە قەناعەتى بە كاك حەسەن خۇشكەلام ھىنابوو و چوونەكەى منىشى پەك خست. ئىمەش تا شەۋى لەگەل ھىزى بەيان ماينەۋە. ئىۋارى بەرەو جادەى سەردەشت - پىرانشار وەرئىكەوتىن.

ئىمە لە كۆتايى ئەو ئەركەدا بووين كە بۇمان دىارى كرابوو، دەبوايە لەگەل تارىكىي ھەوا لە نىزىك گوندى نەبىاوا ھىزى بەيان تەحوىلى ھىزى زمىران بدەين. دواى تىپەرىن لە لىپرەۋارەكانى پىشتى نەبىاوا و سىكۆ لە نىزىك گوند، لەگەل ھىزى زمىران يەكمان گرتەۋە. ئەوان بەرەو ناۋچەى رەبەت رۆيشتن و مائاۋايمان لەيەكتر كرد. بەلام سەرەراى ھەموو ئاستەنگەكانى رىگا و مەترسىي جىبەجى نەبوونى ئەو ئەركەى بۇمان دىارى كرابوو، خەفەتى غەفوورم ھەر لە دلدا بوو، دواى جىابوونەۋە لەوان، ئىمەش بەرەو گوندى مووسالان وەرئىكەوتىن. لەنىو گوند لەگەل تىمى بولفەت يەكمان گرتەۋە و دواى جىبەجى كردنى ئەركى حىزبى لە گوندى مووسالان بەرەو لىپرەۋار وەرئىكەوتىن. ئەو شەۋە ھىچ خەبەر لە دوو شتى شەۋى پىشى نەبوو، واتە ئىزن نەدانى من بۇ چوون بۇ چادرەكانى ئالواتان. چوۋىنەۋە

نيزيک ئەو شوينەى کە کاک غەفوور و خۆشکەلام شەووەکەى لە ئيمە جياپوونەوه، تا بەيانى هېچ نەبوو، بەيانى لەگەڵ پروناکيى هەوا بەزمەکە دەستی پيکرد. دواى باسيکى زورى ئەو رۆژە، کەمیک مۆرپوونەوه و قەلس بوون لە يەکتەر، دوبارە ئيوارى لەگەڵ غەفوور ناست بووینەوه و دريژمان بەگەشتى خۆمان دا. ئيوارى و ساغ بووینەوه کە بۆ شەوئ بچينە گوندى بريته لەسەر جادەى پيرانشار - سەردهشت. سەر لە ئيوارى بەرەو گوند وەرپي کەوتين تا گوندەکە لەژير چاوەديرى بگريـن. چونکە لە نيزيک گوند مۆلگەيەکى گەورەى لیبوو، کاتيک نيزيک بووینەوه بۆمان دەرکەوت کە دەوروبەرى گوند کەمینی هيزى دوژمنى لى جیگیر کراوه بۆيە بەرەو دواوە گەراينەوه و بەرەو داوینى چيای گوئی سەرکەوتين کە ئەو سألە ئەویش يەکەمجار بوو مۆلگەى دوژمنى لى دانرابوو. لەسەر کانى قاسم پشوويه کمان دا. دواى خواردنەوهى ئاوى ساردى ئەو کانیاوه، لە سەر ئەوه ساغ بووینەوه کە بۆ مانەوه بچينە گوندى گردينە کە دوو مالى لى مابوون و ئەوانيش هاوینان گونديان بەجیدەهيشت و دەچوون هاوینەهوار. ئەو دوو ماله يەکیان مالى خالم بوو، ئەوهى دیکەش هەر خزم بوو. ئەو تيمە ۱۰ کەس بووين، ئەوانەى لە بيرم مابن بريتى بوون لە: حەسەن خۆشکەلام، غەفوور پيشى، عەلى شيلمان، لوقمان کەسرايى، خدر بەگ، شيخە قەلەرەشى، توفيق مارەغانى و مۆتەليب رەسوولى. بەداخهوه ناوى ئەو چەند کەسەى دیکەم لەبیر نيیه. لە نيزيک مالان بووين بە دوو دەستە، من و چوار کەسى دیکە بۆ خانووە چۆلەکەى مالى خالم، غەفوور و چوار کەسەکەى دیکەش بۆ مالى پوور ئامانى. دەمانزانى بەيانى هەردووکی ئەو خانوانە خاوەنەکەيان دى. شەوئ لە دەرەوهى خانووەکە خەوتين. بەيانى زوو چووینە ژوورئ. کە چووینە ژورئ، کيچ

فشاريان بۇ ھىناين كە بەراستى زۇر ناخۇش بوو، بەلام چاره نەبوو، دەبا تەحەممول بکەين. بەيانىيەكەي چاوەرانی مالى خالم دەکرد. زۇرى نەكىشا رۇحى شاد بى خالم پەيدا بوو. منىش لە پەنجەرەكە بە ھىواشى بانگم کرد، كە ھاتە ژوورئ زۇرى پى ناخۇش بوو. بە ھىواشى گوتى؛ جا ئىرە بۇ مانەوہ دەبى؟ ئىمەش گوتمان لەوہى گەپى خالە كەمىك نانمان بۇ بىنە لەگەل يەك كترى چا. قەولى پىداين، بەلام خال ھەر ديار نەبوو!! منىش زۇر نارەحەت بووم. ھەم برسيمان بوو و ھەم ئارەزووى چاييمان دەکرد.

ئەو تىمەى دىكەش كاتىك بە بىسىم قسەمان دەکرد، دەيانگوت ئىمە ھەموو شتىكىمان بۇ ھاتوہ!! ئەوئەندەى دىكەش توورە بووم. دوای چاوەرانیيەكى زۇر، دەورى كاتژمىرى يەك، خال پەيدا بوو. خو نەدەكرا ھىچ بلئى. كە ھات يەك كترى چا و دوو سى خەيار و چەند نانكىكى وشكى ھىنابوو. ناچار بووين قەناعەت بکەين. من توورە بووم و كاك ھەسەن خۇشكەلام ئارامى دەکردمەوہ. بەلام بۇ وابوو؟! بەراستى لە ماوہى ئەو چەند سالەدا زۇريان لە خالم دابوو؛ قەول و قەرارىان لى وەرگرتبوو كە نابى بە ھىچ شىوہيەك ھاوکارىي پىشمەرگە بكات. بۇيە خالم دەترسا. دەنا جارى وابووہ ئەو مالە زياتر لە بىست پىشمەرگەى لى بووہ و خزمەتى زۇريان کردبوو. جا لىرە شتەكە خۇش دەبى؛ ئەوجار نۇرەى ئىمە ھات كە تۆلە لە خالم بکەينەوہ. خالم لە نىزىك ئىمە لە شوئىتىك بە ناوى "دىوى بىە" خەرىكى گيا كۆکردنەوہ بوو، زۇرى نەكىشا خالم ھات و گوتى؛ خدربەگ! ئەوہ دوو نەفەر لە مۆلگەى جەنگى ھاتنە خوارى. زۇر پۇژان دىن و دەچن لە لای بىزىيەكانى گوندى ئەحمەد برىوى شىر دىنن و دىنەوہ. كورە كارتان پىيان نەبى، مالم وىران نەكەن. قەولمان پى دا كارمان پىيان نەبى. خالم رۇيشت و كەمىكى كىشا دوو عەجەمەكە بە

دوو ولاغوهه پهیدا بوون. ههردووکیان پاسدار رهسمی بوون. له بهر دهرکی خانوهکه کهمیگه پراوهستان. ئیمهش له چند میتری چاومان لی دهرکردن، بهرهو خوارئ پویشتن. خالم هاتهوه بو لیمان و له خالم پرسى کهى دهگه پرنهوه؟ گوتى: سئبهه شوپران. له گهله خوښکه لام باسم کرد؛ با بیانگرین. ئهوه گوتى لیانگه پری، له بهر خالت ناخوشه. به قسهه نه کرد. به بیسیم قسهه له گهله توفیق مارهغانى کرد و پیم گوت بچو له خوارئ بویمان دانیشه. دهنگیان بده، ئه گهر ته سلیم نه بوون بیانکوژن. توفیق له گهله دوو کهسى دیکه کهمین داده نین، ئیمه له گهله خالم قسهمان دهر کرد که ته قهه تفتهنگیک هات. خالم گوتى: ئهوه چ بوو؟! گوتم؛ هیچ نیه. توفیق بیسیمی کرد و گوتى؛ گرتمانن. گوتم؛ بیانیهین. زوری نه کیشا پیشمه رگه کان له گهله دوو پاسداره که پهیدا بوون. خالم که ئهوه دیمه نهه دیت زور تووره بوو، جنیوی دا و به تووره یی ئیمهه به جیهیشت. هه موو جنیوه کانیشی له گهله من بوو. ئیواره درهنگانیک تیمی بولفته له ئیمه جیا بوونهوه. ئهوان بهرهو ناوچه چوون و ئیمهش پیش تاریکداهاتن و دواى قسه کردن له سهر سیاسه تهکانی حیزب و ههلسوکهوتی پیشمه رگه له گهله دیلهکان ههر له شوینی خومان ئهوه دوو کهسهمان نازاد کردن. ئهوان بهرهو مولگه چوونهوه و ئیمهش بهرهو چادرهکانی گردینه هاتین. له ترسی خالم لیمان نه دایه چادرهکان. بهرهو دهشتی وهزنی هاتین. له دهشتی وهزنی لای چند شوانیک نان و چایهکی سادهمان خوارد و له سنووری دوله کوگی ئاودیووی باشووری کوردستان بووین.

پوژی دواى خالم بانگ دهکه نه گوردانی ئالواتان و زوری ئهزیهت دهکن. زور جار که منی ده دیت، دهیگوت؛ قهت گهر دنت نازاد ناکهم. به لام به بی ئهوهی که زیادم گوتبی، بنه ماله ی عهبدولی گردینهی کهم پیشمه رگه ههیه که نانی ئهوانی

نەخواردبىي و چەندىن جار ميوانى ئەو بنەمالەيە نەبووبى، بەلام فشارە لە پادەبەدەرەكانى كۆمارى ئىسلامى زۆر ماندووى كردبوون و لەو زياتر هيچ نەدەكرا.

• جەولەيەك بۇ ناوچەي سەردەشت و چەند رووداويك

جاريكى ديكە بۇ گيرانەوہى بيرەوہرييەكى ديكەي ژيانى پيشمەرگايەتى، دەچمەوہ ھاوينى سالى ۱۳۷۳ى ھەتاوى. ئەو كاتەي بنكە و بارەگاكانى ھيزى گيارەنگ لە قوولايى باشوورى كوردستان بوون، كە لە سنوورەكان زۆر دوور كەوتينەوہ بنكەكانى ئيمە لە ديگەلە لە سەر ريگاي ھەوليەر - كۆيە بوون. بەرەبەرە چوونەوہى ئيمە تيكۆشەرانى پۆژھەلاتى كوردستان كەند و كۆسپى بۇ ساز دەكرا. تا زەمان تيدەپەرى مەيدانى ئەو شيوە لە خەباتى تيكۆشەرانى پۆژھەلات "خەباتى چەكدارى و حزوورى پيشمەرگانە" بەرتەسك دەبوو و كۆمارى ئىسلاميش زياتر دەستى ئاوالا تر دەبوو. ھەموو ھەولەكانى خۆي دەخستە گەر تا ريگە لە تيكۆشەرانى ديموكرات بگرى. بەلام شۆرشگيرانى ديموكرات ھەميشە لە ژيەر رينوئينيەكانى ريبەريى خۆياندا دريژھەيان بە خەبات داوہ و ويستوويانە لە خەلكى خۆيان دانەبرين. سەرەراي ھەموو سەختيەكانى سەر ريگا و فشارەكان، بەلام حيزبى ديموكرات وەك حيزبىكى نەتەوہيى كە ھەميشە باوہرى بەوہ ھەبوو كە ياريدەدەرى پارچەكانى ديكەي كوردستان بى، لەنيوان دوو بژاردەي كيشە درووستكردن و پابەند بوون بەو ئوسوولانەي كە حيزبى ديموكراتيان لەسەر دامەزراوہ، بژاردەي دووھەمى ھەلبژارد. واتە كەمپرەنگردنەوہى ئەو شيوە لە خەباتى خۆمان. ئەو بژاردەيەش لەسەر خەباتى كورد لە

پوڙهه لاتی کوردستان زیا نی تایبه تی خوی هه بوو. ئاره زووم ده کرد ئه و نیازپاکی و ههست به بهرپرسایه تییه ی تیکۆشه رانی پوڙهه لات وهک خوی بینر ابا.

سه ره پای هه موو ئه و شتانه ی که باسم کردن، تیمیکی تیکه لآو له کادر و پیشمه رگه کانی هیزی گیاره نگ به سه ره په رستی کاک حوسین پهیره وان وهک فه رمانده ی هیز و کۆمه لیک له کادر و فه رمانده و پیشمه رگه ی دیکه به ره و ناوچه وه پێ که وتین. دوا ی تاقیکردنه وی سنوور و پێگا که خۆم له گه لیان بووم، له سنووری "دۆله توو" ئاودیوی پوڙهه لاتی کوردستان بووین. دوا ی گه شتیکی چهن د پوڙه له گونده کانی ناوچه ی سه رده شت، شه ویک چووینه گوندی هه لوی هه لکه وتوو له نیزی که نه لاس و سه ر جاده ی پیرانشار - سه رده شت. دوا ی خواردنی نان و چایی و جیبه جیکردنی کاره حیزبیه کان به ره و شوینی مانه وه، گوندی "هه لوی" مان به جیهیشت. زۆر دوور نه که وتینه وه که گو تیان لێره ده مینینه وه. ئه وه نده ی له بیرم بی له شوینی که به ناوی "میوه سپیلکی" له نیوان گونده کانی کاژێ و نه لاس دا ماینه وه. شوینه که به مانه وه زۆر گونجاو نه بوو به لام دوژمن که متر شکی له و جوړه شوینانه ده کرد. ماینه وه، به لام ده بوایه به درێژایی پوڙ ئارامیی ته واو بپاریژین بو ئه وه ی ئاشکرا نه بین. ئه و شوینه ی ئیمه لئی مابووینه وه نیو پۆله داریک بوو. لای نیوه پۆیه ده نگه ده نگ په یدابوو. چهن د که سیک له ده ور و به ری ئیمه باسی فرۆشتنی زه وییان ده کرد و ده یگوت: "لێره وه تا ئیره به وه نده پیت ده فرۆشم". دیار بوو کابرا ده یه ویست ئه و شوینه ی ئیمه بفرۆشی که پاوان بوو. ئیمه ش بو ئه وه ی نه مانبین ههست و خوستمان له خۆمان بریبوو. ئه وانیش هه ر خه ریکی مامه له ی خویان بوون. ماوه یه کی زۆر قسه یان کرد، ریک نه ده که وتن.

ئىمەش بىدەنگ خۇمان مات كىرەبوو. لە كۆتايىدا رېككەوتىن و كابرانى كېرە گوتى: "ئىرە زۆر پىرە، وادىارە لەمىژە بىزەنگەل نەھاتۆتە ئىرە". زۆربەنى كورەكان پىكەنىن. ئەوان بى ئەوئەنى ئىمە بىنن مامەلەنى خۇيان كىرد و پۇششتن. يەككە لە كورەكان كە ھەمىشە قسەنى خۇشى دەكىرد گوتى: "باش بوو ئىمەيان نەنى دەنا كابرە دەگوت، ئەنى بەو بىزانەوۋە بە چەند دەپىرۇشى."

دوانىوەرۇ كاك حوسىن پەيرەوان منى بانگ كىرد و گوتى: "ئامادەنى لەگەل تىمىكى چەند كەسى جەولەيەكى لائى مىراوئ و نەلېن بكەنى؟ دوائى چەند پۇژىكىتر لەو دەوروبەرە يەك دەگرىنەوۋە". مىنىش بى سى و دوو قەبوولم كىرد. ئەو كات مىن جىگرى لكى يەك بووم. كاك حوسىن لىنى پىرسىم چەند كەس بن باشە، مىن گوتم بە خۇمەوۋە شەش كەس تەواوۋە. ئەوئەندەنى لە بىرم بى، پىنچ كەسەكەنى دىكە برىتى بوون لە: ھاورپىيان مەمەد مىراوۋەنى، سالا دوولكەنى، ھەمزە بخوور، عوسمان زەردەكانى و مەحموود قەلەرەشى. ئىوارى چوونىنە گوندى كاژى و دوائى خواردىنى نان و چائى لەوئى مالاوايىمان لە يەكتر كىرد. ئىمە تىمىكى شەش كەسى بەرەو ناوچەنى نەلېن و ئەوانىش بەرەو شوئىنى خۇيان وەرپى كەوتىن. ئىمە ئەو شەوۋە بۇ مانەوۋە چوونىنە كىوى جەنگى. لەوئى مائىنەوۋە و شەوۋەكەنى چوونىنە گوندى ئەحمەدبىرىو و لەوئىوۋە بەرەو نەلېن وەرپى كەوتىن.

چوونىنە ناوچەنى نەلېن و ماوۋەنى چەند پۇژىك لە گوندىكانى ئەو ناوچەيە مائىنەوۋە. ئەوئەنى بۇمان دىارى كرابوو وەك ئەركى حىزبى، جىبەجىمان كىرد. جارىكى دىكە بەرەو سوئىسنايەتى گەپراينەوۋە. پۇژىك لە خوار گوندى بەردەسوور مائىنەوۋە. ئەو پۇژە لە چۆمى بەردەسوور جلوبەرگمان شۇرد كە دەمىك بوو نەمانشۇردبوون.

ئەو سالە گوندی دیوالان زۆربەى شەووەکان کەمینی ھیزی دوژمنی لى بوو. بۆیە کەمتر پيشمه‌رگه رپى کەوتبوو ئەو گوندە. ئیمە ئەو تیمە شەش کەسییە بریارمان دا ئەو شەووە بچینە گوندی دیوالان. ئیوارى سەرکەوتین و لەگەڵ تاریکی ھەوا چووینە نیو گوند و ماوەى دوو کاتژمیر لەوێ ماینەووە. دواى کارەکانى خۆمان لەو گوندە بەرەو شوینی مانەووە، گوندی دیوالانمان جێھێشت و بەرەو کىوێ تاژاندەر و دەشتى "شیخ ئاغا"ی وەرپى کەوتین کە مەودایەکی زۆری لەگەڵ گوندی دیوالان ھەبە. لە درەنگانى شەو دا سەرەرای برینی رینگەبەکی زۆر بو مانەووە، چووینە دەوروبەری گوندی باساوێ. لە خوارەوێ ئاواپیەووە مۆلگەى دوژمن کە لەنیو ئاواپی دا بوو دیار بوو بۆیە نەدەبوو زۆر جوولە بکەین.

ئىوارەى ۱۳۷۴/۶/۲ قەرارمان بوو شەوێ بچینە ئەو گوندە. ھەم گوندیکی گەرەبە و ھەم گوندیکی خۆش و خەلکیکی پيشمه‌رگه خۆشەویست بوون. ئیوارى من گۆتم دەچم بزانی بە بیسیم پیوەندیەک لەگەڵ کورەکان ناگرم، دیارە پيشمه‌رگه‌کان گوتیان مەچۆ بەیانى پیوەندیان لەگەڵ بگرە. بەھەر حال بە قسەم نەکردن و چوومە کەمیک سەرەوێ خۆمان و پیوەندیم لەگەڵ کاک حوسین پەیرەوان گرت. دواى ئەحوالپرسی بە بیسیم و بە جەدوولی پەرمز لى پرسیم کە ئیووە لە کوین، منیش شوینی خۆم پىگوت. دەرکەوت ئەوان لەنیزیک گوندی تووژەلن. ھەر لەوێ پىراگەیاندم کە نابى بچنە گوندی باساوێ و دەبى بەرەو ئیمە بێن. کە گەرمانەووە و بە پيشمه‌رگه‌کانم گوت کە دەبى بچینە فلان شوین، زۆریان پى ناخۆش بوو، بۆلەبۆلى زۆریان کرد بەلام فایدەى نەبوو. ئیوارى بە مەبەستى چوون بۆ لای ھیز بەرەو گوندی شەمەشیخە وەرپى کەوتین. لە رینگادا پيشمه‌رگه‌کان بۆلەیان بوو، دەیانگوت خواپە لە کەمین کەوین!! خەتای تو

بوو، بۇ واتكرد نەتەيشت بچينە گوندى باساوي. بەلام لە پيشمەرگايەتدا ھەموو شتیک بەدەست خۆت نىيە. بە ھەر حال دواي بۆلە بۆلۈكى زۆرى ئەو چەند كەسە، چووينە گوندى شەمەشپەخە. كە چووينە نىو گوند، پيشمەرگەكان كەمىك ئارام بوونەو ھە دواي خواردىنى نان و چايى و كۆكردنەو ھى يارمەتەكى كەمى گوند، بەرەو گوندى تووژەل و ھەرى كەوتىن. لەوئى گوتيان ئاگادارى خۆتان بن ئىوارى ھىزىكى زۆر بەرەو گوندى زيۈ ھە و تووژەل چوۋە. ئىمەش تا پشتى گوندى گەلوو بە وريايى ھاتىن، لەوئى جارىكى دىكە لەگەل ھىز پىۋەندىمان گرتەو ھە و بە ھىۋاشى و بە وريايى بەرەو گوندى گەلوو ھەرى كەوتىن. لە مالەكانى ئەو ھەل رەت بووين ھىچ نەبوو بەلام دياربوو لەنىو گوند جموجۆلۈك ھەيە. ئىمە چووينە نىۋەراستى گوند كە ئەو شوپنە تاقە مالۈكى لىيە. لە بن دەركى مالەكە من بە پلىكانەدا سەر كەوتم كە پرسىارىك بكەم. لەنىۋەراستى پلىكانەكان كچى مالەكە منى دىت و بە خۆيدادا و گوتى چۆن ھاتوون؟! نىو مالان پىرە!! منىش خىرا گەرامەو ھە، كە گەرامەو ھە لە لاي دەركى مالەكە لە سى- چوار مېترى لەگەل جاشەكان تووشى يەك بووين. ديار بوو ئەوان چاويان بە ئىمە كەوتبوو بۆيە ھاتبوون بەلام فكرى پيشمەرگەيان نەكردبوو، وايا نازانىبوو ھىزى چەكدارى خۆيانىن. كورەكانى ئىمە بەپەلە تەقەيان لى كردن و ئەوان نەيانتوانى دەست بكەنەو ھە. سى كەس بوون، لەگەل تەقە، ھاواريان لى ھەستا. ئىمەش نەچووينە سەريان و بەپەلە بەرەو ئاشەكە چووينە خوارى. ھىچ تەقە دىكە پرووى نەدا و ئىمەيان نەدى. كە چووينە ئاشەكە نەفەرىكى لى بوو، كەمىك لاي ئەو پراۋەستايىن، ھىچ باس نەبوو. نىو ئەو باغانەى تەنىشت ئاشەكە زۆر تارىك و ھەلدىرن. بە ۱۰ خولەك لە باغەكان رەت بووين و چووينە سەر رىگاي تووژەل بۇ زيۈە. مانگە شەو بوو، ولات

زور پووناک بوو.

ئەو تيمه‌ی دیکه ده‌نگی ته‌قه‌که‌یان گوئ لئ ببوو بۆیه به بیسیم ده‌یانویست له‌گه‌ل ئیمه پێوه‌ندی بگرن. سه‌رئه‌نجام قسه‌مان کرد، گوتمان ئیمه بووین به‌لام سلامه‌تین. له‌کاتی قسه‌کردندا بووین که جاریکی دیکه کهوتینه کهمین و به‌سه‌ختی له‌چهند لاره به‌هموو جووره چه‌کیک ته‌قه‌مان لئ کرا. دوا‌ی ته‌قه‌یه‌کی زور به‌سلامه‌ت له‌که‌مینه‌که ده‌رباز بووین. دیاربوو ناوچه‌که ته‌واو گیرابوو. ئەوجار ته‌واوی ناوچه‌که وه‌به‌ر تۆپبارانیکی قورس درا که زوربه‌ی ناوچه‌که ئاوری گرت. دووباره پێوه‌ندیمان له‌گه‌ل هیز گرت و له‌پشتی مالان یه‌کمان گرته‌وه. ئیمه له‌کاتی که‌مینه‌که‌دا کهوتینه نیو په‌له‌ وینجه‌یه‌ک که ئاوئ تیدابوو، بۆیه که‌وشه‌کانمان ته‌واو ته‌ر ببوون.

دوا‌ی ئەوه‌ی یه‌کمان گرته‌وه، ئەو ناوچه‌یه‌مان به‌ره‌و شوینی مانه‌وه به‌جیه‌یشت. تا دره‌نگانیکی شه‌و دوژمن تۆپبارانیکی خه‌ستی ناوچه‌که‌ی کرد. بۆ مانه‌وه چووینه پشتی ئاوا‌یی به‌رده‌سوور. له‌وئ ماینه‌وه و به‌یانی که‌سیکمان لئ په‌یدا بوو. لی‌مان پرسی خه‌به‌ر و باس چیه‌، گوئی ئەو شه‌و پێشمه‌رگه له‌گوندی گه‌لوو تووشی شه‌ر بوون، جاشیک کوژراوه و دوو که‌سیشیان بریندار بوون. ده‌رکه‌وت که شه‌وئ له‌هه‌ر سئ که‌سه‌که درابوو. به‌یانی که‌سه‌یرمان کرد، که‌مینی دووه‌م ئەونده لی‌مان نزیک بوون که ته‌قه‌یان کردبوو چهند گول‌یه‌ه‌ک له‌خه‌شابه‌کانی کاک سالح دوولکه‌ییان دابوو. هیز‌ی دوژمن هینده نزیک بوو که گپی چه‌کی دوژمن پانتۆلی یه‌کیک له‌پێشمه‌رگه‌کانی ره‌ش کردبوو.

به‌م جووره له‌ماوه‌ی یه‌ک کاتژمێردا دوو جار کهوتینه که‌مینی دوژمنه‌وه. به‌لام ئیمه زه‌ه‌رمان له‌وان دا و خۆمان سلامه‌ت

بووين.

وەك لە بىرم بى دواى مانەۋەى زياتر لە ۲۵ شەو و پۇژ بەرەو
بنكە كانمان گەراينەو.

• چۆنىيەتى شەھىدبوونى قادر مەمۇى ھەمىشە پىشەنگ و چاوساغ

بۇ نووسىنى بىرەوهرىى ئەمجارە دەگەرپىمەو ھە بۇ ۱۳۷۴/۷/۱۳
ھەتاۋى، لەو بىرەوهرىيەدا باسى چۆنىيەتىى شەھىد بوونى
پۇلەيەكى بە ئەمەگ و قارەمانى ناوچەى سەردەشت، پىشەمەرگەى
ئازا و جسور و چاوساغ و پىشەنگى ھەموو ھىزەكانى ناوئەندى
كوردستان شەھىد "قادر مەمۇ" ى تىكۆشەر و فەرماندە و شارەزاي
ھەموو رىگا و كوئىرە رىگاكانى ناوچەى سەردەشت دەكەم.

بنكە و بارەگاكانى ھىزى گيارەنگ و كۆمىتەى شارستانى
سەردەشت لە "دىگەلە" بوون، دوو پۇژ بوو من لە ناوچە
گەرابوو مەو، بەيانىيەك كاك حوسىن پەپرەوان بانگى كردم
و پىى گوتم كە ھىزى پىشەوا دەگەرپىنەو ھە و كومىسيۇنى
سىياسى- نىزامى داۋاي ھاوكارىيان لە ئىمە كردو ھە و ئىمەش
دەبى فەرمانى سەرۋوى خۇمان بۇ دەربازكردنى ھاوسەنگەرئانمان
لە ھىزى پىشەوا جىبەجى بكەين. خىرا ئامادەىى خۇم دەربىرى
بەلام كاك حوسىن گوتى تۆ ماندووى، قادر مەمۇ و ھەسەن
چاپەز دەئىرىن و خۇشمان لەگەل چەند پىشەمەرگەيەك لەگەلىان
دەچىن بۇ قەلادزى و لەوئ دەبىن ھەتا دەگەرپىنەو ھە. سەرئەنجام
ئەو ھە بوو بە برىار و بەرەو قەلادزى وەرپكەوتىن. ھەر ئەو
ئىۋارەيە ھاورپىيان قادر و ھەسەن چاپەز و چەند كەسىكى دىكە
لە قەلادزىۋە بەرەو ناوچە بەرىكران.

خۆمان ههتا "گۆجارپ" لهگهڵيان چووین. ئهوان بهرهو ناوچه و ئيمهش بهرهو قهلاډزى گهراينهوه. ئهو تيمه ئهو شهوه چووبوونه "دۆلهكۆگى" مابوونهوه. ئيوارهكهى ئيمه لهگهڵ كاك حوسين چووین بۆ سهه چياى مامهنده ههتا هم لهگهڵ هيزى پيشهوا و هم لهگهڵ ئهو تيمهى خۆمان پيوهندى بگرين.

ئهگه ههله نههم هيزى پيشهوا ئهو پوژه له مهيدانچوغي پشتي نستان بوون، كاك حوسين قسهى لهگهڵ كاك عومهر بالهكى كرد و به رهمز حالى كرد كه قادر بهرهو لاي ئيوه هاتوه و پيوهندى لهگهڵ بگرن.

كاتيك تيمهكهى هيزى گيارهنگ سهردهكهوى بۆ سنوورى دهشتى وهزنى، پيوهندى لهگهڵ كاك عومهر بالهكى دهگرن و شوينى يهكگرتنهوه ديارى دهكهن. ههر دوو تيم ريگهيهكى دوور و دريژيان له پيش بوو بهلام دهبوو به ئيرادهى خويان كيو و شيو و دۆلهكان بېرن تا به زووترين كات يهك بگرنهوه.

هيزيكى زورى دوژمن به فهرمانهيى پاسداريك به ناوى حاجى هادى جينايهتكار و قين لهدل دۆل به دۆل و شاخ به شاخ به دواى تيكۆشهراى هيزى پيشهواوه بوو و وايان دانابوو له گهرايهوهدا گورزيك لهو هيزه بدن، كهوابوو دهبي هم وريا بن و هم ريگهيهكى دريژ بېرن.

هيزى پيشهوا له دهوروبهرى گوندى نستانهوه بهرهو لانك و گيارهنگ و تيمهكهى هيزى گيارهنگيش له دۆلهكۆگيوه بۆ ههمان شوين وهريكهوتبوون. ئهوانهى كه شارهزاي ناوچهكهن دهزانن چهند مهودايهكى دووره و ئهگه بېروباوه و وره نهبي كوا ئهو ههموو شهكهتیهى ريگا تهحه ممول دهكرى. ههر دوو تيم ئهو شهوه ههتا بهيانى ريگه دهبېرن، بهيانيهكهى زوو له داوينى لانك و گيارهنگ يهك دهگرنهوه و ئهو پوژه ههر دوو تيم

پشووئەك دەدەن.

ئىوارەى ئەو پۆژە جارئكى دىكە ئىمە لەگەل كاك حوسىن چووئەئە سەر چىاى مامەندە و پىوئەندىمان لەگەل گرتن و قسەمان كرد و هەتا هەوا تارىكى كرد لەوى بووئەن.

باشم لە بىرە بە كاك قادر مەمۆمان گوت هئىزكى زۆر هاتوە بۆ سنوورەكان، بە كوئىدا رەت بووى هەر بەوئىدا بگەرپۆە، قادر نەچى هەلە بكەى دەنا تووشى كئشە دەبن. ئەوە لە هالىكدا بوو كە هئىزكى زۆر لە سنوورەكان جىگىر كرابوو و دەبوو وريا بن و دوژمن بە كەم نەگرن، بەلام خۆ زۆر جار وا هەبوو كە نەفەرىكى چاوساغ كەمتەرخەمى كردو و بە قسەى كەسى نەكردو. بەداخەو ئەو جارەش قادر كەمتەرخەم دەبى و پئىوابوو دەتوانى ئەو هئىزە بە ئاسانترىن رىگەدا دەرباز بكات. ئىمە دواى پىوئەندى گرتن گەرپاينەو بۆ قەلادزى بەلام ئەو شەو هەر نىگەرەن بووئەن كە بلئى ئەو هئىزە تووشى هئىچ نەبى.

قادر مەمۆ زۆر خالى بەهئىزى هەبوون، ئازا بوو، شارەزا بوو، چاوى لە گوللەى دوژمن نەدەترسا، پارتىزانئكى كەم وئەنە و لە شارەزايى رىگاكانئشدا كەم وئەنە بوو. لە هەموو ناوچەى سەردەشت لە هەموومان شارەزاتر بوو. هەر كوئىرەرىگەيەك يەكجار پئىدا رۆئشئبا قەت لەبىرى نەدەچۆو. شارەزايەكى تەواوى لە دانان و هەلگرتنەوئەى مئىندا هەبوو، بەلام بەرپاستى زۆر كەمتەرخەم بوو و هەر بەقسەى خۆى دەكرد چونكە زۆرى لە خۆى پادەدى و بەداخەو هەر ئەوئەش بوو بە هۆى شەهئىدبوونى. كاتىك بەرەو شوئىنى گەرپانەو وەرئەكەون لە نئىزىك گوندى دولەتوو كە دەگەنە مووچەكانى سەرمئىرگان قادر دەلئى: "لئىرەو دەرپۆئەن زۆر نئىزىكە و زوو دەرباز دەبئەن". نازانم چۆن دەبئەن كە بەرپرسانى هئىزى پئشەوا تەسلىمى قسەى قادر دەبن و بەرەو

گوندى دۆلەتوو وەرپ دەكەون و لە تەنیشت مەدرسەكەى گوندى دۆلەتوو پشووويەك دەدەن.

هیزى پيشەوا بە چاوساغيى قادر مەمۇ دەگەنە نيو گوندى دۆلەتوو و ديار بووہ كه پيشتر قادر قەناعەتى بە فەرماندەكانى هیزى پيشەوا هينابوو كه ريگەى خويان بگۆرن بۆ ريگەيەكى ئاسانتر و رەنگە هۆكارى ئەسلىي ئەو قەناعەت پيھيتانە بەشيكي بگەرپتەوہ بۆ جارانى پيشوو، چونكە جارى ديكەش ئەوان قادريان لە ئازايەتى و شارەزايى ناوچە و ريگاكاندا ديتبوو.

هەر وەها دەرپ مانەوہ و چەند مانگ هەلسووران لە قوولايى ناوچەكانى مەھابادا و ماندووبوونىكى زۆر بەتايبەتى شەوى پيشوو هۆكار بووبى بۆ ئەوہى قەناعەت بە بىرۆكەى كاك قادر بكەن.

كاتيک لە تەنیشت مەدرسەسى گوندى دۆلەتوو پشووويەك دەدەن، قادر دەچى بۆ نيو گوند و دوو كەس لەگەل خوى دينى بۆ ئەوہى بۆ دەرباز بوون لە سنوور ھاوکارىيان بکەن. نەفەرەكان دەبنە پيشرەوى هيزىكى ماندوو كه ريگەيەكى دووريان بريوہ. ئەو هيزە بەرەو دووئاوى دۆلەتوو ملی ريگە دەگرى. قادر لە ريزى پيشەوہى پيشمەرگەكان دەپوا و ئەركيكي قورسى لەسەر شانە. ئەو هەول دەدا لە كارى خويدا سەرکەوتوو بى. كاتيک دەگەنە ئاشى حاجى لە ريگەكە لادەدەن و بەرەو شاخى كۆتكى لەنيوان "دارەقوتە" و "دوونوا" بەرەو سەرى هەلدەكشين. زۆرى نامينى لە سنوور دەرباز بن كە سەرئەنجام دەكەونە كەمين و شەر لەنيوان تيمى پيشرەوى هيزى پيشەوا و هيزى دوژمن دەست پيدەكا. لە شوينىكى ئاستەم دواى چەند دەسپريژيک پيشمەرگەكان پاشەكشە دەكەن و بەداخەوہ قادر مەمۇى چاوساغي ئەو هيزە

لە يەكەم تەقەدا شەھىد دەبى و پېشمەرگە يەكەش برىندار دەبى. بە شەھىد بوونى قادر قورسايى زياترى ئەو ھىزە دەكە وئىتە سەرشانى كاك حەسەن چاپەز و كاك عومەر بالەكى. گوشارىكى زۇريان دەكە وئىتە سەر و لە تەواوى مۆلگەكانى دەوروبەر را بە ھەموو جۆرە چەكىك ئەو ھىزە ئاگر باران دەكرى. ئەوان بەرەو گوندى دۆلەتوو پاشەكشە دەكەن، شەو ھەتا دى درەنگتر دەبى بەلام چار نىيە و جارىكى دىكە ھىزى خۇيان سازمان دەدەنەو. ئەو ھىزە لە ژىر ئاگرى توندى دوژمندا لە "سەرمىرگان" ھو بەرەو گوندى دۆلەتوو دەگەرپىنەو.

دىسان تەنىشت مەدرەسەى گوند دەبىتە شوئىنى خۇسازماندانەو ھى پېشمەرگەكان. ھەرچەند چاوساغى ئەسلى لە كەمىنەكەدا شەھىد بوە بەلام نابى دەست لەسەر دەست دابنىن و دەبى خۇيان دەرباز بکەن. دواى گەرانەو ھەموو پېشمەرگەكان ئەو جارەيان حەسەن چاپەز دەبى بە پېشپەرەو و فریادپەرسى ھىزى پېشەوا. ئەو ھىزە ماندوو و شەكەتە بە چەند برىندارىكەو ەرىگەى خۇيان بەرەو "سەبىنان" لە سنوورى دەشتى وەزنى دەگۆرن و ەرىگەىكى سەخت و دژوار و پر مەترسىيان دەكە وئىتە بەر.

ئەو ھىزە ئارام ئارام سەرەراى مەترسىيەكانى ەرىگا بەرەو شوئىنى مەبەست وەرپى دەكەوئى. پېشمەرگەكان كاتىك دەگەنە ھەوارگەى سەبىنان جارىكى دىكە تەقەيان لى دەكرى بەلام بى زيان دەبن. تادى شەو بەرەو كۆتايى دەچى و ترسى ئەو ھەيە كە پۆژ بىتەو و ئەو ھىزە ماندو ەنئىو ئەو ھەموو ھىزەى دوژمندا توشى شەرىكى سەخت بى چونكە ناوچەكە دەيان مۆلگەى دوژمنى تىدايە. ھەوا وردە وردە پووناك دەبى، بەشى زورى ھىزەكە ھىشتا لە دىوى دەشتى وەزنى بەرەو سنوورى

"دۆله کۆگی" رېگا دهبړی و ههولای ئهوه دهن دوژمن ههستیان پی نهکات.

هیزیکی ماندوو خهریکه تووشی شهپریکی دیکه ی نهخواراو دهبی، بو جاری سیههم بیخهبر لهوهی که هیزیکی زوری دوژمن به سهپهستی حاجی هادی جینایهتکار له دهشتی وهزنی جیگیر کراوه. خه لکی ناوچه که باسیان له دهیان ماشین هیزی دوژمن دهکرد. له بهره به یانییه کی زودا کاتیک چهند پیشمه رگه یه ک چاو له دهشتی وهزنی دهکن ده لین ئهوه چیه له وهشته دا دیاره؟ یه کییک له فه رمانده کان بو ئهوه ی پیشمه رگه کان روحیه له دست نه دهن، ده لی ئاوه. به لام ئهوه ئا و نه بووه به لکوو تیشکی خور بووه که له ماشینه کانی دوژمنی داوه.

هیشتا بهشی زوری هیزی پیشمه رگه له دیوی دهشتی وهزنی ههولای دهرباز بوون بو دۆله کۆگی ده دات که ههوا به تهواوی پرووناک دهبی. چه ندین مۆلگه ی دوژمن له سه ر سنووره که ههن، سه ره ئه نجام به شیک له هیزی پیشمه رگه له سه ر سنوور له گه ل هیزی دوژمن دهبیژ له یه کتر دهکن و شه پریکی سهخت دهست پیدهکات.

هیشتا به شیک له پیشمه رگه کان له دیوی دهشتی وهزنی ماندوو و شهکات ده یانه هوی ئاودیوی سنوور بن که شه پ دهستی پیکردوه. دهسته یه ک له پیشمه رگه کان بو نه جات دانی ئه وه پیشمه رگانه ی که ده یانه هوی به برینداریکه وه له سیوادی به یانیدا ئاودیوی سنوور بن، شیرانه سه نگر ده گرن و شه پریکی سهخت له نیوان پیشمه رگه کان و هیزی دوژمن دهست پی نهکات و هیزیکی زوری دوژمن دینه شوینی شه ره که.

ئیمه له قه لادزی بووین، هیشتا له خه وه لئه ستا بووین، چونکه شه هوی تا درهنگانی شه وه له شاخی مامهنده بووین بو

ئەۋەدى پۈۋەندىي لەگەل ھىزەكە بگرين. ئەۋ شەۋە زۆرمان ھەۋل دا ھىچ دەنگىك نەببىسرا. كاتىك كە نەمانتوانى پۈۋەندىيان پۈۋە بگرين درەنگانىكى شەۋ گەراينەۋە قەلادزى. مالى خوالىخۇشبوۋ مام عەلى چاپەز كە ئەۋدەم لە خرى "دووبى" بوۋ بەيانى كورەكەيان بە پەلە ھات و ئىمەي لە خەۋ ھەستاند. بە كاك حوسىنى گوت "پىشمەرگەكان توۋشى شەر بوون، يەك تۇپبارانە ھەر سەير". ئىمەش بە پەلە خۇمان پىچايەۋە، كاتىك چوۋين بۇ "گۇچار" كە ئەۋ شوپنە لە رۈۋبەرۋوى دۆلەكۆگى بوۋ، دەنگى ھەموو چەكىك دەھات بە تايبەتى تۇپبارانىكى زۆر سەخت بوۋ، ئىمەش بىسىمان ھەلكرد لەگەلئان چوۋينە سەرخەت بۇ ئەۋەدى چۆن بتوانىن ھاۋكارىيان بكەين. لەۋ دۇخە ناخۇشەدا بە قسە كردن لەگەل كاك عومەر بالەكى و كاك عەلى بالەكى بۇمان دەرکەوت كە شەۋى لە نىزىك دوۋئاۋى دۆلەتۋى كەۋتۈنەتە كەمىن و قادر شەھىد بوۋە و تەۋاۋى پىشمەرگەكان بە بريندارىكەۋە بەرەۋ شوپنى پىشۋو پاشەكشە دەكەن. بە چاۋساغىي كاك حەسەن چاپەز لەۋى لە شوپنىك بە نىۋى شاخى كانى كەۋە كە دەكەۋىتە نىۋان دوۋ مۆلگەي مەرۋان و شۋارەشىنە كە زۆر لىك نىزىك بوون لەۋى ديسان توۋشى شەر دەبن.

ھەر چۆنىك بى بەشىكى زۆر لە پىشمەرگەكان ئاۋدىۋى سنوۋر دەبن. لەژىر تۇپبارانىكى قورسدا كە لە ئىمەۋە ديار بوۋ بەرەۋ دۆلەكۆگى دىنە خۋار و دەستەيەكش لە پىشمەرگەكان لەگەل ھىزى دوژمن دەكەۋنە شەر و بە سەختى بەرەنگارى ھىزى دوژمن دەبنەۋە. لە كاتى شەرەكەدا دەستەيەك لە پىشمەرگەكان دووبارە دەگەپنەۋە بۇ لای ئەۋ پىشمەرگانەي لە شەرەكەدا بوون و ھىندىك تەقەمەنيان بۇ دەبن. لە حالىكدا بىجگە لە بريندارەكەي شەۋى رابردوۋ لەۋىش كەسىكى دىكە بريندار دەبى

و ئهوجار كارى ئهه دهسته له پيشمه رگهكان قورستر دهبي، بهلام به فيداكارىي خويان هم خويان پرگار دهكهن و هم هه دوو برينداركه دهگه يهنه خانوه كوئنه كانى دوله كوگي.

ئهوه له حالئيدا بوو كه دوژمن به چهند توپخانهى قورس تهواوى ناوچهكهى به سهختى توپباران دهكرد. ئهگه ر چاوت لهه دوله دهكرد يهك پارچه ئاگر و دووكه ل بوو. ئيمه لهگه ليان له پيوهنديدا بووين تا بتوانين هاوكارىيان بكهين.

كاتيک ئيواره داهاات زوربهى پيشمه رگهكان له ژير ئاورى توپخانهى دوژمندا بهرهه گوندى سويسنى وهري دهكهون. ئيمه لهوبهري چومي سوني چهند ماشينئيمان ئاماده كردهوون و سههه نئىجام له كاتى تاريكبوونى ههواذا زوربهى پيشمه رگهكان گهيشتنه لاي ئيمه و ههموويان سوارى ماشين بوون و بهرهه قه لادزى وهري كهوتن.

من لهوي مامهوه چونكه ئهه دهسته له پيشمه رگهكان كه له لاي بريندارهكان بوون ههه له دوله كوگي مابوونهوه. دواى پهيدا كردنى ولاغ بو ئهه دهسته له پيشمه رگهكان، ئيمه لهوي مابينهوه تا يهكيان گرتهوه. پاشان ئيمه يان ئاگادار كرد كه شويى گه رانه وهى ئيمه بو گوندى ماره دووى دهبي و ئيوهش وههه بو ئهوي.

كاتيک ئهوان يهكيان گرتهوه ئيمهش بهرهه قه لادزى گه رابينهوه. دواى كه ميک پشوودان بهرهه ماره دووى وهري كهوتين.

له به ره به يان يه كى زوودا له گه ل ئهه پيشمه رگانه يه كمان گرتهوه كه وه زعيكى زور ناخوشيان هه بوو. ئهه ديمه نهه قهت له بير ناچى كه هه موويان ليباسى خويناوى و ته نانته تهواوى ليباسه كانيان به دووكه لى توپباران رهش هه لگه رابوون. ماندوو يه تى و هيلاكىي زوريان پيوه ديار بوو. خوژگه كه سيك

ھەبا وىنەھى ئەو بەيانىيەھى ئەو دەستە پىشمەرگەھى گرتبا كە چەندە خەمەپنەر بوو. ئازايەتى ئەو دەستە پىشمەرگەھى لەو دىمەندە بە تەواوى ديار بوو.

دواى پشوويەكى كورت لەوئ كاك عەلى قۇيتاسى چۆنيەتسى شەھىدبوونى قادر مەمۆى بۇ باس كردم.

جىي خۆيەتى سلاو بنىرين بۇ شەھىد قادر مەمۆ و شەھىد ھەسەن چاپەز و شەھىد عەلى قۇيتاسى و ھەموو ئەو فەرماندە و پىشمەرگانەھى ھىزى پىشەوا و چاوساغەكانى ھىزى گيارەنگ كە بەشدارى ئەو شەرە و ھەموو ناخۆشەھىكانى ئەو شەوہ بوون.

• ھىرشى دوژمن بۇ سەر بنكە و بارەگاكانى حىزب لە دەشتى "كۆيە"ى باشوورى كوردستان

بىرەوہرىي ئەمجارە كە چەند بەش لەخۆى دەگرئ، لەگەل بەشەكانى دىكە جياوازىي ھەيە. جياوازيەكەھى لەوہدايە كە بەھۆى فشارەكانى كۆمارى ئىسلامى لەسەر ھەرىمى كوردستان ھەست بە بەرپرسايە تىكردنى حىزبى ديموكراتى كوردستان لە قۇناغە جۇراوچۆرەكانى خەباتى گەلەكەماندا رەنگى دايەوہ. حىزبى ديموكرات ھەمىشە وەك حىزبىكى بە پرەنسىپ مايەھى لەخۆى داناوہ و بەرژوہەندىي نەتەوہىي وەپىش بەرژوہەندىيەكانى حىزب خستوہ، بەلام بەداخەوہ زۆر جار ئەو نيازپاكيەھى حىزبى ديموكراتى كوردستان وەك خۆى نەبىنراوہ. خەبات و جوولە و حزوورى پىشمەرگانە لە سالى ۱۳۷۵ى ھەتاوى لە رۆژھەلاتى كوردستان چووہ قۇناغىكى دىكەوہ. ھەر لەو سالەدا بوو كە كۆمارى ئىسلامى فشارىكى زۆرى خستە سەر ھەرىمى كوردستان كە حىزبى ديموكرات خەباتى چەكدارى و حزوورى پىشمەرگانەھى

له پوڙهه لاتی کوردستاندا پابگری. له هه لومهرجی ئەو کاتدا قه بوولکردنی ئەو دۆخه نه خوزراوه له لایه ن تیکۆشه رانی پوڙهه لاتی کوردستانه وه ناخۆشترین حاله ت بوو که تا ئیستاش به جۆریک له جۆره کان په نگدانه وهی له سه ره هیزه کانی پوڙهه لاتی کوردستان هه ر ماوه. جیا له وهش له گه ل ئەوهی ئەو شیوه له خه باتی تیکۆشه رانی پوڙهه لاتی کوردستان بو ماوهی چه ند سال به ته واوی که مپه رنگ ببووه، تووشی پووداوی زور ناخۆش بوون؛ پوڙ نه بوو له لایه ن تیرۆریسته کانی کۆماری ئیسلامی و دارودهسته کانیه وه له شوینیکی هه ریمی کوردستان تیکۆشه ریکی پوڙهه لات تیرۆر نه کری و به داخه وه په حم به مندالی ۶ سالانهش نه کرا.

ئەو سالهش وهک ساله کانی پێشوو، هیزی پێشمه رگه ی کوردستان له هه موو هیزه کان له ناوچه جۆربه جۆره کانی پوڙهه لاتی کوردستاندا بوون و ئەرکی سه رشانی خۆیان جیبه جی ده کرد. ئیمهش وهک هیزی گیارهنگ زۆربه ی هیزه که مان له ناوچه بوو، به شیکی که م له کادر و پێشمه رگه کانمان له بنکه کان مابوونه وه. دوا ی گه شتیکی به رفراوان له گونده کانی ناوچه ی بولفه تی سه رده شت، پوڙیکیان له نیزیک گونده کانی نارست و بووبانه مابووینه و ئیواره که ی وهک هه موو پوڙه کانی دیکه به رپرسه کان له ده وری یهک کۆبووینه وه، کاک هه سه ن قادرزاده و کاک هه مه نارستی و به شیکی به رچا و له به رپرسی دیکه به شداری کۆبوونه وه که بوون. دوا ی قسه و باسیکی زور، و ساغ بووینه وه که ئەو هیزه بکری به سی تیم؛ هه ر تیمه ی له ناوچه یهک ئەرکی حیزبی جیبه جی بکات. بریار درا ده سته یهک له کادر و پێشمه رگه کان به سه رپه رستی کاک هه مه نارستی بچنه ناوچه ی هۆمل و ده سته یهک له گه ل کاک هه سه ن قادرزاده هه ر له گونده کانی ده وروبه ری چیا ی گیارهنگ خه ریکی جیبه جی کردنی

ئەركى حىزبى بن. سېھەمىن دەستە كە منىشى لەگەل بووم،
كۆمەللىك كادر و پىشەمەرگەى لەخۇ دەگرت و بۇ دىوى جادەى
پىرانشار- سەردەشت لەناوچەى بولفەت دىارى كراين.

لە ئىوارەيەكى درەنگدا ھەر تيمەى بەرەو شوئىنى كار و
تىكۆشانى خۇى وەرپى كەوت. شەوى يەكەم ئيمە زۆر نەپۇشىتىن،
لە نىزىك گوندەكانى زىوہ و نارست ماینەوہ. ئىوارەكەى وامان
بىرپار دا كە بۇ شەوى بچىنە گوندى زىوہ، كاتىك تيمى پىشەرەوى
ئيمە لە گوند نىزىك بۆوہ دەرکەوت نىو گوند ھىزى چەكدارى
دوژمنى لىيە. ئيمەيان ئاگادار كرددوہ و پىگای خۇمان بەرەو
گوندى گەلوو گۆرى. لەگەل تارىكىى ھەوادا چووينە گوندى
گەلوو. قەرار بوو دواى نانخواردن بەرەو گوندكانى دەمچۆمى
كەلوئى وەرپى كەوين. كاتىك ويستمان لە گوند دەرکەوين، لە
قەرەغ مالان لە كەمىنى دوژمن كەوتىن كە ئاگرىكى زۆر توندىان
بەسەردا باراندىن بەلام بە خۇشىيەوہ ئيمە ھەموومان بەسلامەتى
لە كەمىنەكە دەر باز بووين. دواى دەر باز بوونمان، ناوچەكە
بەتەواوى كەوتە بەر ھىرشىكى قورسى تۆپخانەى دوژمن. ئەگەر
ھەلە نەبم بە سى تۆپخانە ناوچەكەى ئاگر باران دەكرد. زۆربەى
ھەرە زۆرى مۆلگەكانى ناوچەكە بە ھەموو جۆرە چەكىك كە لە
بەردەستىان دابوو، تەقەيان دەكرد، ناوچەكە بەتەواوى نائارام
بوو، ئيمەش ئەو دەستە لە پىشەمەرگەكان توانيمان بەسلامەت
پىگەى خۇمان بگۆرىن و بەرەو شوئىنى دىارىكراو بړوين.

با شتى خۇش ون نەبى؛ كاتىك سەركەوتىن بۇ دەشتى
دىوالان، زۆر ماندوو بووين، دەنگى تەقەش لە تەواوى
ناوچەكە دەبىسترا، بۇ ھەسانەوہ لەنىو پالە نۆكىك دانىشتىن.
پىشەمەرگەيەك بە گۆچانەكەى لە نۆكەكانى دەدا. گوتمان بۇ
وادەكەى؟! گوتى: "وردىان دەكەم با خەسار بن، دەنا پايىزى

حيزب هه مووی ده کړې و ئه و زستانه هه ر ده بې نؤ کاو بخوین". دواى له که مین که وتن له گوندی گه لوو و پزگار بوونمان به بې زیان، گه شتی سیاسى-نیزامی خو مان له ناوچه ی بولفه تی سهردهشت دريژه پيدا. سهردانی چند گوندی ناوچه که مان کرد. شه ویک چو وینه گوندی مه زرا، بو مانه وه چو وینه چیاى سووراو، ئه و پوژه واساغ بو وینه وه که حه یوانیک بکړین و سهری بېرین. لای کاتژمیرى دوازه و نیو هه موومان بو ناخواردن له دهوری یه ک کو بو وینه وه تا گوئ له "رادیوی دهنگی کوردستان" بگرین. کاتیک رادیوی دهنگی کوردستان بهرنامه کانی دست پیکرد هه ر له سهره تاوه ده رکه وت خه بهر کهان خو ش نین، رادیو خه بهری هی رشی بو سهر بنکه ی دهفته ری سیاسى له "کویه" بلاو کرده وه؛ که هیژیکى زوری کو ماری ئیسلامی به تو پخانه ی قورسه وه چو ونه ته چیاى هه یبهت سولتان و ته واوی بنه ماله و بنکه و باره گاکانی حیزبیا ن کردو ته ئامانچ. زیاتر له سی هه زار گولله تو پ و کاتیوشا به ره و بنکه کانی دهفته ری سیاسى ده او یژرین. ئای که پوژیکى چنده ناخو ش بوو. ئیمه هه موومان نارحمت و نیگه ران بو وین و نه مانده زانی چاره نویسی حیزبه که مان به کوئ ده گات. هه رچونیک بی له گه ل تیمه که ی دیکه پیوه ندیمان گرت. له و کاته دا بیسیمی راکاله که مان خراپ ببوو، ئه وانیش نه یان تو انیبوو له گه ل دهفته ری سیاسى پیوه ندی بگرن، به لام له گه ل ئیمه له پیوه ندی دا بوون. سهرئه نجام یه کیک له پیشمه رگه کان ئاماده کرا که بینیرنه وه تا خه بهریک وه رگری. ئه وه ی له بیرم بی، کاک عوسمان زهرده کانی ئه و ئه رکه ی وه ئه ستو گرت و جیبه جیى کرد.

دواى گه رانه وه ی عوسمان و وه رگرتنى ئاخیر خه بهر له کویه، وا ساغ بو وینه وه که هه موومان یه ک بگرینه وه. ئیمه له گه ل

ئەو تىمەي كاك حەسەن قادرزادە پۇژى دوايى لە نىزىك گوندى بووبانە يەكمان گرتەوۋە. تىمەكەي دىكەش كە لە ناوچەي ھۆمل بەرەو لاي ئىمە گەرابۇۋە، شەۋى چووبوونە گوندى بېۋرانى خوارى و لەنىو گوند لەگەل ھىزىكى دوژمن توۋشى شەپ بېۋون. تەقە و لىكدان دەست پى دەكات و ھىزى دوژمن دەورى گوند دەگرى، بەلام پىشمەرگەكان بە ھاوكارىي پىشمەرگە شارەزاكان يان باشترە بلىم پىشمەرگەكانى ئەو گوندە، بە تايبەت كاك مەمەد مام ئاغا، تىكۆشەرى قۇناغە جۇربەجۇرەكانى خەبات لە گوند دەردەكەون. لەو تەقە و لىكدانەدا كاك سەيد قادرى حوسىنى برىندار دەبى و بەرەو لاي ئىمە دەگەپىنەوۋە. سەر لە بەيانى ئەو پۇژە ھەموومان لە زنجىرە كىۋى سووراو يەكمان گرتەوۋە. ھەۋالمان بۇ ھاتبوو كە ھىزى دوژمن دواي ئەو ھىرشەي سەر بنكە و بارەگاكانى حىزب لە كۆيە بەرەو ئىران گەراۋەتەوۋە.

دواي ئەو ھىرشە، دەفتەرى سىياسى ھەموو ھىزەكانى ئاگادار كىردنەوۋە كە دەبى بگەپىنەوۋە. ئەوۋە بوو كە بەپەلە دەست كرا بە گەپاندنەۋەي ھىزەكانى حىزب بەرەو بنكەكانى دەفتەرى سىياسى. گەپانەۋەي ھىزى پىشمەرگەي كوردستان بە ناچارى بۇ باشوورى كوردستان لەو كاتەدا زۇر قورس بوو، چونكە ھەموومان دەمانزانى ئەو گەپانەۋە و چۆلكردنى ناوچە جۇربەجۇرەكانى پۇژەھەلاتى كوردستان، لەژىر فشارى چەند لايەنىك دايە ئەگىنا كاتى گەپانەۋە نەبوو. لەو سەرۋبەندەدا كۆمارى ئىسلامى لە ناوچەش فشارىكى زۇرى بۇ سەر ھىزى پىشمەرگەي كوردستان دروست كىردبوو. سەرەپاي فشارەكان بەرەبەرە ھىزەكان گەپانەۋە، بەلام ئەۋەي لەبىرمە، كومىسيۇنى سىياسى – نىزامى لەگەل كۆمىتەي شارستان و ھىز قسەيان كىردبوو كە تا گەپانەۋەي ھەموو ھىزەكان، دەبى تىمىك لە پىشمەرگەكانى ھىزى گىارەنگ

له ناوچه بمینیتهوه بو ئهوهی ئهگهر هیژیک پیویستی به هاوکاری بوو، ئیمه هاوکاری بکهین.

ئیوارئ له کۆبوونهوهیهکدا بریار درا که هیژهکهی ئیمهش بگهڕیتهوه، بهلام تیمیک به سه‌ره‌رستی فه‌رمانده‌ی هیژی گیاره‌نگ، کاک همه نارستی، له‌گه‌ل کۆمه‌لیک پیشمه‌رگه و فه‌رمانده‌ی دیکه‌ی ئه‌و هیژه له ناوچه بمیننه‌وه که منیش یه‌کیک له‌و پیشمه‌رگانه بووم. شه‌وی هه‌موومان به سه‌ریه‌که‌وه چووینه گوندی وه‌ردئ. ئه‌و تیمه‌ی که ده‌گه‌رایه‌وه ئیوارئ له نیزیکی گوندی وه‌ردئ له ئیمه جیا بۆوه. ئیمه چووینه نیو گوند و ئه‌وانیش به‌ره‌و بنکه‌کانمان گه‌رانه‌وه. ئیمه له ناوچه ماینه‌وه و تا هه‌موو هیژه‌کانی ناوه‌ندی کوردستان گه‌رانه‌وه درێژمان به گه‌شتی خۆمان دا. کاتیکی به بریاری ده‌فته‌ری سیاسی هیژه‌کان ناوچه‌یان چۆل کرد، فشار له سه‌ر ئه‌و تیمه‌ی ئیمه زیاتر بوو، هیژیکی زۆر له ناوچه‌کانی دیکه هیترابوو بۆ ناوچه‌ی سه‌رده‌شت تا ئیمه له داوی خۆیان بخه‌ن، به‌لام به وشیاری هه‌موو کادر و پیشمه‌رگه‌کان توانرا پیلانه‌کانی کۆماری ئیسلامی پووچه‌ل بکرینه‌وه.

هیژی پیشمه‌رگه‌ی کوردستان له سه‌ر بریاری حیزب له قوولایی ناوچه‌کانی پۆژه‌ه‌لاتی کوردستان به‌ره‌و باشوور وه‌رئ که‌وتن. که‌ش‌وه‌ه‌وایه‌کی ناخۆش له ئارادا بوو، هه‌موومان خه‌فته‌مان له‌و پۆژگاره ده‌خوارد که به ناچاری به‌سه‌رماندا سه‌پابوو.

به‌ره‌به‌ره کۆتایی گه‌رانه‌وه‌ی هیژه‌کان بوو، ئه‌و جار په‌یام به ئیمه‌ش گه‌یشت و ئاگادارییان کردینه‌وه که بگه‌رپیننه‌وه، چار نییه و ده‌بی له قسه‌ی ئۆرگانی سه‌رووی خۆمان ده‌رنه‌چین. له ئیواره‌یه‌کی دره‌نگ‌وه‌ختدا وه‌ک دوا مالئاوایی له چپای سووروا

بەرەو سنوورى "مەزرا" وەرپ كەوتىن. سنوور مىلىتارىزە كرابوو، دەمانزانى ھىزى زىيادىي دوژمنى لى جىگىر كراوہ بۇ ئەوہى دوايىن زەربەى خۇيانمان لى بدەن. كاتىك نىزىكى سنوور بووينەوہ، پشووئەكى كورتمان دا. دەبوو لەوئ وريا بين، تىمى پىشپەو بەرەو سنوور جوولاً، زۆرى نەكئشا كەوتنە كەمىنى ھىزەكانى دوژمن و تەقە دەستى پىكرد. دوای چەند خولەك تىمى پىشپەو بەبى زىان گەپرايەوہ. ئەو شەوہ نەمانتوانى دەرباز بين، گەپراينەوہ و لە شوئىنك ماينەوہ. بۇ شەوہى دووہەم وىستمان لە نىزىك "قاسمەپەش" خۇمان دەرباز بكەين، لەوئش نەكرا، دووبارە ناچار بە مانەوہ بووين. ھەتا دەھات فشارەكان زياتر دەبوون؛ ئىوارە لە كۆبوونەوہدا وامان پىپاردا كە لە پشتى گوندى كانىەزەرد خۇمان دەرباز بكەين، بۆيە ھەر لە ئىوارىوہ ئەو شوئىنەمان خستە ژىر چاوەدپىرى. كاتى وەرپ كەوتن لەبىرمە شەھىد حەمە نارستى گوتى؛ ئەگەر كەمىنىش بوو ناگەپرىنەوہ و ھىرشىيان بۇ دەكەين. كاتىك نىزىك بووينەوہ من و سى كەسى دىكە وەك تىمى پىشپەو دەستەوتفەنگ خۇمان گەياندە سەر سنوور، خەبەرىك لە ھىزى دوژمن نەبوو، بىسىممان كرد، ئەوانىش ھاتن بەسەر تىلدروودا ئاودىوى گوندى تووژەل بووين. ئەو دىوى تىلدروەكە مىنپىژ بوو. چار نەبوو دەبوو بە وشىيارى لەوئش تىپەر بين. شانسمان ھەبوو كە مینەكان لە ژىر پىماندا نەتەقىنەوہ.

دوای سى پۆژ گەپان بە دەورى سنووردا، توانىمان لە سنوور دەرباز بين. لەوئ نەجاتمان بوو و ئەوجار نۆرەى دەربازبوون بوو لە بازگەكانى حكومەتى ھەرىم لە باشوورى كوردستان. لە باشوور ھەرچەند بلىي وەزە خراپ بوو، شەپكى نەخوازواى براكوژى لە گۆپىدا بوو. لەوئش دەربازبوون بۇ بنكەكانمان كارىكى ئاسان نەبوو. لە كۆمىتەى شارستان لەگەلمان لەپىوہندىدا

بوون و په‌یتاپه‌یتا ده‌یانگوت وریا بن. سه‌رکه‌وتین بو سه‌ر کیوی مامه‌نده، له‌وئ قسه‌مان کرد که چوئن بگه‌رپینه‌وه. له‌ کو‌بوونه‌وه‌که‌دا واساغ بووینه‌وه که خو‌مان بچین بو ئاسایشی قه‌لادزی. هه‌رچه‌ند من له‌گه‌ل ئه‌و رایه‌ نه‌بووم و ده‌متوانی به‌ شوینیکدا ده‌ربازیان بکه‌م که هه‌تا "ده‌ربه‌ند" هیچ بازگه‌یه‌ک نه‌مانبینی به‌لام به‌قسه‌ی منیان نه‌کرد. سواری ماشین بووین بو ئاسایشی قه‌لادزی، کاتیک چووین دوای ماوه‌یه‌ک چاوه‌روانی له‌ هه‌وشه‌ی ئاسایش له‌ سرت و خورتی به‌رپرسه‌کانی ئاسایشه‌وه دیاربوو که شتیک له‌گورپی‌دایه. به‌رپرسی ئاسایش هه‌ر نه‌ده‌هات بو لامان. ئیمه‌ش زورمان لا سه‌یر بوو، به‌لام به‌هاتوچوی به‌رپرسه‌کان دیار بوو شتیک هه‌یه. ئاخیره‌که‌ی گوتیان وهرن بو ئه‌و ژووره. که چووینه‌ ژووری، یه‌ک له‌ به‌رپرسه‌کان هات و گوتی؛ خه‌جاله‌تم! ئه‌مرمان پی کراوه!! ده‌بی چه‌که‌کان دانین، نه‌ده‌کرا بلایی نابی، ئیمه‌ش له‌وپه‌ری نیگه‌رانی و نارچه‌تیدا چه‌که‌کانمان دانان. به‌لام ده‌کرئ بلیم ئه‌وه یه‌کیک له‌ ساته‌ ناخۆشه‌کانی ژیانمان بوو، هه‌رچه‌ند هیندیک زور نیگه‌ران بوون، به‌لام چاره‌ نه‌بوو. کارم به‌وه‌ی نییه‌ که چه‌کیان کردین و بو ئیمه‌ زور ناخۆش بوو، به‌لام خوا هه‌لناگرئ زوریان ریز لی گرتین. شه‌وئ له‌وئ ماینه‌وه. له‌ ماوه‌ی ئه‌و شه‌و و پوژهدا جو‌رها فکر و بیرى ناخۆش به‌ زه‌نماندا ده‌هات و ده‌چوو که به‌راستی شه‌ویکی زور ناخۆش بوو.

شه‌هید همه‌ نارستی هه‌ر داوای کاک ره‌حیمی حاجی خدری ده‌کرد و به‌رپرسیانی ئاسایشی ده‌یانگوت له‌مال نییه. ئیواره‌که‌ی هاتبوو بو دیوه‌که‌ی خو‌ی و کاک همه‌ نارستی و که‌ریم تووژه‌لی له‌گه‌ل خو‌ی برد بو ژووره‌که‌ی خو‌ی و ئیمه له‌وئ ماینه‌وه. دلنیا‌ی دابوونی که هیچ نابی و نیگه‌ران مه‌بن.

بەيانى كاك رەھىم ھات و چەكەكانيان پى داینەو، بۇ نیوہرۇ چوونینە گوندەكەى ئەوان. دواى نانخواردن بە ماشینەكانى كاك رەھىم تا "كۆیە" بەرپى كراينەو. دیارە جىى خۆیەتى لىرە دەستخۆشى لە كاك رەھىمى حاجى خدر بكرى كە سەرەراى ھەموو ئاستەنگەكان، یەككە لە دۆستە بەوہفاكانى شۆرپشى كورد لە پۆژھەلاتى كوردستان بوو. من ئاگادارم و دەزانم چەند چاكە و پیاوہتى لەگەل كرددووين.

دواى گەرانەوہ بۇ "كۆیە"، چوونینەوہ بۇ دىگەلە كە ئەوكات ھىزى گيارەنگ لە دىگەلە بوو. دواىى بۇمان دەرکەوت كە برىار رابوو ئىمە زىندانى بكەن بەلام كاك رەھىم قبوولى نەكردبوو و گوتبووى؛ ئەگەر ئەو برادەرانە زىندانى بكەن، ناچمەوہ ئاسايش و واز دىنم. لەو سالەدا ئەوہ ئاخىرىن جەولەى ھىزى پىشمەرگە بوو.

• مەئموورىەتیکى حیزبى بۇ "قەلا سەیدە" دواى یەكگرتنەوہى حیزبى دیموکراتى كوردستانى ئىران و حیزبى دیموکراتى كوردستانى ئىران "رېبەرايەتیی شۆرپشگىر"

یەكگرتنەوہى ھەردوو حیزبى دیموکراتى كوردستانى ئىران و حیزبى دیموکراتى كوردستانى ئىران "رېبەرايەتیی شۆرپشگىر" لە كاتى خۆیدا كاریكى باش و میژوویى بوو، بە پىچەوانەى ویستی نەیارانى گەلەكەمان رېبەرايەتیی ھەردووک لا ئەوپەرى مایەیان لە خۆیان دانا و ویستیكى ھەمیشەیی خەلكى كوردستانیان جى بەجى كرد.

دواى چەندین كۆبوونەوہ و دانىشتنى بەردەوام بۇ جىبەجىكردى

کیشهی ئەم دوو حیزبه، سەرئەنجام له ۱۳۷۵/۱۰/۱۹ له‌نیو ئاپۆرای کادر و پێشمه‌رگه‌کانی هه‌ردووک لای دیموکرات جیژنی یه‌کگرتنه‌وه گیرا و دوو پوژ دواتر بو ئه‌وه‌ی کادر و پێشمه‌رگه‌کانی هه‌ردووک لا باش تیکه‌ل بکړین له کۆمیته‌ی شارستانی سه‌رده‌شت که ئه‌و کاته من جیگری لکی یه‌کک له لکه‌کانی هیزی گیاره‌نگ بووم له‌گه‌ل په‌لیک له پێشمه‌رگه تیکۆشه‌ره‌کانی ئه‌و هیزه تیکه‌لاو له کادر و پێشمه‌رگه له دیگه‌له‌وه به‌ره‌و قه‌لا سه‌یده له دۆلی شاورێ و هه‌رێ که‌وتین. کاتی‌ک گه‌یشته‌ی گوندی قه‌لا سه‌یده زۆر سه‌رما بوو، ئیمه‌ شاره‌زا نه‌بووین. ئیمه‌یان له شوپینک دانا که پێشتر شوینی ته‌شکیلات له‌نیوان بنه‌ماله‌کان و ده‌بیرخانه‌ی رێبه‌رایه‌تی بوو.

کاک مسته‌فای مه‌ولوودی وه‌ک سه‌ره‌پرستی ئه‌وێ دیاری کرابوو. په‌لیک له پێشمه‌رگه‌کانی هیزی پێشه‌وا به سه‌ره‌پرستی شه‌هید عه‌لی قویتیاسی له نزیک ده‌بیرخانه یان سکرتریای ئه‌و کات جیگیر بوون.

دوای ئه‌وه‌ی شه‌ویک له‌و شوینه بووین به‌یانیه‌که‌ی کاک مسته‌فا مه‌ولوودی هات بو سه‌ردانمان و پوژی دواتر ئیمه‌یان گواسته‌وه بو شوینی هیزی شه‌هید پێشه‌وا و ئه‌وان هاتنه شوینی ئیمه جیگیر بوون.

ئیمه شاره‌زای ناوچه‌که نه‌بووین به‌لام ئه‌رکی خۆمان به باشی به‌رپوه ده‌برد. ئه‌رکی ئیمه پاراستنی بنکه و باره‌گاکی حیزب بوو و ئه‌و کاته بوو که زۆرجار له‌لایه‌ن به‌کرینگراوه‌کانی سه‌ر به‌ده‌زگای ئیداره‌ی ئیتلاعاتی کۆماری ئیسلامی ئەم شویتانه که‌وتبوونه به‌ر په‌لامار. ئه‌و کاته له هه‌ریمی کوردستان هه‌لومه‌رجیکی زۆر سه‌خت بو تیکۆشه‌رانی پوژه‌لات له ئارادا بوو، پوژانه هه‌والی شه‌هیدکردنی تیکۆشه‌رانی پوژه‌لات

لە باشوورى كوردستان بلاو دەبوۋە بۇيە ئىمەى تىكۆشەرى
 رۆژھەلات لە ھەرىمى ئازادكراوى كوردستان لە ھەموو كات و
 ساتىكدا دەبوو بەوپەرى ھۆشيارىيەو ھەمكارەكانى خۇمان ئەنجام
 بەدەين و لە ھەموو شىۋىنىك وريا بين بۇ ئەوھى لانىكەم بتوانين
 خۇمان لە پىلانەكانى كۆمارى ئىسلامى پىارىزىن. بەلام سەرەراى
 زۆرى سىخوۋەكانى كۆمارى ئىسلامى و بەشىك لە كەمتەرخەمى
 خۇمان رۆژانە شەھىد بوونى تىكۆشەرانمان بە چاوى خۇمان
 دەدیت.

جارى ھەر پىنج شەو بوو لەوى بووين، ھەموو پىشمەرگەكان
 لە دەورى يەك بووين و تەنيا پاسەوان لە دەرى بوو. لە پر
 دەنگىكى بە ھىز ھەموومانى راپەراند و ئىمەش ھەموومان بە
 مەبەستى خۇپىچانەو ھەستاین و ھەركەس چەك و رەختى خۇى
 بەست. كە ھاتىنە دەرى نەمانزانى چى روى داو، سەرەتا وامان
 زانى تەقىنەو بوو. كاتىك ھەموومان ھاتىنەدەرى خۇمان بۇ
 ھەموو ئەگەرىك ئامادە كرد و لە دەوروبەرى خۇمان دابەش
 بووين. وادىار بوو تەقىنەوھى يەكەم گەراگىرى بوو بۇ پىكانى
 بنكە و بارەگاكانمان.

دواى چەند خولەككە زۆر بەسەختى خۇمپارەباران كراين،
 دەكرى بلىم لە ماوھى دوو خولەكدا زياتر كە ۱۰ بۇ ۱۵ گولە
 خۇمپارە لە ھەر چوار دەورى ئىمە كەوتنە سەر زەوى. لەوكاتەدا
 گويمان لە ھاوارى كەسىك بوو، كاتىك خۇمان گەياندە پاش
 خانوۋەكە دىتمان بە ھۆى ئەم خۇمپارانەو سى كەس لە كادر و
 پىشمەرگەكانمان برىندار بوون كە دوويان زۆر بە سەختى برىندار
 بوون. كاك مەمەد مىراوھىى و كاك مۆتەللىب رەسوۋلى و كاك
 برايم ميناىى برىندار بوون كە دوو كەسىان زۆر ھىلاك بوون و
 برىنەكەيان قورس بوو. ئىمەش خۇمان ئامادە كرد بۇ ئەوھى

هەرچى زووتر بيانگه يه نينه نه خوښخانه. ماشينه كه لای خومان بوو به لّام شوڤيره كه لای له وى نه بوو، كاتيك بؤ لای ماشينه كه چووين ئه ویش به پريشكى گولله لای خومپاره په چهر ببوو. هەرچونيك بى ماشينيكى ديكه له نيو مالان راهات كه ئه گهر هله نه كه م حوسين حاجى ئه حمه لای شوڤيرى بوو كه برينداره كانمان سواری ماشين كرد خوينيكى زوربان له بهر رويشتبوو. كاتيك سوارمان ده كردن له و كاته دا من پيمو ابوو محممه د ميراو ه لای نه ماوه. له خه م لای هه مووياندا بووم به لّام گوتم محممه د نه ماوه. گريام چونكه كاك محممه د له پيشمه رگايه تيدا يه كيك له هاوړى خوښه ويسته كانم بوو. كاتيك گويى له و قسه لای من بوو گوتى ماوم، به و قسه يه زور خوښحال بووم. سوارمان كردن به ره و شارى رانيه بى خه بهر له وه لای ئه و تيرورستانه دوو تيم بوون، تيميك له كيوى ماكوك كه به سه ر قه لّا سه يده يدا ده روانى به خومپاره له ئيمه ده دن و ده سته يه كى ديكه له سه ر ريگاي رانيه له نيزيك "سه ركه پكان" كه مينيان داناوه بؤ ئه وه لای له ویش ليمان دن.

به لّام كاتيك ئيمه به هوى بى ماشينى كه ميك دواكه وتين شانسمان هينا ئه و تيمه له چلكاو خورانى كومارى ئيسلامى شوينى خويان جى هيشتبوو و له وى نه ما بوون. دواى ماوه يه ك برينداره كانمان بردنه نه خوښخانه لای رانيه و چاره سه رى سه ره تايان بؤ كرا. دوايى هه ر به ماشينى خومان گواستمانه وه بؤ كويه بؤ نه خوښخانه لای خومان و ئيمه ش به ره و قه لّا سه يده گه راي نه وه.

ئيمه بؤ ماوه لای يه ك مانگ له وى ماینه وه. له ماوه لای ئه م مانگه دا به ره به ره زوربه لای پيشمه رگه و بنه ماله كانى ري به رايه تى به ره و كه مپه كانى كويه راگوزاران و تيكه لّ به ماله كانى ديكه

كران. دواى مانەۋەى ئەو مانگە ئىمەش گەراينەۋە دىگەلە و پەلىكى دىكە ھەر لە كۆمىتەى شارستانى سەردەشت ھاتنە شوینی ئىمە.

ئەۋەى جىگای پرسىار بوو ئەۋەىيە كە نازانم بۇ حىزبى دىموكرات زۆر بە ئاسانى ئەم شوینە باش و قايمەى چۆل كورد. بە برۋاى من چۆلكردنى قەلا سەيدە و زۆر شوینی دىكە لەو سەردەمەدا ھەلەيەكى قەرەبوونەكراو بوو.

• مەئموورىيەتىكى حىزبى بۇ ناۋچەى سەردەشت دواى يازدە سال دابران

لە ئاكامى فشارەكانى كۆمارى ئىسلامى ئىران بۆسەر ھەرىمى كوردستان لە سالى ۱۳۷۵ى ھەتاويدا حىزبى دىموكرات ۋەك حىزبىكى نەتەۋەىي واقىعبىن قبوولى ئەۋەى كورد كە بە خاترى ھەلومەرجىكى كە ئەو كاتە لە گۆرپىدا بوو، لە ناردنەۋەى ھىزى پىشمەرگە بۇ نىۋخۆى ۋلات خۆى پارىزى و لە بەرانبەردا كۆمارى ئىسلامىش لە ھەرىمى كوردستان ۋاز لە تىرۆر و رەشەكوژى بىنى. ئىمە بۇ ماۋەى ۱۱سال ئەركى نەتەۋەىي و نىشتمانىي خۇمان بە خاترى دەسكەۋتەكانى ھەرىم و دۇخى ھەرىم بەجى ھىنا بەلام كۆمارى ئىسلامى بۇ يەك سەعاتىش پابەند بە بەئىنيەكانى لەگەل حكومەتى ھەرىم نەبوو و ھەردەم خەرىكى تىكدان و تىرۆر و خراپكارى بوو.

دواى سالانىك لە ئاكامى چەندىن كىشەى كەلەكەبووى نىو رىزەكانى حىزبى دىموكراتدا كە ھەۋلىكى زۆر درا ئەم حىزبە نەبى بەدوو بەش ھەۋلەكان سەركەۋتوو نەبوون و سەرنەجام لە ۱۳۸۵ / ۹ / ۱۵ى ھەتاۋى حىزبى دىموكرات بۇ بەدوو بەش و

ئىمە ۋەك حيزبى ديموكراتى كوردستان دريژەمان بە خەباتدا. ھەردوو لامان دواى ئەم ليكداپرانە پيويست بوو خۇمان سازمان بەدەينەو. لە دواى كۆنگرەى ۱۴ى حيزبى ديموكراتى كوردستان كوميسيۆنى سياسى-نيزامىي حيزبى ديموكراتى كوردستان بە ھاوئاھەنگى لەگەل دەفتەرى سياسى برىارى ناردنەو ھىزى پيشمەرگەى كوردستانيان خستە بوارى جيبەجيكردنەو ھە كە لەو سەرووبەندەدا دەكرى ۋەك برىارىكى بەجى و پر بەھا چاوى لى بكرى.

حيزبى ديموكراتى كوردستان يەكەم ھىزى پوژھەلاتى كوردستان بوو كە پيشمەرگەكانى لە زۆربەى ناوچەكانى پوژھەلاتى كوردستان دەرکەوتن و پەيامى دەسيپكى قوئاغىكى تازەى خەباتيان دا بە خەلكى پوژھەلات. لە سالى ۱۳۸۶ تيمىكى چەند كەسى بەسەرپەرستى كادرى تيكۆشەر و بە ئەزموونى ناوچەى سەقز پەوانشاد مام رەحمان ئاخكەندى چوونەو ھە ناوچەى سەقز و دواى ماوھەك مانەو ھە نيو خەلك بە سەرکەوتووي گەرانەو ھە بنكە و بارەگاكانى خويان. لە مانگى سىي سالى ۱۳۸۶ تيمىكى چەند كەسى لە كادر و پيشمەرگەكانى ناوچەى سەردەشت دواى ۱۱ سال دابران لە خەلكى خۇمان بەرەو ناوچە وەرپكەوتين. يەكەم شەو لە سنوورى گوندى دۆلەتوو ئاوديو پوژھەلاتى كوردستان بووين. ھەموو شتىك گۆرانى بەسەردا ھاتبوو، سەرەتا كەمىك نىگەرەن بووين، بىرمان ھەو دەكردەو ھە كە بلىي بەھەمان نەفەسى جارەن بتوانين لەنيو خەلكى خۇمان دريژە بە خەبات بەدين. پوژى يەكەم لە نيزىك گوندى دۆلەتوو ماينەو ھە و شەو ھەكى چووينە نيو گوند، لەبەر ئەو ھەكى كە يەكەم شەو بوو تەنيا لە دوو مال خۇمان ئاشكرا كرد. دواى نانخواردن و پرسىنى خەبەر و باسى ناوچە بەرەو قوولايى ناوچەى سەردەشت وەرپكەوتين. ھەر لە يەكەم گوند لەگەل پيشوازىيەكى گەرمى

خەلك بەرەورۇو بووین، ئەوكتات بۇمان دەرکەوت كە حیزبى دیموکرات ھەرگیز لە بیرى خەلكى خۇمان ناچیتەوہ و كۆمارى ئىسلامىش قەت ناتوانى ببى بە خاوەنى كوردستان. پوومان لە ھەرکوی دەکرد ھىندە بەگەرموگورى وەریان دەگرتین كە لە گىرانەوہ نایە. جەولەكەمان بۇ ماوەى نىزىك بە بیست رۆژ درىژەى كىشا و سەردانى چەندین گوندى ناوچەكەمان كرد كە لە ھەموویان لەگەل پىشوازى گەرمى خەلكى ئەم گوندانە بەرەورۇو دەبووین.

ئەوہى بۇ ئىمە پرسىار بوو ئەوہ بوو كە بىجگە لە خەلك ھەموو شتىك گۆرا بوو، ناوچە لە ھەموو بارىكەوہ ئالوگورى بەسەردا ھاتبوو، گوندەكان، رىگاكان و مووچە و مەزراكان بەلام دواى ئەو ۱۱ سالە دوورى لە خەلكى خۇمان ھەستى شۆرشگىرانە و نەتەوہى نەك كەمى نەكردبوو بەلكوو دەرکى بلىم كۆمارى ئىسلامى لەنىو خەلكى كورددا ھەر وەك پىشوو قەبوولنەكراو و بىگانە بوو. شۆرشگىر بوون و نەتەوہى بوونى خەلك و ھەست و خەمخورىيان بۇ و دەستەئىنانى مافەكانیان لەوپەرى بەھىزىدا بوو.

دواى ماوہىەك مانەوہ لەناوچەى بولفەتى سەردەشت جەولەكەمان درىژەى كىشا بەرەو ناوچەى ھۆمل و لەو ناوچەىەش بۇ ماوەى چەند رۆژىك ماينەوہ.

ئىۆارەىەك دەمانەوىست بەرەو گوندى دۆلەگەرم بچىن، كە وەرپى كەوتىن لە نىزىك گوند ھەستمان كرد كە ھىزىكى كۆمارى ئىسلامى لە نىزىك گوندەكە بۇ زەبر لىدان لە ئىمە دامەزراوہ بەلام ئەوہى باش بوو ئىمە ئەوانمان بىنى و گەراينەوہ و لە چوون بۇ ئەو گوندە خۇمان پاراست. ئەو شەوہ بۇ ھىچ گوندىك نەچووین و بەرەو ئالانى سەردەشت وەرپى كەوتىن. بۇ

شهوې دووهه م چووينه گوندى بېژوې كه يه كيک له گونده خوښه كاني ناوچه ي ئالانه، دواى ماوه يه ك مانه وه له نيو گوند بهره و چومى كه لوې له نيزيك گوندى گويزلې دريژه مان به جهوله كه مان دا.

به پراستى نهو شهوه زور ناخوش بوو، پوژه كه شى هره ناخوش و گهرم بوو. ههرچونيك بوو نهو پوژه لهوې بووين و ئيواره ي نهو پوژه واساغ بوينه وه كه دواى نه م چند پوژه له ناوچه، له سنوورى "ئاو كورتى" به پرينه وه و بگه پرينه وه و كو تايى به جهوله كه مان بينين. نهو پوژه زور بيكه نين، ئيواره كه وه پړ كه وتين برايم شيخى گوتى خوايه وه خيړى گيړى نه م هه موو بيكه نينه.

بو شهوې چووين بو مالېك له بهرى پوژه لات پووبه پرووى گوندى ئاو كورتى و نهو شهوه زوريان ريز لى گرتين و خواردينكى باشمان خوارد. لهوې زور ماینه وه بو شهوې شهو درهنگ بى. دواى مالوايى لهو مالّه و هيئديك پرسيار كردن بهره و زىى بچووك چووينه خوارى. كاتيك گه يشتينه نيزيك چومه كه كو بووينه وه، مالېك ل بهرى باشوور بوو و له سهه چومه كه واساغ بووينه وه كه دوو كهس بچن بو نهو مالّه و هيئديك پرسيار بكن و نه گهر بكرى هاوكاريمان بكن بو شهوې له ناوچه كه كهس نه مان بينيى و بهره و شارى سلېمانى دهر بازبين. پيمان خوش نه بوو لهو سنووره كهس بمان بينيى. ساغ بووينه وه كه هاوپريان هسه ن خوشكه لام و برايم شيخى بچن و ئيمهش له شويني خومان بمينينه وه هه تا ئاگادارمان ده كه نه وه. كاتيك كاك هسه ن و كاك برايم ده چن بو نهو مالّه و نه وان ئاماده نابن هاوكاريمان بكن، كه ده گه پرينه وه بو لاي ئيمه و كه ميک له مالّه كه دور ده كه ونه وه ماريك به لاقى برايم

شىخى يەو دەدات. بە ھەر جۆرىك بى دىنەو ۋە بۇ قەراغ چۆمەكە. ئىمە كەمىك دوور بووین و دەنگمان بەیەكتر نەدەگە یشت بەلام پىشتر ساغ بووینەو ۋە كە ھەركات چرایەك بەرەو ئىمە لیدرا ئىمەش بەرەو ئەوان برۆین. كاتىك چووین بۇ سەر چۆمەكە نەدكرا ھەروا ۋە نىو ئاۋەكە كەوین، خۆشكەلام لەسەر چۆمەكە بوو، ئىمەش دەستمان لە دەستى يەك نا بۇ ئەو ۋە چۆمەكە نەمان با. ھەر چەند شوینەكە زۆر خورپین بوو بەلام دەستمان تىكگرتوو و بە ھاوکارى كاك حەسەن خۆشكەلام لە چۆمەكە پەرىنەو. كاتىك پەرىنەو ۋە كاك حەسەن گوتى برايم مار پىو ۋە داو ۋە حالى باش نىيە. كە چووین كاك برايم ھاوارى دەھات چونكە ئازارى زۆر بوو. گوندى ئاوكورتى لە ئىمە دوور بوو و ھەورازیش بوو بەلام ھەرچۆنىك بوو بە ھاوکارى ھەموومان بەتایبەتى ھىممەتى خۆى توانیمان خۆمان بگەيەننە گوندى ئاوكورتى. ئاوكورتى بارەگایەكى گەرەى پاسەوانى سنوورى لىبوو و پیمان باش نەبوو لەو سنوورە بمانبىنن. كاتىك چووینە نىو گونەكە بى ئەو ۋە خەلكى دىكە ھەست پى بكات ئەو مالەمان دیتەو ۋە كە مەبەستى ئىمە بوو. ئەو مالە ئەوپەرى ریزیان لە ئىمە گرت كە كاك برايم دەیناسىن و ديار بە بىننى كاك برايم بەو شىو ۋە زۆر بە داخ بوون؛ برايم ۋە زەى ھەر بەرەو خراپى دەچوو لاقى ھەم رەش ھەلگەرابوو و ھەم ئەستور بىوو و ئازارىكى زۆرى ھەبوو.

لەوئ ھەولمان دا ھەرچى زووتر بىگەيەننە نەخۇشخانە بەلام وىستمان ئەگەر بكرى پاسەوانى سنوور نەمايىنى، كاتىك لەگەل خاۋەن مالەكە باسمان كرد گوتیان بە ھىچ جۆر ناكرى دەبى. چەتمەن بەو رىگەيەدا برۆین و ئەویش پاسەوانى سنوورى لىيە. سەرئەنجام واساغ بووینەو ۋە كە كاك حەسەن خۆشكەلام بچى

مهسه له که یان له گه لّ باس بکات که ئیمه پيشمه رگه ی حیزبین و ئاوامان به سه ر هاتوه. ئیمهش له ماله که ماینه وه و زوری نه کیشا کاک حه سه ن گه رایه وه و چهند کهس له پاسه وانانی سنووری له گه لّ بوو. مه جالی ئه وه یان دا که برام شیخی به رین بو نه خو شخانه ی ماوه ت و من له گه لّی چووم. وه زعی له وه پهری خراپیدا بوو، کاتی که چووین بو نه خو شخانه فه وری خه واندیان و چهند دهرزیان لیدا. زوری نه کیشا کاک برام خه وی لی کهوت و منیش هه ر له هاتو چو دا بووم بو دهری و چاوه رپی براده رانم ده کرد، هه ر ماشینی که ده هات ده مگوت ئه وه هاتن. به ره به ره خه ریک ده بوو و پوونا که بی به لام کهس دیار نه بوو و هیچ خه به ر په یدا نه بوو. هه ر له وئ کوریکم بانگ کرد و لیم پرسى گوتم به کری کار ده که ی؟ گوتی به لّی، گوتم به چهندی ده چیه ئاو کورتی؟ ئه ویش داوای ۱۰ هه زار دیناری کرد. ناردم و پیمگوت بچو بو فلان مال و بلّی میوانه کانی شه وئ چیان به سه ر هات. هاته وه گوتی هه ر شه وئ له گه لّ خو یان بر دوویانن جا نازانم گیراون یان نا. منیش تازه که زانیم دو خه که ئاوايه هه ر له وئ ماشینی که گرت، له پيشدا گوتم ده چین بو سلیمانی، که دوور که وتینه وه دووباره به کابرام گوت کاکه بمانبه بو "دووکان" په شیمان بووینه وه، هه تا دووکان نه یزانی که ئیمه کین و چکاره یین. له دووکان گوتم بمان به بو شاری کو یه، ئه و جار زانی ئیمه کین و منیش بو م باس کرد. کاتی که گه یشتینه وه که مپی زه ویه سپی له گه لّ دابه زین ته له فو نى ره وانشاد فایه ق کاژهی که به من بوو ته له فونیکى بو هات و گوتی تو کاک خدری؟ گوتم به لّی، گوتی له کو یی؟ منیش گوتم له کو یه م، ئیتر ته له فو نه که ی داخست و دیار بوو کارمه ندى ئاسایش بوو.

ئو شهش که سه ی دیکه بو ماوه ی سی شه و راگیران و پاشان ئه وانیش گه رانه وه بو کو یه. به جو ره دوای مانه وه ی نیزیک

بە ۲۰ رۆژ مانەۋە لە ناۋچە گەراپنەۋە بىنكە كانمان لە كۆيە. لەو سەردەمەدا بەراستى ئەم چوونەۋە بۇخۇي كارىكى باش و ھىوابەخش بوو لە كۆتاييدا رېزو سلاو بۇ ئەو كەسانەي كە لەو جەولە دا بەشدار بوون. روحي رەوانشاد فايەق كاژەيى شاد بى و رېز و سلاو بۇ ئەو كەسانەي ھاوکارمان بوون.

• جەولەيەكى دىكە بۇ ناۋچەكانى سەردەشت و رەبەت

لە رېكەوتى ۲۳ى گەلاويژى ۱۳۸۷ دەستەيەك لە كادر و پېشمەرگەكانى حيزبى ديموكراتى كوردستان لە گوندى گردينەي ناۋچەي سەردەشت كەوتنە بەر ھيرشى ھيزەكانى كۆمارى ئىسلامى و ۳ كەس لە كادر و پېشمەرگەكانى حيزب بە ناۋەكانى تىكۆشەرى ئازا و ناسراوى ناۋچەي رەبەت فەرماندە ئازا و قارەمان ھەمزە سارتكەيى ھاوپر لەگەل دوو پېشمەرگەي تىكۆشەرى دىكەي گەلەكەمان بە ناۋەكانى قادر نەزمى دووھەمىن شەھىدى بنەمالە و قادر قادرى شەھىد بوون. لەو كات و ساتەدا خەسارىكى گەورە بوو كە ۋەبەر حيزبەكەمان كەوت. راستە شەھىد بوونى ئەو ۳ تىكۆشەرى ناخۆش بوو بەلام ھەر لەو كاتەشدا ھاوسۆزى و خەمخۆرى و دەنگدانەۋەيەكى گەورەي لەنيو خەلكدا بەدواي خۇيدا ھينا كە تا ئىستاش ئەم رۆژە لەبىر خەلك ناچىتەۋە. دواي ئەم رووداۋە ناخۆشە كە حيزبى ديموكرات ۋەك نەريتىكى ھەمىشەيى نە بە سەركەوتنەكان لەخۇبايى بوو و نە بە تىشكانەكانىش دەستى لە خەبات ھەلگرتو، دەستەيەكى دىكە لە كادر و پېشمەرگەكانى خۇي لە تىمىكى ۲۱ كەسىدا بۇ ھەمان ناۋچە نامادە كرد. ئەو تىمە بە سەرىپەستى كاك خدر مىراۋەيى و كاك ھەسەن خۆشكەلام ئەو مەئمووريەتەيان

گرته ئەستۆ و منیش له خزمه‌تیان دابووم. له‌گه‌ڵ کۆمه‌لیک له کادر و پێشمه‌رگه‌ی تیکۆشه‌ر به‌ره‌و ناوچه وه‌رپێکه‌وتین. بۆ ده‌ربازبوونمان له سنوور وهک زۆر جاری دیکه ره‌وانشاد بڕایم کانیه‌زه‌ردی بوو به چاوساگی ئەو تیمه و تا ئاودیوی سنووری "کانیه‌زه‌رد"ی کردین له‌گه‌ڵمان هات، ئەو گه‌رایه‌وه و ئێمه‌ش به‌ره‌و ناوچه وه‌رپێکه‌وتین.

ئەو شه‌وه زۆر ماندوو بووین و رینگه‌یه‌کی زۆر و ناخۆشمان بڕی، به‌هۆی دووری رینگه‌که نه‌مانتوانی له جاده‌ی قاسمه‌ره‌ش بۆ سه‌رده‌شت بپه‌رینه‌وه و به ناچاری له‌م‌به‌ره مایه‌وه و تووشی هه‌یچ نه‌بووین. ئیواره‌که‌ی چووینه گوندی وه‌ردێ و پاشان درێژه‌مان به جه‌وله‌که‌مان دا. روومان له هه‌رکۆی ده‌کرد به باوه‌شیکێ ئاوالاوه وه‌ریان ده‌گرتین. پرووت له هه‌ر که‌سیک ده‌کرد باسی شه‌هید بوونی شه‌هیدانی گردینه وێردی سه‌ر زمانی بوو. خه‌ڵک بۆ ئەم رووداوه و شه‌هیدبوونی هاوڕێیانمان له راده‌به‌ده‌ر نیگه‌ران و خه‌فه‌تبار بوون.

کادر و پێشمه‌رگه‌کانی ئێمه‌ش به‌وپه‌ری وره‌به‌رزیه‌وه قسه‌یان بۆ خه‌ڵک ده‌کرد و درێژه‌دانی رینگه و رێبازی ئەو شه‌هیدانه‌یان ده‌کرده سه‌ردێری باسه‌کانی خۆیان. خه‌ڵک سه‌ره‌پای هاوکاریی کردنی ئێمه داویان لێ ده‌کردین که‌مه‌ترخه‌م نه‌بین و خۆمان بپاریژین. ئەوه له حالیکدا بوو که کۆماری ئیسلامی وای بلاو کردبووه که تازه هه‌یزی پێشمه‌رگه وره‌یان دابه‌زیوه و ناتوانن بینه‌وه ئەم ناوچه‌یه. ئێمه بج گۆیدان به هه‌ره‌شه‌کانی کۆماری ئیسلامی درێژه‌مان به گه‌شته‌که‌ی خۆمان دا و سه‌ردانی چه‌ندین گوندی ناوچه‌که‌مان کرد.

له درێژه‌ی گه‌شته‌که‌مان دا شه‌ویک چووینه گوندی زیوه، ئێمه تیمیکێ چوار که‌سی بووین و پێشمه‌رگه‌کانی دیکه پێش

ئىمە چوونە نىوخەلك كە چووبوون خەلك زۆرى ئەھمىيەت پى ئەدابوون چونكە هېچ كەسى ناسراويان لەگەل نەبوو، خەلك پىيان وابوو كە چەكدارى كۆمارى ئىسلامىن. كە چاويان بەمن كەوت ئەوجار زانىان ئىمە پىشمەرگەين و جەوہكە بەتەواوى گۆرا. دواى ئەوہى ماوہىەك لەنىو خەلكدا ماينەوہ و وەختى ئەوہ ھات كە گونەدەكە بەجى بىللىن بەرەو شوئىنى مانەوہ وەرپى كەوتىن. ھىشتا ھەر نىو سەعات دەبوو لەمالان دوور كەوتبووینەوہ كە لە نىزىك شارۆچكەى نەلاسەوہ رىگەى ئىمە كاتىؤشاپاران كرا دروست پىش ئىمەى تۆپباران دەكرد، ديار بوو لەنىو گوند لەلايەن خائىن و خۆفرۆشانەوہ راپۆرتيان لىدابووین.

كاتىك نىزىك كاتزىمىر دوازە گەشىتىنە شوئىنى مانەوہ دەوربەرى ئەو شوئىنەش تۆپباران كرا و چەند تۆپىكى لە نىزىكى ئىمە دان. راستىيەكەى نىگەران بووین كە چى بكەين، ھەر لەوئى بمىنىنەوہ يان شوئىنى خۆمان بگۆرىن چونكە شەو زوو بوو و دەكرا شوئىنى خۆمان بگۆرىن. ديارە من پىم باش بوو شوئىنەكە بگۆرىن لەبەر بەيانى چونكە شوئىنى مانەوہى ئىمە زۆر باش نەبوو و ئەگەر شتىك روویدابايە ئىمە شوئىنەكەمان قوول بوو. واھاتە پىشى تۆپخانەكە بىدەنگ بوو و ئىمەش بىدەنگ بووین و ماينەوہ. ئەو رۆژە تا درەنگانىك ھىچ جوولەمان نەكرد بىجگە لە پاسەوان نەبى كەس لە شوئىنى خۆى نەجوولاً. ھەر شەوئى بە ھەموو كوپرەكان گوترا بەيانى كەس جوولە نەكات تا پىتان نەلین، كەس چايى ساز نەكا. ئاوەكەمان لى دوور بوو ھەر بۆيە شەوئى چەند كەسىكمان نارد بۇ ئا و ھىتان.

ئەو رۆژە ھىچ خەبەر نەبوو و ئىمەش لە ناوچەكە درىژەمان بە ئەركى خۆماندا، شەوہكەى چووينە گوندى سەرشىو و دواى چەند سەعاتىك مانەوہ لەنىو گونەدەكە، بەرەو "ھەوارسوئىنى"

پشتی گونده کانی که چه لاوا و شیواوکان وهری که وتین که زور دوور بوو.

سهرته نجام له دره گانگی شه ودا گه یشتینه شوینی مانه وه. نیواره که ی چووینه گوندی شیواوکان له سهر جاده ی پیرانشار- سهردهشت، بریارمان دا نهو شه وه که سیکی خو فروش بگرین که گومانی نه وه ی لی ده کرا جاسووسی له سهر نهو دهسته له پیشمه رگه کان کرده که له گوندی گردینه که وتنه بهر هی رشی دوژمن، کاتیک چووین له مال نه بوو و کاره که مان سهری نه گرت.

پاشان به ره و ناوچه ی ره بهت وهری که وتین و بو ماوه ی چند شه ویک له گونده کانی ناوچه ی ره بهت ماینه وه. به دوا ی شه هید بوونی شه هیدانی گردینه دا چوونی نیمه بو ناوچه ی ره بهت کاریکی له جیی خویدا بوو و کاریگه ریی باشی له سهر وره ی خه لک هه بوو. پاش ته و او بوونی گه شته که مان له ناوچه ی ره بهت گه راینه وه ناوچه ی سهردهشت. پوژده که ی له نزیک کانی "هه وار سوینسی" ماینه وه و بو شه وه که ی چووینه گوندی نیوچوان که گوندیکی خو ش و کوردپه روه ره. کاتیک خه لک نیمه یان ده بیینی هه م خو ش حال ده بوون و هه م نیگه ران چونکه پییان وابوو دوژمن به ئاسانی ده توانی زه برمان لی بدات. کاتیک له نیو گوند بووین ژنیکی به سالداچوو هاته پیشه وه و گوتی نه و جار نیگه ران نیم، چاوی به بی که ی سییه که که وت که به یه کییک له پیشمه رگه کان بوو، گوتی مادام نه وه ی گه و ره وه هه لگرتوه ناترسم، مه بهستی له چه کی گه و ره بوو. خه لکی کوردستان نه وه نده پیشمه رگه یان خو شده ویست که ته نانهت بو یان گرینگ بوو چ جو ره چه کیکمان پییه.

دوا ی ناخواردن و دیدار له گه ل خه لکی تی کو شه ری گوندی

ئىچۈن بىرەر شۇيىنى مانەۋە ۋەپى كەۋتىن. پۇژەكەى لە "كانىلان" لە نىزىك گوندى كۇدەلى مائىنەۋە. شەۋەكەى زۇر سارد بوو و پۇژەكەى كەمىك باران بارى. كۇبووئىنەۋە بۇ ئەۋەى چى بكەين، ساغ بووئىنەۋە كە كۇتايى بە جەۋلەكەمان بىئىن و بگەپىنەۋە. ئەركى چاوساغى و گەپاندەۋەى ئەۋ تىمە بە من سىپىردا، ئىۋارئى بە مەبەستى جى بەجىكردى ئەۋ ئەركە لەگەل چوار كەسى دىكە ۋەك تىمى پىشپەۋە بەرەۋ گوندى ساۋان كە يەككە لە گوندى گەۋرەكانى ناۋچەى سەردەشتە، ۋەپى كەۋتىن. چون بۇ گوندى ساۋان مەۋدايەكى زۇرە. ھاتوچۇيەكى زۇرى بەسەردا بوو، ھەر ماشىنىكى تۈۋشى بووئىن گىرامانەۋە. لەئىۋ گوندى قەرەبالغىيەكى زۇر درۈۋست بوو. دۋاى ئەۋەى كارى ئىمە جىبەجى بوو لە گوندى چۈۋىنە دەرى. لە نىزىك گوندىكە لەگەل برادەرانى دىكە يەكمان گرتەۋە، لە كاتى يەكگرتنەۋەماندا بارانىكى بەخۈر دەستى پىكرى كە ھەموو گىانى خۈساندىن. پىگاكە پىگى كارۋانچىان بوو و شەۋانە ھاتوچۇى زۇرى پىدا دەكرا خۇلىكى زۇرى تىداۋو، بە بارانەكە تەۋاۋى بوو بە قور و زۇر ناخۇش بوو. شەۋىكى تارىك و ئەنگۈستەچاۋ، كاتىك ۋەپى كەۋتىن چەند دلسۇزىكى خۇمان زۇرىان ھاۋكارى كردىن. دىار بوو ھىزەكانى كۇمارى ئىسلامى لە بوۋنى ئىمە لەۋ ناۋچەيە ئاگادار كرابوونەۋە ھەر بۇيە دەستىان كر بە تۇپبارانكردى پىگەكەى ئىمە بەلام ئىمە بى گۈيدان بەۋ تۇپبارانە بەرەۋ شۇيى خۇمان بەردەۋام بووئىن. بەراستى شەۋىكى ھىندە تارىك و ناخۇش بوو ھەر پىشمەرگە بوو دەكەۋت، چونكە پىگاكە قور بوو خۇمان بۇ نەدەگىرا و دەكەۋتىن. پىگەى ئىمە لىپەرۋار بوو، ئەۋ لىپەرۋارە شەۋەكەى تارىكتر كر بوو بەلام بەھىمەتى دۇستانى خۇمان ئاۋدىۋى گوندى گۇرەشپىر بووئىن و لەۋى مائىنەۋە. لە گۇرەشپىر ھىچ نەبارىبوو، خۇلىكى زۇر لە پىگاكە دابوو و تۇز

و خۆلى رېڭاکه زۆر ئەزىه تى کردىن. برادەر يېکمان هەر ده کهوت و ورده ورده جىئوى دەدا.

منىش لهو نيوه شه وه دا که زۆر ماندوو بووم گوتم با شوخيهک بکهه، يه کيک له کورپه کان به گلوپ توورپه ده بوو منىش له نيوه شه ويکی درهنگدا لهو ليرپه واره سه ره پاي هيلاکى و ماندوو بوون گوتم ئه رى ئه و گلوپهت بو کهنگى ده وى؟ ئه وىش زۆر حازر جواب بوو و به دلى خوى جىئويکى خوشى پيدام، ئه گه ره له نه بم کاک کارو ره سوولى له دواى من بوو و به هه موو هيزى خوى يه ک قاقاي ليدا و گو تى له خوت ناگه پيى.

به هه ره حال دواى ماندوو بوونىکى زۆر له نيوه شه ويکی درهنگدا چووینه گوندى گۆره شير و به سه ره ماله كاندا دابهش بووين به لام ئه وهنده قوراوى و توژاوى بووين ئه گه ره له بهر رووناكى چاوت له خوت ده کرد پيکه نينت به خوت ده هات. هه رچى توژوخولى ئه و رېڭايه بوو له سه ره و سه کتى ئيمه هالابوو. به و حالهش خه لکى گوندى گۆره شير پيشوازيه کى گه رميان لى کردىن و تا درهنگانىکى شه و له وى بووين. پاشان به ره و گوندى سونى وه پى كه وتين، کاتيک له ماله كانى گۆره شير ده رچووین به هيج جوړ نه مانتوانى بى چرا برۆين بۆيه به ناچارى به چراگاز هه لکردن دريژه مان به رېڭاکه مان دا.

کاتيک گه يشتینه شوينى خومان ماشين ئاماده بوون، سوار بووين به ره و قه لادزى و کاتزمير ٨ى به يانى گه يشتینه وه کۆيه.

• جەولەيەك بەرەو ناوچەي سەردەشت و رووداويكى ناخۆش و لەبىرنەكراو

رۆژە خۆش و ناخۆشەكانى نىو شۆرش بۇ ئىمەي پىشمەرگە مېژوويەكى لەبىرنەكراون. لەو بەشە لە گىرپانەوہى بىرەوہرىيەكاندا دەگەرپىمەوہ بۇ پىنج سالل لەوہپىش كە لەگەل ھاورپىكانم تووشى رووداويكى زۆر ناخۆشى ژيانى پىشمەرگايەتى بووين. پەنگە ئەم رووداوه بۇ ھەموومان زۆر ناخۆش بووبى بەلام بۇ من ناخۆشتر لە ھەمووان بوو كە لە گىرپانەوہى بىرەوہرىيەكەدا دىمە سەر خالە بەھىز و لاوازەكانى ئەم رۆژە كە تووشى رووداوهكە بووين.

ئەوہى كە جىگاي سەرنج و تىرپامانە ئەوہىە كە لە كاتى كارکردندا ھەموو كەس تووشى شكست و سەرکەوتن دەبى بەلام بەداخەوہ لە مېژووى جوولانەوہكانى كورددا زۆر جار كەسيك يان تيمىك يان چەند كەسيك تووشى شكست بوون و قسە و قسەلۆكى بن ديواران ئەوہندى دىكە بى ھىواى كردوون. لەو كاتەدا زۆرن ئەو كەسانەي دلنەوايىت دەدەنەوہ و لە دلەراوكى دوورت دەخەنەوہ بەلام كەم نىن ئەو كەسانەش كە بە ناپرەوا پىشتەسەرت قسە دەكەن بى ئەوہى خۆيان لەو مەيدانە بدەن. ئەوان ھەرچى دەيلين نايلىنەوہ و لە دوورەوہ بى ئەوہى ئاگان لە رووداوهكان بى خۆيان دەكەنە قارەمان و دەكوژن و دەبىرن بەلام ھەر بەخەيال نەك لە مەيداندا.

بەم پىشمەرگەيە دەچمە سەر ئەسلى نووسىنەوہى ئەو رووداوه تالە و ھىوادارم بتوانم لە ھەموو بوارەكاندا ھەقى خۆي پى بدەم.

لە ۱۳۹۵/۶/۱۵ بۇ چەندەمىن جار جاريكى دىكە ئىمە تيمىك لە

پيشمه رگه كانى حيزبى ديموكراتى كوردستان ئەگەر هه له نه بم
 ۱۷ كەس بووين خۆمان ئاماده كرد بۆ ئەوهى به ره و ناوچهى
 سه رده شت مه كووى رۆله كانى ديموكرات وه پرى كه وين. پيش ئەوهى
 كه وه پرى كه وين له كۆبوونه وه يه كدا سه رپه رستى ئەم تيمه به
 من و كاك هه سه ن خۆشكه لام سپي ردا و ئيمه ش له كۆبوونه وهى
 خۆماندا دوو كه سى ديكه مان له كادر و پيشمه رگه كان واته كاك
 كارۆ ره سوولى و كاك ئيدريسى قادرى وهك هاوكارى خۆمان
 ديارى كردن. سه رئه نجام دواى ئەوهى كه ده ربا زكردنى ئەو تيمه
 كه وته ئەستوى من و منيش وهك زۆر جارى ديكه بۆ ئەوهى
 بتوانم ئەركى خۆم جيبه جى بكه م، ده ست به كار بووم.

رۆژى پيشتر چووم بۆ قه لادزى و له وى كه سيك كه ئەندامى
 حيزب بوو ئاگدارم كرده وه هاوكارىمان بكات بۆ ئەوهى له
 سنوور ده ربا زمان بكات. ئەو كه سه چه ند جارى ديكه هاوكارى
 كردبووين و چاك يان خراب ماوهى چه ند ساليك بوو له گه ل من
 كارى ده كرد. زۆر كارى ديكه م پى سپاردبوون هيج پرووى نه داوو.
 دواىي ديمه سه ر باسى ئەو كه سه كه كى بوو و چكاره بوو.

به هه رحال دوانيوه رۆى رۆژى ۱۳۹۵/۶/۱۵ له قه لای ديموكرات
 به ره و ناوچه وه پرى كه وتين. له بنارى كيوى مامهنده له
 ماشينه كان دابه زين، شو فيره كان به ره و بنكه كانمان و ئيمه ش
 به ره و ناوچه وه پرى كه وتين.

پيشتر وامان دانابوو كه شه وى يه كه م له نيزيك سنوور
 بمينينه وه بۆ ئەوهى رۆژى دواىي به رووناكى سنووره كه له
 ژير چاوديرى خۆمان بگريين. ئەوشه وه له سه ر "كانى بله سه نه"
 له داوينى چياى مامهنده له گه ل حوسين كانيه زه ردى! واته
 چاوساغه خائينه كه يه كمان گرته وه. پيش ئەوهى بگه ينه سه ر
 كانيه كه هه موومان نه چووين، سه رها گوتم لي ره بن من ده چم،

ههولای زوردا كه ئەو خۆی بچێ. سەرئەنجام واهاات كه ئەو بچێ، هیشا پووناك بوو، ئێمه واماان داناوو كه به پووناکی ئەو تیمه بچیتته سەر سنوور. حوسین دوو جار له منی پرسى بۆ خوشت لهگهلمان نایهی؟! ئەوهی لهبیرم بێ كاك كارۆ گوتی ئەو نایه، لیگهړی.

سەرئەنجام ئەو تیمه بهرهو سنوور وهپێ كهوت. دواى ئەوهی له ئێمه دوور كهوتنهوه ئێمهش به دواى ئەواندا رۆیشتین. كاتیک ئێمه له خوار ئەوان بووین دیار بوو ئەوان له سنوور نزیك بوون، ئێمهش ئارام ئارام بهرهو لای ئەوان دهرویشیتین.

كاك كارۆ رهسوولای كه خۆی شاهید و بریندارى ئەو رووداوهیه، دهلی كاتیک له شوینی مهبهست نزیك بووینهوه ئەوانیش لهسەر سنوور دهبن به دوو دهسته، دهستهیهك بهرهو ئەو شوینه دهچن و دوو كهسیش بهرهو كۆنه مۆلگهكهى دوژمن دهپۆن. كاك كارۆ دهلی شههید ئەمیر گوتی با لیڤه نهبین بچینه نیو ئەو پۆله شاخه، حوسین به شههید ئەمیر دهلی من لیڤهوه دهپۆم. پێش تهقینهوهكه شههید ئەمیر به كاك كارۆ دهلی نهفهريكم لهو بهرقهده دیت، ئازاد توورپه دهبی و دهلی ئەوه بۆ دهوهنتان لی دهبن به ئینسان. حوسین دهلی كاك كارۆ ئەگه دهزانى كهس بینراوه با نهپۆین بگهړیننهوه. بهلام به پیداغری شههید ئازاد دهپۆن. لهو كاتهدا حوسین خۆی ون دهكات و كارهساتهكه روو دهكات و بۆمه چینراوهكان به پێشمهركهكاندا دهتهقنهوه. سهههتا ههه ئازاد شههید دهبی و كارۆ و ئەمیر بریندار دهبن؛ زۆری پیناچێ كه بهداخهوه كاك ئەمیریش شههید دهبی. له كاتى گهیشتنی پێشمهركهكانى دیکهدا تهقه دست پێ دهكا، كاك كارۆ سهرهپای بریندارى زۆر ئازایانه تهقه دهكا. ئیستاش روون نهبوو تهقاندنهوهی ئەو بۆمانه كۆنترۆلهكهى

بە حوسىن بووە يان بە كەسانى دىكە بووە. كاتىك دەنگى تەقىنەوئەكە هات ئىمە نىگەران بووین، چەند خولەكىك دواتر كە ئىمە چاوەروان بووین بزانی چى رووى داوہ. كاك كارۆ رەسوولى كە برىنىكى قورسى ھەلگرتبوو لەگەل من پىوہندى گرت و گوتى بمانگەنى چەند كەسمان شەھىد و برىندارىن. ئىمەش كەوتىنە خو و ھەر لەھوئ لەگەل كاك ھەسەن واساغ بووینەوہ ئەوان بەرەو شوئى تەقەكە برۆن و ئىمەش لەگەل دووكەسى دىكە لە فكري پەيداكردى ولاغدا بين.

لە سەرھەتاي رووداوئەكەدا ئىمە لە دابەشكردى كارەكەدا ھەلەمان كرد بە تايبەتى من وەك بەرپرسي ئەو تىمە چونكە ئەگەر ھەموومان بە يەكەوہ باين دەكرا شەھىد و برىندارەكان زۆرتەر دوور بخرىنەوہ و كارەكەشمان ئاسانتر دەبوو و شەھىدەكانىش نەدەكەوتنە دەستى دوژمن. بە ھىچ جۆر نەدبوو ئىمە بە مەبەستى پەيداكردى ولاغ بو شەھىد و برىندارەكان لىك جيا باينەوہ. سەرتا دەبوو منىش لەگەل ئەو دوو كەسەى دىكە لەگەل كورەكان بەرەو شوئى رووداوئەكە چووباین جا دوایى لە فكري پەيداكردى ولاغدا باين چونكە بى ئەوہى ئىمە بزانی چى روو دەدات لىك دابراين. جيا لەوہش ھەر بىرمان لەوہ نەكردەوہ كە من موبایلى سوورەھىام پى بوو و لە ھەموو شوئىك پىوہندى پى دەگىرا.

كاتىك ئىمە بەرەو كارى خویمان چووين كورەكانى دىكەش ھەموویان بەرەو برىندار و شەھىدەكان چوون، زۆر ئازايانە خویمان گەياندبووہ شوئى رووداوئەكە. كاتىك گەشىتبوونە شوئى رووداوئەكە ھەم برىندارەكە و ھەم كورەكان كەوتنە بەر ھىرشى دەستەيەكى دىكە لە ھىزەكانى كوۆمارى ئىسلامى و بو ماوہىەك تەقە و لىكدان ھاتبووہ پىشى. كاك ئامانج زىبايى

لهوئى هاوار دهکات و دهلئى قه ناسه کان هيممهت بکهن. ههر دوو قه ناسه که يه کيان به شههيد مووسا بوو و يه کيان به عه ليره زان که به راستى ههر دوو کيان توانبو ويان کارى باش بهو چه کانه بکهن. دواى پاشه کشه ي هيزى دوژمن و تاريکى ههوا، نهوجار نوره دهگاته راگواستنى بريندرا و شههيد کان که هه موو کوره کان بو راگواستنى شههيد و برينداره کان نازايانه هاتبوونه مهيدان به تايبه تى راگواستنى کاک کارو که برينکى قورسى هه لگرتبوو کارىکى ناسان نه بوو. ناکرئ باس لهو پوژه بکهين به لام پوئل و تواناي سمايل وهرده يى بهرز نه رخنين که زور نازايانه و بويرانه کارىکى گه وهرى کرد بو راگواستنى کاک کارو زامدار چونکه ههم وهزنى زور بوو و ههم برينه که ي قورس بوو. به سه ختیه کى زور نه وهى له دهستى هاتبوو بو پرزگارى کاک کارو کرد بوو. کاتيک کاک سمايل خه ريکى راگواستنى کاک کارو ده بئ کوره کانى دیکهش به سه رپه رستى کاک حه سهن خو شکه لام که نه زموونى زورى هه بوو لهو بواره دا، شههيد کانيش زياتر له يه ک كيلومتر دوور ده خه نه وه بو نه وهى نه که ونه دهستى دوژمن. نه وانيش زه حمه تى زورى ان کيشابوو و نه وهى له دهستيان هاتبوو کرد بوويان.

ههر لهو کاته دا هيزه کانى کو ماري ئيسلامى به سه ختى توپبارانى ناوچه که يان ده کرد به تايبه تى نهو شوينه ي که ئيمه ي لئ بووين واته ريگه ي گه رانه وهى پيشمه رگه کان. نهو هاوړيانه کاتيک شههيد کان دوور ده خه نه وه و ده يانشارنه وه کاک کاروش که ميک ديننه خوارتر. نهو که سه ي قه رار بوو هاوکارى ئيمه بکات له گه ل که سيکى دیکه به ولاغه وه به ره و ئيمه هاتن. ئيمهش له گه ل کاک حه سهن له پيوه نديدا بووين. چه ند سه عاتىکى کيشا تا "خاله" گه يشته لامان. له گه ل کاک حه سهن قسه م کرد و پيم گوت با نهو ربه ربه واته توپبارانه ته واو بئ جا به ره و

ئىۋە دەگەرىپىنەۋە. بەلام لە كاتى تۇپبارانەكە دا خالە ولاغەكەى لە دەست بەربوو و ھەلات و تا پۇژى دواىى نەماندیتەۋە. ئىمەش لەگەل كاك ھەسەن و ئەوان پىۋەندىيمان نەما. تا لای بەيانى ئىمە ھەر لەو دەوروبەرە بووین. ھەرچى پىۋەندىيمان گرت جىبەجى نەبوو چونكە ئەوان بىسىمیان ھەلنەكردەۋە. پۇژ بەرەو پووناكى دەچوو كە لە بەرەبەياندا دەستەيەكى دىكەش لە پىشمەرگەكان پەيدا بوون و لەگەل ئىمە يەكیان گرتەۋە. تازە بوو بە پۇژ و ئىتر جارى ھىچ نەدەكرا. دەفتەرى سىياسىى حىزبم لە دۇخەكە ئاگادار كىردبۇۋە كە تووشى پووداۋىكى لەم جۇرە بووین. چەند كەسىك واتە كاك برايم چووكەلى و مەمەدى مام ئاغا لە كۆيەۋە ھاتبوون. كورەكانم بەرپى كىرد بۇ سەر كانياۋىكى ئەو دەوروبەرە. دواى ئەۋەى كورەكان لە نىزىك كانىكە مانەۋە من و خالە و سمايل ۋەردەيى جارىكى دىك بەرەو شوینى شەرەكە گەپاينەۋە و لە دەوروبەرى "كانى بلەسەنە" خۇمان ھەشار دا كە مۇلگەى دوژمنى لە "كانى سىۋ" لى ديار بوو. دەوروبەرى كاتزمىر ۱۱ پىشنىۋەرپۇ ھىزىكى كۆمارى ئىسلامى بە چەند ماشىن ھاتنە شوینى شەرەكە و لەو دەوروبەرەدا و لەۋى دەگەپان بەلام كەمىك لە ئىمە دور بوون. لە شوینىك كۆبوونەۋە و پاشان پۇشتن. خالەش تەلەفۇنى كىرد بۇ مالى خۇيان كە ولاغەكان بىننەۋە بۇلاى ئىمە. كاتىك ھىچ خەبەر نەبوو ئىمەش چوۋىنەۋە بۇلاى كورەكان و لە ھەۋلى ئەۋەدا بووین لە ئىۋارىدا تىمىكى دىكە بنىرىن بۇ شوینى پووداۋەكە. لای ئىۋارى خالە لەگەل كورەكەى چوون بۇ ئەو شوینە و زۇریان ھاوار كىردبوو ھىچ خەبەريان دەست نەكەوتبوو. تەلەفۇنى لەگەل من كىرد گوتى كەس ديار نىيە. دووبارە جارىكى دىكە خالە و دوو كەس لە پىشمەرگەكان واتە كاك ئامانج زىبايى و كاك سمايل ۋەردەيى بەرەو ئەو شوینە چوونەۋە ۋە ھىندى خواردىيان لەگەل خۇيان

برد. سهره تا گوتيان هيچ خهبر نيه به لام دواي نيو سهعات گوتيان ديتماننه وه.

به وه هواله زور خوشحال بووين و ئيمهش له گه ل چه ند كه سيك به ره وه ئه وه شوينه وه پي كه وتين.

له دريژه ي گيرانه وه ي ئه وه بيره وه ريه دا ده گه پريمه وه بو ئه وه ده قهره و دهمه وه ي باس له نازيه تي و قاره مانه تي چوار تيكوشه ري ئه وه تيمه بکه م، هاوپريان هسه ن خوشکه لام، ئيدرس قادري، ئه ييووب ره حيميان قادري دهرمانی و عه لي ره زا ئيلامی كه لای كاك كاروی بريندار ده ميننه وه و برياريكي بويرانه دده ن. ئه وه روزه ئه وان له نيزيك شويني رووداوه كه لای كارو ده ميننه وه كه زامیكي قورسی هه لگرتبوو، هه موو شتيك له خويان ده گرن و بريار دده ن ئه گه ر تووشي شه ر بوون تا ناخير فيشه ك شه ر بکه ن. كاك كارو له نيزيك خويان ده شارنه وه و بي نان و بي ئاو نازيانه له وه ي ده ميننه وه. كاتيک هيزه كه ي كو ماري ئيسلامی ديته شويني شه ر كه، شه هیده كان ده دوزنه وه و له گه ل خويان ده يانبه ن. ئه وه هيزه ديته چه ند ميترى ئه وان به لام پيشمه رگه كان برياري خويان دابوو كه ئه گه ر ئاشكرا بوون شه ري مان و نه مان له گه ل دوژمن بکه ن و ئاماده بوون سه ري خويان دابنين به لام كاك كارو نه كه ويته ده ستي دوژمن. كاك كارو ره سوولي بي جگه له هاوكاريی كوره كان بوخويشي كه سيكي به وه و خوراگر بوو. له بهر ئه وه ي كاتي خوي وه رزشكاريكي به توانا بووه ئه ويش هوکار بوو بو ئه وه ي به رگه ي ئه وه برين و خوينريژيه بگرئ. فيداكاريی ئه م چوار تيكوشه ره ي ديموكرات نه ميژوو و نه نه وه كانی داهاوو له بي ري ناكه ن و ده يكه نه ده رسيك بو په يمان و وه فا و هاوپريه تي. سه رئه نجام له ئيواره ي دواييدا به سه ختيه كي زور يه كمان گرته وه.

كاتىك يەكمان گرتەوۋە ھەموو شتىك لە شوئىنى خۇي ئامادە بوو، چەند ماشىن ھاتبوون بۇ لاي پىشمەرگەكان و لەوئوۋە بەرەو بىكەكانمان گەراينەوۋە. لە كۆتايىدا بەرانبەر بە گيانى پاكى شەھىد ئەمىر و شەھىد ئازاد سەرى كرنۇش دادەنوئىنم و نەفرەت دەنئىرم بۇ حوسىن كانىەزەردى كە ماوۋى چەند سالىك بوو لەگەل من كارى دەكرد بەلام ئەم خەيانەتە گەورەي پىي كرىن كە ھىوادارم رۇژىك بى بە سزاي خيانەتەكانى خۇي بگات.

دىارە تا ئىستاشى لەگەل بى من زۆرم تاقىبى ئەو رووداوۋە كىرەو بۇ ئەوۋى سەرە داوئىكم دەست كەوئ كە حوسىنى خۇفرۇش چۆن تووشى ئەم خيانەتە بووۋە.

دوای تىپەپىنى چەند سال بەسەر ئەم رووداوۋە دا خەلكى ناوچەكە باسى ئەوۋەيان دەكرد كە پىلانەكە زۆر لەوۋە گەورەتر بووۋە و ھاوكات لەگەل ئەوۋى كە لەسەر سنوور پىلانەكەيان سەرى گرت ھىزىكى زۆرىشىان لەسەر جادەي قاسمەرەش جىگىر كىرەبوو بۇ ئەوۋى ئەگەر پىلانى يەكەم سەرى نەگرت ئىمە بەرەو ناوچە رەت بىن و لەوئ لە بەرەبەياندا تووشى شەپرىكى گەورەمان بكنە كە بىگومان زىانەكە زۆر لەوۋە زىاتر دەبوو.

دوو خالى لاوازى ئەم جەولەيە ئەمانە بوون؛ يەكەم لىكدابىرانى ئەو تىمە، دووھەم؛ كەلكوەرگرتنى چەند جار لە ئەندامىك بۇ رەتكردنى چەند تىمى پىشمەرگە بۇ ناوچە.

لە كۆتايى دا جىي خۇيەتى دەست خۇشى لە دوو كەسى گوندى بىگەلاسى باشوورى كوردستان بكەين كە لە سەرەتاي ئەم رووداوۋە ئەوپەرى ھاوكارىيان كرىن و ئەركى نەتەوۋەيى خۇيان جى بە جى كىرەد. رەنگە ئەگەر ھاوكارىيى ئەم دوو كەسە نەبايە ھەروا بە ئاسانى كاك كارۆمان بۇ دەرباز نەبايە.

هيوادارم پوژيڪ بى بتوانين ولامى ئەم چاكه و هاوكارييهى
ئەوان بدهينهوه.

• سپاس و پېژانین

منی پېشمەرگه، دەمەھوئ بەشیک لەو یادەوهری و ئازایەتییهی سەردەمیک تۆمار بکەم کە بەشی ھەرە زۆری تەمەنم لەو مەیدانەدا تێپەر کردووہ. نووسین و نووسینەوہی ئەو داستانە لەبیرنەکراوانە، باس لە خوینی سووری ئەو جوانچاک و نەونەمامانە، ئازایەتی و خۆراگری ئەو پۆلە بە جەرگانەیی کە یارییان بە مەرگ و ئاگر دەکرد، پشٹیوانیی بی پایانی خەلکی ئەمەگناسی کوردستان و فرمیسکی ئەو تازەبووکانەیی کە دەزگیرانەکانیان بە بەرگی خویناوییەوہ بی ھەواڵ و بیسەرۆشوین دەخرانە ژێر خاک، کاری نووسەرانی و کەسانی پەسپۆر و شارەزایە و بە دُنیاوییەوہ منی نەخویندەوار ناتوانم ھەقی خۆیانیان پێبەدم و دُنیاام گەلیک کەموکوورپی لە نووسینەوہی بیرەوہرییەکانمدا بەرچاوە دەکەون بەلام دەکرئ ئەم بیرەوہرییانەیی من بەلگە و سەرچاوەیەک بن بۆ نەوہکانی داھاتوو و ئەو کەسانەیی کە خولیای نووسینەوہی شاکارەکانی پېشمەرگەن. ھەر بۆیە بەوہندە قەناعەت دەکەم و ھیوادارم ئێوہش بتوانن کەلکی لیوہربگرن. کورد گوتهنی "دیاری شوان ئالەکوکە".

لە دواي داگیرکردنی کوردستان لەلایەن رېژیمی کۆماری ئیسلامی ئێرانەوہ و گۆرانی میتۆدی شەری جەبەھیی بۆ شەری پارتیزانی و جیگیربوونی ھێزەکانی پېشمەرگە لە سنوورەکان، وەرزی بەھاری ھەموو سالیک وەرزی دەسپیکي جموجۆل و بەرخۆدان و گەرانەوہیە بۆ نیو باوہشی خەلک و بۆ نیو جەرگەیی نیشتمانی داگیرکراو. دەسپیکي وەرزی بەربەرەکانی لەگەل دوژمن و بەرەنگاربوونەوہی ھیزی داگیرکەری نیشتمانی کوردە. سەرەتای

مهیدانداری رۆله دهره‌ست و ئازا و بویره‌کانی کوردستانه که پلینگ ئاسا له چیاکانه‌وه به‌ره‌و پیده‌شته‌کانی کاکای به کاکای موکریان و داوینی چیاکانی بیستوون و ئاگری و نه‌که‌رۆژ له‌گه‌ڵ خاک و خه‌لک و خه‌بات ئاویتته‌ی یه‌ک ده‌بوون و له‌رزه‌یان ده‌خسته دلی دوژمن. وهرزی ئه‌مجاره‌ش به‌هاره، ته‌مه‌نی به‌فر به‌ره‌و کۆتاییه و سره‌وی شه‌مالی به‌هاری موژده‌ی به‌یه‌که‌یشتنی خه‌لک و پیشمه‌رگه‌ی پییه، ده‌شت‌ودهر به‌گول و گیا ره‌نگاوه و دیمه‌نیکی دل‌رفینی به‌و ناوچه‌یه به‌خشیوه که له "گۆره‌شیر" بی‌شهی شیرانی دیموکراته‌وه له‌گه‌ڵ جوانیی به‌هاری "بیده‌لان"، "سونی"، "کونه‌مار" و "گۆرۆی کچان" هه‌تا ده‌گاته‌وه بناری قه‌ندیل و ده‌شتی کۆیه ئاویتته‌ی یه‌ک ده‌بی و موژده‌ی وهرزیکی نویی خه‌بات به‌گوێچکه‌ماندا ده‌چرپینی. بناری چیا‌ی مامه‌نده و باوه‌شی قه‌ندیلی لانکی تیکۆشه‌رانی کورد و مه‌لبه‌ندی مه‌یدانداری و لانگه‌ی رۆله‌کانی دیموکراته و له جوانیدا که‌م‌وینه‌یه. کێوه‌کانی جاسووسان و که‌نیرۆی بالا به‌بالای پیشمه‌رگه سه‌ر له سه‌ری یه‌ک ده‌دن و به‌ره‌و کاکه‌شان ده‌کشین. ئیمه له‌و ده‌قهره و له‌گه‌ڵ سروشتی جوانی ئه‌و ناوچه‌یه پیگه‌یشتووین. ئه‌و سه‌رده‌م و ئه‌و کاتانه رۆژانه فه‌رمانده‌کانمان بو داپشتنی پلانی سالی تازه کۆ ده‌بوونه‌وه، پیشمه‌رگه‌کانیش خه‌ریکی ئاماده‌کردنی ره‌خت و کۆله‌پشتییه‌کانیان و خاوین‌کردنه‌وه‌ی تفه‌نگه‌کانیان ده‌بوون و خۆیان بو جه‌نگ و هه‌ماسه‌خو‌لقینی ئاماده‌ده‌کرد. ئه‌و کاتانه هه‌موومان بیرمان له‌وه ده‌کرده‌وه که ئاخۆ ده‌بی ئیمه له‌ جه‌وله و مه‌ئموورییه‌تی یه‌که‌م بو چوونه‌وه نیو خه‌لک ناومان بنووسری؟ هه‌موومان له‌سه‌ر هه‌ست چاوه‌پروانی بریار و فه‌رمانی فه‌رمانده‌کانمان بووین. جاروبار پرسیارمان ده‌کرد تا به‌لکوو بتوانین سه‌ره‌نه‌خیکمان ده‌ست که‌وی. پرسیارمان ده‌کرد که ئاخۆ بلایی ئه‌وسال زوو بگه‌رپینه‌وه. جاری وابوو وه‌لامه‌کان

دەدرانەوۋە و زۆر جارىش بى ۋەلام دەماينەوۋە. زۆربەى ئاۋات و ئارەزوۋەكانمان لەسەر چوونەوۋە نىۋ خەلك دەخولانەوۋە و تەنيا بىرمان لای خەبات و خەلك و تىكۆشان لەنىۋ جەرگەى نىشتمانى داگىرراودا بوو.

ئەم كىتەبە پىشكەش دەكەم بە گيانى پاكى ھەموو ئەو تىكۆشەرانەى رېبازى كوردایەتى كە شەھىد بوون و ناویان لە كىتەبەكەدا تۆمار كراوہ.

ھەرۋەھا بە پىۋىستى دەزانم سپاسى ھاوپرېيانم كاك سمايل شەرەفى و كاك كەریم فەرخەپوور بكەم كە لە نووسینەوۋە و پىداچوونەوۋە و ئامادە كردنى كىتەبەكەدا زەحمەتى زۆريان كىشاۋە بۇ ئەوۋى بتوانم ھەگبەى بىرەوۋەرىيەكانم پىشكەشى ئىۋەى خوینەر بكەم.

سپاسى كاك سمكۆ ئەمىن سەردەشتى بۇ دىزاینى كىتەبەكە و بەشى شەھىدان بەتایبەتى كاك ئەبووبەكر ئەحمەدپوور "دۆلەگەرمى" دەكەم كە لەسەر رېكەۋتى شەھىدبوونى بەشىك لە شەھىدەكان ھاوكارم بوون.

لە كۆتاییدا سپاسى ھەموو ئەو كەسانە دەكەم كە بۇ تىچۋوى چاپ و ئامادەكردن و نووسىنى كىتەبەكە ھاوكار و يارمەتیدەرم بوون. ھىوادارم لە كەمۋكوورپىيەكانم ببوورن و لە ھەلەكان ئاگادارم بكەنەوۋە.

کورتەیهک له ژیان و خەباتم له پریزەکانی حیزبی دیموکراتی کوردستاندا

ئەمن خدر پاکدامن ناسراوم بە خدر بەگ، ساڵی ۱۳۴۷ی
هەتاوی بەرانبەر بە ۱۹۶۸ی زایینی لە گوندی دۆلەتووی ناوچە
سەر دەشت لە بنەمالەیهکی مامناوەندی لە دایک بووم. تەمەنی
مندالیم هەر لەو گوندە بەسەر بردوو. لە تەمەنی حەوت ساڵی
چوومەتە قوتابخانە و تا پۆلی پینجی سەرەتایی دەرسم خویند
و هەر لە هەمان کاتدا وێرایی براکانم خەریکی کار و کاسبی
بووم. دواى هێرشى پێژیمی کۆماری ئیسلامی ئێران بۆ سەر
کوردستان لە خویندن بێبەش بووم و نەمتوانی لەو زیا تر
دریژە بە خویندن بدم. ئەوکات ئیمەش وەک زۆر بنەمالەى تر
ئاواری باشووری کوردستان بووین. لە ئاوارەیی دا زۆرمان
تالی و سویری بینی و سەرەنجام دواى ماوێهک گەراپینەو
گوندەکەى خۆمان و ژيانى ئاسایى خۆمان دەست پى کردووە.
منیش وەک زۆر لاوی کورد هەستی کوردایەتیم هانی دام
کە بۆ پارێزگاری لە خاک و خەلکی کورد بيمه پيشمه‌رگه.
پیکه‌وتى ۲۰/۱۲/۳۶۴ی هەتاوی بەرانبەر بە ۱۱/۳/۱۹۸۶ی زایینی
تیکه‌ل‌ به‌کاروانى تیکۆشه‌رانى حیزبى ديموکراتى کوردستان
بووم و بە رەسمى بوومە پيشمه‌رگه. ئەوکات لە دەستەى ۳ى
شەهید کوێخا خدرى داوداوى چه‌كى پيشمه‌رگايه‌تيم کردە شان
و ماوێ ۳۷ ساڵە لە پریزەکانی حیزبی دیموکراتی کوردستاندا
خزمەت بە حیزب و گەل و نیشتمانەکەم دەکەم. لە ماوێ
ژيانى پيشمه‌رگايه‌تيمدا زۆر پوژى خو‌ش و ناخو‌شم بەچاوى
خۆم بينيوه، زەحمەتیکى زۆرم کيشاوه و لەبەشیک لە قوناغە
جوراوجۆره‌کانى خەباتى حیزبى ديموکراتدا بەشداريم کردووه.

لە قەدەر تواناي خۇم رۆلم لە راپەراندنى كار و ئەركەكانى
 حىزبىدا ھەبوو و ھەر ئەركىك كەبۇم دىارى كرابى و لەدەستم
 ھاتبى بەدلەو و جى بەجىم كىدوو و درىغىم نەكردوو. لە ماوھى
 ئەم چەند سالەدا بەرپرسايەتى جۇراو جۇرم كەوتۆتە سەرشان
 كە بەپىي ئىمکان و تواناي خۇم جىبەجىم كىدوون. لە ماوھى
 ژيانى پىشمەرگايەتیمدا بەرپرسايەتى جۇراو جۇرم ھەبوون؛
 سەرپەل بووم، جىگرى لك بووم و لە كارى پىشمەرگايەتى
 دا زۆر كارم كىدو، چەند جار پەرسى ئەو تىمانە بووم كە
 لەنىوخۇ كارىان كىدو. لە بەشىك لە ئۆرگانەكانى حىزب
 كارم كىدو، لە دواى كۆنگرى ۱۵ى حىزب لە لايەن كۆمىتەى
 ناوندیەو بە راپوئىژكارى كۆمىتەى ناوندى ھەلبژىرام. لە دواى
 كۆنگرى ۱۶ دووبارە ھەر بە راپوئىژكار ھەلبژىردام. لە كۆنگرى
 ۱۷ى حىزب بە جىگرى كۆمىتەى ناوندى ھەلبژىرام. ماوھى
 سى سال بەرپرسى ناوندى ۲ى كوردستان بووم، زياتر لە دوو
 سال بەرپرسى كۆمىتەى سنوور بووم و تاكاتى نووسىنى ئەم
 بىرەوھىيانە لە كومىسيۆنى پىشمەرگە كار دەكەم و لەو ئۆرگانە
 بەرپرسى بەشى پىشمەرگەم پىسپىرداوە.

لە سالى ۱۳۷۶ى ھەتاوى لەگەل خاتوو خەدىجە ژيانى
 ھاوبەشم پىك ھىناو و بەرھەمى ئەم ژيانەمان كچىك و دوو كورن
 بە ناوھەكانى ژىنا، ژىلوان و ژىار، بە ھەموو سەختىيەكانى
 دەورانى پىشمەرگايەتییەو ئەم ژيانەمان تىپەراندوو.

ئەو كىتیبەى كە ئىستا لەبەر دەستان دايە ماندووبوونىكى
 زۆرم لەسەر چىشتو، ھىوادارم توانىيىتم پوودا و بەسەرھاتەكان
 وەك خۆى باس بكەم و بىانگىرمەو. ئەوھندى لەبىرم مابى بە
 يارمەتى دۆست و ھاوپىيانم ھەولمداو پووداوەكان بە دروستى
 بنووسمەو بەلام بىگومان بى كەموكورى نىن و ھىوادارم لە

هه له و كه مو كورپيه كانم بمبوورن.

سپاسى بى پايانى خووم پيشكەش به هەر دوو برائى گه وره
 و كوچكردووم كاك كوينا و كاك عەزىز ده كه م كه له سه ر
 من زور ئازاريان چيشت و كه وتنه بهر بى پرېزى و ئەشكه نجهى
 كاربه ده ستانى پرېژيمى كوومارى ئيسلامى ئيران ، هه ميشه له ژير
 فشار دابوون به لام سه ره راي هه موو فشاره كان قهت ليم غافل
 نه بوون و هه ميشه چاويان به سه رمه وه بووه .

ویژه‌گان

دانشیتوو له راسته‌وه: عوسمان قهره‌نی، راوستاو: خدر میران،
خدر بهگ، عه‌لی حاجی، عه‌لی حه‌سهن، برایم قه‌لاتاسیان
سالی ۱۳۶۵ گه‌لوه‌رهن

دانشیتوو له راسته‌وه: محهمه‌د گردینه‌یی، عه‌لی حاجی، خدر بهگ،
محهمه‌د قادری، عوسمان قهره‌نی
سالی ۱۳۶۵ گه‌لوه‌رهن

خدر بەگ، شەھىد ئىبراھىم ئەزمى
سالى ۱۳۶۶ پىشتى گوندى نارست

خدر بەگ، شەھىدى فەرماندە ھەمە نارستى
سالى ۱۳۶۶ گوندى بەرقىسل

خدر بهگ، سالی ۱۳۶۸ کونه مار

له راسته وه: خدر بهگ، مه محمودی کاکه لوی
سالی ۱۳۶۸ کونه مار

لە راستەوہ: عەزىز شىخانى، مستەفا مەولوودى، گولالە ئاقايى،
مەممەد بايەزىدى، خدر بەگ، ئايشى نارستى
سالى ۱۳۶۹ بنارى قەندىل گوندى بۇكرىسكان

دەستەيەك لە پىشمەرگەكانى هيزى پىشەوا، بنارى قەندىل گوندى
ئەستىرۇكان

سالی ۱۳۷۱ بیژوی ناوچه‌ی ئالانی سه‌ده‌شت له راسته‌وه:
عوسمان ترشی، هه‌مزه کاشف‌پور، حاجی جوندی، مه‌لوود
گاکه‌یی، عه‌بدو‌لای ئه‌لیاسی، عه‌بدو‌لای شه‌قاز

سالی ۱۳۷۳ ده‌سته‌یه‌ک له پیشمه‌رگه‌کانی هیزی گیاره‌نگ نزیک
گوندی ئاشه‌دینه

سالى ۱۳۷۱ ناوچەى ئالانى سەردەشت لە پاستەوہ پاوہستاوہ:
برايم شيخي، مستهفا دوله‌يي، عه‌لى سووره‌چۆمه، حاجى
چوندى، حوسين ديوالى، عومەر قازانى، دانىشتوان لە
پاستەوہ: شەهيد خدر زەينى، ئەحمەد رەزگەيي، حەسەن
قەلەپەشى

رۆزى زەماوەند، ۱۳۷۶ ناحیەى دىگەلە

رۆژی ماره‌بیرین سالی ۱۳۷۶ گوندی ئالان

کورکووک، کۆنگره‌ی ۱۲، له راسته‌وه: موخته‌سه‌م نوورانی، خدر به‌گ، شه‌هید کهریم سه‌قزی، سمایل بازیار، هه‌سه‌ن قادرزاده، قادر وریا

كۆنگرەي ۱۳ لە راستەوہ: قادر وريا، خدر بەگ، رەوانشاد عوسمان
رەحيمى

كۆبوونەوہ يەك لە قەلا دواي كۆنگرەي ۱۳ لە راستەوہ: مامۇستا
عەبدولا حسەن زادە، خدر بەگ

نیوخوی رۆژهه‌لات سالی ۱۳۸۷ ناوچه‌ی سه‌رده‌شت، نزیک گوندی بنه‌وخه‌لیف، له راسته‌وه: کارۆ ره‌سوولی، عه‌بدو‌لا پاراستی حوسین عه‌بدو‌لازاده، خدربه‌گ، ئیدریس قادری

ره‌وانشاد کاک عه‌زیزی برام و خۆم سالی ۱۳۹۴ شارۆچکه‌ی حاجی ئاوا

خۆم و رەوانشاد كاك جەليل گادانى

قەلای دیموکرات سالی ۱۳۹۷ له راستەوہ: خدر بەگ، شەھید ئیبراھیم زیوہیی، حەسەن قادرزادە

سالی ۱۳۹۳ له گهڙ پوښک له ټيکوشه راني حيزبي ډيموکراتي کوردستان له ناوچه ي ره بهت

کويه ، کونگره ي ۱۶

جەولەپەكى پېشمەرگانە، حاجى قەلا

كۆنگرەدى ۱۷، لە راستەو: ئىبراھىم چووكەلى، عەلى بداغى، خدر بەگ، عومەر بالەكى، سولەيمان پىركال